Meerjarenbegroting 2024-2027

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 3
Algemene inleiding ... 5
Verloop begrotingssaldo ... 7
Algemene toelichting en inleiding bij programma's ... 10
Programma 1. De mens centraal ... 11
Themaprogramma Een leven lang ontwikkelen ... 11
Themaprogramma Bestaanszekerheid ... 15
Themaprogramma Zorg & ondersteuning ... 19
Programma 2. Sterke wijken ... 28
Themaprogramma Vitaal leven ... 28
Themaprogramma Sterke netwerken ... 31
Themaprogramma Leefbare, groene wijken ... 33
Themaprogramma Inclusief leven ... 35
Themaprogramma Wonen ... 37
Gebiedsprogramma Woonwijk Coevering ... 40
Programma 3. Levendige dorpen ... 49
Themaprogramma Cultuur ... 49
Themaprogramma Economische kracht ... 52
Gebiedsprogramma Centrum Geldrop ... 54
Gebiedsprogramma Centrum Mierlo ... 58
Gebiedsprogramma Bedrijventerreinen ... 60
Programma 4. Vitaal & groen buitengebied ... 65
Themaprogramma Doorlopend groen ... 65
Gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied ... 67
Gebiedsprogramma Landelijk gebied Gijzenrooi ... 71
Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving ... 74
Themaprogramma Mobiliteit ... 74
Themaprogramma Duurzaamheid ... 76
Themaprogramma Veiligheid ... 78
Omgevingswetprogramma Grondbeleid & kostenverhaal ... 81
Programma 6. Organisatie ... 86
Themaprogramma Bestuur & organisatie ... 86
Themaprogramma Dienstverlening ... 91
Themaprogramma Digitalisering ... 93
Paragrafen ... 100
Lokale heffingen ... 100
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 109
Onderhoud kapitaalgoederen ... 119
Financiering ... 126
Bedrijfsvoering ... 129
Verbonden partijen ... 132
Inleiding ... 132
Gemeenschappelijke regelingen ... 133
Stichtingen en verenigingen ... 150
Overig ... 155
Grondbeleid ... 158
Wet open overheid ... 162
Verplichte beleidsindicatoren ... 163
Financiële begroting ... 165
Overzicht van baten en lasten ... 165
Overzicht van baten en lasten per taakveld ... 167
Toelichting overzicht van baten en lasten ... 170
Verschillen per programma ... 170
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten ... 172
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves ... 174
Uiteenzetting van de financiële positie ... 175
Geprognosticeerde balans ... 175
EMU-saldo ... 175

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten 176
Overzicht nieuw beleid (activiteitenplan) 177
Reserves en voorzieningen 183
Overzicht van reserves en voorzieningen 183
Toelichting op de reserves 186
Toelichting op de voorzieningen 194
Toelichting op de financiële uitgangspunten 197
Bijlagen 198
Vaststellingsbesluit 198

Algemene inleiding

Na het vaststellen van doelen in de strategie 2024-2027 wordt in deze begroting uiteengezet wat we in 2024 gaan doen om de doelen te realiseren. Ook wordt inzichtelijk gemaakt wat het gaat kosten. Hiermee is invulling gegeven aan de vertrouwde drie W-vragen:
1. Wat willen we bereiken? (doelen in de strategie)
2. Wat gaan we ervoor doen? (activiteiten in de begroting)
3. Wat gaat het kosten? (kostenraming in de begroting)

De doelen zijn per programma uitgewerkt naar activiteiten. Binnen de programma's worden hier nog resultaten aan gekoppeld, waar college en management op kunnen sturen. De nadruk ligt voor deze begroting op de activiteiten in het jaar 2024. Waar mogelijk wordt een doorkijk gegeven naar opvolgende jaren. Mogelijk valt op dat in 2024 in beperkte mate of nog geen activiteiten zijn gekoppeld aan doelen die verder in de tijd liggen. Dat is exact de intentie, omdat we focus leggen op doelen die dichterbij in de tijd liggen. Dit zorgt voor een prioritering die past bij de capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie of de mogelijkheden binnen het netwerk waarin we opereren.
Het is goed om op het netvlies te hebben dat naast de meer ontwikkelgerichte en beleidsmatige inzet binnen de programma's er vele reguliere taken worden uitgevoerd; ruim 75% van de capaciteit binnen de gemeente wordt besteed aan de reguliere taakuitvoering, zoals contacten en werkzaamheden in de wijken, het afhandelen van aanvragen, beheer en onderhoud, etc. Per programma worden daarom ook de focuspunten binnen de reguliere taakuitvoering aangestipt.

Interactie tussen de begroting en de thema- en gebiedsprogramma's
Volgend jaar zullen de thema- en gebiedsprogramma's al voor een belangrijk deel zijn uitgewerkt. Vanaf dat jaar kan voor het opstellen van de strategie worden geput uit de doelen zoals ze in de programma's staan en kan voor de begroting worden gekeken naar de activiteiten in de uitvoeringsagenda's binnen de programma's. Dit jaar is nog omgekeerd gewerkt: de doelen zijn opgesteld ten behoeve van de strategie en de activiteiten zijn uitgewerkt voor de begroting. We kunnen deze doelen en activiteiten vervolgens direct benutten voor de uitwerking van de thema- en gebiedsprogramma's.

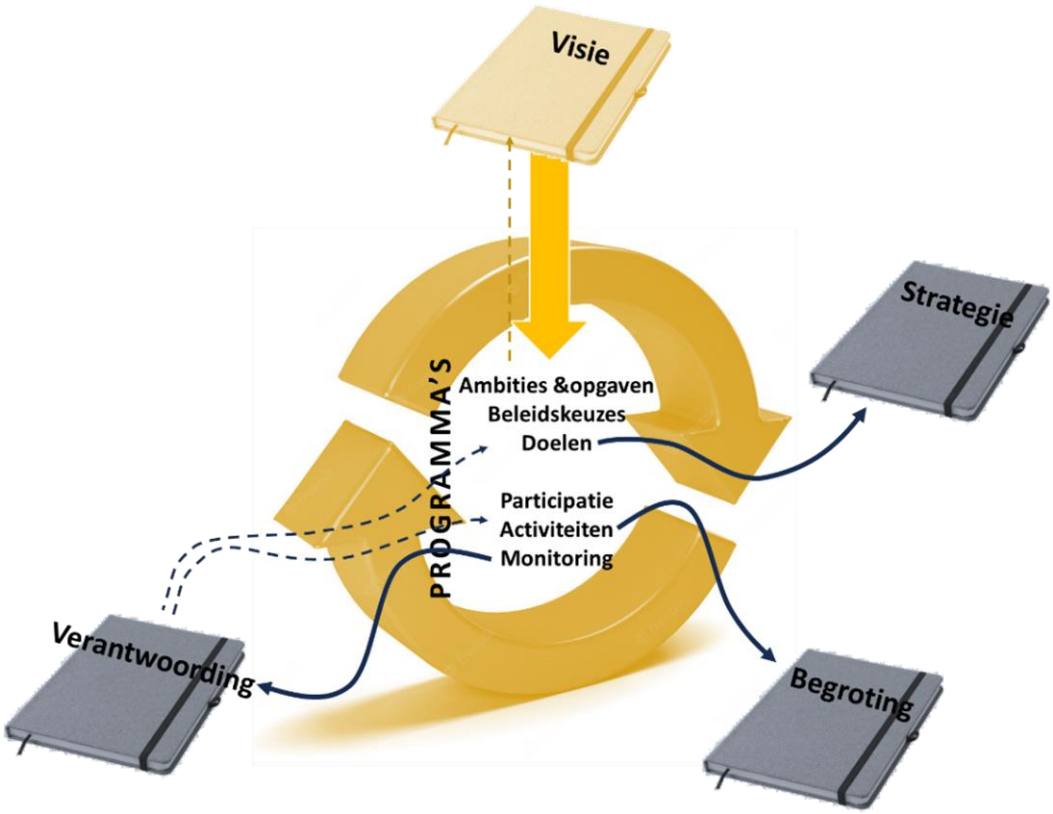

De financiële doorvertaling is op eenzelfde wijze gemaakt als u gewend bent. Ook is opnieuw een capaciteitsraming toegevoegd. Zowel het financiële overzicht als de capaciteitsraming zijn per taakveld weergegeven. Deze taakvelden hanteren we verplicht, conform het Besluit Begroting en Verantwoording. Omwille van het werken met programma's zijn de taakvelden aan programmagroepen gekoppeld. Per programmagroep zijn financiële bijzonderheden op een rij gezet: welke vraag om geld komt er voort uit de inzet op doelen en uit veranderingen binnen de reguliere taakuitvoering.

Verloop begrotingssaldo

Het startpunt van deze Meerjarenbegroting is het saldo uit de vorige begroting. Met dit uitgangspunt zijn een aantal onderdelen herrekend. Voorbeelden hiervan zijn het overzicht van de investeringen, het overzicht van reserves en voorzieningen, de rente, salarissen en de verdeling van directe salariskosten over de taakvelden. Dit zijn autonome ontwikkelingen. Het gaat om een "herijking" van de budgetten bestaand beleid.

Daarnaast zijn er beleidsaanpassingen, voorstellen van het college aan de raad over nieuw beleid. Deze voorstellen vindt u afzonderlijk toegelicht aan het einde van elke programmabeschrijving. Ze staan vermeld bij het onderdeel "Vraag naar extra geld (nieuw beleid)". Dit geven we ook weer in één overzicht op het activiteitenplan. U vindt het in de financiële begroting, als onderdeel van "Uiteenzetting van de financiële positie".

In onderstaand overzicht geeft een plus een positief effect op het begrotingssaldo, een min een negatief effect.

Verloop begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027 voor mutaties reserve	**4.136.532**	**5.116.526**	**2.441.831**	**1.412.239**
- waarvan incidenteel	-1.317.190	-1.088.049	-898.345	0
- waarvan structureel	5.453.722	6.204.575	3.340.176	1.412.239
Verrekening tekorten en overschotten met algemene reserve	0	0	0	0
Eerdere besluitvorming raad in 2023	-337.779	-321.729	-305.779	-288.279
Begrotingssaldo subtotaal	**3.798.753**	**4.794.797**	**2.136.052**	**1.123.960**
A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2023	-1.359.256	-1.385.900	-1.514.900	-1.594.773
B. Actualisatie staat van investeringen	692.983	985.604	1.020.099	986.129
C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen	-402.305	-485.620	-458.631	-443.927
D. Actualisatie staat van salarissen	892.973	937.637	924.536	1.003.300
E. Berekening diverse gesloten exploitaties	239.150	242.440	261.001	296.053
F. Correcties budgetten bestaand beleid	-443.297	-467.786	-814.886	-387.614
G. Gevolgen meicirculaire 2023	270.964	323.386	284.823	2.346.991
H. Nieuw beleid	-3.624.516	-3.096.826	-3.046.072	-3.116.604
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	**65.449**	**1.847.732**	**-1.207.978**	**213.515**
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	**-103.765**	**1.756.921**	**-1.008.699**	**454.016**
I. Heroverwegingen	163.193	163.193	163.193	163.193
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	**228.642**	**2.010.925**	**-1.044.785**	**376.708**
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	**59.428**	**1.920.114**	**-845.506**	**617.209**

Algemene reserve	2024	2025	2026	2027
Stand per 31 december	12.043.840	12.043.840	12.043.840	12.043.840
Verloop algemene reserve (incl. exploitatieresultaat)	2024	2025	2026	2027
Stand per 31 december	12.272.482	14.283.407	13.238.622	13.615.330

A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2023
De structurele gevolgen van de onderdelen uit de 1e tussentijdse rapportage 2023 zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

B. Actualisatie staat van investeringen
Het overzicht van investeringen is geactualiseerd naar aanleiding van de jaarrekening 2022. Dit leidt tot een voordeel voor de exploitatie.

C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen
Het overzicht van reserves en voorzieningen is geactualiseerd. De grootste wijziging is extra storten in de reserve IHP in verband met de rentestijging.

D. Actualisatie staat van salarissen
Het overzicht van salarissen is geactualiseerd.

E. Berekening diverse gesloten exploitaties
De baten en lasten van alle gesloten exploitaties zijn opnieuw berekend. Het gaat hierbij om; afval, riolering, hondenbeleid, recreatie en toerisme en ondernemersinitiatieven.

F. Diverse correcties budgetten bestaand beleid
Het betreft onder andere budgetaanpassingen van gemeenschappelijke regelingen en andere autonome ontwikkelingen zoals indexatie.

G. Gevolgen meicirculaire 2023
Dit zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2023. Hierover bent u eerder geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van 4 juli 2023. Vanwege de late publicatie van de septembercirculaire zijn de uitkomsten hiervan niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Hierover wordt u binnenkort afzonderlijk geïnformeerd, eveneens via een raadsinformatiebrief.

H. Nieuw beleid
Het nieuw beleid is opgenomen in het activiteitenplan en opgesplitst in 2 onderdelen:
1. Nieuw beleid uit vorige begrotingen dat nog niet is gevoteerd door de raad;
2. Nieuw beleid uit de Meerjarenbegroting 2024-2027.
De bovenstaande cijferreeks bevat onderdeel 2 en aanpassingen op onderdeel 1 (zie hiervoor de rood gemarkeerde cijfers in het activiteitenplan).

Het bedrag van € 3.624.516 is samengevat in onderstaande tabel.

Nieuw in begroting (samengevat)	2024
Realisatie gewenste ontwikkelingen	754.000
Extra formatie (ook uit capaciteitsbegroting)	206.000
Extra kosten jeugdzorg verblijf	560.000
Visiekosten overkoepelende beleidsvorming	400.000
Themaprogramma Duurzaamheid	450.000
Tekort stelpost loon- en prijsontwikkeling	538.000
Herstructurering financiële geldstromen huisvesting culturele instellingen	225.000
Matchmiddelen voor inzet combinatiefunctionarissen Brede SPUK	197.000
Schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers DVO Senzer	100.000
Verschillen < 25.000 en afronding	194.516
Totaal	**3.624.516**

I. Heroverwegingen
Het huidige gebruik van de reserve onderwijshuisvesting sluit onvoldoende aan bij het doel van de reserve. De reserve werd steeds groter zonder een concreet bestedingsdoel. Voorgesteld wordt om de huidige werkwijze te stoppen en de reserve op een andere wijze in te zetten. Namelijk als dekkingsreserve voor kapitaallasten van een bestaande investering op het gebied van onderwijshuisvesting. Hierdoor kan de reserve snel ingezet worden, wat leidt tot een jaarlijks positief effect op het begrotingssaldo van € 163.193,-. Aangezien hier specifieke instemming voor benodigd is verwerken we dit middels de 1e begrotingswijziging 2024 bij een positief besluit. Vandaar dat er in bovenstaande tabel een begrotingssaldo inclusief en exclusief deze heroverweging is opgenomen.

Ratio weerstandsvermogen
Een belangrijk element in de financiële positie van de gemeente is het zogenaamde weerstandsvermogen. Een verzamelterm om aan te geven of de vrij beschikbare reserves voldoende groot zijn om mogelijke financiële tegenvallers te kunnen bekostigen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's in beeld gebracht. Met daarbij de beschikbare vrije reserves. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het weerstandsvermogen van de algemene dienst en die van het grondbedrijf. Het weerstandsvermogen van de algemene dienst op basis van deze begroting bedraagt 5,16 en die van het grondbedrijf 0,95. Beide ratio's passen hiermee binnen de normen.

Opgenomen stelposten in de begroting 2024-2027
Om een realistisch begrotingsresultaat te presenteren hebben we een aantal stelposten opgenomen. Dit doen we wanneer er over de inzet van deze budgetten nog onduidelijkheid is. Deze staan in programma 11 en worden na een raadsbesluit overgebracht naar het inhoudelijke programma. In onderstaand overzicht worden de stelposten samengevat weergegeven.

Stelposten	2024	2025	2026	2027
a. Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
b. Geoormerkte gelden uit circulaires (exclusief loon- en prijsbijstellingen)	188.866	207.968	221.282	153.165
c. Indexatie (inclusief loon- en prijsbijstellingen uit circulaires)	0	1.323.055	2.132.365	3.449.347
Totaal	**266.366**	**1.608.523**	**2.431.147**	**3.680.012**

a. De post onvoorzien vormt een jaarlijkse stelpost en bedraagt elk jaar € 77.500,-.
b. In de circulaire uit de algemene uitkering zijn gelden opgenomen met een doel. Deze gelden worden bij de begroting op een stelpost opgenomen en pas vrijgegeven als blijkt dat voor dat doel nog geen budgetten in de begroting zijn opgenomen.
c. Voor de indexering van de loonkosten, materiële kosten en gewogen kostenontwikkeling is een stelpost opgenomen.

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

De programmabegroting is opgesteld aan de hand van de drie W-vragen:
1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we ervoor doen?
3. Wat gaat het kosten?

1. Wat willen we bereiken?
In de strategie zijn de ambities en opgaven uit de visie vertaald naar doelen. De doelen uit de strategie vindt u terug in het beleidsgedeelte van de begroting bij het onderdeel "Wat willen we bereiken?".

2. Wat gaan we ervoor doen?
Hierin zijn de doelen uitgewerkt in activiteiten voor 2024. Waar mogelijk is een doorkijk gegeven naar inzet in opvolgende jaren, zodat helder is welke stappen wanneer worden gezet op weg naar 2027.

3. Wat gaat het kosten?
Dit is de vertaling van de activiteiten in capaciteit en geld.

Omdat de programma-indeling is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar sluiten sommige financiële tabellen niet meer 100% aan met voorgaande stukken. Dat komt voornamelijk doordat reserves van de ‘oude’ programma’s niet meer aansluiten bij de nieuwe programma’s, omdat er nu minder programma’s zijn.

Programma 1. De mens centraal

Binnen deze groep zijn die programma's ondergebracht waarbinnen het ondersteunen van mensen centraal staat. Binnen het themaprogramma Een leven lang ontwikkelen is een positieve ontwikkelcultuur binnen zowel vrije tijd, onderwijs als gezin de essentie. In het themaprogramma Bestaanszekerheid wordt ingezoomd op de inzet voor het vergroten van financiële vaardigheid en het veiligstellen van bestaanszekerheid van inwoners. Het themaprogramma Zorg & ondersteuning omvat vele vormen van zorg en ondersteuning voor inwoners. Binnen dit programma ligt er focus op het opbouwen van zelfredzaamheid en veerkracht.

Themaprogramma Een leven lang ontwikkelen

In dit programma draait het om talentontwikkeling en -behoud van onder andere jeugd, volwassenen en specifieke doelgroepen en om de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

	Doelen
In 2024	
1.	Het lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering sluit aan bij de behoeften
2.	Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling
3.	Er is zicht op welke interventies effectief bijdragen aan leren en ontwikkelen van jeugdigen en inclusiviteit voor jeugdigen in het kader van het versterken van de pedagogische steunstructuur[1] in Geldrop-Mierlo
In 2025	
4.	Er is voor jeugdigen die jeugdhulp ontvangen een betere aansluiting met passend onderwijs
In 2026	
5.	Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is merkbaar afgenomen
6.	Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school
7.	Alle scholen beschikken over huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school
In 2027	
8.	In Geldrop-Mierlo wordt het praktijkonderwijs versterkt, zodat inwoners (binnen de regio) praktijkonderwijs kunnen volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven
9.	De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd
10.	De doorgaande ontwikkellijn is herkenbaar voor jeugdigen en ouders en sluit aan bij de ontwikkeling

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Doorontwikkeling klantreis Jeugd in het CMD
- Invulling geven aan de Hervormingsagenda Jeugd in de bedrijfsvoering van het CMD
- Samenwerking team Toegang met de scholen rondom de aansluiting van het onderwijs met jeugdhulp

[1] Pedagogische steunstructuur: het geheel van leefgebieden waarin jeugdigen steun en aandacht krijgen (gezin, onderwijs en vrije tijd).

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering sluit aan bij de behoeften

- Verder inrichten van de monitoring van laaggeletterdheid om inzicht te krijgen in hoeveel mensen gebruik maken van volwasseneneducatie en in de resultaten van de aanpak van laaggeletterdheid
- Inzetten van de taalmeter bij inwoners (NT1 en NT2[2]) waarvan het vermoeden is dat deze laaggeletterd zijn, als hulpmiddel om het vermoeden bevestigd te krijgen en met mensen het gesprek aan te kunnen gaan en hen naar een passend ondersteuningsaanbod te begeleiden
- Meedoen aan de pilot Uitrol Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid van het Rijk, waarbij de focus ligt op het vergroten van betrokkenheid van het hele gezin / netwerk bij de taalontwikkeling en het verder uitbouwen van duurzame samenwerking met ketenpartners
- Deelnemen aan een regionaal werkplan voor niet-inburgeringsplichtige volwassenen 18+, waarbinnen de focus ligt op voormalig inburgeraars die net dat stapje extra willen leren, bijstandsgerechtigden en laaggeletterde inwoners

02. Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling

- Samen met maatschappelijke partners (o.a. onderwijsinstellingen) uitwerken van een overzicht van vrij toegankelijke activiteiten en uitvoeren van een behoeftepeiling, zodat inzicht ontstaat in dubbelingen en gaten in het aanbod gericht op talentontwikkeling van jeugdigen

03. Er is zicht op welke interventies effectief bijdragen aan leren en ontwikkelen van jeugdigen en inclusiviteit voor jeugdigen in het kader van het versterken van de pedagogische steunstructuur in Geldrop-Mierlo

- Aanscherpen van het overzicht van interventies die effectief bijdragen aan leren, ontwikkelen en inclusiviteit van en voor jeugdigen
- Waar relevant verwerken van de uitkomsten van het experiment Positief Jeugdbeleid en van nieuwe inzichten met betrekking tot interventies gericht op leren en ontwikkelen in de vrije tijd in onze beleidskeuzes, doelen, programma-activiteiten en reguliere taakuitvoering
- Doorontwikkelen van het zelfhulpnetwerk (lotgenotencontact) voor steun voor en door jongeren onderling in uiteenlopende situaties, zodat zij minder terugvallen in problemen, steun en begrip ervaren, de situatie accepteren en/of hun gevoel van eigenwaarde of hun zelfredzaamheid vergroten

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

04. Er is voor jeugdigen die jeugdhulp ontvangen een betere aansluiting met passend onderwijs

- Opstarten van de Regionale Experimenteerregeling Onderwijszorgarrangementen[3], zodanig dat er duidelijkheid is over het speelveld (afspraken voor een periode van vijf jaar voor een specifieke, omlijnde doelgroep)
- Binnen het regionale project 'aansluiting Jeugdhulp - Onderwijs' met de samenwerkingsverbanden (o.a. inkooporganisatie Samen voor Jeugd) onderzoeken hoe we beter kunnen samenwerken als onderwijs en jeugdhulp elkaar raken en geven we hier uitvoering aan

[2] NT1 staat voor mensen waarvoor het Nederlands de eerste taal is. Mensen met het Nederlands als tweede taal worden aangeduid met NT2

[3] De experimenteerregeling is erop gericht dat deelnemende scholen ruimte krijgen om maatwerk leveren aan kinderen met een complexe behoefte als onderwijs en zorg elkaar moeten aanvullen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

05. Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is merkbaar afgenomen

- Continueren van de methodische aanpak MAZL voor vroegsignalering en directe begeleiding bij verzuim (incl. monitoren van bereik en effect van de inzet); deze aanpak is gefinancierd vanuit de NPO-gelden
- Samen met verschillende netwerkpartners opstarten en uitvoeren van een experiment waarbij voor doelgroepen waar andere ingrepen geen soelaas boden, wordt afgeweken van onderwijswetgeving, zodanig dat wordt toegewerkt naar een zorgarrangement dat past
- In samenwerking met het lokale onderwijsveld, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Helmond de Peel PO, Ouderwijzer en de GGD opstarten van een zorgroute 4-12 jaar om kinderen met een extra zorg- of aandachtsvraag tijdig in beeld te krijgen en passend onderwijs te bieden
- Uitvoeren van het actieplan vroegtijdige schoolverlaters dat in 2023 is ontwikkeld

06. Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school

- Bepalen welke functies er binnen de brede school Skandia gewenst zijn (onderwijs, opvang, zorg, cultuur, ontmoeting, etc.)
- Uitvoeren van een analyse voor een herverdeling van de huidige scholen in de kern Mierlo, die voor een langere termijn passend is voor alle kinderen in Mierlo (per onderwijsruimte kijken welke maatschappelijke functies vanuit de wijk gewenst zijn)

07. Alle scholen beschikken over huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school

- Uitwerken van het ontwerp voor Skandia, zodanig dat het gebouw voor de beoogde functies bruikbaar is
- Samen met schoolbesturen en netwerkpartners een business case uitwerken voor alle scholen waarvoor we een nieuwbouw-zorgplicht hebben (Van der Puttschool, kindcentrum Puur Sang, onderbouw St. Jozefschool, kindcentrum De Appelgaard) om te komen tot nieuwbouw (incl. het bruikbaar maken van het gebouw voor andere functies[4]), als opmaat naar een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP)
- Vaak ontstaan bij de bouw van brede scholen extra lasten omdat voorzieningen voor de omgeving of wijk toegevoegd worden aan het gebouw. Soms ontstaan er ook extra baten omdat op vrijkomende locaties woningbouw kan plaatsvinden. We gaan kaders uitwerken hoe we bij de nieuwbouw van scholen de financiële lasten en baten organiseren in een business case

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

08. In Geldrop-Mierlo wordt het praktijkonderwijs versterkt, zodat inwoners (binnen de regio) praktijkonderwijs kunnen volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven

- Samen met partners binnen de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel verkennen hoe de sluitende aanpak van praktijkonderwijs naar werk kan worden geïntensiveerd en verbreed

[4] Nieuwbouw wordt altijd bezien in de ruimtelijke en sociale context van de directe omgeving en de hele wijk.

09. De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd

- Daar waar kan in het voorliggend veld begeleiden van zelfstandig fietsen en reizen met openbaar vervoer ter bevordering van de zelfstandigheid van leerlingen
- Het gevarieerder (inclusief begeleiding in het voorliggend veld) organiseren van het leerlingenvervoer ter verbetering van de efficiëntie

10. De doorgaande ontwikkellijn is herkenbaar voor jeugdigen en ouders en sluit aan bij de ontwikkeling

- Verbeteren van de afstemming tussen ouders, scholen, het CMD, jeugdgezondheidszorg en passend onderwijs om de zorgstructuur 4-12 jaar te versterken en zo de ontwikkeling van kinderen te stimuleren binnen en buiten school
- Uitbreiden van het programma True Friend (groep 7 en 8) door introductie van het programma True Friend Forever in de brugklassen van het Strabrecht College (binnen het curriculum binnen het thema burgerschapsonderwijs)
- Verbinden van de zorgstructuur 0-4 jaar met de zorgstructuur 4-12 jaar

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Lesaanbod laaggeletterdheid - Vanaf 2025 hebben gemeenten de regierol over de aanpak laaggeletterdheid en daarmee ook over de gezinsaanpak. Door de komende jaren stevig in te zetten op de gezinsaanpak bereiden we ons hierop voor. We richten ons hierbij op goed aangestuurde netwerksamenwerking met verschillende (nieuwe) lokale partners.

Praktijkleren voor jeugdigen 0-18 jr – In 2025 wordt een activiteitenplan gemaakt aan de hand van de behoeftepeiling die is uitgevoerd in 2024.
Interventies pedagogische steunstructuur – We blijven in gesprek met onze partners om het zicht op de interventies actueel te houden en waar nodig aan te vullen of aan te passen.

Aansluiting jeugdhulp op onderwijs – Met regionale partners steken we in op het verder verbeteren van de aansluiting tussen jeugdhulp en passend onderwijs in het verlengde van de Hervormingsagenda Jeugd. Vanaf 2025 en verder worden diverse initiatieven ontwikkeld.

Aanpak langdurig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten – In 2025 en verder wordt ingezet op het monitoren en bijsturen van het experiment Onderwijszorgarrangementen. Ook wordt samen met het lokale onderwijsveld, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Helmond de Peel, Ouderwijzer en de GGD de zorgroute 4-12 jaar geïmplementeerd.

Onderwijshuisvesting - Per wijk wordt bekeken of er meerdere wijkgebonden maatschappelijke functies toegevoegd kunnen worden aan het schoolgebouw. In samenhang met de nog te ontwikkelen beleidskeuzes met betrekking tot accommodaties wordt ook bekeken of een schoolgebouw ingezet kan worden voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten voor jong en oud. In 2025 wordt in samenhang hiermee een nieuw integraal huisvestingsplan opgesteld, waaruit duidelijk zal worden wanneer welke nieuwbouw zal worden gerealiseerd.

Sluitende aanpak van school naar werk - Samen met de partners binnen de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel zoeken we naar mogelijkheden voor flexibilisering van het onderwijs, nog meer praktijkgericht en hybride leren en een continue verbinding met het onderwijs. Dit om het onderwijsaanbod en de arbeidsmarktvraag meer op elkaar aan te laten sluiten.

Vervoersfaciliteiten leerlingen – In 2025 worden de activiteiten in 2023 en 2024 geëvalueerd.

Themaprogramma Bestaanszekerheid

In dit programma komt onze inzet op het versterken van financiële vaardigheden, maatschappelijke participatie en bestaanszekerheid naar voren.

	Doelen
In 2024	
1.	De inkomensverruimende regelingen ‘regeling welzijnsactiviteiten’ en ‘bijzondere bijstand schoolkosten’ zijn aangepast, gericht op het vergroten van het gebruik van deze regelingen
In 2025	
2.	Er is een ondersteuningsaanbod, gericht op bestaanszekerheid, voor mensen met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Dit aanbod richt zich onder meer op het beter weten om te gaan met ingrijpende gebeurtenissen (meerderjarig worden, samenwonen, scheiden, pensioen, etc.) en tegenvallers
3.	We bereiken 20% meer huishoudens dan in 2023 met onze preventieve en repressieve aanpak rondom schulden door aan te sluiten op hun behoeften
4.	Onze uitvoeringsprocessen en klantbenadering zijn zodanig op elkaar afgestemd dat we mensen met financiële zorgen en een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) integraal en op maat helpen
5.	Er is een structurele verbinding tussen beide arbeidsmarktregio’s in de Brainportregio
In 2026	
6.	Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijvoorbeeld op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen
7.	25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in of nabij Geldrop-Mierlo
8.	75% van de bijstandsgerechtigden, die voor de eerste keer bijstand aanvragen, stroomt binnen 1 jaar weer uit naar duurzaam werk
9.	De doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) krijgt gericht ondersteuning die leidt tot meer participatie in de samenleving
In 2027	
10.	10% van de jeugdigen in Geldrop-Mierlo is bereikt met onze aanpak voor financiële bewustwording
11.	De samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere partners in het sociaal domein is versterkt, om meer kansen te creëren voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Uitbreiden en versterken van het armoedeplatform
- Uitvoeren van het preventieplan rondom rondkomen en/of schuldenproblematiek voorkomen en signaleren
- Structurele aandacht voor het stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt
- Ten aanzien van de schuldhulpverlening meer tijd vrij maken voor inzet op preventie
- Vereenvoudigen van het systeem
- Toepassen van Het Realistisch Perspectief

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. De inkomensverruimende regelingen ‘regeling welzijnsactiviteiten’ en ‘bijzondere bijstand schoolkosten’ zijn aangepast, gericht op het vergroten van het gebruik van deze regelingen

- Introduceren van de ‘meedoenregeling’ ter vervanging van de regeling welzijnsactiviteiten, onder andere om de aanvraagprocedure te vereenvoudigen (baseren op vertrouwen) en daarmee het gebruik van de regeling te vergroten
- Beleggen van de uitvoering van de bijzondere bijstand schoolkosten bij Stichting Leergeld, omdat dit goed aansluit bij hun aanbod en zij de doelgroep goed in beeld hebben

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

02. Er is een ondersteuningsaanbod, gericht op bestaanszekerheid, voor mensen met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Dit aanbod richt zich onder meer op het beter weten om te gaan met ingrijpende gebeurtenissen

- Samen met de partners binnen het armoedeplatform middels een wijkgerichte aanpak benaderen van inwoners voor advies over het verbeteren van hun financiële situatie, energiebesparende mogelijkheden en de witgoedregeling (we beginnen met die wijken waar volgens de cijfers uit de sociale index de armoede het hoogste is)
- Samen met de partners binnen het armoedeplatform starten met de pilot ‘financiële werkplaats’ om een laagdrempelige ontmoetingsplaats te bieden waar inwoners met financiële vraagstukken terechtkunnen voor hulp en ondersteuning en hen waar relevant te kunnen doorverwijzen
- Implementeren van de gemeentelijke inkomensverklaring waardoor inwoners eenvoudiger gebruik kunnen maken van minimaregelingen bij de partners binnen het armoedeplatform

03. We bereiken 20% meer huishoudens dan in 2023 met onze preventieve en repressieve aanpak rondom schulden door aan te sluiten op hun behoeften

- In het kader van vroegsignalering sluiten we vanaf 2024 bij schulden aan bij de regeling uitstroom bijstandsgerechtigden (RUB). Deze drie jaar durende regeling voorziet in een betalingsregeling gekoppeld aan de instroom in gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering voor minima. Hiermee wordt de verzekeringsschuld afgelost en de verzekeringspositie van bijstandsgerechtigden met schulden verbeterd. Zodoende wordt het beroep op bijzondere bijstand verminderd.
  Op basis van de ervaring uit 2024, met gerichte campagnes en acties bepalen wij of we vanuit onze preventieve aanpak, de doelgroep voor 2025 kunnen uitbreiden en dus meer huishoudens bereiken.

04. Onze uitvoeringsprocessen en klantbenadering zijn zodanig op elkaar afgestemd dat we mensen met financiële zorgen en een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) integraal en op maat helpen

- Verbeteren van werkprocessen zodat er uniformer wordt gehandeld richting de klant (aansluiting op Wams, gericht op integraliteit voor de aanpak van meervoudige problematiek)
- Monitoring aan de hand van data om te sturen op effectiviteit en kwaliteit

05. Er is een structurele verbinding tussen beide arbeidsmarktregio’s in de Brainportregio

- Intensiveren van de deelname aan regionale overleggen binnen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel om zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau te sturen op een duurzame verbinding en samenwerking met de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant
- Samen met beide arbeidsmarktregio’s organiseren van een (jaarlijks terugkerende) werkgeversconferentie, mede gericht op ondernemers
- We vergroten onze betrokkenheid bij de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant voor het behalen van synergievoordelen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

06. Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijvoorbeeld op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen

- Tegen het licht houden van de klantreis (schuldhulpverlening en inkomen) om na te gaan of de huidige dienstverlening nog passend en toereikend is
- Onderzoeken welke methode we het best kunnen toepassen voor maatwerk zonder willekeur: via de methode van de omgekeerde toets of de methode van het instituut publieke waarden
- Samen met Senzer en andere gemeenten opstarten van een project voor het doorontwikkelen van de integrale samenwerking en dienstverlening tussen Senzer, gemeenten en sociale partners gericht op inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en een combinatie van ondersteuningsbehoeften (ondersteuning op maat, voorsorterend op de aankomende wetswijziging Participatiewet in balans)

07. 25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in of nabij Geldrop-Mierlo

[zie doel 6, bullet 3]

08. 75% van de bijstandsgerechtigden, die voor de eerste keer bijstand aanvragen, stroomt binnen 1 jaar weer uit naar duurzaam werk

- Afstemmen met Senzer dat we zicht krijgen op de uitstroom van mensen (waar naartoe, na welke periode van bijstand)
- Samen met Senzer werken aan aanvullende en innovatieve manieren om bijstandsgerechtigden duurzaam naar werk te begeleiden en daarvoor ook de blik te richten op arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant

09. De doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) krijgt gericht ondersteuning die leidt tot meer participatie in de samenleving

[zie doel 6, bullet 3]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

10. 10% van de jeugdigen in Geldrop-Mierlo is bereikt met onze aanpak voor financiële bewustwording

- Uitbreiden van onze activiteiten tijdens de landelijke week van het geld en hierbij verbinding leggen met het lokaal preventieakkoord ‘Fit & Pit’
- Implementeren dat jongeren in de periode voordat zij 18 jaar worden uitleg krijgen over financiële aspecten, zodat zij in staat zijn om hun financiën goed te regelen en wordt voorkomen dat zij in een schuldenspiraal belanden

11. De samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere partners in het sociaal domein is versterkt, om meer kansen te creëren voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt

- Samen met andere gemeenten, ondernemers, onderwijs en andere partners uitvoeren van het in 2023 gezamenlijk uitgewerkte, geharmoniseerde ‘Social return-beleid’

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Vroegsignalering schulden – Op basis van de ervaringen in 2024 overwegen we uitbreiding van de doelgroep voor onze preventieve aanpak. Ook wordt op basis van de ervaringen in 2023-2025 gekeken of de taak schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers structureel bij Senzer wordt ondergebracht.

Schuldhulpverlening – De insteek is om in 2025 lid te worden van de NVVK, de brancheverenigingvoor schuldhulpverlening. De NNVK levert handvatten en een kwaliteitskeurmerk.

Themaprogramma Zorg & ondersteuning

Dit is een breed programma dat zich richt op allerlei vormen van zorg en ondersteuning die bijdragen aan de veerkracht, zelfredzaamheid en samenredzaamheid van mensen. Het gaat onder andere om Jeugdzorg, Wmo, mantelzorg en meer.

	Doelen
In 2024	
1.	Er is een goede balans tussen geïndiceerde zorg enerzijds en inzet binnen het voorliggend veld anderzijds, doordat kan worden bijgestuurd op basis van inzicht in trends en ontwikkelingen
2.	Er is zicht op kwaliteit van de zorg en ondersteuning die door gecontracteerde aanbieders wordt geboden, door toezicht in te richten binnen het CMD
3.	Er is ketensamenwerking tussen gemeente, zorgprofessionals en zorgverzekeraars
4.	Er is regiecapaciteit binnen de gemeente ten behoeve van het samenwerken bij complexe casussen op het gebied van zorg en veiligheid
5.	Professionals en inwoners maken als vanzelfsprekend gebruik van Onze Wegwijzer
In 2025	
6.	Het aanbod van collectieve mantelzorgondersteuning en -waardering is afgestemd op de behoefte van mantelzorgers
7.	Het aanbod van collectieve voorliggende voorzieningen gericht op mentale weerbaarheid wordt uitgebreid op basis van de behoefte van inwoners
8.	Er is uitgewerkt hoe binnen Geldrop-Mierlo samen met ketenpartners uitvoering wordt gegeven aan het integraal zorgakkoord
9.	Inwoners kunnen in hun eigen dorp met hun vraag terecht bij Team Toegang
10.	Het digitaal klantdossier is operationeel
11.	Er zijn zodanige voorliggende oplossingen dat team Toegang minimaal 80% van de hulpvragen zelfstandig kan afhandelen
12.	Organisaties die een loketfunctie aan (willen) bieden zijn fysiek verenigd op één locatie om uniformiteit en duidelijkheid voor de inwoner te realiseren waar hij/zij terecht kan en het loket is vindbaar en bekend bij inwoners
In 2026	
13.	Respijtzorg voor mantelzorgers is dichtbij huis en laagdrempelig beschikbaar
14.	Er is een plek voor mensen uit Geldrop-Mierlo die in een beschermd wonen omgeving leven. Ze maken volwaardig onderdeel uit van de samenleving en hun omgeving wordt daarbij ondersteund
15.	De ontmoetingen die plaatsvinden tussen generaties hebben tot een andere beeldvorming over dementie geleid
In 2027	
16.	Voor de groeiende groep ouderen en een groep kwetsbaren is een zinvolle dag invulling beschikbaar nabij huis
17.	Er is een effectieve ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen opgezet, om hen te ondersteunen in de zorg voor hun kinderen en zichzelf

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Focus op preventie om probleemsituaties van jeugdigen te voorkomen of in de kiem te smoren
- Bijdragen aan het herkennen, begrijpen en helpen van inwoners met dementie, zodat ze zo lang mogelijk veilig in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen
- Toepassen en jaarlijks actualiseren van het plan van aanpak mantelzorg, met o.a. aandacht voor jonge mantelzorgers
- Adaptief onze manier van organiseren aanpassen op basis van de benodigde samenwerking rondom inwoners
- Goed op elkaar laten aansluiten van beleid en uitvoering op het vlak van jeugdhulp en Wmo, zodat ontwikkelingen goed worden gemanaged en kosten beter worden beheerst om zo de doelstelling van de taskforce sociaal domein te behalen
- Versterken van het vakmanschap en tot stand brengen van een leercultuur ten aanzien van de dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning
- De ontwikkeling van het PlusTeam vormgeven op basis van evaluatie
- Toepassen van de nieuwe inkoopstrategie op basis van een transformatieperspectief
- Inzetten op nieuwe communicatiemiddelen om het CMD en onze werkwijze bekend te maken

- Doorontwikkelen van softwareoplossingen (incl. aandacht voor digitalisering en digitale ontsluiting dossiers)
- Werkprocessen afstemmen op de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams)
- In kaart brengen van de extra taakstelling Jeugd die voortvloeit uit de Hervormingsagenda en hierop in overleg met de inkoopregio (10voordejeugd / samenvoordejeugd) een aanpak bepalen
- Klantervaringen analyseren en op basis daarvan doorvoeren van verbeterpunten

Taskforce sociaal domein
De doelststelling van de taskforce sociaal domein is om in 2028 voor jeugdhulp en de uitvoering van de Wmo het kostenniveau van 2017 te evenaren (gecorrigeerd voor indexatie). Dit willen we bereiken door een meer kostenbewuste ondersteuning, meer samenwerking en meer efficiëntie in processen. Naast de eerdere taakstelling Jeugd vloeit uit de landelijke Hervormingsagenda een extra taakstelling voort. Dit brengen we in kaart en we zorgen voor een aanpak hierop, in overleg met de inkoopregio 10voor de jeugd.

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er is een goede balans tussen geïndiceerde zorg enerzijds en inzet binnen het voorliggend veld anderzijds, doordat kan worden bijgestuurd op basis van inzicht in trends en ontwikkelingen

- Doorontwikkelen van het dashboard ‘zorg’ en ‘jeugd’ voor een groeiend zicht op trends in hulpvragen, zodat waar mogelijk een collectief voorliggend aanbod kan worden ontwikkeld (in plaats van toekennen van individuele indicaties[5])
- Intensiveren van de samenwerking vanuit het CMD (teams Toegang, Zorg en Jeugd) met partners zoals LEV, de bibliotheek, Mee de Meent groep, budgetmaatje en de huisartsen, om elkaar en elkaars aanbod beter te leren kennen en het totale aanbod waar nodig bij te stellen in lijn met de behoefte van inwoners[6]
- Versterken van de rol van gebiedsregisseurs op het signaleren van trends en ontwikkelingen in de hulpvragen van inwoners (in de wijken, bij samenwerkingspartners en via collega’s), om waar nodig voorliggende mogelijkheden vanuit de gemeente of samenwerkingspartners te versterken of te ontwikkelen

02. Er is zicht op kwaliteit van de zorg en ondersteuning die door gecontracteerde aanbieders wordt geboden, door toezicht in te richten binnen het CMD

[er is zicht op nieuwe gewenste functies voor vrijkomende agrarische erven (wonen, kleinschalige bedrijvigheid, recreatie etc.)]

04. Er is ketensamenwerking tussen gemeente, zorgprofessionals en zorgverzekeraars

- Opzetten en onderhouden van een regionale kennisinfrastructuur preventie, opstellen van transformatieplannen en vergroten van de toepasbaarheid van transformatieplannen om processen van gemeenten, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en zorgkantoren beter op elkaar te laten aansluiten, in lijn met de gemaakte afspraken in het integraal zorgakkoord
- Implementeren van de wijzigingen in Wet maatschappelijke ondersteuning met betrekking tot de aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) en de daarmee samenhangende spiegelbepalingen in de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Uitwerken en uitvoeren van een plan voor de samenwerking op diverse niveaus met huisartsen en praktijkondersteuners (onderdeel taskforce sociaal domein)

[5] Dit houdt ook verband met de taskforce sociaal domein.
[6] Dit is onderdeel van het project Preventie en collectieve voorzieningen binnen de taskforce sociaal domein.

04. Er is regiecapaciteit binnen de gemeente ten behoeve van het samenwerken bij complexe casussen op het gebied van zorg en veiligheid

- Implementeren van de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) – inclusief het aanstellen van een procesregisseur Zorg en Veiligheid hiervoor –, als methode voor het opschalen van hulp van verschillende professionals en ketenpartners om een escalerende situatie van een gezin te voorkomen of te beperken

05. Professionals en inwoners maken als vanzelfsprekend gebruik van Onze Wegwijzer

- Samen met professionals in het voorliggend veld vergroten van de bekendheid van Onze Wegwijzer als digitale verzamelplaats van al het sociale en maatschappelijke aanbod in Geldrop-Mierlo

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

06. Het aanbod van collectieve mantelzorgondersteuning en -waardering is afgestemd op de behoefte van mantelzorgers

- Vernieuwen van het aanbod van collectieve mantelzorgondersteuning en -waardering, waarbij drie pijlers centraal staan: ophalen van kennis en informatie, kenbaar maken van persoonlijke ondersteuningsmogelijkheden en uitwisselen van ervaringen

07. Het aanbod van collectieve voorliggende voorzieningen gericht op mentale weerbaarheid wordt uitgebreid op basis van de behoefte van inwoners

- Aansluiten bij het regionale platform ‘De Stap naar gezonder’, waarin trainingen en zelfhulpmodules op gebied van mentale weerbaarheid beschikbaar zijn
- Verkennen of het programma STORM (gericht op suïcidepreventie onder jongeren) kan uitbreiden naar het praktijkonderwijs
- Creëren van een gevarieerd ondersteuningsaanbod gericht op mentale gezondheid door deelname aan het regionale programma ‘Van beschermd wonen naar beschermd thuis’, o.a. voor het vergroten van bewustwording van kansen binnen reguliere ontspannings- en ondersteuningsaanbieders (zoals verenigingen)

08. Er is uitgewerkt hoe binnen Geldrop-Mierlo samen met ketenpartners uitvoering wordt gegeven aan het integraal zorgakkoord

- Samen met ketenpartners invulling geven aan een ketenaanpak op (1) kansrijke start, (2) valpreventie bij ouderen, (3) aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen, (4) gecombineerde leefstijlinterventies bij overgewicht van volwassenen en (5) welzijn op recept (conform het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA))

09. Inwoners kunnen in hun eigen dorp met hun vraag terecht bij Team Toegang

- Het loket (zie doel 12) fysiek toegankelijk maken in zowel Geldrop als Mierlo

10. Het digitaal klantdossier is operationeel

- Het opstellen van een projectplan (met tijdspad) om het digitaal klantdossier op een juiste manier in te richten

11. Er zijn zodanige voorliggende oplossingen dat team Toegang minimaal 80% van de hulpvragen zelfstandig kan afhandelen

- Monitoren hoe vaak we gebruik maken van een oplossing in het voorliggend veld ten opzichte van geïndiceerd zorgaanbod (zie doel 1)

12. Organisaties die een loketfunctie aan (willen) bieden zijn fysiek verenigd op één locatie om uniformiteit en duidelijkheid voor de inwoner te realiseren waar hij/zij terecht kan en het loket is vindbaar en bekend bij inwoners

- Samen met LEV, Anna Zorggroep, de bibliotheek, seniorenpunt en Vitalis opzetten en uitbreiden van het beoogde loket (draagt ook bij aan realisatie van doel 6 binnen het programma bestaanszekerheid)
- Inzetten op communicatie-activiteiten om het loket bekend te maken onder inwoners

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

13. Respijtzorg voor mantelzorgers is dichtbij huis en laagdrempelig beschikbaar

- Vergroten van de bekendheid van het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers, bijvoorbeeld op het vlak van flexibele logeeropvang en kortdurend verblijf bij zorginstellingen

14. Er is een plek voor mensen uit Geldrop-Mierlo die in een beschermd wonen omgeving leven. Ze maken volwaardig onderdeel uit van de samenleving en hun omgeving wordt daarbij ondersteund

- Onderzoeken welke inzet aanvullend nodig is om te ondersteunen dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid zo zelfstandig en zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving wonen

15. De ontmoetingen die plaatsvinden tussen generaties hebben tot een andere beeldvorming over dementie geleid

- Met de werkgroep dementievriendelijk Geldrop-Mierlo organiseren van activiteiten en trainingen voor (thuiswonende) inwoners, jongeren, jongvolwassenen, mantelzorgers en (zorg)professionals om dementie onder de aandacht te brengen en taboe op het onderwerp te beperken
- Organiseren van twee netwerkbijeenkomsten om het ontmoeten te faciliteren
- Samen met Lerend Netwerk Dementie, Alzheimer Nederland en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel verstevigen van het aanbod voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, door regionale processen beter af te stemmen en daardoor kansen en mogelijkheden te signaleren en te benutten

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

16. Voor de groeiende groep ouderen en een groep kwetsbaren is een zinvolle dag invulling beschikbaar nabij huis

- In kaart brengen van het huidige aanbod voor daginvulling voor ouderen in Geldrop-Mierlo ten opzichte van wat er nodig is (en waarvoor mensen nu alleen buiten Geldrop-Mierlo terecht kunnen)

17. Er is een effectieve ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen opgezet, om hen te ondersteunen in de zorg voor hun kinderen en zichzelf

- Bijdragen aan het aanpassen en uitbreiden van de OuderWijzer[7] activiteiten met een online aanbod om ouders beter te kunnen ondersteunen meer bekend te laten worden met OuderWijzer

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Loket zorg en ondersteuning – In 2025 staat de basis rondom het loket en wordt ingezet om het nog breder bekend en vindbaar te maken voor inwoners.

Daginvulling ouderen en kwetsbaren – Op basis van het opgedane inzicht in 2024 wordt het aanbod van activiteiten de komende jaren aangevuld met nieuwe mogelijkheden, waar mogelijk in samenwerking met buurgemeenten.

Uitvoeren integraal zorgakkoord – Voor het samen met ketenpartners uitvoering geven aan het integraal zorgakkoord (doel 8) worden in 2025 activiteiten geprogrammeerd die volgen op het implementeren van de Aanpak ter Voorkomen van Escalatie (inzet in 2024 bij doel 4).

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	**0**	**0**	**1.150**	**1.562**	**1.737**	**1.723**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.072**	**1.075**	**1.801**	**2.152**	**2.289**	**2.265**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.061**	**3.140**	**2.529**	**2.545**	**2.561**	**2.577**
6.3 Inkomensregelingen	**17.417**	**17.246**	**19.387**	**19.773**	**19.859**	**20.051**
6.4 WSW en beschut werk	**1.607**	**1.400**	**1.449**	**1.400**	**1.353**	**1.334**
6.5 Arbeidsparticipatie	**2.784**	**1.761**	**1.240**	**1.191**	**1.278**	**1.298**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**1.442**	**1.314**	**1.425**	**1.449**	**1.473**	**1.499**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**0**	**3.084**	**3.350**	**3.881**	**3.505**	**3.609**
6.71B Begeleiding (WMO)	**0**	**3.157**	**2.982**	**3.321**	**3.129**	**2.952**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**0**	**943**	**827**	**827**	**827**	**827**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**0**	**551**	**478**	**466**	**454**	**441**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**8.246**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72A Jeugdzorg begeleiding	**0**	**2.397**	**2.530**	**1.479**	**824**	**556**

[7] OuderWijzer wil landelijke en lokale bewustwording bereiken rondom ouderschap, zodat iedere ouder zijn kind de aandacht kan geven die het nodig heeft om zich goed te ontwikkelen.

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
6.72B Jeugdzorg behandeling	0	3.828	4.011	3.302	3.193	3.090
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	0	242	182	186	189	193
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	517	474	489	482	477
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	12.601	0	0	0	0	0
6.73A Pleegzorg	0	0	69	69	69	69
6.73B Gezinsgericht	0	0	69	69	69	69
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	2.647	2.643	2.601	2.563	2.528
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.480	1.516	1.562	1.533	1.505
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	1.270	1.286	1.324	1.363	1.403
6.74C Gesloten plaatsing	0	344	291	299	294	290
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	6	4	4	4	4
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	240	252	252	252	252
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	235	0	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	927	988	1.020	1.052	1.085
6.82B Jeugdreclassering	0	79	76	79	81	83
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.070	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	17	19	28	28	27	27
Totaal Lasten	48.553	47.668	51.037	51.328	50.461	50.205
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	8	0	1.150	1.562	1.737	1.723
4.2 Onderwijshuisvesting	16	63	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	745	1.798	1.047	1.047	1.047	1.047
6.3 Inkomensregelingen	9.255	10.804	11.716	11.716	11.715	11.768
6.5 Arbeidsparticipatie	3.280	418	418	418	418	418
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	11	7	7	7	7	7
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	0	10	10	10	10	10
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	550	550	550	550	550
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	306	0	0	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	163	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	39	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	7	0	0	0	0	0
Totaal Baten	13.830	13.650	14.898	15.311	15.484	15.523
Saldo (baten -/- lasten)	-34.723	-34.017	-36.138	-36.018	-34.977	-34.682

Capaciteitsbeeld 2024

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samen-leving	Dienst-verlening	Totaal
Themaprogramma Een leven lang ontwikkelen	4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
	4.2 Onderwijshuisvesting	0	1.113	699	320	2.132
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	30	4.136	0	4.166
Themaprogramma Bestaanszekerheid	6.3 Inkomensregelingen	0	100	16.052	50	16.202
	6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0
	6.5 Arbeidsparticipatie	0	20	2.437	0	2.457
Themaprogramma Zorg & ondersteuning	6.6 Maatwerk-voorzieningen (Wmo)	0	0	4.334	0	4.334
	6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	0	0	4.817	25	4.842
	6.71b Begeleiding (Wmo)	0	0	1.489	25	1.514
	6.71c Dagbesteding (Wmo)	0	0	1.616	25	1.641
	6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	2.057	25	2.082
	6.72a Jeugdhulp begeleiding	0	0	1.604	0	1.604
	6.72b Jeugdhulp behandeling	0	0	1.552	0	1.552
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding	0	0	1.562	0	1.562
	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	1.552	0	1.552
	6.73a Pleegzorg	0	0	2.071	0	2.071
	6.73b Gezinsgericht	0	0	2.071	0	2.071
	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	1.552	0	1.552
	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	541	0	541
	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	541	0	541
	6.74c Gesloten plaatsing	0	0	1.060	0	1.060
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)	0	0	154	0	154
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0	0
	6.82a Jeugdbescherming	0	0	120	0	120
	6.82b Jeugdreclassering	0	0	20	0	20
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	131	131
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 1	0	0	0	0	0
Totaal		**0**	**1.263**	**52.037**	**601**	**53.901**

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 1	2024	2025	2026	2027
Hulp op Maat	300.000	300.000	0	0
Onttrekking reserve Maatwerkaanpak koopkrachtverlies	-300.000	-300.000	0	0
Ketensamenwerking en implementatie Wams	50.000	0	0	0
Meedoenregeling	76.000	76.000	76.000	76.000
Schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers DVO Senzer	100.000	110.000	115.000	120.000
Realisatie één loket voor zorg- en ondersteuningsvragen inwoners	10.000	0	0	0
Nieuwe indexatiemethode 10 voor de Jeugd	209.900	209.900	209.900	209.900
Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	-209.900	-209.900	-209.900	-209.900
Extra kosten jeugdzorg verblijf	560.000	280.000	0	0
Nieuwbouw 2 gymzalen Strabrecht College (kapitaallasten)	0	13.987	80.126	79.746
Begroting Heppie (T)huis 2024-2027	80.660	112.529	177.307	185.209
Dekking stelpost loon- en prijsbijstelling	-21.589	-24.052	-26.708	-29.572
Investering regionale Service Desk SROI (social return on investment)	55.000	55.000	55.000	55.000
Senzer programma huisvesting en programma digitalisering	PM	PM	PM	PM
CAO-stijging / directie PlusTeam	206.000	142.000	142.000	142.000
Dekking stelpost loon- en prijsbijstelling	-142.000	-142.000	-142.000	-142.000
Specificatie investeringen programmagroep 1	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Nieuwbouw 2 gymzalen Strabrecht College	1.165.564	1.000.000	0	0

Hulp op maat / Onttrekking reserve Maatwerkaanpak koopkrachtverlies - themaprogramma Bestaanszekerheid, doel 4
Hulp op Maat blijft gericht op de uitvoering van maatregelen en activiteiten betreft vroegsignalering en preventie van financiële problemen. De komende periode zal voornamelijk in het teken staan van het inbedden van deze maatregelen en activiteiten in de reguliere dienstverlening. Daarnaast zullen er nieuwe initiatieven uitgerold worden. De innovatieve mediacampagne die eind 2023 van start gaat is expliciet gericht op het bereiken van meer inwoners. Een duidelijke, informatieve en opvallende campagne die de doelgroepen: mensen met geldzorgen en het netwerk hier omheen moet aanspreken en informeren over wat er gaande is. Wij willen hiermee bereiken dat de vraag naar ons (nieuwe) hulpaanbod groeit en de mogelijkheden tot informatie, advies en ondersteuning. Als dekking voor bovenstaande, willen wij in 2024 en 2025 het restant van de middelen maatwerkaanpak koopkrachtverlies 2023 onttrekken uit de reserve Maatwerkaanpak koopkrachtverlies.

Ketensamenwerking en implementatie Wams - themaprogramma Zorg & ondersteuning, doel 3
De implementatie van het wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) vraagt om incidentele aanvullende personele inzet om onder andere organisatie, werkprocessen en instructies en ICT-systemen aan te passen. Vooralsnog krijgen gemeenten geen aanvullende middelen voor deze implementatie.

Meedoenregeling - themaprogramma Bestaanszekerheid, doel 1
De regeling Welzijnsactiviteiten wordt in 2024 vervangen door de Meedoenregeling. De Meedoenregeling bevat onder andere een vereenvoudigde aanvraagprocedure (gebaseerd op vertrouwen), die moet leiden tot een vergroot gebruik van deze regeling. Dit gebaseerd op uw opdracht op basis van de uitkomsten van de Armoedemonitor 2021. Aangezien dit niet strookt met de opdracht van de Taskforce willen we dit niet ten laste van deze taakstellende bezuiniging brengen. In 2024 zal het gebruik van de regeling worden geëvalueerd en wordt bekeken of het budget passend is.

Schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers DVO Senzer - themaprogramma Bestaanszekerheid, reguliere taakuitvoering
Sinds 1 juni 2021 is er een samenwerking tussen de vijf Peelgemeenten, Geldrop-Mierlo en Helmond voor de uitvoering van Heroriëntatie & Schuldhulpverlening aan ondernemers. Deze dienstverlening wordt uitgevoerd door Senzer. Dit op grond van de laatste wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), waarbij de schuldhulpverlening aan ondernemers een wettelijke taak is geworden. Het betreft nu geen pilot meer, dus daarom dienen er structurele middelen aan de begroting toegevoegd te worden. In 2022 bedroegen de kosten € 70.000, maar door de inflatie en de energiecrisis wordt een toename van het aantal aanvragen verwacht.

Realisatie één loket voor zorg- en ondersteuningsvragen inwoners - themaprogramma Zorg & ondersteuning, doel 3
Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo zijn organisaties die een loketfunctie aan (willen) bieden vanaf 2024 fysiek verenigd op 1 locatie, genaamd Onze Wegwijzer. Dit om de toegang tot zorg en ondersteuning voor alle inwoners zo gemakkelijk mogelijk te maken.

Nieuwe indexatiemethode 10 voor de Jeugd / Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling – themaprogramma Zorg & ondersteuning, reguliere taakuitvoering
Binnen de samenwerking 10 voor de Jeugd werd een afwijkende indexering gehanteerd. In het kader van de regionale hervormingsagenda jeugd zijn landelijke contractstandaarden ontwikkeld om administratieve lasten terug te dringen. Dit leidt tot een hogere indexering.

Extra kosten jeugdzorg verblijf – themaprogramma Zorg & Ondersteuning, reguliere taakuitvoering
Het aantal verblijfsindicaties met intramurale behandeling is sinds halverwege 2022 significant toegenomen. Door deze toename is de taakstelling van de taskforce sociaal domein in 2022 en 2023 niet gerealiseerd. Met de investeringen in het PlusTeam wordt verwacht dat deze trend in 2024 gekeerd wordt. Het gaat hier echter om behandelingen van een langere periode, dus het aantal cliënten zal niet binnen afzienbare tijd verminderd kunnen worden tot het niveau van 2021. Naar verwachting is dit in 2026 wel mogelijk en zullen 2024 en 2025 overbruggingsjaren zijn.

Nieuwbouw 2 gymzalen Strabrecht College - themaprogramma Een leven lang ontwikkelen, doel 7
Aangezien de gymzalen vier en vijf van het Strabrecht College een obstakel vormen voor het optimaal herinrichten van de locatie Grote Bos, volgens de ambities van het Strabrecht College op het gebied van sport en bewegen, wordt er vervangende nieuwbouw voor deze twee gymlokalen gerealiseerd. Dit zorgt voor een extra investering van € 2.165.564 inclusief BTW. De hieruit voortkomende structurele kapitaalslasten bedragen in het eerste jaar na realisatie € 80.126.
U heeft op 25 september 2023 niet ingestemd met bovenstaand voorstel. Deze bedragen komen via de 1e begrotingswijziging 2024 te vervallen.

Begroting Heppie (T)huis 2024-2027 / Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling - themaprogramma Zorg & ondersteuning, reguliere taakuitvoering
Voor de verlenging van de pilot Heppie (T)huis met vijf jaar, inclusief benodigde bijstelling van het budget.

Investering regionale Service Desk SROI (social return on investment) - themaprogramma Bestaanszekerheid, reguliere taakuitvoering
Gemeentelijk besluitvormingstraject volgt.

Senzer programma huisvesting en programma digitalisering - themaprogramma Bestaanszekerheid, reguliere taakuitvoering
-Programma huisvesting ten behoeve van noodzakelijke aanpassingen op enerzijds de korte termijn (aanpassingen van kantoorruimten ten behoeve van voldoende daglicht en het aanpassen van de publieksruimte voor meer privacy) en anderzijds voor de lange termijn (gebouwen en installaties zijn (deels sterk) verouderd).
-Programma digitalisering -is voor Senzer een noodzakelijke opgave ten behoeve van onder meer het voeren van een modern archiveringsbeleid dat voldoet aan vigerende wet- en regelgeving.
Hierover volgt nog besluitvorming bij Senzer.

CAO-stijging / directie PlusTeam - themaprogramma Zorg & ondersteuning, reguliere taakuitvoering
Volgt nog besluitvorming bij PlusTeam i.v.m. CAO-stijging en andere personele lasten.

Programma 2. Sterke wijken

In deze groep programma's wordt voor verschillende beleidsvelden nadrukkelijk ingestoken op de wijkgerichte aanpak en gebiedsprogramma's die we hanteren. De thema's inclusief leven, vitaal leven, wonen, sterke netwerken en groene wijken hebben elk hun eigen uitwerking in een programma en deze themaprogramma's staan binnen de gebiedsgerichte aanpak ook nadrukkelijk in verbinding met elkaar. Er wordt de komende periode dan ook sterk ingezet op een goede afstemming op bestuurlijk niveau tussen portefeuillehouders en op ambtelijk niveau binnen het MT en tussen medewerkers. In deze programmagroep vallen ook de gebiedsprogramma's voor woonwijken. In deze editie van de strategie is al ingezoomd op het gebiedsprogramma Woonwijk Coevering.

Themaprogramma Vitaal leven

Binnen dit programma staat het bevorderen van een gezonde leefstijl vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid centraal.

	Doelen
In 2024	
1.	Er is data verworven om gemeentebreed en wijkgericht prioritering te kunnen geven aan gezondheidsthema's en deze data heeft een plek binnen participatietrajecten met inwoners
In 2025	
2.	Er is een verbinding tussen verschillende platforms (bijv. Fit&Pit, Onze Wegwijzer, VoorElkaar in Geldrop-Mierlo), zodat inwoners laagdrempelig toegang hebben tot ondersteuning om te werken aan hun fitheid
3.	In minimaal twee wijken hebben burgerinitiatieven geleid tot het gezonder maken van hun omgeving en het zelf organiseren van ondersteuning en zorg voor inwoners van hun wijk
4.	Sport en bewegen is voor alle kinderen en jongeren toegankelijk, doordat sportaanbieders zijn toegerust met de juiste handvatten om dit te faciliteren
In 2026	
5.	Er is laagdrempelige informatie voor jeugdigen die zij nodig hebben om te weten wat gezond leven en bewegen is en wat niet
In 2027	
6.	Er is laagdrempelige informatie voor inwoners over gezond leven (voeding, bewegen, mentale gezondheid)
7.	Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten voor verschillende doelgroepen om het sporten, bewegen en spelen individueel en/of in groepsverband laagdrempelig te maken

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- De bekendheid van Fit & Pit (fit op je werk, fit op school, fit op de club, financieel fit) laten groeien door structureel samen te werken met bedrijven en maatschappelijke organisaties, gekoppeld aan een thema wat deze partners intrinsiek motiveert
- Monitoren van verschillende aspecten, zoals de gezondheidsverschillen tussen doelgroepen en tussen wijken, het gebruik van beweegfaciliteiten in de buitenruimte, de waardering van inwoners voor bewegingsvoorzieningen, etc.

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er is data verworven om gemeentebreed en wijkgericht prioritering te kunnen geven aan gezondheidsthema's en deze data heeft een plek binnen participatietrajecten met inwoners

- Binnen het participatietraject analyseren van de lokale gezondheidsgegevens die door de GGD worden aangeleverd,
- Op basis hiervan, binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en samen met de inwoners van de wijk kiezen naar welke gezondheidsthema's extra aandacht uitgaat in Geldrop-Mierlo

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

02. Er is een verbinding tussen verschillende platforms (bijv. Fit&Pit, Onze Wegwijzer, VoorElkaar in Geldrop-Mierlo), zodat inwoners laagdrempelig toegang hebben tot ondersteuning om te werken aan hun fitheid

- Onderzoeken hoe verschillende gemeentelijke platforms met elkaar kunnen worden gelinkt (en eventueel met het regionale platform STAP naar gezonder)
- Onderzoeken op welke manier we kunnen aansluiten bij het regionale platform STAP naar gezonder

03. In minimaal twee wijken hebben burgerinitiatieven geleid tot het gezonder maken van hun omgeving en het zelf organiseren van ondersteuning en zorg voor inwoners van hun wijk

[Activiteiten in dit kader vallen binnen gebiedsprogramma's. In 2024 speelt dit bijvoorbeeld al binnen gebiedsprogramma woonwijk Coevering. De gebiedsregisseurs en/of buurtsportcoaches ondersteunen bij het opzetten van initiatieven in wijken.]

04. Sport en bewegen is voor alle kinderen en jongeren toegankelijk, doordat sportaanbieders zijn toegerust met de juiste handvatten om dit te faciliteren

- Intensiveren van de inzet op het ondersteunen van verenigingen en clubkader-coaching, zodat verenigingen toegang hebben tot kennis en middelen om kinderen en jongeren te interesseren voor sport en bewegen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

05. Er is laagdrempelige informatie voor jeugdigen die zij nodig hebben om te weten wat gezond leven en bewegen is en wat niet

- Uitvoeren van het project Brabant Sport op tenminste twee basisscholen, waarbinnen groepen 5, 6, 7 en 8 worden voorzien van lesmateriaal op het vlak van topsport, gezonde voeding, sporten met een beperking, presteren onder druk, omgaan met tegenslagen en electronic sports

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

06. Er is laagdrempelige informatie voor inwoners over gezond leven (voeding, bewegen, mentale gezondheid)

- Samen met netwerkpartners uitbouwen van de website fitenpitgeldropmierlo.nl
- Uitvoeren communicatieacties om de bekendheid van de website fitenpitgeldropmierlo.nl te vergroten

07. Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten voor verschillende doelgroepen om het sporten, bewegen en spelen individueel en/of in groepsverband laagdrempelig te maken

- Inventariseren per doelgroep waar het in de buitenruimte nog ontbreekt aan 'aanleidingen' voor sporten en bewegen
- In samenspraak met inwoners creëren van een nieuwe beweegsituatie in tenminste één wijk in Geldrop en één wijk in Mierlo

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Dit programma moet nog worden uitgewerkt. Te zijner tijd kan op basis van die uitwerking een doorkijk worden gegeven naar opvolgende jaren.

Themaprogramma Sterke netwerken

In dit programma gaat het om netwerken in buurten en wijken tussen onder andere inwoners, verenigingen en organisaties. Het hebben van een (ontmoetings)plek centraal in de wijk dient hierbij als katalysator.

	Doelen
In 2024	
1.	Veel buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente
2.	Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen
In 2025	
3.	Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet
4.	We hebben als gemeente – in de rol van regisseur, verbinder, facilitator – geborgd dat we zicht hebben op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften
In 2026	
5.	Partijen in het voorliggend veld[8] kennen elkaar en weten elkaar op wijkniveau te vinden, zodat ze beter kunnen aansluiten bij de vraag van inwoners in de wijk en inwoners naar de juiste ondersteuning kunnen helpen
In 2027	
6.	In alle wijken hebben wijkverenigingen en wijkgebouwen een nadrukkelijke rol in de wijk om het ontmoeten tussen wijkbewoners en het versterken van netwerken te ondersteunen

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Vergroten van de bekendheid van gebiedsregisseurs en de medewerkers van team Toegang van het CMD ten behoeve van een laagdrempelig contact met de gemeente en hun verbindende rol binnen wijken
- Relatiebeheer met verschillende betrokkenen en stakeholders

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Veel buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente

- Versterken van de inzet van de gebiedsregisseurs op het vlak van (1) het faciliteren van ontmoetingen tussen inwoners (bijvoorbeeld straat- en buurtactiviteiten) en (2) het ondersteunen van inwoners bij het opzetten van initiatieven die de leefbaarheid in een wijk verbeteren

02. Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen

- Binnen het Kernteam Ouderen (met LEV-groep, Anna Zorggroep, Seniorenbelangen Geldrop-Mierlo, Stroomz, Zuidzorg en diverse vrijwilligers) inzetten op het bijdragen aan het gezamenlijke loket van verschillende instellingen, de gezamenlijke klantreis en de ‘morgen gezond weer op’-kaart

[8] Voorliggend veld: het totaal aan algemene voorzieningen dat beschikbaar is voor hulpvragen zonder indicatie.

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

03. Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet

- Uitvoeren van het project 'Vrijwilligers in het zonnetje' om een aantal supervrijwilligers extra waardering te geven
- Actief communiceren over de mogelijkheden van de subsidie deskundigheidsbevordering om bij te dragen aan de ontwikkeling van kennis en vaardigheden bij vrijwilligers

04. We hebben als gemeente – in de rol van regisseur, verbinder, facilitator – geborgd dat we zicht hebben op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften

- Uitvoeren van een pilot 'werken met de wijkdialoog-methode' in twee wijken om de wijkbetrokkenheid, zichtbaarheid van en vertrouwen in de gemeente te versterken

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

05. Partijen in het voorliggend veld kennen elkaar en weten elkaar op wijkniveau te vinden, zodat ze beter kunnen aansluiten bij de vraag van inwoners in de wijk en inwoners naar de juiste ondersteuning kunnen helpen

- Intensiveren van de samenwerking tussen het CMD, voorliggende partners en eerstelijns zorg om elkaar en elkaars aanbod beter te leren kennen, zodat voorliggende partners hun aanbod in lijn kunnen brengen met behoeften van inwoners

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

06. In alle wijken hebben wijkverenigingen en wijkgebouwen een nadrukkelijke rol in de wijk om het ontmoeten tussen wijkbewoners en het versterken van netwerken te ondersteunen

- Verkennen van behoeften aan ontmoetingsfuncties in bestaande en nieuw te realiseren accommodaties in wijken (als input voor het onderwerp accommodaties binnen het programma 'Bestuur & organisatie'), om deze accommodaties te ontwikkelen naar een plek voor alle wijkbewoners[9]
- Opstellen van een aanpak (op basis van de uitgevoerde verkenning) en starten met de uitvoering ervan, zodanig dat het doel in 2025 al voor de helft van de wijken is gerealiseerd

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Dit programma moet nog worden uitgewerkt. Volgend jaar kan op basis van die uitwerking een doorkijk worden gegeven naar opvolgende jaren.

[9] Hierbij wordt een koppeling gemaakt met de strategische keuzes in de positionering van scholen in wijken.

Themaprogramma Leefbare, groene wijken

Dit programma focust zich op de leefbaarheid en leefomgeving binnen wijken en de centra.

	Doelen
In 2024	
-	
In 2025	
1.	Er is een besluit genomen over een aangepaste wijkindeling, gericht op het verkrijgen van wijken met een voldoende compacte omvang
2.	Voor alle wijken is ingeregeld dat er continu zicht is op knelpunten en behoeften van inwoners ten aanzien van de leefomgeving
3.	Het is helder welke toename van biodiversiteit gewenst is binnen de bebouwde kom en de (monitorings)aanpak hiervoor is bepaald
4.	Huisdiereigenaren zijn zich bewust welke leefomstandigheden zij voor hun huisdieren dienen te creëren om de dieren in welzijn te laten leven
In 2026	
-	
In 2027	
5.	De klachten over overlast door bedrijven nabij woonomgevingen zijn structureel afgenomen
6.	Er zijn voorzieningen in groenstructuren aangelegd om fors meer water te reguleren, vast te houden en los te laten in de bebouwde kom
7.	20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn doorgetrokken tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie en vitaal leven (de prioritering vindt plaats in de uitvoeringsagenda binnen dit programma)

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Toepassen van een set klimaatadaptieve richtlijnen uit het programma Leefbare, groene wijken voor nieuwbouwprojecten, projectontwikkelaars, herontwikkelingen en revitaliseren bedrijventerreinen (waaronder bijvoorbeeld de beleidskeuze dat voor elke extra woning minimaal 8 m2 groen en 60 m2 waterberging wordt gerealiseerd).
- Bij de herinrichting van het openbaar gebied is ontharding één van de uitgangspunten
- Benutten van ingrepen in de boven- en ondergrond om tevens de leefomgeving te verbeteren
- Adequaat inspelen op woonoverlast in wijken en buurten
- Voorzieningen voor het uitlaten van honden steeds aanpassen aan de behoeften
- Zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten
- Structureel organiseren van samenwerking en gegevensdeling tussen gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

01. Er is een besluit genomen over een aangepaste wijkindeling, gericht op het verkrijgen van wijken met een voldoende compacte omvang

- Het uitwerken en vaststellen van de aangepaste wijkindeling door de raad (1e kwartaal)

02. Voor alle wijken is ingeregeld dat er continu zicht is op knelpunten en behoeften van inwoners ten aanzien van de leefomgeving

- Inbedden binnen de reguliere taakuitvoering dat we snel en adequaat inspelen op behoeften van inwoners

03. Het is helder welke toename van biodiversiteit gewenst is binnen de bebouwde kom en de (monitorings)aanpak hiervoor is bepaald

- Uitvoeren van nulmetingen en verwerven van objectieve data voor het opzetten van een monitoringsprogramma op het vlak van biodiversiteit binnen de bebouwde kom

04. Huisdiereigenaren zijn zich bewust welke leefomstandigheden zij voor hun huisdieren dienen te creëren om de dieren in welzijn te laten leven

- Samen met netwerkpartners inzetten van communicatiemiddelen om huisdiereigenaren bewuster te maken over hun verantwoordelijkheden voor het welzijn van hun huisdier(en), zodat zij waar nodig actie ondernemen ter verbetering van de leefomstandigheden van hun huisdier(en)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

05. De klachten over overlast door bedrijven nabij woonomgevingen zijn structureel afgenomen

[Uitvoering van dit doel ligt voor een belangrijk deel binnen de reguliere taakuitvoering. Daarnaast zal overlast door bedrijven nabij woonomgevingen een aandachtspunt zijn in gebiedsprogramma's, met name binnen het gebiedsprogramma Bedrijventerreinen]

- Analyseren van de binnengekomen meldingen om hier aandachtspunten uit te destilleren voor beleidsontwikkeling (bijvoorbeeld binnen programma Economische kracht en op het vlak van Omgevingswetinstrumentarium)

06. Er zijn voorzieningen in groenstructuren aangelegd om fors meer water te reguleren, vast te houden en los te laten in de bebouwde kom

- Op diverse plekken aanpassen van groenstructuren[10] om regenwater te bergen en te laten infiltreren in de bodem
- Aangrijpen van natuurlijke momenten qua onderhoud en beheer voor het aanleggen van stamriolen, extra wadi's en waterpartijen ten behoeve van waterberging, infiltratie en afvoer

07. 20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn doorgetrokken tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie en vitaal leven (de prioritering vindt plaats in de uitvoeringsagenda binnen dit programma)

[Binnen gebiedsprogramma's worden klimaatkaarten opgesteld, waarin knelpunten en kansen worden uitgewerkt op het vlak van het versterken van groenstructuren ten behoeve van biodiversiteit, klimaatadaptatie en vitaal leven; in 2024 is dat aan de orde voor centrum Geldrop en woonwijk Coevering]

- Evalueren van de aanpak met klimaatkaarten voor wijken (naar aanleiding van het opstellen van klimaatkaarten binnen de gebiedsprogramma's centrum Geldrop en woonwijk Coevering)
- Actualiseren van beleidskeuzes ten aanzien van groen in de bebouwde kom

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Groenstructuren – In 2025-2027 wordt het aanpassen van groenstructuren – gebied voor gebied – voortgezet.

Klimaatkaarten – Het opstellen van klimaatkaarten voor alle wijken zal meerdere jaren in beslag nemen. Dit zal in de gebiedsprogramma's een plek krijgen.

[10] De keuze van plekken die in 2024 worden aangepakt, wordt afgestemd op gesignaleerde wateroverlastlocaties en op het meeliften bij andere ingrepen in de openbare ruimte.

Themaprogramma Inclusief leven

Dit programma is erop gericht dat iedereen kan meedoen in de samenleving, ook als er drempels zijn daarvoor. Daarnaast is de insteek dat iedereen zichzelf kan zijn.

	Doelen
In 2024	
1.	Inburgeraars die vallen onder de Wet inburgering 2013 en die onder de oude wet onvoldoende zijn toegerust om op een goed welzijnsniveau te leven, worden ondersteund en begeleid om daar te komen
In 2025	
2.	In de gemeente is breed bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving
3.	Binnen verenigingen, horeca en detailhandel de kennis en bewustwording op een zodanig niveau dat zij kunnen bijdragen aan gelijkwaardigheid voor iedereen
In 2026	
-	-
In 2027	
4.	Alle gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking, conform de toegankelijkheidseisen Bouwbesluit 2019;
5.	Geldrop-Mierlo is op 10 onderwerpen inclusiever en toegankelijker geworden door middel van initiatieven vanuit de lokale gemeenschap

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Inclusie incorporeren als één van de speerpunten in relevante projecten binnen programma's
- Flexibiliseren van de asielketen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Inburgeraars die vallen onder de Wet inburgering 2013 en die onder de oude wet onvoldoende zijn toegerust om op een goed welzijnsniveau te leven, worden ondersteund en begeleid om daar te komen

- Samen met LEV Vluchtelingenwerk uitbreiden van het activiteitenaanbod gericht op ontmoeting en taalvaardigheid
- Aanscherpen van de behoeftestelling richting Dorpsleerbedrijf en LEV Vluchtelingenwerk, om de focus te leggen op ontmoeting en taalvaardigheid

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

02. In de gemeente is breed bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving

- Uitvoeren van een publiekscampagne gericht op informeren en laten zien van 'good practices'
- Verbeteren van de vindbaarheid van specifieke voorzieningen voor mensen die drempels ervaren bij meedoen
- Ondersteunen van LEV-groep bij het versterken van de boodschap van tolerantie en gelijkwaardigheid binnen het fijnmazige netwerk van professionals en vrijwilligers in Geldrop-Mierlo (zie ook doel 3 bij themaprogramma Sterke netwerken)
- Bijdragen aan het organiseren van themabijeenkomsten en/of trainingen door LEV-groep voor het versterken van leden van fijnmazige wijknetwerken om daadkrachtig op te treden tegen uitingen van intolerantie en discriminatie

03. Binnen verenigingen, horeca en detailhandel de kennis en bewustwording op een zodanig niveau dat zij kunnen bijdragen aan gelijkwaardigheid voor iedereen

- Aangaan van gesprekken met verenigingen, horeca en detailhandel om ze te informeren over en betrekken bij inclusie (waar mogelijk gebruikmakend van bestaande overlegstructuren)
- Onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om middelen voor deskundigheidsbevordering in te zetten voor scholing omtrent inclusie
- Samen met netwerkpartners (Organisatie Ongehinderd, WMO-raad) verkennen van de mogelijkheden voor het organiseren van een manifestatie in de centra van Geldrop en Mierlo om bewustwording te creëren en drempels zichtbaar te maken en zo inclusie meer tastbaar te maken

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

04. Alle gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking, conform de toegankelijkheidseisen Bouwbesluit 2019;

- Afronden van de toets op toegankelijkheid van twaalf gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen en de bevindingen vertalen naar acties binnen het meerjarenonderhoudsplan (programma Bestuur en organisatie, onderwerp accommodaties)
- Opstarten van de toets op toegankelijkheid van de resterende gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen

05. Geldrop-Mierlo is op 10 onderwerpen inclusiever en toegankelijker geworden door middel van initiatieven vanuit de lokale gemeenschap

- Uitbreiden van de inclusieve weeftafel ten behoeve van een meer diverse samenstelling
- Inzetten van de inclusieve weeftafel (bestaande uit ervaringsdeskundigen) voor het signaleren van kansen en knelpunten op het gebied van inclusie en toegankelijkheid bij gemeentelijke projecten / werkzaamheden
- Toepassen van aanbevelingen van de inclusieve weeftafel binnen actuele projecten / werkzaamheden

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Inclusiewerkgroep gemeentelijke organisatie – We evalueren in 2025 de werking van de inclusiewerkgroep die in 2023 is opgestart binnen de gemeentelijke organisatie. Daarbij wordt getoetst in hoeverre deze werkgroep ertoe bijdraagt dat inclusie een vanzelfsprekend aandachtspunt is binnen alle thema- en gebiedsprogramma's en binnen de reguliere taakuitvoering.

Toegankelijkheid gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen – Er wordt in 2025 een vervolg gegeven aan de inzichten die naar voren zijn gekomen bij het toetsen op toegankelijkheid in 2024. Dit zien we binnen het themaprogramma Bestuur & organisatie terug doordat aanpassingen worden opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan (incl. een tijdsindicatie wanneer de aanpassingen worden gerealiseerd).

Deskundigheidsbevordering vrijwilligers – In 2025 wordt gepeild waar nog behoefte of noodzaak is aan extra ondersteuning, om waar nodig extra kennis aan te reiken aan vrijwilligers voor inclusiviteit bij hun activiteiten.

Communicatiecampagne – De communicatiecampagne wordt in 2025 voortgezet. In de eerste plaats om beweging op gang te houden. Daarnaast willen we dat op basis van deze campagne initiatieven naar voren komen.

Voortgang inclusieve weeftafel – We verdiepen het hanteren van de inclusieve weeftafel, zodat deze meer en meer bijdraagt aan het op gang brengen van initiatieven uit de lokale gemeenschap en hun ervaringsdeskundigheid betrokken wordt bij projecten / werkzaamheden.

Themaprogramma Wonen

Dit programma is erop gericht dat iedereen een passende en betaalbare woning kan vinden. De woningopgave is groot en Geldrop-Mierlo is een echte woongemeente. Centraal staat de woningbouwopgave, bezien vanuit het perspectief van brede welvaart.

	Doelen
In 2024	
1.	Er zijn beleidskeuzes gemaakt over Wonen in relatie tot 'wonen, zorg & welzijn', beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en leefbaarheid en deze beleidskeuzes zijn opgenomen in het Programma Wonen
2.	Er is geborgd dat mensen die met spoed een woonruimte nodig hebben binnen de daarvoor geldende regels worden geholpen, door gebruik van de regionaal tot stand gekomen urgentieregeling
3.	Woningbouw uit de woningbouwprogrammering is versneld door het 100-dagenprincipe en dat heeft een structureel karakter aangenomen
4.	De eerste 20 standaard sociale huurwoningen (WOONST) worden gebouwd en opgeleverd (o.a. in Luchen en De Waag)
5.	Er zijn minimaal 40 flexwoningen gerealiseerd, die bijdragen aan het terugdringen van het woningtekort[11]
In 2025	
6.	Er is een laagdrempelige mogelijkheid voor ouderen om informatie, advies en praktische ondersteuning te vragen om op een fijne en veilige manier langer thuis te wonen
7.	Er is een plan voor de huisvestingbehoefte- en oplossingen van de aandachtgroep arbeidsmigranten
In 2026	
8.	Er zijn 500 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad van Geldrop-Mierlo, waarvan een substantieel deel in het centrum van Geldrop (zie ook het gebiedsprogramma Centrum Geldrop).
9.	Er is zicht op de huisvestingbehoefte van woonwagenbewoners en mogelijkheden om hierin te voorzien
In 2027	
-	

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Woningbouw Monitor (periodieke verantwoording met college en raad)
- Opstellen en uitvoeren prestatieafspraken met de corporaties en huurdersvertegenwoordigers sociale huurwoningen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er zijn beleidskeuzes gemaakt over Wonen in relatie tot 'wonen, zorg & welzijn', beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en leefbaarheid en deze beleidskeuzes zijn opgenomen in het Programma Wonen

- In beleidskeuzes vatten van de afspraken uit de regionale Woondeal[12], waaronder afspraken over de monitoring van woningbouwplannen, het matchen van het aandeel sociale huurwoningen met de regionale opgave, het toepassen van grondprijzen, het aanbod wonen & zorg en duurzaamheid
- Integreren van de in 2023 vastgestelde beleidskeuzes omtrent wonen, zorg en welzijn (uit het 'toekomstperspectief wonen & zorg') in het programma Wonen, o.a. ter uitvoering van de afspraken in de regionale woondeal
- In het programma grondbeleid & kostenverhaal verwerken van de grondprijssystematiek en de bandbreedte voor grondprijzen sociale huur die binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn afgesproken

[11] Dit doel is door u voor 2024 gesteld. De inspanningen zijn erop gericht dit te realiseren, echter de kans is aanzienlijk dat de veertig woningen eind 2024 nog niet worden bewoond.
[12] De Woondeal is al in uitvoering. Het vatten in beleidskeuzes geeft u de gelegenheid de afspraken te bekrachtigen.

- Monitoren van alle woningbouwplannen om bij te dragen aan het realiseren van de regionale woningbouwopgave door inzicht in behoefte vs realisatie (o.a. conform het afsprakenkader wonen SGE en de regionale woondeal)
- Toezien op het realiseren van voldoende sociale, betaalbare woningbouw om te voldoen aan de afspraken in de regionale woondeal (30% sociale woningbouw, 36% betaalbare woningen)

02. Er is geborgd dat mensen die met spoed een woonruimte nodig hebben binnen de daarvoor geldende regels worden geholpen, door gebruik van de regionaal tot stand gekomen urgentieregeling

- Opnemen van regels voor toewijzing van woningen voor urgent woningzoekenden in de huisvestingsverordening die uiterlijk per 1 januari 2025 in werking treedt
- Samen met andere SGE-gemeenten en de woningcorporaties binnen het SGE verder gestalte geven aan het gezamenlijke loket voor de uitvoering van de gemeentelijke huisvestingsverordening waarin de urgentieregeling is opgenomen

03. Woningbouw uit de woningbouwprogrammering is versneld door het 100-dagenprincipe en dat heeft een structureel karakter aangenomen

- Prioriteren van woningbouwprojecten
- Inbedden in bestuur en organisatie van de taskforce wonen en toepassing van het 100-dagenprincipe bij woningbouwprojecten met hoge prioriteit

04. De eerste 20 standaard sociale huurwoningen (WOONST) worden gebouwd en opgeleverd (o.a. in Luchen en De Waag)

- Samen met andere gemeenten en woningcorporaties een vervolg geven aan WoonST via een nieuwe aanbesteding,
- Afspraken maken met de woningcorporaties om waar het kan en past volgens het nieuwe WoonST 2.0-concept sociale huurwoningen toe te voegen aan de woningvoorraad

05. Er zijn minimaal 40 flexwoningen gerealiseerd, die bijdragen aan het terugdringen van het woningtekort

- Uitwerken van een concreet plan voor de ontwikkeling van geschikte locaties op basis van de resultaten uit de ‘haalbaarheidsstudie naar geschikte locaties voor (betaalbare) flexwoningen’ (uiterlijk in januari 2024)
- Uitvoeren van het concrete plan, onder andere door uitvoeren van nader onderzoek, inwinnen van wettelijk advies, verkrijgen van de omgevingsvergunning, sluiten van overeenkomsten, opstellen van verkavelingsschetsen en bestekken, aanbesteden van grond- en nutswerken en bouw- en woonrijp maken van de locaties
- Afspraken maken met de corporatie over de aanbesteding, plaatsing en verhuur van de (betaalbare) flexwoningen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

06. Er is een laagdrempelige mogelijkheid voor ouderen om informatie, advies en praktische ondersteuning te vragen om op een fijne en veilige manier langer thuis te wonen

- Evalueren van de uitkomsten van het project Mijn Thuis Past, om te bepalen of hoe hieraan een vervolg wordt gegeven

07. Er is een plan voor de huisvestingbehoefte- en oplossingen van de aandachtgroep arbeidsmigranten

- Samen met de gemeenten binnen het SGE verkennen welke huisvestingsbehoefte er is, in hoeverre bestaande oplossingen hierin voorzien en waarvoor aanvullende oplossingen nodig zijn

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

08. Er zijn 500 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad van Geldrop-Mierlo, waarvan een substantieel deel in het centrum van Geldrop (zie ook het gebiedsprogramma Centrum Geldrop).

- Opleveren laatste appartementenblokken Jonkvrouw (69 woningen)
- Opleveren Kersenhof (27 woningen)
- Opleveren van het plan Loods 20 (20 woningen)
- Opleveren van het plan voor zorgappartementen in de voormalige Sint Jozefkerk in de wijk Braakhuizen-Zuid in Geldrop (30 woningen)
- Opleveren van het plan Vesperstraat 30 / De Waag (20 woningen)
- Realiseren van de plannen die al in uitvoering zijn in Luchen, Bleekvelden, de Stayy en Grote Bos (ca. 300 woningen in verschillende segmenten en prijsklassen)

09. Er is zicht op de huisvestingbehoefte van woonwagenbewoners en mogelijkheden om hierin te voorzien

- Verkennen van de huisvestingsbehoefte van woonwagenbewoners (2e helft 2024)

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Huisvesting woonwagenbewoners – In 2025 volgt het uitwerken van maatregelen, als basis voor een huisvestingsplan om te gaan voorzien in voldoende standplaatsen voor de woonwagengemeenschap.

Plan van aanpak huisvestingsbehoefte woonwagenbewoners – Mogelijk volgt in 2025 uit de verkenning die in 2024 wordt uitgevoerd een plan voor het treffen van maatregelen.

Gebiedsprogramma Woonwijk Coevering

De Coevering is een wijk met veel kwaliteiten en kansen, maar er zijn ook zorgen. We geven de zorgen de aandacht die het nodig heeft, zetten in op de kwaliteiten en benutten de kansen die er liggen. Om echt het verschil te kunnen maken is een programmatische aanpak de komende jaren nodig. Binnen deze aanpak willen we ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling en leven en wonen samenbrengen om de ontwikkelingen in de wijk in samenhang vorm te geven, zodat deze elkaar versterken. Dat doen we samen met inwoners, ondernemers en netwerkpartners zoals het Woonbedrijf. Het gebiedsprogramma zal worden gevoed door het visietraject dat in 2024 wordt uitgevoerd, waarin op een participatieve manier een wijkperspectief tot stand zal komen. In het geval van de Coevering kan hiervoor gebruik worden gemaakt van wat er al staat.

Gebiedsprogramma Woonwijk Coevering

01. Er is een plan waarin woonwijk De Coevering in een beperkt aantal jaren aardgasvrij kan worden

- Samen met bewoners van De Coevering afronden van het onderzoek naar mogelijkheden voor deze wijk om aardgasvrij te worden en starten met de eerste stappen van de uitvoering
- Aanbieden van adviezen aan bewoners/eigenaren om hun woning of bedrijf aardgasvrij te maken

02. Er is een plan om de sociale samenhang en de sociale cohesie te verbeteren in De Coevering

- In beeld brengen van doelgroepen, culturen en achtergronden en het sociale netwerk in de wijk
- Stimuleren en ondersteunen van en betrokken zijn bij bewonersinitiatieven

03. De opgaven binnen de Coevering op het gebied van klimaatadaptieve inrichting, groenstructuren, (fiets)verbindingsroutes en ontmoetingsplekken zijn in beeld

- Opstellen van een klimaatkaart voor de wijk Coevering, waarin knelpunten en kansen worden uitgewerkt op het vlak van het versterken van groenstructuren ten behoeve van biodiversiteit, klimaatadaptatie en vitaal leven

04. Er is een plan om tot een betere mix van bewoners te komen en de eerste stappen daartoe zijn gezet

- Vertalen van de Woondeal en de aanstaande Wet versterking regie op volkshuisvesting naar een beoogde woningmix in de wijk Coevering
- Uitwerken van de woningbouwopgave in de wijk Coevering, volgend vanuit keuzes in themaprogramma Wonen

05. 50% van de bewoners binnen De Coevering leeft duurzaam (besparen, energieopwek, circulariteit, duurzaam vervoer), passend bij de mogelijkheden die ze hebben

- Faciliteren van bewonersinitiatieven om te verduurzamen
- Inzetten van de aanpak energiearmoede bij initiatieven in de wijk

06. Het bewustzijn van bewoners binnen De Coevering ten aanzien van gezond leven is toegenomen

- Uitvoeren van de integrale aanpak ‘Rookvrij Leven Coevering’ om toe te werken naar een daling van het aantal rokende mensen (in kwetsbare delen van de wijk Coevering)
- Uitvoeren van een onderzoek naar mogelijkheden voor een gezondere leefomgeving in kwetsbare buurten (afhankelijk van het verkrijgen van subsidie van ZonMW, een landelijk instituut voor zorgonderzoek)

07. Het gros van de bewoners kan zich ontwikkelen, doet mee in de samenleving en helpt elkaar hierbij

- Ontwikkelen van initiatieven in de wijk om beter in contact te komen met bewoners en zo met elkaar zicht te krijgen op kansen en mogelijkheden voor ontwikkelen, meedoen en samenredzaamheid

08. De leefbaarheid en veiligheid in woonwijk De Coevering wordt 1 punt hoger gewaardeerd dan in 2023

- Uitvoeren van een onderzoek naar de veiligheidsbeleving en criminaliteit die zich voordoet
- Opstellen van een plan van aanpak ‘Veiligheid en criminaliteit’
- Uitwerken van een aanpak voor het beperken van overlast door afval

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Jaarlijks activiteitenprogramma – Elk jaar zal met bewoners, ondernemers en partners een activiteitenprogramma worden opgesteld, met het oog op hun betrokkenheid bij planvorming en uitvoering. De gemeente wil bij veel bewonersinitiatieven een ondersteunende rol invullen. Daarbij is het relevant om in te kunnen spelen op actualiteiten en dus om ruimte te laten in het programma voor inbreng. Er zal daarom balans worden gezocht tussen activiteiten die te herleiden zijn naar de gebiedsopgaven (zoals sociale cohesie, meedoen, veiligheid, verduurzamen, groen) en activiteiten die voortkomen uit de behoeftestelling vanuit de wijk (zie ook op p.27 het intermezzo over het ontwikkelen van de gebiedsprogramma’s). De activiteiten in 2024 zullen in veel gevallen het vertrekpunt zijn voor het bepalen van opvolgende activiteiten.

Inrichtingsplan openbare ruimte – In 2025 wordt een inrichtingsplan openbare ruimte uitgewerkt, met daarin een fasering over de jaren heen.

Uitvoeren plannen 2024 – Diverse plannen die in 2024 worden uitgewerkt, worden in 2025 uitgevoerd. Denk aan het plan van aanpak ‘Veiligheid en criminaliteit’ en de aanpak voor het beperken van overlast door afval.

Wijkgericht werken: gebiedsprogramma’s en regulier

Bij het vaststellen van de strategie 2024-2027 is aangegeven dat ernaar wordt toegewerkt dat er voor alle woonwijken een gebiedsprogramma is. Hier wordt de komende maanden vol aan gewerkt, te beginnen door per gebied een toekomstperspectief uit te werken. Dit doen we in het participatieve traject dat we doorlopen voor het actualiseren van de visie Geldrop-Mierlo. Vervolgens vertalen we in datzelfde participatieve traject deze perspectieven naar gebiedsopgaven.

In het ene gebied zullen er meer opgaven zijn dan in het andere gebied: hoe verder weg het toekomstperspectief van de huidige situatie ligt, hoe meer opgaven er leven. Het kan ook per gebied verschillen hoeveel opgaven er bij elkaar komen. Als de uitdagingen met name op het terrein van wonen liggen, dan kan daar de focus op liggen. Het kan ook voorkomen dat er een mix van opgaven ligt, bijvoorbeeld op het terrein van sociale cohesie, wonen, groen, mobiliteit en cultuur. Die verschillen tussen gebieden maken dat het ene gebiedsprogramma compact kan zijn, terwijl het andere gebiedsprogramma omvangrijk is.

Naast dat we in de gebiedsprogramma's uitgaan van de opgaven die we zien voor dat gebied (woonwijk, centrum, bedrijventerrein, buitengebied), zal er ook ruimte zijn voor het inspelen op behoeften die er in het gebied leven bij inwoners en bedrijven. Als er vrij direct kan worden ingespeeld op die behoeften, dan wordt dat natuurlijk binnen de reguliere taakuitvoering opgepakt (door een initiatief van inwoners of bedrijven te ondersteunen, door ergens regie op te pakken of door zelf initiatief te nemen). Als het meer voeten in aarde heeft of samenhangt met andere ontwikkelingen in het gebied, dan nemen we het mee in het gebiedsprogramma.

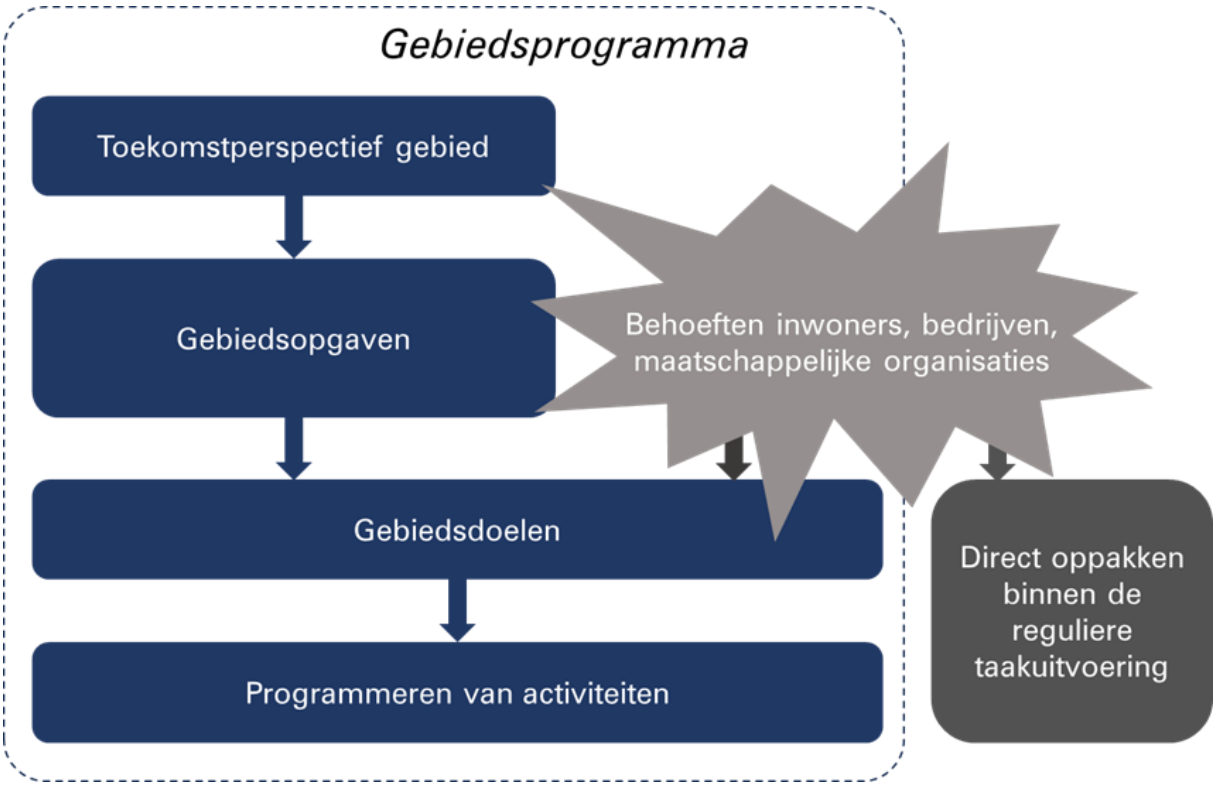

Het beter inspelen op behoeften binnen de reguliere taakuitvoering komt in het themaprogramma Leefbare, groene wijken aan de orde onder doel 2. Wat betreft de gebiedsprogramma's zijn in deze editie van de begroting vooralsnog alleen de activiteiten beschreven die binnen de al opgestarte gebiedsprogramma's beoogd zijn. Dit is dus het geval voor woonwijk Coevering, centrum Geldrop, centrum Mierlo, de bedrijventerreinen, het buitengebied en landelijk gebied Gijzenrooi.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2025 – 2028 hebben we voor alle gebiedsprogramma's de nodige stappen gezet en zullen voor alle woonwijken de activiteiten binnen het gebiedsprogramma in beeld komen. De verwachting is dat het voor veel woonwijken om compacte programma's gaat. Daar is de formatie op afgestemd.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**19**	**89**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.1 Sportbeleid en activering	**860**	**691**	**1.162**	**1.161**	**1.122**	**899**
5.2 Sportaccommodaties	**2.135**	**1.705**	**2.549**	**2.536**	**2.521**	**2.489**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.219**	**3.542**	**3.681**	**3.697**	**3.714**	**3.732**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**3.348**	**4.818**	**5.503**	**5.535**	**5.597**	**5.453**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**719**	**790**	**771**	**771**	**771**	**771**
7.1 Volksgezondheid	**1.551**	**1.696**	**1.972**	**2.008**	**1.977**	**1.857**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.045**	**1.662**	**1.578**	**1.472**	**1.472**	**1.471**
8.3 Wonen en bouwen	**1.517**	**1.233**	**914**	**914**	**914**	**914**
Totaal Lasten	**14.414**	**16.226**	**18.131**	**18.093**	**18.089**	**17.586**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**86**	**0**	**17**	**11**	**11**	**11**
5.1 Sportbeleid en activering	**235**	**154**	**375**	**375**	**338**	**117**
5.2 Sportaccommodaties	**711**	**632**	**664**	**664**	**664**	**664**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**99**	**55**	**58**	**58**	**58**	**58**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**651**	**662**	**876**	**876**	**904**	**745**
7.1 Volksgezondheid	**8**	**0**	**226**	**226**	**158**	**0**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**270**	**512**	**512**	**512**	**512**	**512**
8.3 Wonen en bouwen	**454**	**875**	**795**	**835**	**877**	**877**
Totaal Baten	**2.514**	**2.890**	**3.523**	**3.557**	**3.523**	**2.983**
Saldo (baten -/- lasten)	**-11.900**	**-13.336**	**-14.607**	**-14.536**	**-14.566**	**-14.603**

Capaciteitsbeeld 2024

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samen-leving	Dienst-verlening	Totaal
Themaprogramma Vitaal leven	5.1 Sportbeleid en activering	0	50	778	0	828
	5.2 Sportaccommodaties	0	16.398	468	145	17.011
	7.1 Volksgezondheid	0	0	260	0	260
Themaprogramma Sterke netwerken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.586	34.946	495	37.027
	6.2 Wijkteams	0	0	10.338	0	10.338
Themaprogramma Leefbare, groene wijken	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	16.500	0	20	16.520
Themaprogramma Inclusief leven	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0
Themaprogramma Wonen	8.1 Ruimte en leefomgeving	20	22.602	100	765	23.487
	8.3 Wonen en bouwen	0	9.878	0	90	9.968
Gebiedsprogramma Woonwijk De Coevering						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 2	0	0	0	0	0
Totaal		**20**	**67.014**	**46.890**	**1.515**	**115.439**

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 2	2024	2025	2026	2027
Vervangen hockeyveld 3 Hockey Geldrop op sportpark De Bronzenwei	0	46.894	46.446	45.996
Vervangen tennisbaanblok 7/8 bij TVP de Mast	0	7.010	6.940	6.869
Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven (kapitaallasten)	-64.000	PM	PM	PM
Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven aanvullende inkomsten	PM	PM	PM	PM
Opstellen programma Wonen	20.000	0	0	0
Verkennen huisvestingsproblematiek arbeidsmigranten	5.000	0	0	0
Verkennen woonbehoefte woonwagenbewoners	10.000	0	0	0
Programma Brabant Sport en Heppie op de Club	23.000	17.000	17.000	17.000
Uitvoeren keuringen velden en banen op sportparken	7.000	7.000	7.000	7.000
Aanschaf borstelmachine padel- en tennisbanen	5.000	0	0	0
Investeringen sportaccommodaties	17.500	0	0	0
Matchmiddelen voor inzet combinatiefunctionarissen Brede SPUK	196.650	196.650	196.650	196.650
Uitbreiding taal- en fietslessen LEVgroep	30.000	30.000	30.000	30.000
Toegankelijkheid gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen	0	50.000	50.000	0
Flexwonen (kapitaallasten)	0	85.178	84.454	83.730
Realisatie ontbrekende groenstructuren aan de hand van klimaatkaarten	0	1.800	3.600	7.200
Realisatie flora en faunapassages en groene verbindgingen in wijken (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	0	0	930
Groenreconstructie Lambertushof (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	8.480	8.384	8.288
Versnelling gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse Heide-Beuven	30.000	0	0	0
Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' uitvoering	83.362	83.362	83.362	83.362
Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' houtinkomsten	-23.325	-20.992	-18.660	-16.327
Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' SNL-subsidie	1.884	1.884	1.884	1.884
Versterken ecologische verbinding Strabrechtse Heide-Stiphoutse bossen (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	0	930	921
Natuuropgaven Dommeldal uit de verf (kapitaallasten)	0	0	0	0
Herinrichting De Plaetse beschermd dorpsgezicht 't Broek (kapitaallasten)	0	0	120	720
Omvorming landbouwgrond naar natuur (rondom Molenheide) (kapitaallasten)	0	0	1.000	2.580
Onderzoek en aanleg nieuw ven zuidelijk deel Molenheide (kapitaallasten)	0	0	60	1.860
Aanleg faunapassage Geldropseweg (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	0	120	720
Aanleg faunapassage Geldropseweg (kapitaallasten)	0	0	0	0
Bijstelling legesopbrengsten omgevingsvergunningen	PM	PM	PM	PM
Specificatie investeringen programmagroep 2	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Vervangen hockeyveld 3 Hockey Geldrop op sportpark De Bronzenwei	786.500	0	0	0
Vervangen tennisbaanblok 7/8 bij TVP de Mast	96.800	0	0	0
Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven	PM	0	0	0
Flexwonen	1.708.000	0	0	0
Realisatie ontbrekende groenstructuren aan de hand van klimaatkaarten	150.000	150.000	300.000	300.000
Realisatie flora en faunapassages en groene verbindingen in wijken (voorbereidingskrediet)	0	0	15.000	0
Groenreconstructie Lambertushof (voorbereidingskrediet)	40.000	0	0	0
Versterken ecologische verbinding Strabrechtse Heide-Stiphoutse bossen (voorbereidingskrediet)	0	15.000	0	0
Natuuropgaven Dommeldal uit de verf	0	0	0	400.000
Herinrichting De Plaetse, beschermd dorpsgezicht 't Broek	0	10.000	50.000	0
Omvorming landbouwgrond naar natuur (rondom Molenheide)	0	15.000	200.000	0
Onderzoek en aanleg nieuw ven zuidelijk deel Molenheide	0	5.000	150.000	0
Aanleg faunapassage Geldropseweg (voorbereidingskrediet)	0	10.000	50.000	0
Aanleg faunapassage Geldropseweg	0	0	0	350.000

Vervangen hockeyveld 3 bij Hockey Geldrop op sportpark De Bronzenwei - themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
Dit sportveld is aan vervanging toe.

Vervangen tennisbaanblok 7/8 bij TVP de Mast - themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
Naar aanleiding van de (plotselinge) noodzaak voor het vervangen van Veld 1 en Veld 2 van HC Mierlo op sportpark Oudven, zijn we het geheel aan sportaccommodaties en recente keuringen aan het onderzoeken. Voor baanblok 7/8 bij TPV de Mast op tennispark Coevering blijkt uit een recente keuring van 2022 een resterende levensduur van 2-4 jaar. Besloten was om in 2024 een herkeuring uit te voeren (de normen stonden dit toe) om vervolgens te vervangen in 2025-2026. Onlangs is besloten om de herkeuring van het baanblok naar dit jaar te verschuiven en willen we rekening houden met mogelijke vervanging in 2024. Hiervoor vragen wij u om een budget beschikbaar te stellen van € 96.800 incl. BTW voor het vervangen van de ondergrond en de toplaag.

Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven - themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
In de begroting 2023 was uitgegaan van realisatie in 2023 en een investering van € 1.600.000.
De inzet is verplaatst naar 2024, waarbij, het investeringsbedrag nog opgehoogd dient te worden. Hiervoor volgt een separaat raadsvoorstel.
De hoogte van het investeringsbedrag is afhankelijk van een aantal factoren; denk daarbij aan het programma dat wenselijk is voor het clubgebouw en de gestegen bouwkosten, Daarnaast hebben de beleidskeuzes die gemaakt gaan worden op het gebied van accommodaties een effect op de gemeentelijke investeringsopgave.

Opstellen programma Wonen - themaprogramma Wonen, doel 1
Er is € 20.000 geraamd voor het continueren in 2024 van het uitwerken van het programma wonen. Dit is de helft van het bedrag dat voor 2023 was begroot en wat in 2023 niet wordt uitgegeven.

Verkennen huisvestingsproblematiek arbeidsmigranten – themaprogramma Wonen, doel 7
Voor de verkenning binnen het SGE wordt externe capaciteit ingehuurd. Aan Geldrop-Mierlo is gevraagd om in 2024 eenmalig € 5.000 bij te dragen.

Verkennen woonbehoefte woonwagenbewoners – themaprogramma Wonen, doel 9
Voor het uitvoeren van de geplande verkenning en uitwerken van een plan van aanpak is in 2024 € 10.000 geraamd.

Programma Brabant Sport en Heppie op de Club – themaprogramma Vitaal leven, doel 5
Het aansluiten bij beide samenwerkingen leidt tot structurele kosten. Vanaf 2025 is een lager bedrag geraamd, omdat Heppie op de Club tot en met 2024 loopt.

Uitvoeren keuringen velden en banen op sportparken – themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
Anders dan voorheen zijn er jaarlijks kwaliteitsonderzoeken gepland, om op basis daarvan een meerjarig onderhoudsplan te kunnen hanteren. Het hogere budget is ook noodzakelijk doordat de kosten voor keuringen zijn gestegen.

Aanschaf borstelmachine padel- en tennisbanen – themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
Om het juiste onderhoud te kunnen plegen op de nieuwe padelbanen en om ook de hoeken van de tennisbanen goed te kunnen onderhouden is de aanschaf van een speciaal borstel machine noodzakelijk.

Investeringen sportaccommodaties – themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
Een extern bureau inventariseert voor ons de investeringen die in de toekomst kunnen spelen (op basis van de staat van accommodaties), zodat we op basis hiervan een meerjarig investeringsplan kunnen opstellen. Hiervoor is in 2024 een bedrag van € 17.500 geraamd.

Matchmiddelen voor inzet combinatiefunctionarissen Brede SPUK– themaprogramma Vitaal leven, reguliere taakuitvoering
In het najaar van 2022 en het begin van 2023 zijn landelijk een aantal akkoorden afgesloten die als gezamenlijk doel hebben om een gezonde generatie in 2040 te bereiken. Dit zijn bijvoorbeeld het Gezond en Actief Leven Akkoord (februari 2023), het Hoofdlijnen Sportakkoord II (december 2022) en de Brede Regeling Combinatiefuncties (februari 2023).

Er is een toenemende vraag vanuit inwoners voor jeugdhulp en Wmo. De budgetten staan onder druk en de komende jaren zal dit door de taakstelling vanuit de taskforce en de hervormingsagenda jeugd verder knellen. Vanuit de hervormingsagenda worden er minder middelen beschikbaar gesteld aan de gemeente voor jeugdhulp. Een deel van de jeugdhulpvraagstukken zal moeten worden afgewend op de aanpalende domeinen (Wmo, participatie, etc.) maar hier komen geen extra middelen beschikbaar voor. Het Rijk stelt in de vorm van de brede SPUK wél middelen beschikbaar om in te zetten op preventie zodat er een transformatie kan plaatsvinden om zorg te voorkomen. We herkennen de uitdaging, dus hebben we deze middelen hard nodig om de transformatie in te kunnen zetten. Dit hebben we al eerder ingezet in de visie persoonlijk dichtbij verbonden waar de beweging naar voren en dus preventie een belangrijk onderdeel is.

Onderdeel van de brede SPUK is een bijdrage voor het inzetten van combinatiefunctionarissen. Zij werken op het snijvlak van sport, bewegen en andere domeinen (zorg, onderwijs, welzijn en cultuur) waardoor zij ook een aandeel hebben in de transitie voor de hervormingsagenda jeugdhulp. De strategie is erop gericht dat we het voorliggend veld verstevigen met dergelijke functies waardoor we de druk op hulpverlening en ondersteuning terugdringen. Dit ook in het kader van de Taskforce Sociaal domein.

Het gedeelte van de SPUK voor specifiek de combinatiefunctionarissen bestaat uit een 60%-40% regeling, waarbij de gemeente 60% moet bijdragen die wordt aangevuld met 40% vanuit de SPUK. Er is € 205.575 vanuit de SPUK beschikbaar gesteld voor de Brede Regeling Combinatiefuncties, dus 60% bijdrage van de gemeente is € 309.000. Hiervan is € 112.000 reeds begroot, wat zou betekenen dat slechts € 75.000 vanuit de SPUK gebruikt kan worden. Daarom wordt nu € 197.000 aan matchmiddelen extra gevraagd. Als we dit niet doen, biedt de SPUK-regeling de mogelijkheid om € 30.837 over te hevelen naar het budget voor het Lokaal Sportakkoord, maar de rest van het beschikbaar gestelde bedrag zal wegvallen. Dat zal betekenen dat van de brede SPUK-regeling € 100.075 niet benut zal worden.

Uitbreiding taal- en fietslessen LEVgroep– themaprogramma Inclusief leven, doel 1
De forse toename van het aantal nieuwkomers noodzaakt tot een hogere raming van kosten voor taal- en fietslessen.

Toegankelijkheid gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen – themaprogramma Inclusief leven, doel 4
In 2025 en 2026 zijn kosten geraamd voor de uit te voeren toegankelijkheidstoets en de vertaling van de uitkomsten naar maatregelen.

Flexwonen – themaprogramma Wonen, doel 5
We gaan ervanuit dat de kosten voor de voorbereiding op het vinden en geschikt maken van locaties voor het plaatsen van flexwoningen voor rekening van de gemeente komen. De kosten hiervoor zijn als kapitaallast opgenomen en bedragen structureel € 85.178 per jaar.

Realisatie ontbrekende groenstructuren aan de hand van klimaatkaarten – themaprogramma Leefbare & groene wijken, doel 6
De klimaatkaarten die worden uitgewerkt geven per wijk zicht op de kansen en knelpunten in de huidige groenstructuur. De verwachting is dat er per wijk – binnen de gebiedsprogramma's - actieprogramma's worden opgestart om deze kansen en knelpunten aan te pakken. Vooralsnog wordt hier voor de jaren 2024 en 2025 een bedrag van € 150.000 geraamd en voor de jaren 2026 en 2027 € 300.000.

Groenreconstructie Lambertushof (voorbereidingskrediet) – themaprogramma leefbare & groene wijken, reguliere taakuitvoering
Om te inventariseren welke aanpassingen nodig zijn in de openbare ruimte worden de opgaven geïnventariseerd en uitgewerkt in gewenste maatregelen. Onder de opgaven vallen onder andere water en riolering, parkeren, hitte stress, biodiversiteit, speelvoorzieningen. Ter voorbereiding is een krediet van € 40.000 benodigd.

Onderstaande vraag naar geld staat in programmagroep 2 in plaats van programmagroep 4. De reden hiervan is dat programmagroep 4 geen taakvelden bevat. Onderstaande vraag naar geld ramen wij, na vaststelling van de begroting, op budgetten die vallen onder taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie. Taakveld 5.7 is in de nieuwe indeling van programmagroepen ondergebracht in programmagroep 2. De financiële verantwoording vindt dus plaats in programmagroep 2, de beleidsmatige verantwoording in programmagroep 4.

Realisatie flora en faunapassages en groene verbindingen in wijken (voorbereidingskrediet) – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, themaprogramma Doorlopend groen, doel 4
Ter voorbereiding op het realiseren van faunapassages is een krediet van € 15.000 benodigd.

Versnelling gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse Heide-Beuven – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, reguliere taakuitvoering
Binnen het Brabant Programma Landelijk Gebied (BPLG) is de wens tot versnelling uitgesproken. De gebiedspartners (o.a. provincie, waterschappen, gemeenten) zijn gevraagd tot het leveren van extra capaciteit om de gewenste versnelling mogelijk te maken. Gelet op de beperkt beschikbare capaciteit zal hiervoor externe expertise worden ingezet. Vooralsnog wordt eenmalig een bedrag van € 30.000 geraamd.

Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, themaprogramma Doorlopend groen, reguliere taakuitvoering
Op 30 mei 2023 heeft de raad ingestemd met de kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029) en het hierin opgenomen ambitieniveau. Besloten is om de extra budgetvraag voor het onderhoud van bossen en natuur op te nemen in de vraag naar middelen van de meerjarenbegroting 2024-2027.
SNL staat voor: Subsidiestelsel Natuur en Landschap. Met het SNL verlenen de provincies subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van (agrarische) natuurgebieden en landschappen.

Versterken ecologische verbinding Strabrechtse Heide-Stiphoutse bossen (voorbereidingskrediet) – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, doel 17
Voor de inventarisatie van knelpunten en kansen is een voorbereidingskrediet van € 15.000 benodigd.

Natuuropgaven Dommeldal uit de verf – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, themaprogramma Doorlopend groen, doel 3
In de begroting 2023 was voor de natuuropgaven in het project ‘Dommeldal uit de verf’ al € 200.000 gereserveerd. De totale natuuropgave is groter, omdat inmiddels ook de natuuropgaven in het zuidelijk deel van het Dommeldal en op de Molenheide aan het plangebied zijn toegevoegd. Er wordt een extra investering van € 400.000 gevraagd voor de verwerving van 25 ha grond. Deze grondaankopen verlopen niet via het grondbedrijf. We geven hiermee invulling aan de provinciale afspraak dat in 2027 het Natuur Netwerk Brabant gereed is.

Herinrichting De Plaetse, beschermd dorpsgezicht ’t Broek – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, doel 11
Voor de herinrichting van De Plaetse is een totaal krediet noodzakelijk van € 60.000.

Omvorming landbouwgrond naar natuur (rondom Molenheide) – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, doel 12
De totale investering hiervoor wordt geraamd op € 215.000.

Onderzoek en aanleg nieuw ven zuidelijk deel Molenheide – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, doel 14
De totale investering wordt geraamd op € 155.000.

Aanleg faunapassage Geldropseweg – programmagroep 4. Vitaal & groen buitengebied, gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied, doel 16
De aanleg van een faunapassage Geldropseweg is een ambitie uit de omgevingsvisie (beter verbinden Strabrechtseheide met Gulbergen / Stiphoutse bossen), door vertaald naar een concreet project. De Geldropseweg is in de verbinding Strabrechtseheide met Gulbergen/ Stiphoutse bossen tussen Geldrop en Mierlo een fors obstakel. Dit moet worden verkend en uitgewerkt. Daarna volgt een concreet voorstel aan uw raad. Ter voorbereiding is in 2025 een krediet van € 10.000 benodigd en in 2026 € 50.000. Voor de uitvoering in 2027 is een geschat bedrag van € 350.000 benodigd.

Programma 3. Levendige dorpen

Binnen deze programmagroep zijn het themaprogramma cultuur, het themaprogramma economische kracht, het gebiedsprogramma centrum Geldrop, het gebiedsprogramma centrum Mierlo en het gebiedsprogramma bedrijventerreinen opgenomen.

Themaprogramma Cultuur

In dit programma gaat het om zaken als het kunst- en cultuuraanbod en cultureel erfgoed.

	Doelen
In 2024	
1.	Er is een nieuw cultuurplan, waardoor uitvoering wordt gegeven aan activiteiten en op grond waarvan partijen en burgers zijn uitgenodigd om te participeren.
2.	Cultuur en cultuuractiviteiten (festivals/events) worden voor, door en met jongeren gerealiseerd, met focus op talentontwikkeling en de verbinding tussen jongeren in zowel Geldrop als Mierlo
In 2025	
3.	Er is een breed aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo
In 2026	
4.	Er zijn diverse culturele activiteiten door inwoners georganiseerd, wat bijdraagt aan welzijn en onderlinge verbinding in wijken en binnen Geldrop-Mierlo in het algemeen
In 2027	
5.	De twee bibliotheekvestigingen zijn qua interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties waar inwoners van Geldrop en Mierlo trots op zijn, waardoor de bibliotheek een moderne voorziening is die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein
6.	Het Weverijmuseum is één van de prominente en succesvolle culturele instellingen in Geldrop-Mierlo, die professioneel wordt aangestuurd en integraal wordt gefaciliteerd vanuit de gemeente.

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Versterken en borgen van een goede verbinding en afstemming met culturele voorzieningen, zoals het Weverijmuseum
- Cultuur meer benaderen in relatie tot het bredere sociale domein, zoals sociale cohesie, zorg en welzijn

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er is een nieuw cultuurplan, waardoor uitvoering wordt gegeven aan activiteiten en op grond waarvan partijen en burgers zijn uitgenodigd om te participeren.

- Introduceren van een jaarlijkse cultuurnetwerkdag, waar culturele instellingen uitgedaagd worden om samen te werken ten behoeve van netwerkverbetering
- Uitnodigen van inwoners om nieuwe activiteiten en/of evenementen uit te voeren in het kader van het cultuurprogramma
- Faciliteren van Stichting Landgoed Kasteel Geldrop ten aanzien van de vernieuwbouw van de kinderboerderij
- Bijdragen aan het toekomstbestendig organiseren van ’t Patronaat, waarbij ook verbinding wordt gezocht met het toekomstbestendig organiseren van de Weeffabriek
- Opstellen van beleidskeuzes en programmeren van activiteiten gericht op het versterken van kunst in de openbare ruimte’

02. Cultuur en cultuuractiviteiten (festivals/events) worden voor, door en met jongeren gerealiseerd, met focus op talentontwikkeling en de verbinding tussen jongeren in zowel Geldrop als Mierlo

- In gesprek gaan met evenementorganisaties en jongeren om te bepalen hoe de twee beoogde evenementen voor jongeren eruit komen te zien (zie ook programma Economische kracht, doel 1), voortbordurend op de oriëntatie die in 2023 is uitgevoerd onder jongeren

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

03. Er is een breed aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo

- Ondersteunen van jongeren(organisaties) bij het organiseren van verschillende activiteiten
- Nagaan hoe nieuwe initiatieven op het gebied van cultuur meer positie kunnen krijgen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

04. Er zijn diverse culturele activiteiten door inwoners georganiseerd, wat bijdraagt aan welzijn en onderlinge verbinding in wijken en binnen Geldrop-Mierlo in het algemeen

- Ondersteunen van initiatieven die het gevoel van verbondenheid onderling en met Geldrop-Mierlo bevorderen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

05. De twee bibliotheekvestigingen zijn qua interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties waar inwoners van Geldrop en Mierlo trots op zijn, waardoor de bibliotheek een moderne voorziening is die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein

- Ondersteunen van het uitvoeren van de uitvoeringsovereenkomst met de bibliotheek (o.a. komen tot een plan van aanpak)
- Integreren van het Informatiepunt Digitale Overheid op een prominente plek in beide vestigingen

06. Het Weverijmuseum is één van de prominente en succesvolle culturele instellingen in Geldrop-Mierlo, die professioneel wordt aangestuurd en integraal wordt gefaciliteerd vanuit de gemeente.

- Het bestuur van het Weverijmuseum ondersteunen bij het uitwerken van het door de raad gekozen scenario, gericht op een toekomstbestendig aanbod

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Jaarlijkse cultuurnetwerkdag – De cultuurnetwerkdag moet jaarlijks gaan plaatsvinden. Zodra dit goed is opgestart, wordt het organiseren ervan onderdeel van de reguliere taakuitvoering.

Upgrade bibliotheekvestigingen Geldrop en Mierlo – Om aan de hedendaagse eisen voor bibliotheken te gaan voldoen, wordt voor beide bibliotheken gewerkt aan een passend interieur en exterieur. Daarbij rekening houdend met de opgaven in woningbouwimpuls.

Verkennen Cultureel Business Centre – Het idee bestaat om het cultureel ondernemerschap te versterken. Een mogelijkheid hiervoor kan zijn doordat culturele ondernemers onder één dak werken. In 2026 wordt hierop verkend.

Professionaliseren Weverijmuseum – Het bestuur van het Weverijmuseum ondersteunen bij het uitwerken van het door de raad gekozen scenario, gericht op een toekomstbestendig aanbod.

Themaprogramma Economische kracht

In dit programma staan de economische dragers centraal. Met het oog op de levendigheid, een goed voorzieningenaanbod en werkgelegenheid binnen Geldrop-Mierlo. Zowel op het gebied van voorzieningen als van economie hebben we een positie in de Brainportregio die recht doet aan de aard en omvang van onze gemeente.

	Doelen
In 2024	
1.	Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo, zodat doelgroepen hierop afkomen, met daarbij specifiek aandacht voor de evenementen voor jongeren
2.	Er is een ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk) om het ondernemersklimaat te versterken en de communicatie te verbeteren
In 2025	
3.	Minimaal 50% van de bedrijven in Geldrop-Mierlo heeft een duurzame bedrijfsvoering (bijdragend aan de energietransitie, circulariteit en klimaatadaptatie)
In 2026	
4.	Het grootste deel van de detailhandel is in de centra gevestigd en er is nagenoeg geen leegstand
In 2027	

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Afstemming met organisatoren van evenementen voor een samenhangend evenementenaanbod
- Heldere communicatielijnen tussen ondernemers(verenigingen) en de gemeente om bij te dragen aan de bevordering van het vestigingsklimaat

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo, zodat doelgroepen hierop afkomen, met daarbij specifiek aandacht voor de evenementen voor jongeren

- Samen met Stichting Villagemarketing werken aan projecten ter verbetering van de promotie van evenementen, positionering van monumenten, vermarkten van het Katoenpad, oprichten van een brand store en zichtbaarheid in alle wijken van het centrale thema, voorzieningen, activiteiten en evenementen
- Uitwerken van beleidskeuzes omtrent terrassen (oppervlakte en gebruik), gericht op het op niveau houden van de kwaliteit van de horeca
- Evalueren van de deelname in 2023 aan GLOW, om op basis daarvan te bezien of de wens er is om in 2024 opnieuw aan te sluiten
- Samen met andere regiogemeenten doorontwikkelen van RegioradarEindhoven.nl en deze intensiever promoten

02. Er is een ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk) om het ondernemersklimaat te versterken en de communicatie te verbeteren

- Samen met netwerkpartners in de gemeente organiseren van de Week van de Ondernemer (in november)
- Doorontwikkelen van enkele reguliere activiteiten (ondernemersbijeenkomsten, maandelijkse nieuwsbrief voor ondernemers en één-op-één gesprekken met ondernemers uit sectoren die niet vertegenwoordigd zijn in een ondernemersvereniging)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

03. Minimaal 50% van de bedrijven in Geldrop-Mierlo heeft een duurzame bedrijfsvoering (bijdragend aan de energietransitie, circulariteit en klimaatadaptatie)

- Uitwerken van een subsidieregeling voor duurzaam ondernemen (welke wordt toegepast binnen het gebiedsprogramma Bedrijventerreinen)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

04. Het grootste deel van de detailhandel is in de centra gevestigd en er is nagenoeg geen leegstand

- Samen met het centrummanagementgesprekken voeren met vastgoedeigenaren om ontwikkelingen te stimuleren
- Onderzoeken van mogelijkheden om detailhandel en andere functies te verleiden om zich in het centrum van Geldrop of Mierlo te vestigen

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

De doorkijk naar de komende jaren volgt uit de uitwerking van het programma Economische kracht in 2024.

Gebiedsprogramma Centrum Geldrop

Binnen dit programma komen vanuit de diverse themaprogramma's opgaven bij elkaar voor het gebied in en om het centrum van Geldrop. De insteek is om ontwikkelingen op het vlak van sociale cohesie, cultuur, recreatie, mobiliteit, wonen, economie, groen en klimaatadaptatie samen te brengen.

	Doelen
In 2024	
1.	Eén van de twee nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen voor jongeren die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, is in het centrum van Geldrop geland
2.	De verbinding voor het centrum naar het Dommeldal is helder (in aansluiting op de inzet binnen de programma's Groene wijken en Doorlopend groen)
3.	Er zijn aan de randen van het centrum passende parkeervoorzieningen, zodat bezoekers en bewoners (van het centrum) hun auto kwijt kunnen en de routing en bereikbaarheid duidelijk is
In 2025	
4.	De bestaande groenstructuur in het centrum is kwalitatief verbeterd en uitgebreid om het centrum leefbaarder en meer klimaatrobuust te maken;
5.	Er zijn beleidskeuzes gemaakt ten aanzien van het realiseren van groen in het centrum, ter compensatie van de realisatie van woningen
In 2026	
6.	In het centrum Geldrop is per gebied een passende sfeer geïntroduceerd, wat wordt ondersteund door de aanwezige horeca
7.	In het centrum Geldrop zijn zodanige voorzieningen beschikbaar dat het aantrekkelijk is om met de fiets naar het centrum te komen (om daarmee de toestroom van auto's te beperken), o.a. mogelijkheden voor het stallen van fietsen
In 2027	
8.	Er zijn 200 van de 800 woningen gerealiseerd in en om het centrum, met name voor 1- en 2-persoonshuishoudens, zodat senioren en starters uit Geldrop-Mierlo een thuis kunnen vinden in Geldrop
9.	Het winkelgebied is compacter en het gebied daaromheen is ingericht met nieuwe complementaire functies, zodat bezoekers en bewoners graag verblijven in het centrum
10.	Het centrum is goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers en autoluw, zodat bezoekers worden gestimuleerd om op de fiets of te voet te komen
11.	Er is een ruim aanbod aan deelvervoer (fietsen, scooters, auto's), zodat de parkeerdruk lager is

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Eén van de twee nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen voor jongeren die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, is in het centrum van Geldrop geland

- Met en voor jongeren organiseren van het evenement dat beoogd is in het centrum van Geldrop

02. De verbinding voor het centrum naar het Dommeldal is helder (in aansluiting op de inzet binnen de programma's Groene wijken en Doorlopend groen)

- Uitwerken van een plan voor de groenverbinding tussen de woningbouwlocatie Postkantoor met het Dommeldal
- Onderzoeken hoe het Heuvelplein en het Dommeldal kunnen worden verbonden door middel van water of een waterelement
- Verkennen van de mogelijkheden voor het verbeteren van de recreatieve route rondom het Dommeldal (in combinatie met het verbeteren van biodiversiteit), in lijn met het project 'Dommeldal uit de verf'

03. Er zijn aan de randen van het centrum passende parkeervoorzieningen, zodat bezoekers en bewoners (van het centrum) hun auto kwijt kunnen en de routing en bereikbaarheid duidelijk is

- Realiseren van de uitbreiding van de parkeervoorziening bij Landgoed Kasteel Geldrop (welke in 2023 is voorbereid)
- Vaststellen van de locaties in en om het centrum waar parkeren mogelijk wordt gemaakt[13], in vervolg op het onderzoek dat hiervoor in 2023 is uitgevoerd

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

04. De bestaande groenstructuur in het centrum is kwalitatief verbeterd en uitgebreid om het centrum leefbaarder en meer klimaatrobuust te maken;

- Uitwerken van de maatregelen voor het vergroenen van het centrum Geldrop (o.a. versterken boomstructuur Dommeldalseweg-Heuvel-Jan van Geldropstraat en op diverse locaties toevoegen van groenvlakken) en een start maken met de uitvoering van die maatregelen
- Opstellen van een klimaatkaart voor centrum Geldrop, waarin knelpunten en kansen worden uitgewerkt op het vlak van het versterken van groenstructuren ten behoeve van biodiversiteit, klimaatadaptatie en vitaal leven
- Uitvoeren van projecten die voortkomen uit de klimaatkaart voor centrum Geldrop

05. Er zijn beleidskeuzes gemaakt ten aanzien van het realiseren van groen in het centrum, ter compensatie van de realisatie van woningen

- In beeld brengen welke mogelijkheden er zijn om per toegevoegde woning minimaal 8 m2 groen te realiseren ter compensatie
- Uitwerken van de gebiedsspecifieke beleidskeuzes ten aanzien van groen in het centrum en deze voorleggen aan de raad ter vaststelling

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

06. In het centrum Geldrop is per gebied een passende sfeer geïntroduceerd, wat wordt ondersteund door de aanwezige horeca

- Toepassen van de beleidskeuzes met betrekking tot reclame en terrassen (die binnen het programma Economische kracht worden uitgewerkt)

07. In het centrum Geldrop zijn zodanige voorzieningen beschikbaar dat het aantrekkelijk is om met de fiets naar het centrum te komen (om daarmee de toestroom van auto's te beperken), o.a. mogelijkheden voor het stallen van fietsen

- In de gebiedsspecifieke beleidskeuzes verwerken dat bij planvormingen voor het centrum het uitgangspunt geldt dat er (excellente) fietsenstallingen worden gerealiseerd

[13] De omvang en locatie van de te realiseren van parkeervoorzieningen is afhankelijk van de woningbouw in het centrum. Niet op elke woningbouwlocatie kan worden voorzien in parkeerruimte op eigen terrein.

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

08. Er zijn 200 van de 800 woningen gerealiseerd in en om het centrum, met name voor 1- en 2-persoonshuishoudens, zodat senioren en starters uit Geldrop-Mierlo een thuis kunnen vinden in Geldrop

- Realiseren van 20 woningen (lofts) aan de Bleekvelden met gebruikmaking van de woningbouwimpuls-subsidie van het Rijk
- Uitwerken van de volkshuisvestelijke opgave (betaalbaarheid, zorg, etc.) in centrum Geldrop, volgend vanuit de keuzes in het themaprogramma Wonen

09. Het winkelgebied is compacter en het gebied daaromheen is ingericht met nieuwe complementaire functies, zodat bezoekers en bewoners graag verblijven in het centrum

- Nader uitwerken van het gebiedsprogramma centrum Geldrop om richting te geven aan de gewenste functies binnen het centrum (wonen, detailhandel, groen, water, mobiliteit, etc.)
- Voeren van gesprekken met stakeholders voor het uitvoeren van concrete acties om het centrum aantrekkelijker te maken voor bezoekers en bewoners
- Onderzoeken of en op welke manier we ondernemers kunnen stimuleren om detailhandel en/of andere functies naar het centrum van Geldrop te verplaatsen

10. Het centrum is goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers en autoluw, zodat bezoekers worden gestimuleerd om op de fiets of te voet te komen

- Uitwerken van beleidskeuzes binnen het gebiedsprogramma centrum Geldrop voor het autoluwer maken van het centrum

11. Er is een ruim aanbod aan deelvervoer (fietsen, scooters, auto's), zodat de parkeerdruk lager is

- In nauwe samenwerking met Brainport Bereikbaar verkennen op welke concrete locaties (hubs) deelauto's, deelscooters, deelfietsen, OV en pakket-afhaalpunt kunnen worden geconcentreerd
- Deelmobiliteit beschikbaar maken in het centrum om ervaring op te doen met het gebruik ervan

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Recreatieve route rondom Dommeldal – De verkenning van mogelijkheden zal in 2025 tot keuzes moeten leiden. Vanaf 2025 kan dan de uitvoering plaatsvinden.

Bewegwijzering – In 2026-2027 wordt de bewegwijzering naar het centrum verbeterd met het oog op een betere bereikbaarheid.

Vergroenen centrum Geldrop – In 2025 en verder wordt er vervolg gegeven aan het uitvoeren van de maatregelen voor vergroenen (meerjarig traject).

Realiseren woningen met woningbouwimpuls-subsidie – Na het realiseren van 27 woningen in 2023 en 20 woningen in 2024 worden in 2025 40 woningen en in 2026/2027 100 woningen gerealiseerd. Samen telt dat op naar 187 woningen.

Inrichten winkelgebied en het gebied daaromheen – Vanaf 2026 wordt uitvoering gegeven aan het herontwikkelen van het Bezorgershof, het Marktplein en de postkantoorlocatie.

Introduceren passende sferen – Bij het uitwerken van het totale gebiedsprogramma gaat duidelijk worden in welke gebieden welke functies gewenst zijn. De stap daarna is om tot inrichtingsvoorstellen komen, waar bijbehorende sferen aan gekoppeld kunnen worden.

Deelmobiliteit – na het bepalen van concrete locaties voor hubs, worden deze in 2025-2027 gerealiseerd.

Gebiedsprogramma Centrum Mierlo

Binnen dit programma zijn vanuit de diverse themaprogramma's meer algemene opgaven en doelen geconcretiseerd naar specifieke opgaven en doelen voor het gebied in en om het centrum van Mierlo.

	Doelen
In 2024	
1.	Er zijn keuzes gemaakt welke functies er plaatvinden in/rond het gebied Molenplein, voor het gebied rond het kantoor van Dienst Dommelvallei, deels ook de Marktstraat en de openbare ruimte rondom de bibliotheek
In 2025	
2.	Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, is in het centrum van Mierlo geland (naast bestaande evenementen zoals Pitpop en het kersenpitfeest)
In 2026	
3.	Voor het gebied rond de Heer van Scherpenzeelweg zijn de contouren bepaald voor een samenhangend groengebied met routes voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers), zodat het een verbinding vormt tussen het centrum en het buitengebied
4.	Er is helderheid over de aanpak verbinding centrum-Kerkstraat-Margrietstraat, om deze primair in te richten op voetgangers en fietsers en klimaatbestendig in te richten
5.	Er ontstaat in het centrum Mierlo geen wateroverlast bij hevige neerslag
6.	Er is een plan gereed om te komen tot groene gevels, groene daken en meer bomen in de openbare ruimte binnen het centrum Mierlo
In 2027	
7.	De uitstraling van de openbare ruimte rondom de bibliotheek is met quick wins verbeterd en er is samenhang tussen winkels en horeca

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er zijn keuzes gemaakt welke functies er plaatvinden in/rond het gebied Molenplein, voor het gebied rond het kantoor van Dienst Dommelvallei, deels ook de Marktstraat en de openbare ruimte rondom de bibliotheek

- Nader uitwerken van het gebiedsprogramma centrum Mierlo om richting te geven aan de gewenste functies (voornamelijk wonen, detailhandel en groen)
- Het door externe partijen laten uitwerken van een concreet plan[14] voor het gebied rond het kantoor Dienst Dommelvallei, zodat de ontwikkeling van dat gebied op korte termijn kan worden opgepakt

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

02. Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, is in het centrum van Mierlo geland (naast bestaande evenementen zoals Pitpop en het kersenpitfeest)

- Met en voor jongeren organiseren van het evenement dat beoogd is in het centrum van Mierlo

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

03. Voor het gebied rond de Heer van Scherpenzeelweg zijn de contouren bepaald voor een samenhangend groengebied met routes voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers), zodat het een verbinding vormt tussen het centrum en het buitengebied

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

[14] Mogelijk kan dit aan de markt worden gelaten.

04. Er is helderheid over de aanpak verbinding centrum-Kerkstraat-Margrietstraat, om deze primair in te richten op voetgangers en fietsers en klimaatbestendig in te richten

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

05. Er ontstaat in het centrum Mierlo geen wateroverlast bij hevige neerslag

- Voorbereiden en realiseren van de aanleg van stamriolen in de Heer van Scherpenzeelweg en Burgemeester Verheugtstraat, zodat het regenwater vanuit omliggende gebieden effectief kan worden verzameld en geborgen en kan infiltreren in de bodem

06. Er is een plan gereed om te komen tot groene gevels, groene daken en meer bomen in de openbare ruimte binnen het centrum Mierlo

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

07. De uitstraling van de openbare ruimte rondom de bibliotheek is met quick wins verbeterd en er is samenhang tussen winkels en horeca

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Omgeving Heer van Scherpenzeelweg – In 2026 wordt de gewenste groenstructuur uitgewerkt, waarna een plan kan worden gemaakt om het groen in het centrum te verbinden met het buitengebied.

Verbinding centrum-Kerkstraat-Margrietstraat – In 2026 wordt een plan uitgewerkt voor een ‘groene’ herinrichting van de verbindingsroute. Het gaat om het versmallen van de rijbaanbreedte om de huidige dominante rol van het gemotoriseerd verkeer af te laten nemen ten gunste van een duidelijke groenstructuur en het langzame verkeer. Ook wordt aangesloten op de verkenning omtrent de Heer van Scherpenzeelweg.

Voorkomen wateroverlast – In 2025 en verder worden stamriolen gerealiseerd in de Vesperstraat, Kerkakkers en Bisschop van Mierlostraat.

Gebiedsprogramma Bedrijventerreinen

In dit programma zijn verschillende opgaven op het vlak van economie, duurzaamheid, groen, veiligheid en leefbaarheid binnen de verschillende bedrijventerreinen bij elkaar gebracht. Omdat de bedrijventerreinen van elkaar verschillen op diverse onderdelen zal de aandacht en prioritering binnen dit gebiedsprogramma per bedrijventerrein verschillen.

	Doelen
In 2024	
1.	Er is een duidelijk profiel per bedrijventerrein, die als grondslag kunnen dienen voor het stimuleren van instroom en uitstroom van bedrijven
2.	Er is in beeld wat de mogelijkheden zijn voor innovatief intensief ruimtegebruik (bijv. verticale ontwikkeling)
3.	Er is zicht op de aanleg van collectieve energiesystemen op een of meer bedrijventerreinen
In 2025	
4.	Er is zicht op de aanpak van de openbare ruimte en op parkmanagement op de bedrijventerreinen
In 2016	
5.	50% van de verouderde en verloederde panden/percelen is opgeknapt en in gebruik
6.	De parkeerbehoeften en parkeervoorzieningen op de bedrijventerreinen zijn in balans door een collectieve aanpak van de bedrijven en de gemeente
In 2027	
7.	70% van de bedrijven heeft maatregelen genomen om het pand en/of de bedrijfsvoering te verduurzamen
8.	Er is helder welke voorwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er is een duidelijk profiel per bedrijventerrein, die als grondslag kunnen dienen voor het stimuleren van instroom en uitstroom van bedrijven

- Evalueren en waar nodig actualiseren van de bedrijventerreinenstrategie (rekening houdend met de regionale visie werklocaties), om per bedrijventerrein een helder profiel en toegespitste strategie te kunnen hanteren, zodat vragen van ondernemers goed kunnen worden beantwoord en initiatieven hierlangs kunnen worden gelegd

02. Er is in beeld wat de mogelijkheden zijn voor innovatief intensief ruimtegebruik (bijv. verticale ontwikkeling)

- Samen met het ondernemersplatform onderzoeken van mogelijkheden voor innovatief intensief ruimtegebruik en in het verlengde daarvan opstellen van een plan van aanpak

03. Er is zicht op de aanleg van collectieve energiesystemen op een of meer bedrijventerreinen

- Co-financieren (via een subsidieregeling duurzaam ondernemen) van de onderzoeken van ondernemersvereniging Gemini en ondernemersvereniging Mierlo (OVM) naar het verduurzamen van bedrijventerreinen middels een lokaal collectief energiesysteem (om hen hiermee te faciliteren)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

04. Er is zicht op de aanpak van de openbare ruimte en op parkmanagement op de bedrijventerreinen

- Faciliteren van de verkenning van bedrijventerreinen naar mogelijkheden om parkmanagementorganisaties op te richten

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

05. 50% van de verouderde en verloederde panden/percelen is opgeknapt en in gebruik

[geen activiteiten gepland voor dit doel in 2024]

06. De parkeerbehoeften en parkeervoorzieningen op de bedrijventerreinen zijn in balans door een collectieve aanpak van de bedrijven en de gemeente

[geen activiteiten gepland voor dit doel in 2024]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

07. 70% van de bedrijven heeft maatregelen genomen om het pand en/of de bedrijfsvoering te verduurzamen

- Samen met ondernemers en netwerkpartners op bedrijventerrein De Spaarpot treffen van maatregelen om zowel de openbare ruimte als bedrijfspercelen te verduurzamen en waar nodig te revitaliseren
- Verkennen binnen welk(e) bedrijventerrein(en) vervolgens eenzelfde samenwerking kan worden opgepakt

08. Er is helder welke voorwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan

- Waar relevant vertalen van beleidskeuzes binnen het gebiedsprogramma Bedrijventerreinen naar regels in het omgevingsplan

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Verduurzamen en revitaliseren bedrijventerreinen – In 2025 wordt de focus verlegd naar andere bedrijventerreinen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de ervaringen die in de pilots is opgedaan.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 3	**0**	**0**	**0**	**12**	**67**	**101**
3.1 Economische ontwikkeling	**476**	**484**	**578**	**577**	**575**	**574**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**39**	**9**	**1**	**1**	**1**	**1**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**91**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**414**	**323**	**363**	**342**	**349**	**345**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**1.889**	**1.614**	**1.661**	**1.653**	**1.652**	**1.651**
5.4 Musea	**121**	**142**	**224**	**208**	**192**	**174**
5.5 Cultureel erfgoed	**292**	**276**	**296**	**298**	**298**	**298**
5.6 Media	**871**	**1.007**	**1.004**	**1.004**	**1.004**	**1.004**
Totaal Lasten	**4.192**	**3.858**	**4.132**	**4.098**	**4.141**	**4.150**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 3	**0**	**0**	**29**	**7**	**7**	**7**
3.1 Economische ontwikkeling	**48**	**0**	**37**	**37**	**37**	**37**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**1**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**529**	**593**	**620**	**620**	**670**	**695**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**333**	**327**	**347**	**347**	**347**	**347**
5.5 Cultureel erfgoed	**23**	**19**	**20**	**20**	**20**	**20**
Totaal Baten	**933**	**943**	**1.057**	**1.034**	**1.084**	**1.109**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.259**	**-2.916**	**-3.075**	**-3.064**	**-3.057**	**-3.041**

Capaciteitsbeeld 2024

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samen-leving	Dienst-verlening	Totaal
Themaprogramma Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	300	650	0	950
	5.4 Musea	0	75	60	0	135
	5.5 Cultureel erfgoed	0	320	85	0	405
	5.6 Media	0	0	184	1.567	1.751
Themaprogramma Economische kracht	3.1 Economische ontwikkeling	200	3.600	0	0	3.800
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	185	0	0	185
	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0
	3.4 Economische promotie	0	600	0	0	600
Gebiedsprogramma Centrum Geldrop						
Gebiedsprogramma Centrum Mierlo						
Gebiedsprogramma Bedrijventerreinen						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 3	0	0	0	0	0
Totaal		**200**	**5.080**	**979**	**1.567**	**7.826**

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 3	2024	2025	2026	2027
Werkbudget uitvoering gebiedsprogramma Centrum Geldrop	75.000	65.000	65.000	60.000
Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	240	240	240
Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop (kapitaallasten)	0	0	1.200	3.600
Deelname aan GLOW en RegioradarEindhoven.nl	81.000	81.000	81.000	81.000
Dekking reserve Recreatie en toerisme	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000
Herstructurering financiële geldstromen huisvesting culturele instellingen	225.000	225.000	225.000	225.000
Activiteiten gericht op ondernemers	7.500	7.500	7.500	7.500
Uitwerken bedrijventerreinenstrategie	10.000	0	0	0
Visiekosten overkoepelende beleidsvorming	400.000	400.000	400.000	400.000
Verhogen investeringskrediet Openbare ruimte Van der Puttschool (kapitaallasten)	0	27.300	27.048	26.796
Dekking kapitaallasten vanuit dekkingsreserve (gevoegd vanuit reserve Grondexploitaties)	0	-21.000	-21.000	-21.000
Specificatie investeringen programmagroep 3	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop (voorbereidingskrediet)	20.000	0	0	0
Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop	0	100.000	200.000	200.000
Verhogen investeringskrediet Openbare ruimte Van der Puttschool	525.000	0	0	0

Werkbudget uitvoering gebiedsprogramma Centrum Geldrop – gebiedsprogramma Centrum Geldrop, diverse doelen
Er is een werkbudget nodig voor allerhande ingrepen voor het aanbrengen van verbeteringen ten behoeve van de uitstraling van het centrum van Geldrop, trekken van bezoekers en voorkomen van leegstand.

Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop – gebiedsprogramma Centrum Geldrop, diverse doelen
Vanuit de woningbouwimpuls-subsidie is een budget van € 300.000 beschikbaar, maar niet alles mag hieruit worden betaald. Afhankelijk van de maatregel is 25% of 50% toerekenbaar. De gemeente zal zelf het overige deel moeten investeren. Hiervoor is extra budget nodig

Deelname aan GLOW en RegioradarEindhoven.nl – themaprogramma Economische kracht, doel 1
Deze kosten waren nog niet structureel geraamd. De verwachting is echter dat we deze activiteiten structureel uitvoeren. De kosten worden gedekt vanuit de reserve Recreatie en toerisme.

Herstructurering financiële geldstromen huisvesting culturele instellingen – themaprogramma Cultuur, reguliere taakuitvoering
De afgelopen jaren heeft de gemeente boven op de reguliere subsidie van € 338.375 een extra subsidie van gemiddeld € 250.000 moeten verstrekken aan de weeffabriek . Een belangrijke oorzaak hiervoor was dat de Weeffabriek niet vrij was om marktconforme huurtarieven te vragen. Tekorten die feitelijk bij de maatschappelijke instellingen zouden optreden als gevolg van het huren van ruimte in de Weeffabriek, manifesteerden zich de afgelopen jaren bij de Weeffabriek. De weeffabriek gaat marktconforme huurtarieven rekenen en maatschappelijke instellingen die ruimten huren in de weeffabriek kunnen via een huisvestingssubsidie worden gecompenseerd voor de gestegen lasten. Hierom wordt er extra budget geraamd voor de huisvestingssubsidie. Daarnaast worden de verschillende subsidiestromen helder en uitlegbaar.

Activiteiten gericht op ondernemers – themaprogramma Economische kracht, doel 2
Er is werkbudget nodig voor het (mede) organiseren van de Week van de ondernemer en voor bijeenkomsten met ondernemers.

Uitwerken bedrijventerreinenstrategie – gebiedsprogramma Bedrijventerreinen, doel 1
Er is werkbudget nodig voor het samen met de ondernemers uitwerken van profielen voor de diverse bedrijventerreinen en daaraan gekoppeld per bedrijventerrein een strategie.

Visiekosten overkoepelende beleidsvorming – gebiedsprogramma Centrum Geldrop, doel 9
Terwijl voor woningbouwplannen afspraken kunnen worden gemaakt met ontwikkelaars/eigenaren voor het verhalen van plankosten, is dat voor overkoepelende beleidsvorming niet mogelijk. Voor deze visiekosten is daarom budget geraamd voor de komende jaren.

Verhogen investeringskrediet Openbare ruimte Van der Puttschool / Dekking kapitaallasten vanuit dekkingsreserve - gebiedsprogramma Centrum Geldrop, doel 3
Omdat op de huidige locatie van de Van der Puttschool woningbouw is gedacht is onderzocht of de Van der Puttschool verplaatst zou kunnen worden naar het perceel dat ligt aan de Linze. Het perceel aan de Linze is aangewezen als geschikte locatie en zal op een veilige manier volgens ontsluitingsvariant B ontsloten worden. Deze verkeersontsluiting brengt een extra investering van € 525.000 met zich mee, Hiervoor wordt een dekkingsreserve gevormd met als voeding de reserve grondexploitatie.

Programma 4. Vitaal & groen buitengebied

Ook in het buitengebied van Geldrop-Mierlo zijn er veel veranderingen in het vooruitzicht. Geldrop-Mierlo heeft voor het landelijk gebied aspiraties op het vlak van natuur en recreatie. De programmagroep kent het themaprogramma doorlopend groen en twee gebiedsprogramma's. Het gebiedsprogramma 'multifunctioneel landelijk gebied' omvat in principe het hele buitengebied, uitgezonderd het landelijk gebied Gijzenrooi. Vanwege de verschillende opgaven in dat gebied werken we voor Gijzenrooi met een separaat gebiedsprogramma.

Themaprogramma Doorlopend groen

In dit programma staat de inzet op het versterken van de natuur in het buitengebied centraal. Er wordt aangestuurd op een goede verbinding tussen het groen in de wijken en natuurgebieden.

	Doelen
In 2024	
-	
In 2025	
1.	Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit
In 2026	
2.	Er is helderheid over de verwerving van landbouwpercelen aan de oostrand van Geldrop ten behoeve van de ecologische verbinding tussen de Strabrechtse heide en Gulbergen
In 2027	
3.	Er is 10 hectare grond verworven voor het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant (NNB)
4.	Een aantal van de beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden onderling en met het groen in woonwijken zijn gerealiseerd
5.	10% van het bosareaal (in o.a. Molenheide) is versneld omgevormd van naaldbos naar gemengd loofbos om water beter vast te houden
6.	Het is duidelijk welke toename van biodiversiteit gewenst is in het landelijk gebied en de aanpak hiervoor is bepaald

Focuspunten reguliere taakuitvoering

Uitvoering werk- en beheerplannen bos- en natuurbeheer

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

01. Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit

- Uitvoeren van nulmetingen en verwerven van objectieve data voor het opzetten van een monitoringsprogramma op het vlak van biodiversiteit in het buitengebied

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

02. Er is helderheid over de verwerving van landbouwpercelen aan de oostrand van Geldrop ten behoeve van de ecologische verbinding tussen de Strabrechtse heide en Gulbergen

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

03. Er is 10 hectare grond verworven voor het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant (NNB)

- In samenwerking met gebiedspartners en grondverwervers binnen het regionale project ‘Dommeldal uit de verf’ versnellen van het verwerven van gronden rondom het Hulsterbroek en agrarische percelen bij de Heezerweg (Molenheide)

04. Een aantal van de beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden onderling en met het groen in woonwijken zijn gerealiseerd

[geen specifieke activiteiten in 2024 binnen dit programma; hier is inzet op binnen diverse gebiedsprogramma’s]

05. 10% van het bosareaal (in o.a. Molenheide) is versneld omgevormd van naaldbos naar gemengd loofbos om water beter vast te houden

- Weghalen van naaldbomen en deze vervangen door loofbomen (ook wel actieve verlofing genoemd) binnen diverse werkvakken

06. Het is duidelijk welke toename van biodiversiteit gewenst is in het landelijk gebied en de aanpak hiervoor is bepaald

- Uitvoeren van een nulmeting, als basis voor het monitoren van de biodiversiteit

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Verwerving landbouwpercelen – In 2026 verkennen we de haalbaarheid van de verwerving van landbouwpercelen aan de oostrand van Geldrop.

Verwerving grond voor het Natuurnetwerk Brabant – In de jaren 2025 en verder blijven we als Geldrop-Mierlo hierop actief inzetten. Onder andere het verwerven van gronden rondom de zuidrand van het beekdal van de Kleine Dommel en Sang en Goorkens (inclusief de ecologische verbindingszones Goorloop en Overakkerse Loop) staan op het programma. Het landelijk en het Brabants Programma Landelijk Gebied (NLPG en BPLG), waarin allerlei klimaat- en stikstofambities een plek krijgen, bieden extra kansen voor grondverwerving en natuurinrichting binnen en buiten het bestaande Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Monitoring biodiversiteit – In 2025 en verder kan op basis van meetgegevens worden bepaald welke toename in biodiversiteit gewenst is (in relatie tot wat haalbaar is). Op basis van de metingen bepalen we in de komende jaren wensbeelden voor het landelijk gebied, welke worden vertaald naar beleidskeuzes, doelen en activiteiten binnen het gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied.

Gebiedsprogramma Multifunctioneel landelijk gebied

Dit gebiedsprogramma omvat het buitengebied van Geldrop-Mierlo, inclusief Gulbergen, Molenheide en Mierlo-Oost. Het gebied Gijzenrooi valt buiten dit programma, aangezien hier een separaat gebiedsprogramma voor is ingesteld. In deze begroting is uitbreiding van formatie opgenomen (3,2 fte duurzaamheid), waarvan een belangrijk deel wordt ingezet voor o.a. dit gebiedsprogramma. De invulling op activiteitniveau volgt op het beschikbaar komen van de capaciteit.

	Doelen
In 2024	
1.	De wandelroute door het gebied Sang en Goorkens is niet meer toegankelijk voor mountainbikers, fietsers en brommers
In 2025	
2.	Er is zicht op nieuwe gewenste functies voor vrijkomende agrarische erven (wonen, kleinschalige bedrijvigheid, recreatie etc.)
3.	In het recreatieve gedeelte van het bos van de Molenheide hebben de zones rondom de wandelpaden een betere uitstraling gekregen door herinrichting
4.	Er is binnen gebied Mierlo-Oost een verbinding tussen Trimpert en het Voortje in de vorm van een recreatief wandelpad
5.	Er is een go / no go op het inrichten van een rust- en stiltegebied aan de westrand van gebied Molenheide
In 2026	
6.	Er is 25 hectare aan zonneparken (grondgebonden zonnepanelen) gerealiseerd in het buitengebied
7.	Er is via de MRE een kansenkaart voor landgoed Gulbergen waarin combinatiemogelijkheden (natuur, duurzaamheid, recreatie) zichtbaar zijn, wat heeft geresulteerd in het aanwijzen van zones voor de opwekking van duurzame energie en inrichtingsvoorwaarden
8.	Er is voor gebied Mierlo-Oost een go / no go voor de realisatie van voorzieningen voor de opwekking van duurzame energie
In 2027	
9.	Het aanbod van recreatieve voorzieningen in het buitengebied is zodanig uitgebreid dat Geldrop-Mierlo daadwerkelijk een recreatiefunctie in de (sub)regio kan vervullen
10.	25% van de landbouw in het buitengebied is (op weg naar) natuurinclusief / extensief (onder de condities van de EU)
11.	De plaatse Het Broek is heringericht (beschermd dorpsgezicht), zodat het als groen en recreatief waardevol middelpunt van de Broekstraat kan fungeren
12.	In gebiedsdeel Molenheide is aan de noordwest- en zuidzijde een substantieel deel landbouwgronden omgevormd naar natuur
13.	Het waterpeil rond het bosgebied binnen de Molenheide is verhoogd, waardoor voldoende water in het gebied kan worden vastgehouden
14.	Voor het zuidelijk deel van gebiedsdeel Molenheide is er een inrichtingsplan voor de aanleg van een nieuw ven
15.	Wandel- en fietspaden op de Molenheide zijn aangepast, zodat een deel van het bos rustiger wordt ten behoeve van natuurwaarden
16.	Er is een faunapassage waardoor dieren vanaf de Molenheide de Geldropseweg kunnen passeren
17.	Er is een ecologische verbinding tussen de Strabrechtse Heide en de Stiphoutse Bossen
18.	Er watert vanuit Mierlo-Oost geen vervuild oppervlaktewater meer af naar Sang en Goorkens
19.	Natuur, water en agrarische gebied in het gebied Sang en Goorkens (Mierlo-Oost) is beter in balans via de gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse Heide en Beuven
20.	Er is zicht op nieuwe verdienmodellen binnen gebied Mierlo-Oost, in aanvulling op of ter vervanging van agrarische bedrijvigheid

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. De wandelroute door het gebied Sang en Goorkens is niet meer toegankelijk voor mountainbikers, fietsers en brommers

- Plaatsen van aanvullende fietswerende voorzieningen (zoals poorten en tourniquets) Intensiveren handhaving om bezoekers te attenderen op het belang van rust voor de bijzondere flora en fauna in het natuurgebied

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

02. Er is zicht op nieuwe gewenste functies voor vrijkomende agrarische erven (wonen, kleinschalige bedrijvigheid, recreatie etc.)

- In onze Omgevingsvisie staan de ambities en opgaven voor ons buitengebied beschreven. Initiatieven voor (agrarische) percelen die aansluiten op deze ambities en opgave, treden we in beginsel welwillend tegemoet.

03. In het recreatieve gedeelte van het bos van de Molenheide hebben de zones rondom de wandelpaden een betere uitstraling gekregen door herinrichting

- Opdracht verstrekken aan de Bosgroep om de zones langs de drukkere wandelpaden te verfraaien

04. Er is binnen gebied Mierlo-Oost een verbinding tussen Trimpert en het Voortje in de vorm van een recreatief wandelpad

- Met andere partijen uitwerken van de mogelijkheden tot grondruil die nodig is om het recreatief wandelpad te realiseren

05. Er is een go / no go op het inrichten van een rust- en stiltegebied aan de westrand van gebied Molenheide

- Met netwerkpartners en initiatiefnemers voeren van overleg over kansen en mogelijkheden voor het inrichten van het gebied als rust- en stiltegebied

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

06. Er is 25 hectare aan zonneparken (grondgebonden zonnepanelen) gerealiseerd in het buitengebied

- Toezien op de landschappelijke inpassing bij de aanleg van het reeds vergunde zonnepark (Heiderschoor, 12 ha)

07. Er is via de MRE een kansenkaart voor landgoed Gulbergen waarin combinatiemogelijkheden (natuur, duurzaamheid, recreatie) zichtbaar zijn, wat heeft geresulteerd in het aanwijzen van zones voor de opwekking van duurzame energie en inrichtingsvoorwaarden

- Faciliteren van recreatieve initiatieven die iets toevoegen aan het bestaande aanbod

08. Er is voor gebied Mierlo-Oost een go / no go voor de realisatie van voorzieningen voor de opwekking van duurzame energie

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

09. Het aanbod van recreatieve voorzieningen in het buitengebied is zodanig uitgebreid dat Geldrop-Mierlo daadwerkelijk een recreatiefunctie in de (sub)regio kan vervullen

- Faciliteren van recreatieve initiatieven die iets toevoegen aan het bestaande aanbod

10. 25% van de landbouw in het buitengebied is (op weg naar) natuurinclusief / extensief (onder de condities van de EU)

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

11. De plaatse Het Broek is heringericht (beschermd dorpsgezicht), zodat het als groen en recreatief waardevol middelpunt van de Broekstraat kan fungeren

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

12. In gebiedsdeel Molenheide is aan de noordwest- en zuidzijde een substantieel deel landbouwgronden omgevormd naar natuur

- Verwerven van gronden in of aangrenzend aan het Natuurnetwerk Brabant (project Dommeldal uit de verf), gericht op het ontwikkelen van natuur en de omschakeling naar natuurinclusieve landbouw en extensivering van agrarisch gebruik

13. Het waterpeil rond het bosgebied binnen de Molenheide is verhoogd, waardoor voldoende water in het gebied kan worden vastgehouden

[geen specifieke activiteiten in 2024 voor dit doel; het vervangen van naaldbos door loofbos (doel 5 themaprogramma Doorlopend groen) heeft een gunstig effect op het waterpeil]

14. Voor het zuidelijk deel van gebiedsdeel Molenheide is er een inrichtingsplan voor de aanleg van een nieuw ven

- Uitvoeren van hydrologisch en historisch onderzoek om zicht te krijgen op de mogelijkheden voor de aanleg van een nieuw ven in het zuidelijk deel van de Molenheide

15. Wandel- en fietspaden op de Molenheide zijn aangepast, zodat een deel van het bos rustiger wordt ten behoeve van natuurwaarden

- Samen met Bosgroep Zuid-Nederland inventariseren van de wandel- en fietspaden in het bosgebied Molenheide (ook binnen particuliere bospercelen)
- Verkennen van potentiële natuurwaarden, ten behoeve van het instellen van een zonering (natuur vs recreatie)

16. Er is een faunapassage waardoor dieren vanaf de Molenheide de Geldropseweg kunnen passeren

- Onderzoeken wat de beste locatie is om een faunapassage te realiseren, o.a. door in beeld te brengen welke dieren het meeste behoefte aan een vergroting van hun leefgebied

17. Er is een ecologische verbinding tussen de Strabrechtse Heide en de Stiphoutse Bossen

- Inventariseren welke knelpunten en kansen er zijn voor het verbinden van de Strabrechtse heide en Stiphoutse Bossen
- Versterken van bestaande faunapassages

18. Er watert vanuit Mierlo-Oost geen vervuild oppervlaktewater meer af naar Sang en Goorkens

- In afstemming met Waterschap Aa en Maas onderzoeken hoe de waterkwaliteit van het oppervlaktewater vanuit gebied Mierlo-Oost kan verbeteren, zodat weer op een natuurlijke manier kan worden afgewaterd naar natuurgebied Sang en Goorkens

19. Natuur, water en agrarische gebied in het gebied Sang en Goorkens (Mierlo-Oost) is beter in balans via de gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse Heide en Beuven

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

20. Er is zicht op nieuwe verdienmodellen binnen gebied Mierlo-Oost, in aanvulling op of ter vervanging van agrarische bedrijvigheid

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Zonering Molenheide – In 2025 wordt in het recreatieve deel geïnventariseerd wat de drukste paden zijn, om de zones hierlangs intensiever en netter te beheren.

Wandelpad Trimpert – 't Voortje – In 2025 wordt geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om Trimpert en 't Voortje via een recreatief wandelpad te verbinden. Ook worden alternatieve opties in kaart gebracht en besproken met betrokken partijen.

Rust- en stiltegebied westrand Molenheide – In 2025 worden de mogelijkheden in kaart gebracht en besproken met betrokken grondeigenaren en gebiedspartners. Mogelijk wordt voor de inrichting een fasering gehanteerd.

Nieuwe faunapassage Molenheide - Stiphoutse Bossen – In 2025 wordt de aanleg van een nieuwe faunapassage opgepakt, gebruik makend van de inventarisatie die in 2024 wordt gedaan naar kansen en mogelijkheden voor het verbinden van beide gebieden.

Herinrichten de plaatse Het Broek – in 2027 worden verschillende uitwerkingsvarianten verkend en wordt op basis daarvan een inrichtingsplan opgesteld. Dit moet passen binnen de kaders van het beschermd dorpsgezicht 't Broek. De omgeving wordt in een vroeg stadium betrokken.

Aanleg nieuw ven Molenheide – In de volgende jaren worden mogelijkheden worden verkend, waarna in 2027 wordt een inrichtingsplan uitgewerkt.

Wandel- en fietspaden Molenheide aanpassen ten behoeve van natuurwaarden – Ook op dit vlak worden in de volgende jaren mogelijkheden worden verkend In 2027 worden op basis van de inventarisatie in 2024 routes aangepast.

Gebiedsprogramma Landelijk gebied Gijzenrooi

Voor het landelijk gebied Gijzenrooi wordt een separaat gebiedsprogramma opgezet, omdat hier diverse opgaven bij elkaar komen en er daardoor sprake is van een zekere complexiteit. Het participatieve proces hiervoor loopt.

	Doelen
In 2024	
1.	Er is uitsluitsel over de manier waarop het cultuurhistorisch landschap kan worden benut in recreatieve arrangementen (aangezien de nadruk in het gebied ligt op natuur en rust).
2.	Er is een beheer- en inrichtingsplan voor de gemeentelijke gronden binnen Gijzenrooi, waarin voorwaarden zijn vastgelegd over natuurinclusieve en ecologische landbouw
In 2025	
3.	Er is zicht op de mogelijkheden om het cultuurhistorisch landschap te gebruiken in recreatieve arrangementen binnen de contouren van het Van Gogh Nationaal park
In 2026	
4.	Alle agrarische gronden in Gijzenrooi worden natuurinclusief en extensief beheerd.
5.	Er is een plan voor nieuwe recreatieve wandelpaden en voor een nieuwe hondenuitlaatroute
In 2027	
6.	Er wordt meer water in het natuurgebied De Gijzenrooise Zegge vastgehouden door het waterpeil te verhogen, om bijzondere waterafhankelijke natuur te versterken
7.	De stadsboerderij in Gijzenrooi is operationeel

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Er is uitsluitsel over de manier waarop het cultuurhistorisch landschap kan worden benut in recreatieve arrangementen (aangezien de nadruk in het gebied ligt op natuur en rust).

- Uitwerken en vaststellen van beleidskeuzes (op basis van het ‘streefbeeld’ dat door een externe partij wordt opgeleverd), wat kaders geeft voor recreatie en toerisme in het gebied (o.a. voor recreatieondernemers, die hun arrangementen binnen deze context kunnen aanbieden)

02. Er is een beheer- en inrichtingsplan voor de gemeentelijke gronden binnen Gijzenrooi, waarin voorwaarden zijn vastgelegd over natuurinclusieve en ecologische landbouw

- Uitwerken van een beheer- en inrichtingsplan voor de gemeentelijke gronden dat aansluit op de beleidskeuzes in het themaprogramma doorlopend groen en in het gebiedsprogramma

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

03. Er is zicht op de mogelijkheden om het cultuurhistorisch landschap te gebruiken in recreatieve arrangementen binnen de contouren van het Van Gogh Nationaal park

- De informatievoorziening laten aansluiten op de informatieverstrekking over Van Gogh Nationaal Park, zodat recreanten het landschap beleven
- Onderzoeken van mogelijke entrees tot het gebied (vanaf waar mensen te voet of per fiets het gebied kunnen bezoeken), ook samen met gemeenten Eindhoven voor de entree vanaf Eindhovense kant

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

04. Alle agrarische gronden in Gijzenrooi worden natuurinclusief en extensief beheerd.

- Opnemen van extra voorwaarden voor natuurinclusief beheer in pachtcontracten voor het agrarisch beheer van gemeentelijke gronden

05. Er is een plan voor nieuwe recreatieve wandelpaden en voor een nieuwe hondenuitlaatroute

- Opstellen van het plan, gekoppeld aan de zonering die wordt uitgewerkt (akkers, vernatte delen, etc.)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

06. Er wordt meer water in het natuurgebied De Gijzenrooise Zegge vastgehouden door het waterpeil te verhogen, om bijzondere waterafhankelijke natuur te versterken

- Verkennen van mogelijkheden om het gebied te vernatten en waar mogelijk eerste maatregelen treffen hiertoe

07. De stadsboerderij in Gijzenrooi is operationeel

- Samen met Brabants Landschap opstellen van een businessplan om een (stads)boerderij of een aanzet daartoe te realiseren, zodanig dat deze bijdraagt aan het behoud en de zichtbaarheid van het gewenste kleinschalig agrarisch cultuurlandschap

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Recreatieve wandelpaden Gijzenrooi – In 2026 wordt een plan opgesteld en de landschappelijke inpassing daarvan. Hierin wordt ook de route voor het uitlaten van honden meegenomen, waarbij rekening wordt gehouden met het zo min mogelijk verstoren van flora en fauna.

Verhogen waterpeil Gijzenrooise Zegge – De komende jaren wordt samen met Waterschap De Dommel en het Brabants Landschap gekeken naar het herinrichten van de beekloop om het water beter en langer in het gebied vast te houden. Daarbij is ook aandacht voor de waterhuishouding op de Groote Heide, omdat deze direct van invloed is op de waterkwaliteit en het waterpeil in Gijzenrooi.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027

Capaciteitsbeeld 2024

Geen taakvelden.

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 4	2024	2025	2026	2027
Geen vraag naar extra geld				
Specificatie investeringen programmagroep 4	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Geen investeringen				

Deze programmagroep bevat geen taakvelden. De vraag naar extra geld uit deze programmagroep staat in programmagroep 2.

Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving

Binnen deze programmagroep werken we aan programma's die vooral ingrijpen in de leefomgeving. Ze hebben impact binnen andere themaprogramma's en vooral ook binnen gebiedsprogramma's. Het gaat om de programma's mobiliteit, duurzaamheid en veiligheid.

Themaprogramma Mobiliteit

In dit programma gaat het om zowel het bijdragen aan het regionale mobiliteitsnetwerk als om mobiliteitsvraagstukken binnen Geldrop en Mierlo.

	Doelen
In 2024	
1.	Het lokale fietspadennetwerk voldoet aan de minimale breedte, is verlicht en is voorzien van het gewenste wegdek
2.	Deelmobiliteit is zichtbaar aanwezig en verkrijgbaar in Geldrop-Mierlo
3.	Het fietspad Nieuwendijk-Eindhovenseweg en de busbaan Mierloseweg zijn gerealiseerd, waardoor we uitvoering hebben gegeven aan het Geldrop-Mierlose deel van de regionale bereikbaarheidsagenda
In 2025	
-	
In 2026	
4.	Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten
In 2027	
5.	Er zijn laadpalen om het gebruik van elektrische auto's te faciliteren, passend bij de behoefte die er is

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het lokale fietspadennetwerk voldoet aan de minimale breedte, is verlicht en is voorzien van het gewenste wegdek

- Voorbereiden van het opwaarderen van het bestaande fietspad aan de Laan der Vier Heemskinderen in Geldrop (vervangen elementenverharding door rood asfalt)
- Opwaarderen van de fietsstroken op de Nuenenseweg tussen Mierloseweg – Wielewaal (vervangen elementenverharding door rood asfalt)

02. Deelmobiliteit is zichtbaar aanwezig en verkrijgbaar in Geldrop-Mierlo

- Uitwerken en uitvoeren van beleidskeuzes en programmeren van activiteiten voor de gewenste doorontwikkeling van deelmobiliteit, passend bij de schaal van Geldrop-Mierlo
- Participeren in regionale projecten, o.a. Brainport Bereikbaar (zie ook gebiedsprogramma Centrum Geldrop, doel 11)

03. Het fietspad Nieuwendijk-Eindhovenseweg en de busbaan Mierloseweg zijn gerealiseerd, waardoor we uitvoering hebben gegeven aan het Geldrop-Mierlose deel van de regionale bereikbaarheidsagenda

- Voorbereiden van het opwaarderen van de bestaande fietspaden aan Nieuwendijk en Eindhovenseweg in Geldrop (vervangen elementenverharding door rood asfalt)
- Aanleggen van een busbaan op de Mierlosweg (tussen Grote Bosweg – Spoelstraat) ten behoeve van een meer betrouwbare dienstregeling van buslijnen 24 en 320

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

04. Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten

- Samen met andere gemeenten voorbereiden van een regionale mobiliteitsvisie en maatregelenpakket, o.a. gericht op hoogwaardige fietsverbindingen tussen Geldrop en HTCE en Eindhoven-Geldrop-Mierlo-Someren

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

05. Er zijn laadpalen om het gebruik van elektrische auto's te faciliteren, passend bij de behoefte die er is

[binnen de reguliere taakuitvoering: laadpalen plaatsen afhankelijk van de dichtheid van elektrische auto's]

- Evalueren of de beleidskeuzes met betrekking tot laadpalen moeten worden herzien

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

De doorkijk naar opvolgende jaren volgt uit de uitwerking van de programma's.

Themaprogramma Duurzaamheid

Dit programma omvat de thema's energietransitie, circulariteit en klimaatadaptie. Het vierde duurzaamheidsthema biodiversiteit landt vanwege de sterke relatie met natuur in het themaprogramma Doorlopend groen.

	Doelen
In 2024	
1.	Het themaprogramma Duurzaamheid is in lijn met de opzet binnen het werken met programma's
In 2025	
-	
In 2026	
2.	De CO2 uitstoot is met 25% afgenomen ten opzichte van 2017
3.	Het gemeentelijke vastgoed en de openbare verlichting zijn verder verduurzaamd
4.	Er is minder wateroverlast, hittestress en verdroging doordat er meer water wordt vastgehouden
5.	Het hergebruik van materialen is toegenomen en de hoeveel restafval is afgenomen
6.	Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde
In 2027	
-	

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Cure voert de afvalverwerking / grondstofproductie naar tevredenheid uit
- Inwoners waarderen de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid met minimaal een 7,5
- De tarieven van afval zijn kostendekkend, waarbij variabele kosten in het variabel tarief zitten en vaste kosten in het vastrecht (zodat het tarief van de milieustraat meer in lijn is met het DIFTAR-principe)
- Bij werkzaamheden direct inzetten op afkoppelen en ontstenen voor het vergroten van het waterbergend vermogen en daarmee het beschermen tegen wateroverlast bij extreme neerslagsituaties
- Het meenemen van water en bodem als ordenende principes

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het themaprogramma Duurzaamheid is in lijn met de opzet binnen het werken met programma's

- Waar nodig het themaprogramma uitbreiden met onderdelen die we standaard gaan toepassen in themaprogramma's
- Realiseren van en inbedden van het werken met een dashboard ten aanzien van duurzaamheid

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

02. De CO2 uitstoot is met 25% afgenomen ten opzichte van 2017

- Samen met de bewoners van de Kerkakkers en de Coevering afronden van het onderzoek naar de mogelijkheden om deze aardgasvrij te maken
- Evalueren en aanpassen van beleidskeuzes voor duurzame nieuwbouw
- In regionaal verband verkennen van mogelijkheden voor de klimaatcorridor A67
- Faciliteren van bewonersinitiatieven om te verduurzamen (afhankelijk van de behoeften van bewoners)
- Initiëren van verschillende communicatie-activiteiten om inwoners te informeren over het belang van en de mogelijkheden voor duurzaamheidsmaatregelen

- Opstellen en vaststellen van een lokale subsidieregeling voor vrijwilligersorganisatie voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed, aanvullend op de landelijke subsidiemogelijkheden[15]
- Waar mogelijk vereenvoudigen van regelgeving bij het verduurzamen van bestaande panden
- Uitvoeren van het project Groene Zone – Isoleren, als onderdeel van de gemeentebrede isolatie-aanpak
- Ondersteunen van bedrijventerreinen bij het zoeken van oplossingen voor problemen als gevolg van congestie van het elektriciteitsnet

03. Het gemeentelijke vastgoed en de openbare verlichting zijn verder verduurzaamd

- Verledden en digitaliseren van de openbare verlichting (er worden circa 600 armaturen vervangen door LED)
- Opstellen en starten met de uitvoering van een plan voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed
- Verder inrichten van het gemeentelijk energiemanagementsysteem

04. Er is minder wateroverlast, hittestress en verdroging doordat er meer water wordt vastgehouden

- Uitwerken van regelgeving (algemeen verbindend voorschrift) voor het verplichten van de aanleg van infiltrerende waterberging bij nieuwbouw

05. Het hergebruik van materialen is toegenomen en de hoeveel restafval is afgenomen

- Evalueren van de resultaten van de gescheiden inzameling van keukenafval (GFE), om op basis daarvan af te wegen om dit uit te breiden
- Evalueren van de resultaten van de proef met de mobiele milieustraat, om op basis daarvan af te wegen om dit uit te breiden
- Opstellen van integraal beleid voor het terugdringen van afvaldumping en illegale bijzet

06. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde

[de activiteiten die hiermee verband houden, vinden plaats binnen het themaprogramma Doorlopend groen, het gebiedsprogramma multifunctioneel landelijk gebied en het gebiedsprogramma landelijk gebied Gijzenrooi]

[15] Het is voor vrijwilligersorganisaties lastig om aanspraak te maken op de landelijke subsidies (DUMAVA, BOSA), onder andere omdat ze snel zijn overtekend.

Themaprogramma Veiligheid

In dit programma staat veiligheid in de schijnwerpers. In de eerste plaats de sociale veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen gevaar door of van de kant van andere mensen. Daarnaast vallen ook de brandweerzorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen dit programma. De veilige leefomgeving in wijken en verkeersveiligheid komen in respectievelijk de programma's 'Leefbare, groene wijken' en 'Mobiliteit' aan de orde. Ook in de gebiedsprogramma's is er aandacht voor dit thema.

	Doelen
In 2024	
1.	De informatiepositie (zowel kwantitatief als kwalitatief) op het gebied van veiligheid is verbeterd en er wordt meer informatiegestuurd gewerkt.
2.	Er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm, doordat de weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, ondernemers, agrariërs, bestuurders, etc.) tegen ondermijning is vergroot, ten behoeve van het beperken van georganiseerde criminaliteit
In 2025	
3.	De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en MKB-ondernemers) op het gebied van digitale veiligheid is vergroot
4.	Er is een cyclisch programma in werking, waardoor ambtelijk, bestuurlijk en maatschappelijk aandacht is geborgd voor het vergroten van de awareness ten aanzien van ondermijnende criminaliteit
5.	Binnen de gemeentelijke organisatie is een actiegerichte inzet geborgd door toepassing van een veiligheidsdashboard, om zo ondermijnende criminaliteit met specifieke interventies gerichter aan te pakken
In 2026	
6.	Toezicht en handhaving heeft geleid tot een betere beleving inzake kleine ergernissen (bijv. hondenpoep, parkeeroverlast en afvalbijzettingen), met name op locaties waar het aantal overlastmeldingen meer dan gemiddeld is
In 2027	
-	

Focuspunten reguliere taakuitvoering

- Structureel organiseren van de samenwerking en gegevensdeling met veiligheidspartners
- Verder versterken van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners en samenwerken aan concrete vraagstukken.
- Tijdig herkennen en oppakken van signalen van maatschappelijke onrust en van mensenhandel binnen het netwerk van veiligheidspartners en samenwerking zoeken hierop met nieuwe netwerken/bondgenootschappen
- Als gemeentelijke organisatie voorbereid zijn op cyberincidenten en cybercrises en bijdragen aan de weerbaarheid binnen andere organisaties
- Zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten
- Structureel adequaat aanpakken van veiligheidsissues en (woon)overlast in wijken en buurten
- Samen met partners effectief en adaptief preventieve en repressieve barrières opwerpen tegen het plegen van georganiseerde criminaliteit en ondermijning
- Opvangen van signalen van complexe problematiek (zoals radicalisering) en deze gezamenlijk oppakken in het netwerk
- Inzetten op het vergroten van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ten aanzien van veiligheidsrisico's door te werken aan hun bewustwording en zelf- en samenredzaamheid

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. De informatiepositie (zowel kwantitatief als kwalitatief) op het gebied van veiligheid is verbeterd en er wordt meer informatiegestuurd gewerkt.

- Inrichten van een werkproces in ons zaaksysteem om signalen op het gebied van veiligheid (onder andere ten aanzien van ondermijning) intern en extern te registreren en op te pakken
- Ontwikkelen van een dashboard om informatie over veiligheid inzichtelijk te maken, zowel voor inwoners en bedrijven als ten behoeve van beleidsontwikkeling en -uitvoering
- Verfijnen van een extra -besloten- laag binnen het dashboard voor het basisteam Dommelstroom ten behoeve van inzicht in veiligheidsaspecten voor de 6 deelnemende gemeenten, de politie en het openbaar ministerie.

02. Er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm, doordat de weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, ondernemers, agrariërs, bestuurders, etc.) tegen ondermijning is vergroot, ten behoeve van het beperken van georganiseerde criminaliteit

- Verder implementeren van acties die voortkomen uit de Brabantse norm weerbare overheid, conform het al opgestelde actieplan

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

03. De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en MKB-ondernemers) op het gebied van digitale veiligheid is vergroot

- Uitvoeren van een bewustwordingscampagne gericht op de mensen die het meest kwetsbaar zij met betrekking tot digitale veiligheid (jeugd, senioren en MKB-ondernemers), om hen bewust te maken van risico's en handelingskaders te geven
- Informeren van en/of organiseren van trainingen voor bestuurders en ambtenaren binnen de gemeentelijke organisatie om hen meer bewust te maken van risico's en hun weerbaarheid te versterken

04. Er is een cyclisch programma in werking, waardoor ambtelijk, bestuurlijk en maatschappelijk aandacht is geborgd voor het vergroten van de awareness ten aanzien van ondermijnende criminaliteit

- Samen met basisteam Dommelstroom organiseren van de tweejaarlijkse 'maand van de weerbaarheid' (eerste kwartaal) waarin aan verschillende doelgroepen een awarenessprogramma wordt aangeboden

05. Binnen de gemeentelijke organisatie is een actiegerichte inzet geborgd door toepassing van een veiligheidsdashboard, om zo ondermijnende criminaliteit met specifieke interventies gerichter aan te pakken

- Verkrijgen van zicht op trends en ontwikkelingen door gebruik van het dashboard (in het kader van informatiegestuurd en datagedreven werken)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

06. Toezicht en handhaving heeft geleid tot minder meldingen over kleine ergernissen (bijv. hondenpoep, parkeeroverlast en afvalbijzettingen), met name op locaties waar het aantal overlastmeldingen meer dan gemiddeld is

- Aanwijzen van het jaarlijkse thema op het vlak van kleine ergernissen om daar – naast de reguliere inzet – een bredere campagne op los te laten in de vorm van op elkaar afgestemde projecten, communicatie en het meten van effecten van de inspanningen

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

Actiegerichte inzet aan de hand van veiligheidsdashboard – Na het verkrijgen van zicht op trends ontwikkelen we in 2025 door op het informatiegestuurd en datagedreven werken door de gegevens in het dashboard te gebruiken voor actiegerichte inzet.

Voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving digitale veiligheid – Er is verschillende nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot digitale veiligheid in de maak. Er wordt continu gescand wat er op dat vlak gebeurt en wanneer relevant worden wijzigingen in wet- en regelgeving geïmplementeerd. De verwachting is dat we door de tijd heen meer bestuurlijke instrumenten beschikbaar krijgen die samenhangen met de verschuivingen van ontwikkelingen in de openbare ruimte naar de digitale wereld.

Omgevingswetprogramma Grondbeleid & kostenverhaal

Zie paragraaf grondbeleid.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**800**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**2.126**	**2.332**	**2.652**	**2.640**	**2.639**	**2.639**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.330**	**1.350**	**1.725**	**1.725**	**1.725**	**1.726**
2.1 Verkeer en vervoer	**3.664**	**3.955**	**5.143**	**5.602**	**5.629**	**5.618**
2.2 Parkeren	**233**	**159**	**290**	**290**	**289**	**289**
7.2 Riolering	**2.342**	**2.057**	**1.995**	**2.241**	**2.502**	**2.770**
7.3 Afval	**4.988**	**4.495**	**5.099**	**5.552**	**5.904**	**6.031**
7.4 Milieubeheer	**976**	**2.270**	**2.644**	**1.705**	**982**	**984**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**7.236**	**17.409**	**1.919**	**1.918**	**1.706**	**1.745**
Totaal Lasten	**23.696**	**34.027**	**21.467**	**21.673**	**21.377**	**21.802**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**0**	**0**	**298**	**318**	**318**	**318**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**158**	**178**	**198**	**198**	**198**	**198**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**8**	**12**	**13**	**13**	**13**	**13**
2.1 Verkeer en vervoer	**185**	**108**	**114**	**114**	**114**	**114**
7.2 Riolering	**4.187**	**4.182**	**4.203**	**4.443**	**4.698**	**4.967**
7.3 Afval	**5.857**	**5.602**	**6.657**	**7.169**	**7.583**	**7.771**
7.4 Milieubeheer	**255**	**1.313**	**1.707**	**754**	**23**	**21**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**1.786**	**19.118**	**1.919**	**1.921**	**1.707**	**1.746**
Totaal Baten	**12.436**	**30.512**	**15.107**	**14.930**	**14.653**	**15.148**
Saldo (baten -/- lasten)	**-11.259**	**-3.514**	**-6.360**	**-6.743**	**-6.725**	**-6.654**

Capaciteitsbeeld 2024

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samen-leving	Dienst-verlening	Totaal
Themaprogramma Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	0	14.356	0	0	14.356
	2.2 Parkeren	0	2.483	0	0	2.483
	2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Themaprogramma Duurzaamheid	7.2 Riolering	0	5.993	0	0	5.993
	7.3 Afval	0	2.057	0	50	2.107
	7.4 Milieubeheer	0	6.294	0	200	6.494
Themaprogramma Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	370	733	1.107	2.210
	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	1.635	660	16.527	18.822
Omgevingswetprogramma Grondbeleid &	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	20.506	50	210	20.766
kostenverhaal						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 5	0	0	0	0	0
Totaal		**0**	**53.694**	**1.443**	**18.094**	**73.231**

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 5	2024	2025	2026	2027
Externe inzet uitwerken beleidskeuzes vergunningen, toezicht en handhaving	25.000	0	0	0
Interne en externe audit Wet politiegegevens	5.900	11.800	0	0
Aanschaf en inrichting camera-monitoring verkeersregelinstallaties (kapitaallasten)	0	4.327	4.283	4.239
Onderhoud camera-monitoring verkeersregelinstallaties	5.500	5.500	5.500	5.500
Juridisch advies verkeer	35.000	0	0	0
Advies en onderzoek verkeer	30.000	30.000	30.000	30.000
Aanschaf en inrichting systeem parkeervergunningen (kapitaallasten)	0	6.687	6.619	6.551
Onderhoud systeem parkeervergunningen	25.000	25.000	25.000	25.000
Themaprogramma Duurzaamheid	450.000	450.000	450.000	450.000
Duurzaamheidsgesprek nieuwbouwwoningen	15.000	15.000	0	0
Opstellen en uitvoering van integraal beleid t.a.v. afvaldumping en illegale bijzet	40.000	PM	PM	PM
Regionale verkeersknelpunten (storting in reserve)	31.447	219.313	219.313	219.313
Regionale verkeersknelpunten (onttrekking uit reserve)	-31.447	-31.447	-95.475	-95.475
Regionale verkeersknelpunten (bijdrage)	31.447	31.447	95.475	95.475
Vrijval kapitaallasten voor bijdrage kortetermijnmaatregelen A2 Randweg Eindhoven	-4.590	-9.160	-13.709	-18.238
Rotonde Brugstraat (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	0	1.820	1.803
Realisatie plateau Heuschweg-Kasteelweg-Overakker (kapitaallasten)	0	3.276	3.246	3.216
Herinrichting Patrijslaan (fietsstraat) (kapitaallasten)	0	12.844	12.725	12.607
Plaatsing permanente borden verkeersexamenroute (kapitaallasten)	0	2.055	2.033	2.010
Fietspad Bogardeind (voorbereidingskrediet) (kapitaallasten)	0	6.360	6.288	6.216
Vernieuwing baanscheiding rotonde Mierloseweg-Helze-Nieuwendijk (kapitaallasten)	0	5.980	5.925	5.870
Aframen onderzoekskosten plan "Bestaande woningen van het gas af" (kapitaallasten)	0	-3.000	-6.000	-9.000
Specificatie investeringen programmagroep 5	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Aanschaf en inrichting camera-monitoring verkeersregelinstallaties (kapitaallasten)	55.000	0	0	0
Aanschaf en inrichting systeem parkeervergunningen (kapitaallasten)	85.000	0	0	0
Rotonde Brugstraat (voorbereidingskrediet)	0	35.000	0	0
Realisatie plateau Heuschweg-Kasteelweg-Overakker	63.000	0	0	0
Herinrichting Patrijslaan (fietsstraat)	247.000	0	0	0
Plaatsing permanente borden verkeersexamenroute	15.000	0	0	0
Fietspad Bogardeind (voorbereidingskrediet)	30.000	0	0	0
Vernieuwing baanscheiding rotonde Mierloseweg-Helze-Nieuwendijk	115.000	0	0	0
Aframen onderzoekskosten plan "Bestaande woningen van het gas af"	-15.000	-15.000	-15.000	0

Externe inzet uitwerken beleidskeuzes vergunningen, toezicht en handhaving – themaprogramma Veiligheid, reguliere taakuitvoering
Het uitwerken van de beleidskeuzes kan niet binnen bestaande formatie worden opgepakt. Ten behoeve van externe inzet is hierom een eenmalig budget van € 25.000 nodig.

Interne en externe audit Wet politiegegevens – themaprogramma Veiligheid, reguliere taakuitvoering
Conform de Wet politiegegevens (WPG) dient het college de wettelijke eisen met betrekking tot de verwerking van politiegegevens door boa's te borgen door te zorgen voor een jaarlijkse interne audit en een externe audit na twee jaar, daarna iedere vier jaar. Daarnaast moet worden gezorgd voor verbeterrapporten en her-controles. Dit geldt voor zowel de bijzondere opsporingsambtenaren die werkzaam zijn in de openbare ruimte (domein I) als die werkzaam zijn in Werk, Inkomen en Zorg (Domein II). Aangezien we deze werkzaamheden nog niet kunnen wegzetten binnen de eigen organisatie kiezen we ervoor om deze extern te beleggen, in ieder geval tot en met 2025.

Aanschaf, inrichting en onderhoud camera-monitoring verkeersregelinstallaties – themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
De toepassing van camera-monitoring draagt bij aan het gerichter en efficiënter oplossen van storingen in de verkeersregelinstallaties (VRI). Verkeerskundige en onderhoudsmonteurs kunnen sneller de oorzaak van de storing achterhalen en gericht overgaan tot reparatie. De besturingsinstallaties van de VRI's zijn namelijk op afstand te volgen. Dit heeft tevens het voordeel dat instellingen sneller doorgevoerd kunnen worden. De verkeersafwikkeling en veiligheid worden hierdoor beter geborgd. De totale investering bedraagt € 55.000. De onderhoudskosten bedragen € 5.500 per jaar.

Juridisch advies verkeer – themaprogramma Mobiliteit, doel 5
Het aantal bezwaarprocedures is op verschillende onderwerpen hoog, waaronder de verkeersbesluiten benodigd voor de plaatsing van laadpalen. Met de inzet die er is om het aantal laadpalen uit te breiden wordt een hoog aantal bezwaarprocedures verwacht. Om de juridisch medewerker verkeer te ontlasten is een eenmalig budget van € 35.000 benodigd.

Advies en onderzoek verkeer – themaprogramma Mobiliteit, diverse doelen
Gezien de ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven wordt voor de komende jaren een toename van het aantal verkeerskundige onderzoeken verwacht. Hiervoor is een structureel budget van € 30.000 benodigd.

Aanschaf, inrichting en onderhoud systeem parkeervergunningen - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
Na vaststelling van een nieuwe parkeerverordening dienen de nieuwe beleidsregels omtrent parkeren en parkeervergunningen in een digitaal systeem te worden ondergebracht. In 2024 dient dit te worden voorbereid zodat de werkelijke implementatie kan plaatsvinden. De totale investering wordt op dit moment geraamd op € 85.000. De onderhoudskosten worden geraamd op € 25.000.

Themaprogramma Duurzaamheid, diverse doelen
Op 6 februari heeft de raad het programma Duurzaamheid vastgesteld. In het bijbehorende raadsvoorstel is een financiële raming opgenomen voor de uitvoering ervan. Om een integrale afweging te kunnen maken heeft de raad besloten om deze vraag naar geld mee te nemen in het komende begrotingsproces. In de raming is voor de periode 2024-2027 budget gevraagd voor onderzoeken, beleidsuitwerking, projecten en uitvoering binnen de thema’s duurzaamheid/energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Daarnaast is er gevraagd om een formatie-uitbreiding van 3,2 fte (duurzaamheid 1,7 fte, biodiversiteit 1 fte en klimaatadaptatie 0,5 fte). Een deel van deze kosten wordt gedekt uit bestaande budgetten en rijksmiddelen. In de periode 2024-2027 komen we echter € 450.000 tekort. De vraag naar geld uit het raadsvoorstel is in deze begroting naar beneden bijgesteld, omdat de uitkering van het Rijk hoger is dan verwacht.

Duurzaamheidsgesprek nieuwbouwwoningen – themaprogramma Duurzaamheid, doel 3
Dit project is opgenomen in de uitvoeringsagenda van het programma Duurzaamheid. We gingen er toen vanuit dat het volledige bedrag gedekt kon worden uit het fonds van de nota kostenverhaal. Het blijkt nu dat dit maar deels kan, daarom wordt deze alsnog apart opgenomen in deze begroting. Het bovengenoemd bedrag betreft de volledige kosten. Een deel hiervan zal gedekt worden uit het fonds nota kostenverhaal en een deel uit het budget van het programma Duurzaamheid.

Opstellen en uitvoering van integraal beleid t.a.v. afvaldumping en illegale bijzet
Het afgelopen jaar hebben we een toename van bijzet gezien in de gemeente. Hiervoor zal extra geld nodig zijn om de acute problemen aan te pakken. Daarnaast zal het probleem structureel moeten worden aangepakt en wordt er in 2024 een plan van aanpak opgesteld met concrete oplossingsrichtingen die direct uitgevoerd kunnen worden. Dit plan van aanpak moet ertoe leiden dat de kosten in de daarop volgende jaren af zullen nemen.

Regionale verkeersknelpunten / Vrijval kapitaallasten voor bijdrage kortetermijnmaatregelen A2 Randweg Eindhoven - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
De Metropool Eindhoven groeit veel harder dan verwacht. Om de groei aan inwoners, woningen en banen in Brainport Eindhoven op te vangen is een mobiliteitstransitie onvermijdelijk en noodzakelijk. Dit vraagt om een forse investering, verdeeld over Rijk, provincie, bedrijfsleven en de 21 MRE-gemeenten. Op basis van de beoogde regionale bekostigingssystematiek wordt voor de periode 2024-2033 aan Geldrop-Mierlo een bijdrage gevraagd van € 2,01 mln. Voor de jaarlijkse bijdrage wordt een nieuwe reserve gevormd. In 2024 storten en onttrekken we enkel het benodigde bedrag voor de jaarschijf 2024 à € 31.447. Vanaf 2025 en verder wordt er jaarlijks € 219.313 gestort om de toekomstige bedragen te egaliseren. Het krediet 'Bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven' komt hiermee te vervallen, deze zijn opgenomen in de nieuwe 'Regionale verkeersknelpunten'.

Rotonde Brugstraat (voorbereidingskrediet) - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
Momenteel loopt er een procedure over het verkeersbesluit t.b.v. de voorgenomen afsluiting van de Brugstraat. Daarmee ontstaat er een doodlopend stukje Brugstraat, tussen de Industrieweg en Nijverheidsweg. Als gevolg daarvan verwachten wij in dat deel van de Brugstraat enig zoekverkeer en kerend verkeer. Dit kan voor een belangrijk deel worden voorkomen door de kruising Brugstraat/Industrieweg aan te passen. Wij denken aan een vormgeving waarbij het zuidelijk deel van de Brugstraat rechtstreeks wordt aangesloten op de Industrieweg, waarmee ook een meer logische hoofdontsluiting van dat deel van Mierlo wordt bereikt. De mogelijkheden daartoe willen wij eerst verder verkennen waarvoor een voorbereidingskrediet van € 35.000 is benodigd.

Realisatie plateau Heuschweg-Kasteelweg-Overakker - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
Het kruispunt Heuschweg-Kasteelweg-Overakker ligt op de sluiproute van Lierop naar Mierlo vv. Op deze route rijdt veel gemotoriseerd verkeer met te hoge snelheid. Dit staat op gespannen voet met het recreatieve fietsverkeer in deze omgeving. Bestuurders van rechts hebben op dit gelijkwaardige kruispunt voorrang maar de praktijk is helaas vaak anders. Ten einde het sluipverkeer te ontmoedigen en de verkeersveiligheid te verbeteren wordt voorgesteld om een kruispuntplateau aan te leggen. De totale kosten worden ingeschat op € 63.000.

Herinrichting Patrijslaan (fietsstraat) - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
De Patrijslaan vereist een integrale herinrichting zodat de ingestelde maximumsnelheid redelijkerwijs voortvloeit uit de weginrichting. Ook faciliteert een fietsstraat het (recreatief) fietsverkeer. Een aantal jaar geleden is een nieuwe fietsverbinding gerealiseerd door het bos vanuit de Fazantlaan (Luchen) naar de Patrijslaan. De Patrijslaan zelf is echter een ontbrekende schakel in de fietsroute omdat hier geen fietsvoorzieningen zijn aangebracht. De totale investering bedraagt € 247.000.

Plaatsing permanente borden verkeersexamenroute - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
De voorbereidingen voor de jaarlijkse scholieren verkeersexamen vergt ieder jaar een inspanning van zowel de vrijwilligers als onze medewerkers. Om deze te verminderen is ervoor gekozen de examenroute met permanente borden aan te geven hierdoor is het niet noodzakelijk jaarlijks de tijdelijke bebording aan te brengen. De investering is geraamd op € 15.000.

Fietspad Bogardeind (voorbereidingskrediet) - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
In alle denkbare scenario's voor een nieuwe aansluiting van de op- en afritten van de A67 bij de te verbreden rijksweg is het wenselijk het doorgaande fietsverkeer tussen de kernen Heeze en Geldrop geheel aan de westzijde van het Bogardeind af te wikkelen. Daarmee kan het fietsverkeer onafhankelijk van het kruisend gemotoriseerd verkeer naar/van de A67 worden ontsloten. Dit komt de doorstroming van het verkeer en de verkeersveiligheid ten goede. Concreet betekent dit dat het bestaande fietspad tussen de McDonalds en het kruispunt Bogardeind/Emopad aan de westzijde van de weg verbreed moet worden. Om dit mogelijk te maken is grondverwerving bij diverse percelen noodzakelijk. Dit vergt een verdere uitwerking van het verkeerskundig ontwerp en vanzelfsprekend de nodige werkzaamheden i.r.t. grondverwerving. De gemeente Heeze-Leende is eveneens gestart met de voorbereidingen om de fietsers vanaf de Muggenberg tot De Zegge te verplaatsen naar de westzijde van de Geldropseweg. Ter voorbereiding is een krediet van € 30.000 benodigd.

Vernieuwing baanscheiding rotonde Mierloseweg-Helze-Nieuwendijk - themaprogramma Mobiliteit, reguliere taakuitvoering
Op de rotonde bij de kerk in Geldrop liggen betonnen scheidingsbanden tussen de rijbanen. Deze worden geregeld kapotgereden door het verkeer. Dit leidt tot jaarlijkse terugkerende kosten voor reparatie en vooral ook overlast voor het verkeer. Wij hebben gezocht naar een afdoende oplossing. Het plan is om de bestaande lossen betonnen banden te vervangen door ter plaatse gestorte elementen. De investering is geraamd op € 115.000.

Aframen onderzoekskosten plan 'Bestaande woningen van het gas af' - themaprogramma Duurzaamheid, doel 3
Voor de uitvoering van het programma Duurzaamheid ramen we jaarlijkse onderzoekskosten van € 60.000 (met uitzondering van 2024: € 100.000). Deze kosten zitten in de vraag naar extra geld voor themaprogramma Duurzaamheid (€ 450.000). In het krediet "Bestaande woningen van het gas af" zijn ook onderzoekskosten geraamd. Vanwege administratieve eenvoud brengen we de kosten voortaan rechtstreeks ten laste van de exploitatie. De investeringskredieten vervallen hierdoor.

Programma 6. Organisatie

Door de jaren heen zien we de samenleving veranderen en zien we de rol van de gemeente in de samenleving veranderen. Het gaat minder om standaardoplossingen en meer om maatwerk. Mensen organiseren zich bovendien steeds meer (bijvoorbeeld in coöperaties) en zijn beter in staat om hun eigen leefomgeving in te richten, daarbij ondersteund en versterkt door technologie. Voor de gemeente betekent dit een omslag naar beleidsontwikkeling en -uitvoering met meer participatie van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie, het leveren van maatwerk en ruimte bieden voor zelforganisatie. Het is voor een gemeentelijke organisatie dus zaak om te schakelen tussen enerzijds het zijn van bevoegd gezag en anderzijds het zijn van regisseur, facilitator, verbinder en stimulator. De gemeente Geldrop-Mierlo past de wijze waarop zij opereert hierop aan. Bijvoorbeeld door de wijze van besturen en organiseren, het aangaan van strategische samenwerkingen, het doorontwikkelen van de dienstverlening van de gemeente en de inzet op digitalisering.

Themaprogramma Bestuur & organisatie

We bewegen ons als overheid in een continu veranderend speelveld. Het werken vanuit principes als legitimatie door vertrouwen, maatschappelijke meerwaarde als richtpunt, werken vanuit opgaven en participatief werken (zie hoofdstuk 2) is een manier om hierop te anticiperen. Ook onze gebiedsgerichte aanpak via het werken met gebiedsprogramma's is een manier om goed in te kunnen spelen op actuele maatschappelijke vragen en daarbij verschillende ontwikkelingen in samenhang op te kunnen pakken. Het programma Bestuur & organisatie bevat naast de inzet op het gebied van visie, strategie, werken met programma's en waarden ook beleid en doelen op het gebied van werken met de Omgevingswet, kwaliteitszorg, communicatie, HRM, deelmobiliteit medewerkers, inkoop, vastgoedbeheer, facilitaire zaken en financiën.

	Doelen
In 2024	
1.	Het besturingsmodel faciliteert het werken met programma's in combinatie met reguliere werkzaamheden (lijn)
2.	Het werken met thema- en gebiedsprogramma's (inclusief de gewenste participatieve werkwijze binnen die programma's) is ingebed in bestuur en organisatie en daar waar nodig is de organisatie hierop aangepast
3.	De organisatiewaarden zijn gedefinieerd, geladen en bekend bij medewerkers
4.	Het verzuimpercentage stabiliseert zich op het gemiddelde van gemeenten van dezelfde grootte (door te focussen op preventie)
5.	De medewerkersbetrokkenheid laat zien dat gemeente Geldrop-Mierlo wordt ervaren als prettige werkgever
6.	Er is actueel beleid inzake burger- en overheidsparticipatie
7.	Het in behandeling nemen van aanvragen is conform de Omgevingswet ingeregeld
8.	Er is continue communicatie naar doelgroepen met een passend bereik ingeregeld, door uitvoering van een nieuwe communicatiestrategie
In 2025	
9.	Het werken vanuit een visie met een strategie is ingebed in bestuur en organisatie
10.	De organisatie gebruikt duurzame bedrijfsmiddelen en duurzaam vervoer voor medewerkers
11.	De organisatie heeft een sterk werkgeversmerk in de regio en is aantrekkelijk voor bestaande en nieuwe medewerkers
12.	De score op de EmployeeNetPromoterScore ligt hoger dan in 2023 als gevolg van de interventies in het kader van medewerkersbetrokkenheid
In 2026	
13.	Alle relevante processen en de beleidscyclus zijn in de geest van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging ingeregeld
14.	De accommodaties die in bezit zijn van en beheerd worden door de gemeente bieden een adequate huisvesting voor de maatschappelijke functies waarvoor ze zijn ingezet
15.	De gemeentelijke organisatie heeft de eigen digitale veiligheid op orde qua dienstverlening en werkorganisatie
In 2027	
-	

Focuspunten binnen de reguliere taakuitvoering

- De raad is voorafgaand aan ontwikkelingen in positie om kaders te stellen
- Borgen van de benodigde armslag voor het college om met slagkracht regionaal en subregionaal te kunnen acteren, vertrekkend vanuit een helder kader vanuit de raad
- Aansluiten binnen lokale, regionale en landelijke netwerken, zodat op uiteenlopende aandachtsvelden een breder arsenaal aan kansen en mogelijkheden binnen bereik is
- Leidinggevenden tonen leiderschapsvaardigheden passend bij de waarden van de organisatie
- Zorgen voor een passende workload van medewerkers, zodat zij hun werk betrouwbaar en kwalitatief kunnen uitvoeren
- De organisatie creëert bewustzijn en faciliteert mogelijkheden voor een vitaal leven; de medewerker pakt hierbinnen de regie
- Leer- en ontwikkelactiviteiten sluiten aan bij de beweging in de organisatie
- Aansluiten bij de aanbesteding inkoop circulair kantoormeubilair

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het besturingsmodel faciliteert het werken met programma's in combinatie met reguliere werkzaamheden (lijn)

- Inregelen van hybride management (binnen het ontwikkelspoor 'Besturen & sturen'), waardoor er zowel lijn- als programmamanagement plaatsvindt en de wijzen van managen goed op elkaar aansluiten en aansluiten op bestuurlijke processen

02. Het werken met thema- en gebiedsprogramma's (inclusief de gewenste participatieve werkwijze binnen die programma's) is ingebed in bestuur en organisatie en daar waar nodig is de organisatie hierop aangepast

- Opstarten dan wel nader uitwerken van alle thema- en gebiedsprogramma's (binnen het ontwikkelspoor 'Werken met programma's') en deze in uitvoering nemen
- Ter vaststelling voorleggen aan de raad van eventuele nieuwe en/of aangepaste beleidskeuzes binnen thema- en gebiedsprogramma's (onderdeel binnen het beleidsdeel van programma's, binnen het ontwikkelspoor 'Werken met programma's')
- Ter vaststelling voorleggen aan de raad van eventuele actualisaties van doelen binnen thema- en gebiedsprogramma's (onderdeel binnen het beleidsdeel van programma's, binnen het ontwikkelspoor 'Werken met programma's')
- Uitvoeren van acties waarmee bestuurders, management en medewerkers leren werken aan de hand van thema- en gebiedsprogramma's (binnen het ontwikkelspoor 'Werken met programma's')

03. De organisatiewaarden zijn gedefinieerd, geladen en bekend bij medewerkers

- Organiseren van activiteiten (binnen het ontwikkelspoor 'Waarden & gedrag') om de waarden 'betrokken', 'betrouwbaar' en 'creatief' te projecteren op de manier waarop we ons in onze dienstverlening en samenwerking (intern en extern) gedragen en hoe we mensen benaderen

04. Het verzuimpercentage stabiliseert zich op het gemiddelde van gemeenten van dezelfde grootte (door te focussen op preventie)

- Intensiveren van de gespreksvoering tussen leidinggevenden en medewerkers, gericht op duurzame inzetbaarheid door vitaliteit van medewerkers (verzuimpreventie), teamgevoel (betrokkenheid), gezonde werkvoorraad / werkbelasting en persoonlijke ontwikkeling (binden en boeien)
- Trainen van leidinggevenden in praktische zaken als begeleiden van verzuim om psychische redenen, gedragsmatige dossieropbouw en privacy en op het vlak van energiemanagement (medewerkers begeleiden bij het bewaken van hun energieniveau en voorkomen van onbalans)

05. De medewerkersbetrokkenheid laat zien dat gemeente Geldrop-Mierlo wordt ervaren als prettige werkgever

- Uitvoeren van verbeteracties naar aanleiding van de medewerkersbetrokkenheidsmeting in 2023
- Opnieuw uitvoeren van een medewerkersbetrokkenheidmeting en de uitkomsten vergelijken met die in 2023

06. Er is actueel beleid inzake burger- en overheidsparticipatie

- Opstellen van een handreiking participatie, die we in de breedte van de organisatie toepassen (Proefsgewijs) toepassen van verschillende vormen van participatie (binnen de visievorming en uitwerking en uitvoering van thema- en gebiedsprogramma's), om te ervaren wat wel of niet werkt
- Verdiepen op de wijze waarop we participatie een plek geven in visievorming, binnen de thema- en gebiedsprogramma's en in de reguliere taakuitvoering
- Evalueren van de 'handreiking participatie bij initiatieven' (relatie met de Omgevingswet) om deze handreiking en het meewegen van participatieresultaten in besluitvorming waar nodig te verbeteren en balans te vinden in het faciliteren van initiatiefnemers

07. Het in behandeling nemen van aanvragen is conform de Omgevingswet ingeregeld

- Verder inbedden en verbeteren van het proces 'verdiepingstafel' (waar initiatiefnemers van complexe initiatieven binnen de leefomgeving hun plan kunnen voorleggen), zodat leerervaringen in het toetsen op haalbaarheid kunnen worden benut
- Monitoren en verbeteren van het proces 'formele aanvraag' om beter in staat te raken om de afhandelingstermijn van 8 weken te waarborgen
- Monitoren en bijstellen van de beleidsregel 'uitgebreide procedure' om waar nodig de transparantie in besluitvorming over het toepassen van de uitgebreide procedure te verbeteren
- Monitoren en verbeteren van het proces 'Wet kwaliteitsborging bouwen', zodat we kunnen inspelen op knelpunten die in de nieuwe praktijk optreden en we waar nodig beter faciliteren dat initiatiefnemers en aannemers kunnen weten wanneer verscherpt toezicht aan de orde is
- Doorontwikkelen van het proces 'wijzigen omgevingsplan', zodat initiatiefnemers steeds beter worden ondersteund in de procedure en aanvragen steeds beter aansluiten op het omgevingsplan nieuwe stijl

08. Er is continue communicatie naar doelgroepen met een passend bereik ingeregeld, door uitvoering van een nieuwe communicatiestrategie

- Uitwerken en implementeren van een nieuwe extern gerichte communicatiestrategie, waardoor we ons als open overheid manifesteren, we ons uiten conform onze waarden en we uitvoering geven aan een participatieve stijl
- Doorontwikkelen van het gebruik van communicatiemiddelen die aansluiten bij de behoeften in de samenleving (social media, podcasts, etc.)
- Implementeren van de factor-c methode, o.a. door medewerkers van de gemeente te trainen op omgevingsanalyse en het daarop afstemmen van communicatie (ook in relatie tot participatie / netwerkwerken)

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

09. Het werken vanuit een visie met een strategie is ingebed in bestuur en organisatie

- Uitwerken (via een participatief traject) en aan de raad ter vaststelling voorleggen van een geïntegreerde visie Geldrop-Mierlo (binnen het ontwikkelspoor ‘Visie & strategie’), waarin ook de ambities en opgaven zijn ingebed vanuit het sociaal domein (persoonlijk, dichtbij en betrokken) en de omgevingsvisie
- Inbedden van de ambities en opgaven in de thema- en gebiedsprogramma’s (binnen het ontwikkelspoor ‘Werken met programma’s), als vertrekpunt voor beleidskeuzes, doelen en activiteiten
- Doorontwikkelen van het instrument ‘strategie’ en uitwerken en aan de raad ter vaststelling voorleggen van de strategie 2025-2028 (binnen het ontwikkelspoor Visie & strategie)
- Doorontwikkelen van het instrument ‘begroting’ (binnen het ontwikkelspoor ‘Besturen & sturen’) en uitwerken en aan de raad ter vaststelling voorleggen van de meerjarenbegroting 2025-2028

10. De organisatie gebruikt duurzame bedrijfsmiddelen en duurzaam vervoer voor medewerkers

- Introduceren van deelauto’s voor gebruik door medewerkers van de gemeente, die mogelijk buiten kantoortijden door derden kunnen worden gebruikt

11. De organisatie heeft een sterk werkgeversmerk in de regio en is aantrekkelijk voor bestaande en nieuwe medewerkers

- Uitvoeren van de arbeidsmarktstrategie (deze strategie omvat ook het werken met stagairs en trainees)

12. De score op de EmployeeNetPromoterScore ligt hoger dan in 2023 als gevolg van de interventies in het kader van medewerkersbetrokkenheid

- Uitvoeren van verbeteracties naar aanleiding van de medewerkersbetrokkenheidsmeting in 2024
- Opnieuw uitvoeren van een medewerkersbetrokkenheidmeting en de uitkomsten vergelijken met die in 2024

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

13. Alle relevante processen en de beleidscyclus zijn in de geest van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging ingeregeld

- Monitoren van de inkomsten uit leges voor intake, de omgevingstafel, de formele aanvraag en het wijzigen van het omgevingsplan ten behoeve van het eventueel bijstellen van de legesverordening[16]
- Evalueren van bevoegdheden en mandaten van raad en college (o.a. adviesrecht) en ondermandaten
- Ontwikkelen en leren toepassen van het instrumentarium voorkeursrecht en onteigening
- Evalueren van de uitvoering van bodemtaken (in relatie tot de overheveling van werkzaamheden door de provincie naar de gemeenten) op de omvang van taken en samenhangende kosten
- Doorontwikkelen van het beleid bodemtaken
- Inregelen van monitoring en evaluatie binnen en tussen de instrumenten die we in het kader van de Omgevingswet hebben ingevoerd, zodat resultaten en waarnemingen uit de uitvoeringspraktijk (vergunningverlening, wijzigen omgevingsplan, handhaving) terugvloeien in de beleidsontwikkeling
- Uitvoeren van fase 1 van het plan van aanpak ‘Omgevingsplan’, in samenhang met de ontwikkeling van de thema- en gebiedsprogramma’s

14. De accommodaties die in bezit zijn van en beheerd worden door de gemeente bieden een adequate huisvesting voor de maatschappelijke functies waarvoor ze zijn ingezet

• Uitwerken van beleidskeuzes op het vlak van accommodaties, waaruit een duidelijke positionering van maatschappelijke accommodaties blijkt en op basis waarvan het beheer wordt ingeregeld.

15. De gemeentelijke organisatie heeft de eigen digitale veiligheid op orde qua dienstverlening en werkorganisatie

• Samen met Dienst Dommelvallei uitzetten van trainingen en oefeningen binnen de organisatie om ons voor te bereiden op mogelijke cyberincidenten.
• Uitvoeren van een analyse om verbeterpunten scherp te krijgen ten aanzien van informatiebeveiliging, systeemveiligheid en werkprocessen en hier acties aan te koppelen.

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

[er is nog geen doorkijk beschikbaar. Deze volgt uit de uitwerking van de programma’s]

[16] Omdat een deel van de werkzaamheden buiten de gemeentelijke organisatie is komen te liggen, zijn de leges gecorrigeerd. De vraag is of de mate van correctie aansluit bij het kostenniveau binnen de gemeentelijke organisatie.

Themaprogramma Dienstverlening

Een belangrijk deel van het werk binnen de gemeente is de dienstverlening naar inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven binnen Geldrop-Mierlo. Er zijn in dat kader vanuit de gemeente dagelijks talloze interacties en transacties. Mensen mogen van ons verwachten dat onze dienstverlening conform de daarover gemaakte afspraken is.

	Doelen
In 2024	
1.	Het beleid ten aanzien van dienstverlening is geactualiseerd en geïntegreerd in het programma Dienstverlening
2.	Er is een handreiking over dienstverlening, die gemeengoed is voor alle medewerkers
3.	We hebben ingeregeld dat we proactief kunnen reageren op gebeurtenissen en nieuws in de maatschappij
4.	De pilot Melddesk openbare ruimte is afgerond en heeft geleid tot vervolgkeuzes, zodat inwoners laagdrempelig via een app meldingen over de openbare ruimte kunnen doen en deze snel worden afgehandeld
In 2025	
5.	Er is een groei van 10% wat betreft de contacten van inwoners en bedrijven via de digitale weg, wat blijk geeft van zelfredzaamheid ten aanzien van informatievergaring en het doen van transacties
6.	Er zijn KPI's operationeel voor klantencontacten, waaraan op alle niveaus de performance wordt getoetst
In 2026	
7.	De tien meest gebruikte diensten zijn digitaal voor inwoners en/of ondernemers beschikbaar
In 2027	
-	

Focus reguliere taakuitvoering

- Denken, doen en organiseren vanuit het perspectief van de inwoners (de klantreis), inclusief het beter gebruik maken van digitale oplossingen (ook voor mensen met beperkte digitale vaardigheden)
- Verbeteren van de leesbaarheid van brieven en verdere informatie, met name voor laaggeletterden
- Het binnen 1 tot 2 dagen reageren op contactverzoeken, terugbelverzoeken, mails en andere vragen van inwoners, ondernemers, verenigingen, e.d.
- Het afhandelen van aanvragen, verzoeken, bezwaren en klachten binnen vastgestelde beslistermijnen
- Het benutten van klantervaringen bij het verbeteren van processen

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het beleid ten aanzien van dienstverlening is geactualiseerd en geïntegreerd in het programma Dienstverlening

- Uitwerken van beleidskeuzes op het vlak van dienstverlening in het themaprogramma Dienstverlening en deze beleidskeuzes voorleggen aan de raad ter vaststelling
- Implementeren Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer[17]

02. Er is een handreiking over dienstverlening, die gemeengoed is voor alle medewerkers

- Vertalen van de beleidskeuzes in een handreiking om in de breedte van de organisatie conform de beleidskeuzes te werken

[17] De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is onderdeel van de Algemene wet bestuursrecht.

03. We hebben ingeregeld dat we proactief kunnen reageren op gebeurtenissen en nieuws in de maatschappij

- Inbedden van het werken met een ‘newsroom’ om buiten meer naar binnen te halen door op een centrale plek in de organisatie (taakveld communicatie) het beeld van buiten te verzamelen en te delen met de organisatie (o.a. door monitoring van social media) en er proactief op te anticiperen

04. De pilot Melddesk openbare ruimte is afgerond en heeft geleid tot vervolgkeuzes, zodat inwoners laagdrempelig via een app meldingen over de openbare ruimte kunnen doen en deze snel worden afgehandeld

- Oppakken van de verbeterpunten voor het werken met de Melddesk openbare ruimte (behandelen van meldingen, terugkoppelen naar de melder), die naar voren zijn gekomen uit de evaluatie van de pilotfase die in 2023 is uitgevoerd

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

05. Er is een groei van 10% wat betreft de contacten van inwoners en bedrijven via de digitale weg, wat blijk geeft van zelfredzaamheid ten aanzien van informatievergaring en het doen van transacties

- Uitvoeren van een project voor het digitaal aanvragen van het verlengen van een rijbewijs (start oktober 2023)
- Analyseren voor welke onderwerpen inwoners en bedrijven telefonisch contact zoeken of naar het gemeentehuis komen, om een beeld te kijken voor welke onderwerpen het digitale aanbod qua informatie en/of transactiemogelijkheden kunnen worden verbeterd
- Doorontwikkelen van het digitale aanbod van informatie en transactiemogelijkheden, zoals het digitaal aanvragen van reisdocumenten en rijbewijzen (zodanig dat in 2025 20% van de aanvragen digitaal gaat)
- Ondernemen van communicatie-acties om mensen beter bekend te maken met het digitale aanbod
- Versterken van het samenstel van kanalen (omnichannel) en inwoners met deze kanalen bekendmaken, zodat zij op basis van hun behoeften en vaardigheden informatie kunnen verkrijgen
- Actualiseren en toepassen van de contentstrategie (zowel online als offline), o.a. gericht op het uitbreiden van de inzet van social media (mee ontwikkelen met het medialandschap)

06. Er zijn KPI’s operationeel voor klantencontacten, waaraan op alle niveaus de performance wordt getoetst

- Uitwerken van relevante indicatoren voor het meten van de performance
- Opstellen van een plan om de juiste data te verkrijgen om op de gewenste indicatoren te kunnen meten

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

07. De tien meest gebruikte diensten zijn digitaal voor inwoners en/of ondernemers beschikbaar

- Inventariseren welke diensten digitaal beschikbaar moeten komen en welk groeimodel hiervoor kan worden gehanteerd

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

[er is nog geen doorkijk beschikbaar. Deze volgt uit de uitwerking van de programma’s]

Themaprogramma Digitalisering

We willen als gemeente anticiperen op en meebewegen met de ontwikkelingen die er zijn op het vlak van digitalisering. In het programma digitalisering steken we in op drie pijlers: intelligence, platformen en de digitale openbare ruimte. Het aansluiten op ontwikkelingen op het vlak van Govtech zal bij het uitwerken van het programma een vierde pijler worden (het programma wordt opgestart in 2023 en in 2024 verder uitgewerkt).

	Doelen
In 2024	
1.	Het programma Digitalisering heeft vorm gekregen en geeft een duidelijk beeld van de ontwikkelrichting op het gebied van digitalisering
2.	Inwoners, ondernemers, raadsleden en medewerkers kunnen op het vlak van veiligheid, duurzaamheid, wonen en zorg een dashboard raadplegen
3.	Er is zicht op de mogelijkheden en kansen ten aanzien van GovTech[18] en er zijn basisprincipes bepaald
In 2025	
4.	We passen datagestuurd werken toe voor veiligheid, duurzaamheid, wonen en zorg, als instrument voor beleidsontwikkeling en – uitvoering en voor sturing en verantwoording
5.	Het experiment 'digitale openbare ruimte' is afgerond en de verkregen inzichten zijn vertaald naar vervolgstappen
In 2026	
6.	Inwoners, ondernemers, raadsleden en medewerkers kunnen op het vlak van mobiliteit, bestaanszekerheid en economie een dashboard raadplegen
In 2027	
7.	We passen datagestuurd werken toe voor mobiliteit, bestaanszekerheid en economie als instrument voor beleidsontwikkeling en -uitvoering en voor sturing en verantwoording

Focus reguliere taakuitvoering

- Digitalisering is een uitgangspunt bij de inrichting van de openbare ruimte
- Incorporeren van aandacht binnen beleidsvelden en programma's voor het stimuleren, faciliteren en organiseren van platformen
- Consequent overwegen om digitale en artificiële intelligentie-instrumenten toe te passen binnen onze dienstverlening en beleidsuitvoering

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2024

01. Het programma Digitalisering heeft vorm gekregen en geeft een duidelijk beeld van de ontwikkelrichting op het gebied van digitalisering

- Meenemen van het onderwerp digitalisering in de ambities en opgaven binnen het traject voor de visie Geldrop-Mierlo (onderdeel binnen het themaprogramma Bestuur & organisatie, doel 9)
- Doorontwikkelen van de doelen binnen het themaprogramma Digitalisering en deze ter vaststelling voorleggen aan de raad (onderdeel binnen het themaprogramma Bestuur & organisatie, doel 2)

[18] Nieuwe technologieën voor het verbeteren van publieke diensten, bijvoorbeeld apps.

02. Inwoners, ondernemers, raadsleden en medewerkers kunnen op het vlak van veiligheid, duurzaamheid, wonen en zorg een dashboard raadplegen

- Uitwerken van een algemene opzet voor een online interface, die in alle dashboards wordt toegepast

[activiteiten voor de specifieke dashboards zijn gekoppeld aan doel 4 en zijn opgenomen in het betreffende themaprogramma]

03. Er is zicht op de mogelijkheden en kansen ten aanzien van GovTech en er zijn basisprincipes bepaald

- Verkennen welke innovaties in publieke dienstverlening er zijn of onderweg zijn (via startups) en op welke manier deze een toegevoegde waarde kunnen zijn binnen Geldrop-Mierlo
- Uitwerken welke uitgangspunten relevant zijn voor het verder verkennen en toepassen van innovaties en deze ter vaststelling voorleggen aan het college

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2025

04. We passen datagestuurd werken toe voor veiligheid, duurzaamheid, wonen en zorg, als instrument voor beleidsontwikkeling en – uitvoering en voor sturing en verantwoording

[activiteiten op dit vlak zijn opgenomen in de betreffende themaprogramma's]

05. Het experiment 'digitale openbare ruimte' is afgerond en de verkregen inzichten zijn vertaald naar vervolgstappen

- Uitwerken van een opzet en aanpak voor het experiment 'digitale openbare ruimte'

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2026

06. Inwoners, ondernemers, raadsleden en medewerkers kunnen op het vlak van mobiliteit, bestaanszekerheid en economie een dashboard raadplegen

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Activiteiten in 2024 gekoppeld aan de doelen voor 2027

07. We passen datagestuurd werken toe voor mobiliteit, bestaanszekerheid en economie als instrument voor beleidsontwikkeling en -uitvoering en voor sturing en verantwoording

[geen activiteiten in 2024 voor dit doel]

Doorkijk naar activiteiten in 2025 en verder

[er is nog geen doorkijk beschikbaar. Deze volgt uit de uitwerking van de programma's]

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.
De taakvelden bij het sociaal domein zijn met ingang van begrotingsjaar 2023 aangepast op landelijk voorschrift. Het gaat om een verfijning van de taakvelden om beter aan landelijke informatiebehoeften te voldoen.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**4.156**	**1.475**	**65**	**1.848**	**-1.208**	**214**
0.1 Bestuur	**2.899**	**2.554**	**2.913**	**2.901**	**2.843**	**2.800**
0.2 Burgerzaken	**1.709**	**1.591**	**2.121**	**2.126**	**2.172**	**2.202**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**1.579**	**578**	**542**	**541**	**540**	**536**
0.4 Overhead	**12.877**	**15.909**	**15.017**	**15.100**	**14.872**	**14.910**
0.5 Treasury	**208**	**448**	**-31**	**140**	**617**	**499**
0.61 OZB woningen	**270**	**215**	**236**	**236**	**236**	**236**
0.62 OZB niet-woningen	**56**	**58**	**53**	**53**	**53**	**53**
0.63 Parkeerbelasting	**8**	**9**	**10**	**10**	**10**	**10**
0.64 Belastingen overig	**378**	**495**	**372**	**376**	**380**	**384**
0.8 Overige baten en lasten	**-230**	**595**	**4.288**	**5.645**	**6.435**	**7.757**
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	**30**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Totaal Lasten	**23.941**	**24.026**	**25.687**	**29.075**	**27.050**	**29.700**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**82**	**66**	**59**	**51**	**44**
0.1 Bestuur	**22**	**131**	**42**	**42**	**42**	**42**
0.2 Burgerzaken	**640**	**514**	**687**	**687**	**768**	**819**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**2.026**	**437**	**460**	**460**	**460**	**460**
0.4 Overhead	**653**	**536**	**520**	**520**	**511**	**511**
0.5 Treasury	**267**	**164**	**212**	**207**	**203**	**198**
0.61 OZB woningen	**4.564**	**4.454**	**4.804**	**4.990**	**5.159**	**5.349**
0.62 OZB niet-woningen	**1.916**	**1.938**	**2.033**	**2.096**	**2.154**	**2.213**
0.63 Parkeerbelasting	**318**	**374**	**364**	**364**	**364**	**364**
0.64 Belastingen overig	**326**	**328**	**359**	**370**	**381**	**393**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**72.307**	**71.279**	**76.321**	**79.640**	**76.280**	**78.286**
0.8 Overige baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**83.040**	**80.237**	**85.868**	**89.435**	**86.374**	**88.680**
Saldo (baten -/- lasten)	**59.098**	**56.211**	**60.181**	**60.360**	**59.324**	**58.980**

Capaciteitsbeeld 2024

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samen-leving	Dienst-verlening	Totaal
Themaprogramma Bestuur & organisatie	0.1 Bestuur	200	1.920	150	3.118	5.388
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	3.399	0	0	3.399
	0.4 Overhead	9.224	16.935	11.773	35.235	73.167
	0.5 Treasury	0	0	0	0	0
	0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	0	60	0	40	100
	0.7 Algemene uitkering en overige uitk. gemeentefonds	0	0	0	0	0
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Themaprogramma Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	0	115	0	26.181	26.296
	0.4 Overhead	0	0	0	0	0
Themaprogramma Digitalisering						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 6	0	0	0	0	0
Totaal		**9.424**	**22.429**	**11.923**	**64.574**	**108.350**

Vraag naar extra geld (gekoppeld aan doelen)

Specificatie nieuw beleid programmagroep 6	2024	2025	2026	2027
VNG international	40.000	40.000	40.000	40.000
Participatief traject visie Geldrop-Mierlo 2044	25.000	0	0	0
Participatieve trajecten thema- en gebiedsprogramma's	45.000	0	0	0
Implementatie Samenhangende Objecten Registratie (SOR)	17.000	17.000	0	0
Doorbelasting implementatie Samenhangende Objecten Registratie (SOR)	-8.840	-8.840	0	0
Abonnement Kluwer-Navigator	20.000	20.000	20.000	20.000
Aanpassingen kantoorgebouw (kapitaallasten)	0	14.302	14.157	14.011
Verbouwing villa en kantoorgebouw (kapitaallasten)	0	26.462	26.206	25.950
Zienswijze 2e begrotingswijziging 2023 Dienst Dommelvallei	164.268	166.058	241.720	349.790
Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	-164.268	-166.058	-181.352	-181.352
Formatie-uitbreiding: procesregisseur Zorg en veiligheid 1 fte	89.000	89.000	89.000	89.000
Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): consulent Zorg 1 fte	81.000	81.000	81.000	81.000
Formatie-uitbreiding: beleidsmedewerker Inclusie en toegankelijkheid 0,67 fte	54.270	54.270	0	0
Formatie-uitbreiding: beleidsmedewerker Inclusie en toegankelijkheid 0,67 fte (dekking vanuit reserve opvang ontheemden Oekraïne)	-54.270	-54.270	0	0
Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): planeconoom 1 fte	89.000	89.000	89.000	89.000
Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): planeconoom 1 fte (dekking vanuit plankosten)	-62.300	-62.300	-62.300	-62.300
Formatie-uitbreiding: bijkomende personele kosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Doorontwikkeling communicatie	50.000	75.000	100.000	100.000
Tekort stelpost loon- en prijsontwikkeling	537.757	0	0	0
Specificatie investeringen programmagroep 6	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Aanpassingen kantoorgebouw	181.810	0	0	0
Verbouwing villa en kantoorgebouw	426.811	0	0	0

VNG international - themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Bij eerdere rampen en ook nu bij de aardbeving in Marokko en de overstroming in Libië, komt de vraag aan de orde of het wenselijk of noodzakelijk is vanuit gemeentelijk Nederland een bijdrage te leveren voor wederopbouw van getroffen gebieden buiten Nederland.
Via VNG International is er een fonds dat gebruikt wordt om bij te dragen aan wederopbouw bij door natuurrampen getroffen gebieden. De eerste gemeenten zijn al overgegaan tot het doen van een donatie aan het VNG Fonds en wij willen ons daarbij aansluiten door jaarlijks een bijdrage van € 1,- per inwoner aan VNG International te doneren.

Participatief traject visie Geldrop-Mierlo 2044 – themaprogramma Bestuur & organisatie, doel 9
Tijdens het uitvoeren van het participatief traject worden verspreid door de gemeente bijeenkomsten georganiseerd, wordt een trendverkenning uitgevoerd en is inzet van externen voorzien. Hiervoor is voor 2024 een incidenteel budget geraamd van € 25.000.

Participatieve trajecten thema- en gebiedsprogramma's - themaprogramma Bestuur & organisatie, doel 2
Voor de uitwerking van thema- en gebiedsprogramma's is geld nodig voor participatie-activiteiten (bijeenkomstlocaties, communicatiemiddelen). We ramen € 20.000 voor themaprogramma's en € 25.000 voor de gebiedsprogramma's. Dit is exclusief het themaprogramma Wonen en gebiedsprogramma Centrum Geldrop. Hiervoor is in programma 2 resp. 3 afzonderlijk budget opgenomen.

Implementatie Samenhangende Object Registratie (SOR), inclusief doorbelasting - themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
De SOR beoogd de uniforme registratie van basisgegevens over fysieke objecten die zichtbaar zijn in het terrein, zoals gebouwen, wegen, water en bomen. De Centrumregeling GEO (gemeenten Geldrop-Mierlo, Son en Breugel en Nuenen) start in 2024 met het implementeren van de pre-SOR door het oppakken van het onderdeel ‘opdelen panden Basisregistratie Grootschalige Topografie-Landelijke Voorzien’. Gemeente Geldrop betaalt de initiële kosten en brengt via een verdeelsleutel kosten in rekening bij de gemeenten Son en Breugel en Nuenen.

Abonnement Kluwer-Navigator - themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Het recht is de afgelopen jaren steeds dynamischer en complexer geworden. Door de komst van diverse nieuwe wetgeving – zoals Omgevingswet, Wet open overheid, Wet kwaliteitsborging – is de complexiteit alleen maar verder toegenomen. Het is daarom zaak dat de juristen uitgerust zijn met het juiste gereedschap. Het is voor hen noodzakelijk goed op de hoogte te zijn en blijven van juridische ontwikkelingen. Het zoeken via Google op internet kost veel tijd en bovendien is de informatie op het internet niet altijd betrouwbaar, vaak achterhaalt, niet compleet of domweg fout. Met Wolters Kluwer is gekeken naar een abonnement dat het meest geschikt is gezien onze organisatie, onze wensen en de beoogde gebruikers. Gekozen is voor een flex abonnement bestaande uit de Basislaag (algemeen bestuursrecht zoals Wet open overheid en Algemene wet bestuursrecht) en Keuzelaag 1 (Omgevingswet). Aangevuld met digitale versies Tekst en Commentaar op de terreinen aanbestedingsrecht, privacy en openbare orde en veiligheid beschikken de juristen over een goed pakket waarmee ze de hele organisatie kunnen ondersteunen.

Aanpassingen kantoorgebouw - themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
We maken alweer enkele jaren gebruik van het in 2019 verbouwde kantoorgebouw en constateren enerzijds dat er een beperkt aantal tekortkomingen zijn en anderzijds dat de huidige tijd andere voorzieningen vragen, waardoor het gebouw in de huidige vorm niet optimaal te gebruiken is. Het gaat hier bijvoorbeeld om het aanbrengen van geluiddempende voorzieningen in grotere kantoorruimten en meer voorzieningen die (beeld)bellen- en vergaderen goed faciliteren.

Verbouwing villa en kantoorgebouw - themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
De volgende aanpassingen worden gedaan; er wordt een nieuw ventilatiesysteem aangebracht om de werk- en vergaderruimtes te laten voldoen aan de Arbo wetgeving, om zo doende een goedgekeurde werkomgeving te creëren. Het vocht-, tocht- en klimaatprobleem wordt hiermee opgelost. Daarnaast wordt de huidige indeling geoptimaliseerd, waardoor er ook extra vergaderruimtes ontstaan. In de begroting 2023 was een eerste inschatting gemaakt van deze kosten. Op basis van nadere ramingen die dit jaar door een architect zijn gemaakt wordt de vraag naar middelen in deze begroting geactualiseerd.

Zienswijze 2e begrotingswijziging 2023 Dienst Dommelvallei / Inzet stelpost loon- en prijsontwikkeling – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Het dagelijks bestuur van Dienst Dommelvallei zal op 30 oktober 2023 aan het algemeen bestuur van Dienst Dommelvallei een voorstel voorleggen voor een 2e begrotingswijziging 2023. Deze is opgesteld naar aanleiding van de 1e bestuursrapportage 2023, die op 26 juni 2023 door het dagelijks bestuur is vastgesteld.
In de bestuursrapportage is ingegaan op de indexering van salarissen en verlofsparen als gevolg van de nieuwe CAO-afspraken, de toegenomen kosten voor de afhandeling van bezwaarschriften WOZ als gevolg van een explosieve stijging van het aantal bezwaarschriften en de vervanging van langdurig zieken. De gestegen kosten naar aanleiding van deze drie ontwikkelingen zijn verwerkt in de 2e begrotingswijziging 2023.

Formatie-uitbreiding: procesregisseur Zorg en veiligheid 1 fte – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Om bepaalde complexe casuïstiek integraal te kunnen aanpakken en escalatie te voorkomen is het nodig een procesregisseur Zorg en Veiligheid aan te stellen. Nu hebben we te vaak met escalaties te maken en dat veroorzaakt doorgaans overlast en problemen in de buurt en komt de leefbaarheid en veiligheid niet ten goede. Op dit moment zijn de taken die in andere gemeenten door een procesregisseur worden opgepakt, historisch onlogisch verdeeld en terechtgekomen bij de medewerkers openbare orde en veiligheid, de klantadviseurs zorg van het CMD, de integraal handhaver en de wijk GGD'er. Dit leidt tot een diffuus en variërende aanpak, die per casus daardoor ten onrechte verschilt. Terwijl een uniforme aanpak preventief zou kunnen werken in de voorkoming van opschaling naar een hoger AVE niveau. Door in een vroeg stadium meer structuur te geven aan de samenwerking en casuïstiek integraal op te pakken voorkom je erger, besparen we in duurdere zorgtrajecten maar leidt het vooral tot een veiligere buurt.
We implementeren als een van de laatste in de regio de noodzakelijke "aanpak ter voorkoming van escalatie" conform het AVE-model. Hiermee creëren we een overzichtelijk stroomschema van proces- en casusregie in casuïstiek waarbij zorg- en veiligheidsaspecten spelen. Daarmee ontstaat een duidelijk kader waarin helder wordt wat van welke interne en externe betrokkenen op welk moment mag worden verwacht in casuïstiek die raakt aan zorg en veiligheid. Alle gemeenten binnen de regio van het Zorg en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken met dit model. De implementatie van het AVE model en de bijbehorende regiecapaciteit is als volgt opgenomen in de doelstellingen van de Programmagroep De mens centraal in de onlangs vastgestelde strategie: "Er is regiecapaciteit binnen de gemeente ten behoeve van het samenwerken bij complexe casussen op het gebied van zorg en veiligheid".

Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): consulent Zorg 1 fte – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Op dit moment worden er door de consulenten van team Zorg knelpunten ervaren op het gebied van werkbelasting (hoge werkdruk en caseload). Dit komt door een toenemend aantal meldingen en hulpvragers met complexe problemen. Momenteel bestaat het team consulenten uit 3,01 fte.
De opdracht van team Zorg is:
- Kwaliteit leveren en werken volgens wet- en regelgeving, de klantreisgedachte en visie Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden;
- Meldingen afhandeling binnen de juridische termijnen van 6-8 weken;
- Verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld en de taakstelling halen.
Het aantal meldingen is met 10% gestegen:
- Gemiddeld maandelijks 50 nieuwe meldingen (het betreft nieuwe meldingen op het gebied van Wonen, Mobiliteit, Hulp bij het huishouden en wijzigingen op lopende indicaties);
- Gemiddeld maandelijks 45 her-indicaties hulp bij het huishouden.

Alle nieuwe meldingen dienen binnen de juridische termijn van 6-8 weken worden onderzocht ongeacht of het leidt tot een toekenning of afwijzing; iedere melding wordt behandeld.
De redenen van de toename van het aantal meldingen zijn:
- Lage eigen bijdrage regeling, abonnementstarief van € 19,- per maand;
- Passende zorg en ondersteuning is toegankelijk voor inwoners en weten het CMD te vinden. Ook worden inwoners regelmatig door onze netwerkpartners doorverwezen voor een aanvraag voorziening;
- Vergrijzing;
- Ouderen wonen langer zelfstandig thuis;
- Een klant kan immers een beroep doen op meerdere regelingen en voorzieningen (stappelen van voorzieningen) waardoor de aanvragen complexer worden.

Formatie-uitbreiding: beleidsmedewerker Inclusie en toegankelijkheid 0,67 fte, inclusief dekking vanuit reserve – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Voor uitvoering van de geplande activiteiten en reguliere taakuitvoering is tijdelijk extra formatie nodig, omdat er meer ureninzet wordt gepleegd voor de crisis i.vm. Oekraïne.

Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): planeconoom, 1 fte, inclusief dekking vanuit plankosten – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
De 1 fte extra is gebaseerd op het urentekort van de bestaande capaciteit (samen 1.224 uur in 2024). De opgave rondom woningbouw tot 2030 (ongeveer 1.500 woningen) leidt tot een toenemende vraag aan planeconomische werkzaamheden. In 2022 is de capaciteit van planeconomie uitgebreid met 0,89 fte. De hoeveelheid aan projecten en alle daarbij voorkomende werkzaamheden levert desondanks nog steeds een hogere belasting op dan de beschikbare uren. De werkzaamheden rondom de jaarrekening zijn toegenomen. Al jarenlang vindt inhuur plaats. Ook in 2023 was dit nodig. Daarnaast worden werkzaamheden geprioriteerd. Concreet betekent dit dat de regionale werkzaamheden op dit moment onvoldoende aandacht krijgen. Ook kunnen niet alle woningbouwprojecten de aandacht krijgen die nodig is voor een snelle voortgang. Tenslotte zijn we met structurele invulling van extra formatie minder kwetsbaar dan met gebruikmaking van inhuur.

Formatie-uitbreiding: bijkomende personele kosten – themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere taakuitvoering
Door de voorgestelde formatie-uitbreidingen stijgen de bijkomende personele kosten, zoals arbo, opleiding en vorming, teambuilding, reis- en verblijf, personeelsverzekering, ambtsjubileum, etc.

Doorontwikkeling communicatie
Binnen onze organisatie zijn we (op communicatief gebied) te veel bezig met de waan van de dag en te weinig met langdurige profilering en promotie. Er gebeuren heel veel goede dingen, maar die worden te weinig uitgedragen. We hebben behoefte om onze gemeente/organisatie positief te profileren en promoten vanuit wat je wil uitstralen als gemeente (de strategische visie), dat te vertalen in de externe communicatie en te integreren in de kernboodschap van de collegeleden en de medewerkers. Om scherp te kunnen krijgen hoe we die behoefte het beste in kunnen vullen is het nodig daar een plan voor uit te werken en o.a. inzicht te krijgen in: Waar de sterke en zwakke punten in de boodschap van communicatie en de mogelijkheden en beperkingen van communicatie op gedragsbeïnvloeding liggen? Hoe we daar (proactief) mee om kunnen gaan? En hoe we inzicht in de interactie tussen gemeentelijke organisatie, inwoners en ondernemers kunnen verschaffen? Uiteindelijk doel is tegemoet te komen aan de genoemde behoefte en deze structureel in onze organisatie in te bedden.

Tekort stelpost loon- en prijsontwikkeling, themaprogramma Bestuur & organisatie, reguliere bedrijfsvoering
Er is meer beroep gedaan op de stelpost loon- en prijsontwikkeling dan wat er aan geld beschikbaar was. Hierdoor is de stelpost niet meer toereikend. Het gevraagde bedrag is nodig om het ontstane tekort terug te brengen naar nul.

Paragrafen

Inleiding

In deze paragraaf staan de verplichte paragrafen.

De paragrafen zijn:
1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid;
8. Wet open overheid.

Daarnaast zijn de beleidsindicatoren opgenomen.

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:
- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de inwoner te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de uitgangspunten worden de tarieven over 2024 als volgt aangepast:
- OZB; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 5,2% (gewogen kostenindex). Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de totale opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde WOZ-waardestijging of -daling van de objecten. Bij de berekening van de opbrengst is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding.
- Afval; de variabele tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 5,9% (materiële kostenindex). Het vastrecht verhogen met 35,68%.
- Riolering; de tarieven blijven gelijk aan 2023.
- Hondenbelasting; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 5,2% (gewogen kostenindex).
- Leges; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 5,2% (gewogen kostenindex).
- Reclamebelasting; centrum Geldrop geen aanpassing, centrum Mierlo verhogen met het inflatiepercentage van 5,2% (gewogen kostenindex).
- Toeristenbelasting; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 5,2% (gewogen kostenindex).

- Parkeren; de tarieven blijven gelijk aan 2023.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gemeente heft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen.

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2024 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt na het vaststellen van de begroting aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2024 (voorlopige stand 1 september 2023) is als volgt:

	2023	2024
Totale waarde woningen	6.966.500.000	7.215.000.000
Totale waarde niet-woningen	636.000.000	651.000.000

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen één voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2023, omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	Aanslagwaarde	Ons tarief	Opbrengst	Kortingstarief	Korting	Saldo
OZB eig woningen	6.966.500.000	0,0645%	4.493.393	0,06856%	4.776.232	- 282.840
OZB gebr niet woningen	603.500.000	0,1452%	876.282	0,14889%	898.551	- 22.269
OZB eig niet woningen	636.000.000	0,1787%	1.136.532	0,19572%	1.244.779	- 108.247
			6.506.207		6.919.563	- 413.356

De begrote opbrengsten uit OZB zijn voor 2024 als volgt:

	2024
Eigenaren woning	4.742.900
Eigenaren niet-woning	1.186.600
Gebruikers niet-woning	846.200

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer en de Verordening Reinigingsheffingen wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

- Een vast deel: hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners, zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling.
- Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamde “vervuiler betaalt” principe; hoe vaker iemand zijn/haar rest- en gft-afval aanbiedt, des te hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.
De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 hanteren we weer het diftarsysteem. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmer zak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).
Bij de doorrekening van de tarieven 2024 bleek al snel dat bij gelijk blijvende variabele tarieven, het vastrecht exceptioneel zal stijgen. Daarom is ervoor gekozen om de stijging van de variabele tarieven met 5,9% te laten stijgen. Ook bij die stijging zal het vastrecht nog exceptioneel verhoogd moeten worden indien wordt vastgehouden aan het uitgangspunt van kostendekkende tarieven. Maar door de variabele tarieven met ‘slechts’ 5,9% te laten stijgen wordt tegemoet gekomen aan het uitgangspunt van de raad om de scheefgroei tussen variabele tarieven en het vaste tarief verder te beperken omdat dit laatste tarief procentueel veel meer stijgt dan de procentuele stijging van de variabele tarieven.
De stijging van de kosten kent een aantal componenten:
- Volgens de Ontwerpbegroting Cure 2024 wordt voor onze gemeente een hoger bedrag van € 417.000 geraamd dan de begroting 2023. (o.a. door hogere salariskosten, overhead en vervanging vrachtwagens), Dit is een stijging van 11,7%.
- Bijzet; Er is een bedrag geraamd voor de acute aanpak van bijzet en een structureel plan met uitvoeringsmiddelen.
- Aandeel toerekening straatreiniging is omhoog gegaan.
- Lagere inzamelfrequentie heeft effect op het variabele deel. De variabele inkomsten zijn lager dan voorheen.
- Ook aan de zijde van de gemeente is er een stijging van salaris- en overheadkosten.
- Daling bijdrage gemeente Heeze-Leende Milieustraat

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027 en deze begroting.
Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een relatief klein aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater, maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het (kosten)dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2024
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.721.836
Lasten overige afvalstromen	3.287.033
Kapitaallasten	89.066
Mutatie voorziening	1.184
Totaal lasten afval taakveld 7.3	**5.099.118**
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	170.759
Kwijtschelding taakveld 6.3	185.000
Straatreiniging taakveld 2.1	212.098
BTW taakveld 0.11*	989.678
Totaal toerekenbaar	**1.557.535**
Totaal lasten	**6.656.653**
Baten afvalstoffenheffing	5.438.121
Baten milieustraat	612.683
Baten overige afvalstromen	605.849
Totaal baten taakveld 7.3	**6.656.653**
Dekkendheidpercentage afval	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2024
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.365.452
Kapitaallasten	1.362.477
Mutatie voorziening	-733.022
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	**1.994.907**
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	320.593
Kwijtschelding taakveld 6.3	136.000
Straatreiniging taakveld 2.1	209.169
Watertaken taakveld 5.7	265.117
BTW taakveld 0.11	1.276.802
Totaal toerekenbaar	**2.207.681**
Totaal lasten	**4.202.588**
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.202.588
Baten totaal	**4.202.588**
Dekkendheidpercentage riool	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als de riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges
Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per paragraaf is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Per hoofdstuk in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke paragrafen binnen een hoofdstuk mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaalde paragraaf, mogen kosten binnen een ander paragraaf compenseren.

In onderstaande overzichten zijn per paragraaf en per hoofdstuk de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Hoofdstuk 1	**Algemene Dienstverlening**					
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand	62.478	36.431	30.970	73.472	44%
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	385.875	166.290	141.363	81.702	99%
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen	186.949	95.308	81.022	81.311	73%
Paragraaf 1.4	Verstrekkingen in het kader van de BRP	7.112	7.239	6.154	14.466	26%
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken	12.289	9.089	7.727	9.873	46%
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten	48.358	30.911	26.277	-	85%
Paragraaf 1.10	Diversen	2.200	10.093	8.580	3.412	10%
	Totaal hoofdstuk 1	**705.261**	**355.361**	**302.093**	**264.236**	**77%**

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de omgevingsvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald.

Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.2	Voorfase	3.144	10.724	9.117	-	16%
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	694.313	288.711	245.434	128.120	105%
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	425	252	215	-	91%
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten	13.200	378	322	23.796	54%
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten	7.200	4.542	3.861	-	86%
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten	125	252	215	-	27%
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.11	Overige tarieven	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.12	Modaliteiten	22.775	7.444	6.328	18.609	70%
Paragraaf 2.13	Vermindering	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 2.14	Teruggaaf	-	-	-	-	n.v.t.
	Totaal hoofdstuk 2	**741.182**	**312.303**	**265.492**	**170.525**	**99%**

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Paragraaf 3.1	Horeca	7.563	11.229	9.546	-	36%
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 3.4	Organiseren evenement of markt	18.966	79.674	67.731	-	13%
Paragraaf 3.5	Standplaatsen	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014 [en Wet goed verhuurderschap]	-	-	-	-	n.v.t.
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	-	-	-	-	n.v.t.
	Totaal hoofdstuk 3	**26.529**	**90.903**	**77.277**	**0**	**16%**
	Totaal kostendekkendheid hoofdstuk 1, 2 en 3	**1.472.972**	**758.567**	**644.862**	**434.761**	**80%**

Overige belastingen

Parkeren
De parkeertarieven bedragen € 2,80 per dag en € 0,70 per uur. Hierbij geldt: donderdag- en vrijdagavond gratis parkeren en het tweede uur gratis parkeren. De tarieven voor een parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijke maximum tarief dat door de minister is vastgesteld (artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen).

Toeristenbelasting
Het huidige tarief van € 1,46 wordt met het inflatiepercentage van 5,2% verhoogd, waarna het tarief € 1,54 zal bedragen. De toeristenbelasting wordt beschouwd als een doelbelasting. Alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep, bestaande uit ondernemers uit deze sector, worden projecten gekozen die tot uitvoering worden gebracht.

Hondenbelasting
De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor uitgaven op het gebied van hondenbeleid en handhaving op hondenbeleid. Een eventueel overschot of tekort wordt verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de opbrengsten uit hondenbelasting hoger zijn dan de kosten voor hondenbeleid, dan wordt het restant toegevoegd aan de reserve, en vice versa. De tarieven voor 2024 zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 5,2%.

Reclamebelasting
We heffen reclamebelasting in de twee vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds Geldrop en Mierlo. Het tarief voor het centrumgebied Geldrop is in 2024 gelijk gebleven aan het tarief van 2023. Het tarief voor het centrumgebied Mierlo is in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 5,2%. Dit op basis van de wensen van Centrummanagement Geldrop en Centrummanagement Mierlo.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de inwoners toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding.
De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.
Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.
-

Begrote kwijtschelding	2024
Afvalstoffenheffing	185.000
Rioolheffing	136.000

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabel berekende tarieven voor 2024. Ter vergelijking zijn tevens de werkelijke cijfers van 2022 en de begrote cijfers van 2023 opgenomen.

	2022	2023	2024
OZB eigenaar woning	0,0756%	0,0645%	0,0659%
OZB eigenaar niet-woning	0,1792%	0,1787%	0,1834%
OZB gebruiker niet-woning	0,1456%	0,1452%	0,1490%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	137,40	144,96	196,68
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	5,49	5,59	5,92
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	9,30	9,48	10,04
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	14,95	15,23	16,13
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,94	1,97	2,09
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,19	3,25	3,44
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,82	2,88	3,04
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	4,81	4,90	5,19
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	7,78	7,93	8,40
Rioolheffing < 200 m3	199,20	199,20	199,20
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	265,80	265,80	265,80
Rioolheffing > 500 m3	265,80	265,80	265,80
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,54
Hondenbelasting per hond	51,72	52,80	55,44
Hondenbelasting per kennel	219,48	223,80	235,44

Vergelijking buurgemeenten
In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2023 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0754%	0,1061%	0,09153 %	0,0805%	0,0645%
OZB Eig. niet-woning	0,1954%	0,2392%	0,29512 %	0,2092%	0,1787%
OZB Gebr. niet-woning	0,1610%	0,1920%	0,21170 %	0,1681%	0,1452%
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	326	275	241	339	292
Rioolheffing	200	140	187	182	199

(*): Het bedrag in DIFTAR gemeenten is gebaseerd op de gemiddelde hoeveelheid afval in deze gemeenten.

Ontwikkeling lokale lastendruk
De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2022	2023	2024*
WOZ-waarde	**305.000**	**350.000**	**361.000**
Wijziging WOZ-waarde	**6,18%**	**15%**	**3%**
OZB	221	225	237
Afvalstoffenheffing	240	249	307
Rioolheffing	199	199	199
Totaal	**660**	**673**	**743**
Lastenontwikkeling	**2,0%**	**2,0%**	**10,4%**

(*): Inschatting op basis van de op 1-9-2023 bekende gegevens.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de tien belangrijkste risico’s, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico’s worden gelopen;
- De ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico’s onder de één uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico’s in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.
Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico’s. Door de risico’s te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico’s die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.
Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico’s is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Risico	Kans (%)	Gevolg (€)	Risicowaarde (€)
1) Wmo/Jeugd	exact	bedrag	1.000.000
Wmo en Jeugd zijn open-einde regelingen. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.			
2) Externe gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	30%	1.000.000	300.000
Een beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Aan de ene kant wordt ICT steeds complexer, en aan de andere kant blijkt uit de benchmark dat we onder het gemiddelde zitten qua middelen. IBD dreigingsbeeld 2023-2024: "De dreiging van ransomware-aanvallen neemt toe. Aan de lopende band proberen criminelen een ingang te vinden. De (potentiële) gevolgen van een aanval worden ook steeds ernstiger: het wordt merkbaar. Het fenomeen ransomware (gijzelsoftware) komt al jaren voor. Criminelen versleutelen gegevens en persen het slachtoffer af om deze gegevens na het betalen van losgeld weer toegankelijk te maken. De IBD ontving de afgelopen twee jaar steeds meer meldingen van situaties waar gemeentelijke processen langdurig(er) verstoord zijn als gevolg van destructieve gijzelsoftware. Criminelen aarzelen niet om privacygevoelige gegevens van inwoners, bedrijven en medewerkers online te publiceren. De externe gevolgen van cybercriminaliteit of een beveiligingsincident kunnen groot zijn: - Een getroffen organisatie is vaak weken of maanden bezig om de bedrijfsprocessen en informatiebeveiliging weer op orde te krijgen en de complete gegevensregistraties opnieuw op te bouwen. - Beveiligings- en privacy- incidenten schaden ook het vertrouwen van burgers in de overheid, de reputatie van de organisatie en haar bestuurders. Daarnaast kunnen onzorgvuldige omgang met persoonsgegevens en overtredingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) leiden tot aansprakelijkheidsstellingen van getroffenen of boetes van de privacy toezichthouder. Een boete wegens onzorgvuldig handelen met de privacy van inwoners zou bovendien leiden tot grote imagoschade. Drie soorten dreigingen vallen de laatste tijd op: - Meer ransomware, destructievere gevolgen - Steeds meer en ernstiger kwetsbaarheden in software - Gevaren in ketens			
3) Algemene uitkering gemeentefonds	70%	350.000	245.000
Via circulaires wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. In 2022 is besloten om 2 belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering door te voeren. Ten eerste zal vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek ('samen de trap op, samen de trap af') geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het accres wordt wel bijgesteld als gevolg van jaarlijkse loon- en prijsontwikkelingen. Ten tweede geldt dat het volumedeel van het accres voor de periode tot en met 2025 is vastgezet op de stand van de meicirculaire 2022. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres zijn er bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. Dit betekent dat de accresstanden voor deze jaren slechts nog wijzigingen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen. Het verdeelmodel zal nog verder verbeterd worden. Onderzoeken naar de centrumfunctie, eenpersoonshuishoudens, inkomstencorrecties WOZ-waarden en de overige eigen middelen (OEM) lopen nog. In hoeverre door de val het kabinet de uitwerking van de nieuwe financieringsmethodiek vertraging oploopt is nog niet duidelijk. Dit geldt ook voor het voornemen om samen met de VNG te bezien welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied. De schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.			
4) Interne gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	70%	350.000	245.000
Naast de externe gevolgen - die genoemd worden bij risico 2 - loopt de organisatie ook het risico op mogelijk interne gevolgen. Grootste risico's daarbij zijn: - Uitval van dienstverlening en bedrijfsvoering; - Fouten in de dienstverlening; - herstelkosten. Drie soorten dreigingen vallen de laatste tijd op: - Meer ransomware, destructievere gevolgen - Steeds meer en ernstiger kwetsbaarheden in software - Gevaren in ketens			

Risico	Kans (%)	Gevolg (€)	Risicowaarde (€)
5) Inkoop	50%	350.000	175.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
6) Intergemeentelijke samenwerking - Dienst Dommelvallei	exact	bedrag	156.600
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
7. Belastingaangifte	30%	350.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
8) Incidenten	10%	1.000.000	100.000
Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.			
9) GGD Brabant Zuidoost	exact	bedrag	94.483
De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen. Het onafgedekte risico, zijnde € 1.850.000, dient te worden op genomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.			
10) PlusTeam	exact	bedrag	62.100
De samenwerking op het gebied van gecompliceerde zorg verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam. Omdat het PlusTeam geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de organisatie via de verdeelsleutel belegd bij de beide deelnemende gemeenten.			
Subtotaal top 10			2.483.183
Overige risico's + onvoorzien			336.991
Totaal			2.820.174
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)			**2.538.157**

Wijzigingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2022 is de totale risicowaarde hoger geworden. Het risico Wmo/Jeugd is fors gestegen.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2024
Algemene reserve	12.043.840
Inkomensreserve	-
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	974.553
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	**13.018.393**
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	**13.095.893**

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit
€ 13.095.893,- / € 2.538.157,- = 5,16

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 5,16 goed is om de risico’s op te vangen. Daarnaast ligt dit (vooralsnog) ruim in de lijn van het doelstellingenakkoord, waarin staat dat de weerstandsratio in 2026 minimaal 2 moet zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 5,16 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio op een goed niveau gehandhaafd.

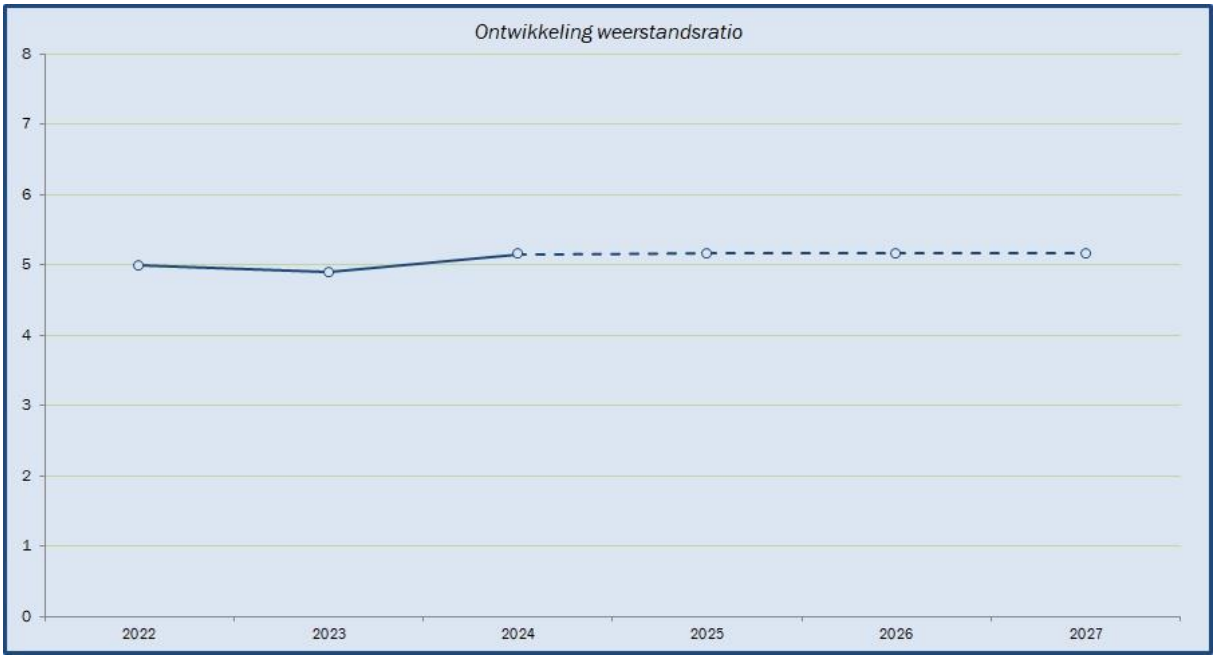

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

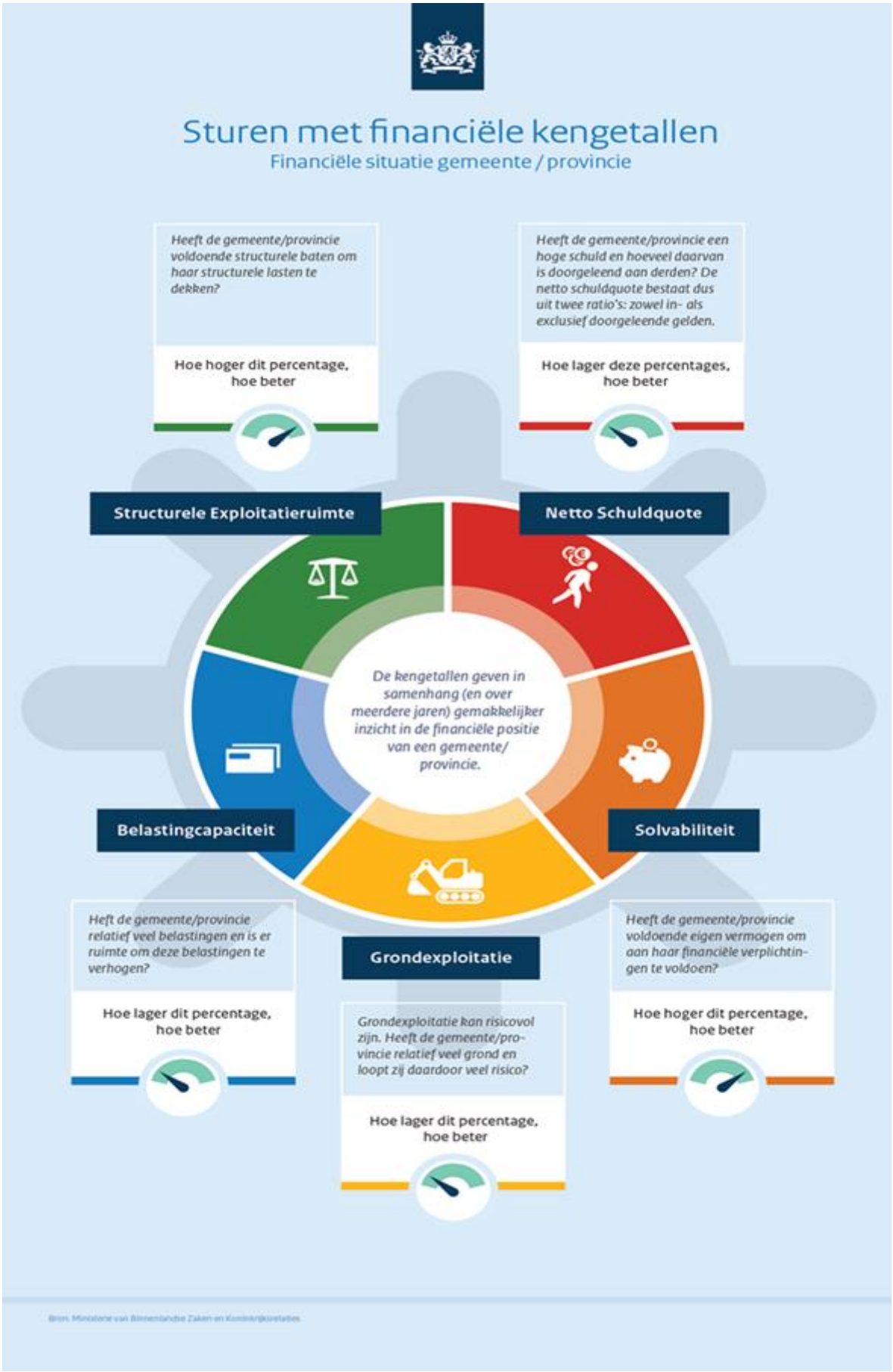
Sturen met financiële kengetallen
Financiële situatie gemeente / provincie
Heeft de gemeente/provincie voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie een hoge schuld en hoeveel daarvan is doorgeleend aan derden? De netto schuldquote bestaat dus uit twee ratio's: zowel in- als exclusief doorgeleende gelden.
Hoe lager deze percentages, hoe beter
Structurele Exploitatieruimte
Netto Schuldquote
De kengetallen geven in samenhang (en over meerdere jaren) gemakkelijker inzicht in de financiële positie van een gemeente/ provincie.
Belastingcapaciteit
Solvabiliteit
Heft de gemeente/provincie relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?
Hoe lager dit percentage, hoe beter
Grondexploitatie
Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente/provincie relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?
Hoe lager dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter

Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2023 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2023-2026. De kengetallen voor 2024-2027 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	89%	85%	74%	74%	96%	101%	93%	84%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	79%	77%	67%	72%	87%	93%	84%	76%
Solvabiliteitsratio	27%	27%	28%	28%	24%	24%	24%	25%
Grondexploitatie	19%	20%	16%	15%	17%	11%	-3%	-5%
Structurele exploitatieruimte	0%	2%	6%	3%	0%	2%	-1%	0%
Belastingcapaciteit	79%	83%	83%	75%	82%	82%	82%	82%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

Netto schuldquote

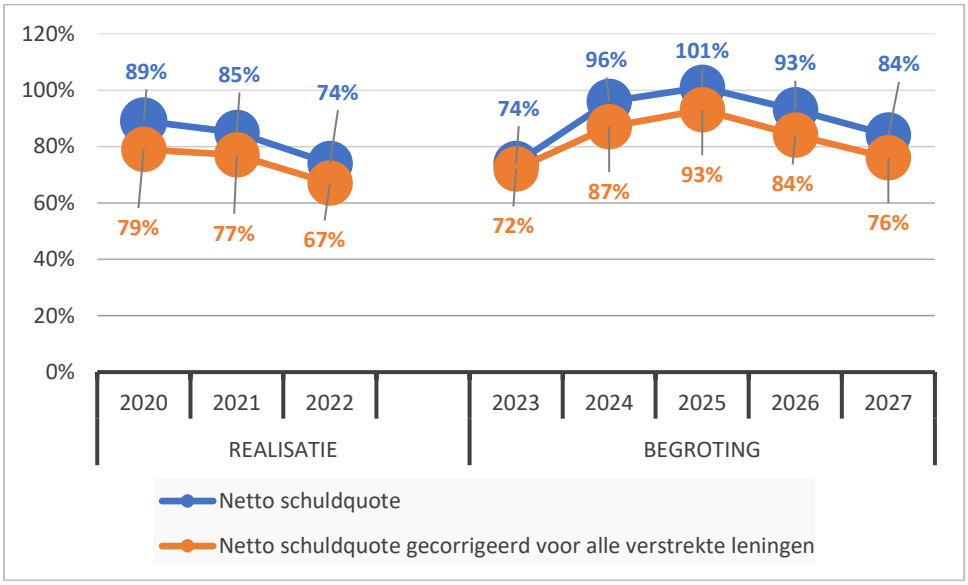

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

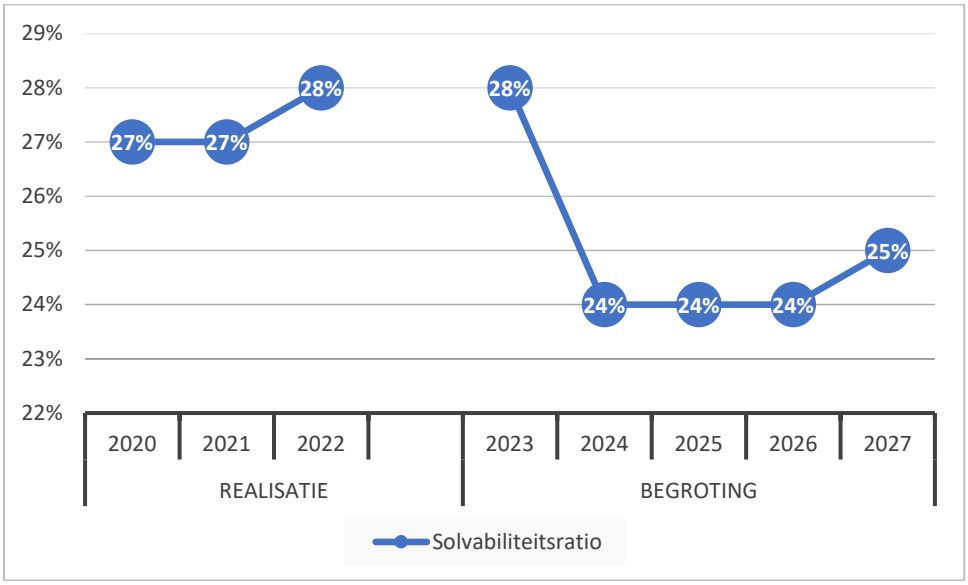

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

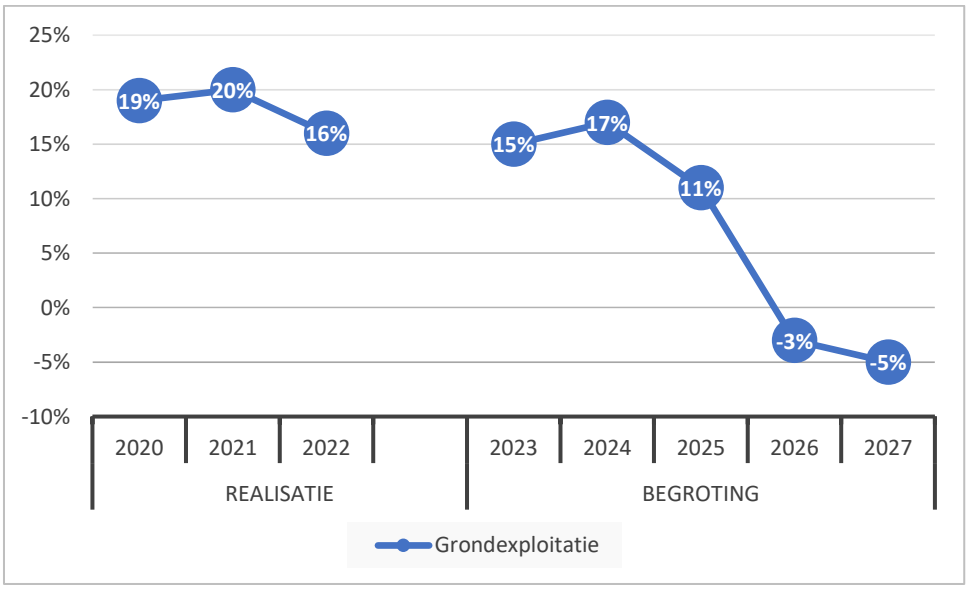

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

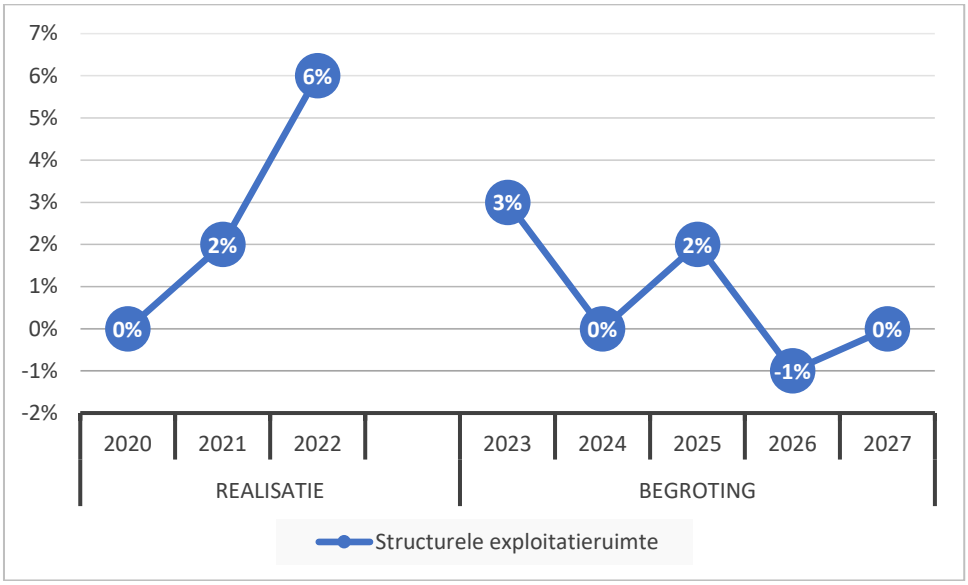

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

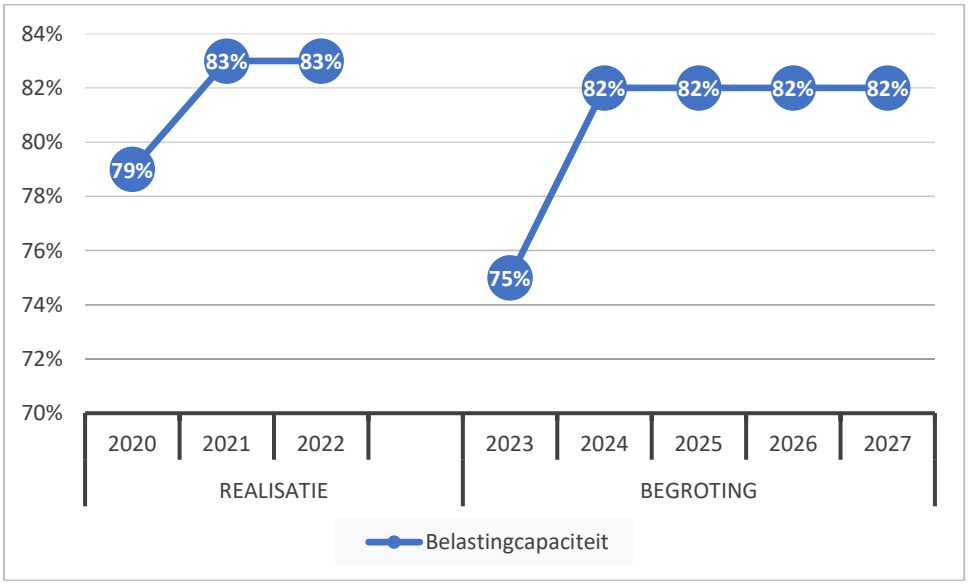

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Conclusie

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
In 2024 en 2025 stijgt dit kengetal, maar vanaf 2026 neemt de druk van de financieringslasten op de exploitatie af en zet het kengetal een daling in. Dit komt omdat het aandeel vaste schulden daalt. Hiermee wordt in 2027 het minst risicovolle stadium bereikt van <90.

Solvabiliteitsratio
Vanaf 2024 laat dit kengetal een lichte daling zien ten opzichte van 2023. Dat komt omdat het balanstotaal harder stijgt dan het eigen vermogen in 2024 en 2025. Daarna stabiliseert de ratio zich rond de 24%. Dit is een neutrale situatie voor dit kengetal.

Grondexploitatie
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatierisico's aanzienlijk dalen.

Structurele exploitatieruimte
In 2024 is de structurele exploitatieruimte 0%. Hiermee zijn de structurele baten in evenwicht met de structurele lasten. Dit is een neutrale situatie voor dit kengetal.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit is met 7% gestegen naar 82%. Hiermee is de belastingdruk in Geldrop-Mierlo lager ten opzichte van het landelijke gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen is onderdeel van de uitvoering van programma 9: "Bereikbaarheid en verkeer."

Beleid
De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Strategisch Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 5 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2027 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden.
Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.
Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	September 2022	2027

Uitgangspunten
Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2024	2025	2026	2027
Klein onderhoud wegen	188.741	188.741	188.741	188.741
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot Onderhoud Wegen)	984.293	984.293	984.293	984.293
Totaal	**1.173.034**	**1.173.034**	**1.173.034**	**1.173.034**

Voorziening Groot onderhoud Wegen
Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan (inclusief indexering van € 54.838,-) wordt jaarlijks een bedrag van € 874.911- gestort in deze voorziening.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid
In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2. Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen. Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen.
Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024. In 2024 wordt bekeken in welke vorm nieuw beleid vastgelegd moet worden.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	april 2021	2024

Uitgangspunten
Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Met de raamovereenkomst voor renovatie en onderhoud is het onderhoud en functioneren van de openbare verlichting gewaarborgd. Ook worden op basis van de raamovereenkomst de vervangingsopdrachten in 2024 en uitgevoerd.
Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO2-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteerd onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de bedragen voor het onderhoud, zoals verhelpen van storingen, remplaceren van lampen en kleine aanpassingen vermeld. Daarnaast worden jaarlijks investeringskredieten in de begroting opgenomen voor de vervangingsinvesteringen van de masten en armaturen.

Financieel	2024	2025	2026	2027
Klein onderhoud	69.603	68.609	67.826	67.826
Groot onderhoud	28.701	28.311	28.004	28.004
Totaal	**98.304**	**96.920**	**95.830**	**95.830**

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Indien er achterstand op het verhelpen van storingen (correctief onderhoud) dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid
De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2022-2026 en wordt in 2026 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022-2026	April 2021	2026

Uitgangspunten
In het Beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staartkosten en exclusief de eigen uren en btw.

Financieel	2024	2025	2026	2027
Exploitatiebudget	9.774	9.774	9.774	9.774
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot onderhoud Wegen)	23.750	22.900	79.053	79.053
Totaal	**33.524**	**32.674**	**88.827**	**88.827**

Onderhoudskosten
De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De jaarlijkse storting in deze voorziening voor de civiele kunstwerken bedraagt € 38.500,-.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

De klimaatveranderingen (vooral droogte) en de stikstofproblematiek zetten de kwaliteit van onze bos-natuurgebieden steeds verder onder druk. Het huidige kostenneutrale budget, waarbij de kosten de kosten voor het onderhoud en beheer van onze bos- en natuurgebieden hoofdzakelijk worden gefinancierd uit de houtoogst en de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL), volstaat niet meer. Er zijn in de toekomst extra investeringen nodig om de kwaliteit van de bos- en natuurgebieden te verbeteren en klimaatrobuuster te maken. Ook gelet op de klimaat- en biodiversiteit ambities van de gemeente.

Beleid
In 2021 is als uitwerking van het groenbeleidsplan de module 'Groenbeheer' opgesteld. Eén van de onderdelen hierin is de herinrichting van de plantvakken die het einde van hun levensduur hebben bereikt. In 2022 zijn ongeveer 50 reconstructies van plantvakken uitgevoerd, variërend van groot naar klein.

In 2018 zijn de nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Senzer voor de onderhoudsjaren 2018-2022. Hierbij is een optie opgenomen 3 x 2 jaar te verlengen bij goede resultaten. In 2022-2023 is het eerste optionele verlengingsjaar ingegaan. We werken inmiddels via deze onderhoudscontracten.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2014-2024 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-2-2014	2024

Uitgangspunten
De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau A (in de centrumgebieden) en B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2024	2025	2026	2027
Exploitatiebudget t.b.v. de onderhoudsbestekken	1.666.551	1.666.551	1.666.551	1.666.551
Totaal	**1.666.551**	**1.666.551**	**1.666.551**	**1.666.551**

Naast bovenstaande bedragen is er ook een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar van € 114.000,- voor reconstructies.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid
Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:
1. Duurzame waterketen
De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.
2. Een klimaatbestendig watersysteem
We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak at te koppelen. Daarvoor wordt een afkoppelcoach aangetrokken. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.
3. Grondwaterhuishouding in balans
Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden. Bij alle ontwikkelingen in gebieden moeten we er voor zorgen dat er geen dusdanige wijzigingen in de grondwaterstand ontstaan die aanleiding kunnen geven tot hinder of schade. We streven er naar om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen.

4. Water als ordenend principe
Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooien.
5.Gezond, schoon en beleefbaar water
Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).
6.Samen werken aan water
De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en wordt in 2026 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	2023-2027	September 2022	2027

Vervangingen
Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de planperiode wordt 9 kilometer rioolbuis vervangen waarmee een investering van € 8,7 miljoen gemoeid is. Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie
Sinds 2020 is bijna € 1,5 miljoen geïnvesteerd in de strijd tegen wateroverlast. Dit betreft zowel de uitvoering van de al bekende maatregelen als ook de realisatie van het Blauwe Aderplan. Het eerste project zal medio 2024 vrijwel geheel zijn uitgevoerd. In de periode tot en met 2027 wordt nog eens iets meer dan € 7 miljoen geïnvesteerd. Los daarvan starten we met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Dagelijks onderhoud
Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.
De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2024	2025	2026	2027
Onderhoudskosten riolering	792.000	817.548	870.269	909.739
Totaal	**792.000**	**817.548**	**870.269**	**909.739**

Achterstallig onderhoud
De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooien. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.
Het Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.
Alle gebouwen zijn in 2022 opnieuw geïnspecteerd en beoordeeld op de huidige actuele onderhoudstoestand. Uit de nieuwe geactualiseerde meerjaren onderhoudsplanning (MJOP 2023-2032), dat in april 2023 door de raad is vastgesteld, blijkt een nieuw onderhoudsbudget van gemiddeld € 1.464.000,- per jaar benodigd te zijn (op basis van een termijn van 10 jaar).

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Strategisch Beheer Maatschappelijk Vastgoed Geldrop-Mierlo		Oktober 2016	n.v.t.
Meerjaren Onderhoudsplanning gebouwen 2023-2028	2023-2028	April 2023	2028

Uitgangspunten
Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

	2024	2025	2026	2027
Nieuwe dotatie voorziening	1.464.000	1.464.000	1.464.000	1.464.000
Geplande uitgaven uit Groot onderhoud Gebouwen	-1.975.807	-1.954.264	-1.110.924	-538.068
Saldo	-511.807	-490.264	353.076	925.932
Saldo voorziening per 31-12	**826.317**	**336.053**	**689.129**	**1.615.061**

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.
In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw zijn twee externe partijen (onderwijsstichtingen) bij betrokken en zij wilden graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Beleid
Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2020-2025 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2025	Oktober 2019	2024

Uitgangspunten
De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2024	2025	2026	2027
Exploitatiebudget	64.829	64.829	64.829	64.829
Totaal	**64.829**	**64.829**	**64.829**	**64.829**

Naast bovengenoemde onderhoudsbudgetten worden via het activiteitenplan investeringsbudgetten gevraagd voor de vervangingsinvesteringen (jaarlijks € 154.000,- vanaf 2023).

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.
De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern
De ECB blijft in de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven zijn wel fors gestegen afgelopen jaar.

Intern
Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente grondexploitatie	1,18%
Rente activa	1,20%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2024	2025	2026	2027	2028
	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.685	2.069	2.351	2.219	2.057
	De externe rentebaten	-140	-138	-137	-135	-134
1	**Saldo rentelasten en rentebaten**	**1.545**	**1.931**	**2.215**	**2.084**	**1.923**
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-129	-120	82	48	48
	De rentebaten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-15	-13	-12	-10	-9
	De rentelasten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	15	13	12	10	9
2	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**	**-129**	**-120**	**82**	**48**	**48**
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0	0
3	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	101	103	105	107	109
4	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)**	**1.517**	**1.914**	**2.402**	**2.239**	**2.080**
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-1.845	-2.058	-2.057	-2.001	-1.973
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	**-328**	**-144**	**345**	**238**	**107**

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2024 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

	2024	2025	2026	2027
Activa	162.635	180.193	179.909	175.089
Grondexploitatie	20.712	13.935	-3.392	-5.697
Geldleningen*	-72.431	-69.597	-41.761	-38.924
Reserves en voorzieningen	-67.667	-68.302	-64.379	-65.928
	43.248	**56.230**	**70.377**	**64.540**

* Dit is de huidige leningenportefeuille.
Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 71 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering
Het beleid is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering omdat de rente op de kortlopende middelen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Gezien het feit dat de rente op dit moment stijgt, kan de overweging gemaakt worden om een groter deel van de financieringsbehoefte te financieren met langlopende leningen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan één jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2024
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	120.388
	Percentage regeling	8,50%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**10.233**
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	10.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	129
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**10.129**
	Vlottende middelen	**0**
	Contante gelden in kas	9
	Tegoeden in rekening courant	2.328
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	13
3	**Totaal vlottende middelen**	**2.351**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**7.778**
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	**2.454**

Voor 2024 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2024	2025	2026	2026
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	2.834	27.836	2.837	2.839
3 (1+2)	**Renterisico**	**2.834**	**27.836**	**2.837**	**2.839**
4	Begrotingstotaal	120.388	122.419	122.326	123.230
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**24.078**	**24.484**	**24.465**	**24.646**
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	21.243	-3.352	21.628	21.807

Voor de jaren 2024, 2026 en 2027 is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm, voor het jaar 2025 wordt de renterisiconorm overschreden. Overschrijding ontstaat door de aflossing van een fixed lening van € 25 miljoen. Bij een fixed lening wordt tussentijds niet afgelost maar pas op het einde van de looptijd.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd van	Looptijd t/m	Rente	Oorspronkelijk	1-1-2024	31-12-2024
Prov NB	2018	2033	1,13%	1.211	830	751
Prov NB	2018	2033	1,18%	908	63	57
Prov NB	2019	2034	1,28%	606	455	416
BNG	2020	2025	-0,10%	25.000	25.000	25.000
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	46.083	43.372
				81.941	72.431	69.597

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoner door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Organisatie ontwikkeling

Voor informatie over de organisatieontwikkeling wordt verwezen naar het themaprogramma Bestuur & organisatie

Strategisch HRM plan

De medewerker als drijvende kracht van ontwikkeling is de titel van het Strategisch HRM beleid 2022-2026. In dit beleid ligt de focus enerzijds op werkgeluk en duurzame inzetbaarheid en anderzijds op verandering en innovatie. In het strategisch HRM beleid wordt met 4 beleidslijnen een brug geslagen om deze twee uitdagingen met elkaar te (blijven) verbinden, te noemen eigenaarschap, dienend leiderschap, veranderkracht en vitaliteit. Jaarlijks wordt gewerkt met een uitvoeringsplan, wat aansluit op de doorontwikkeling van de organisatie. Voor 2024 liggen de speerpunten op:

1. Doorlopend traject beweging op eigen gedrag (managementontwikkeling)
2. Doorontwikkeling en uitvoering van de arbeidsmarktstrategie (sterk werkgeversmerk en aantrekkelijke werkgever)
3. De stabilisatie van het verzuimpercentage op het gemiddelde van gemeenten van dezelfde grootteklasse
4. Het ontwikkelen van een strategisch ontwikkelbeleid
5. Het uitzetten van een leer- en ontwikkelprogramma (mede aansluitend op het ontwikkelspoor waarden en gedrag)
6. Voortzetten BRUIS (vergroten duurzame inzetbaarheid)

Ontwikkeling formatie

De formatie is voor 2024 vastgesteld op 239,9 FTE (peildatum: 1-1-2024) ten opzichte van 231,45 FTE in 2022 (peildatum: 1-1-2023). De aanpassing van formatie vindt plaats binnen:

- Concernstaf (1,89 fte), door de omzetting van formatie van de afdeling dienstverlening naar de concernstaf is er binnen de concernstaf extra formatie beschikbaar gekomen voor het verbeteren van processen en de doorontwikkeling van de organisatie (veranderkunde).

- Ruimte, (4,88 fte), binnen de afdeling Ruimte heeft er een herijking plaatsgevonden van budgetten (loonkosten en inhoudelijke middelen) waarbij o.a. de GEO-functies vanuit de centrumimpuls, de landmeter en afkoppelcoach als structurele formatie zijn opgenomen.

- Samenleving (2,12 fte), ook binnen de afdeling Samenleving heeft er een herijking plaatsgevonden van het loonkostenbudget en is het restant van het beschikbaar gestelde budget Crisis CMD 2022 vertaald naar structurele formatie. Dit leidt tot diverse urenuitbreidingen op bestaande functies, extra inzet bij leerplicht en leerlingenvervoer en een nieuwe functie van gedragswetenschapper.

- Dienstverlening (-/- 0,44 fte), door verschuiving van formatie naar concernstaf.

Deze wijzigingen zijn budgettair neutraal doorgevoerd. De aanvraag voor uitbreiding van formatie vanuit nieuw beleid zijn niet in deze aantallen meegenomen en worden in de programma's toegelicht.

Ziekteverzuim

Daar waar de ambitie voor 2023 lag op het stapsgewijs terugbrengen van het verzuimcijfer naar het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse, is het doel voor 2024 het stabiliseren van het verzuimpercentage op het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse. Er blijft voortdurend aandacht voor het voorkomen van verzuim door vroegtijdig signalen bespreekbaar te maken en er wordt sneller geïntervenieerd als er sprake is van een structurele disbalans tussen werk en capaciteiten. Dit wordt op allerlei manieren gefaciliteerd (het gesprekinstrument In gesprek, training/intervisie leidinggevenden, maatwerkoplossingen).

Capaciteitsbegroting

Sinds enkele jaren stellen we bij de begroting een capaciteitsplanning op. Dit doen we om te beoordelen of alle in de begroting opgenomen activiteiten ook binnen de bestaande organisatie kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is de capaciteitsplanning gebruikt voor de doorbelasting van interne kosten aan de verschillende taakvelden (kosten toerekenen daar waar ze betrekking op hebben). Voor de gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de capaciteitsplanning verwijzen wij naar de toelichting op de financiële uitgangspunten in deze begroting.

Na actualisatie van de capaciteitsplanning bleek dat de benodigde formatie circa 8 fte hoger is dan beschikbaar. Het MT en college hebben de mogelijkheden onderzocht om activiteiten alsnog binnen de beschikbare formatie op te vangen en te (her)prioriteren. De vraag naar extra formatie is hierdoor teruggebracht tot 2,67 fte. Het gaat hierbij om de volgende functies:

- Consulent Zorg (1 fte)
- Beleidsmedewerker Inclusie en toegankelijkheid (0,67 fte)
- Planeconoom (1 fte)

Daarnaast is er een vraag naar extra formatie voor de procesregisseur Zorg en veiligheid (1 fte). Deze functie is nieuw en gevraagd buiten de capaciteitsplanning om. Hetzelfde geldt voor extra formatie in het programma Duurzaamheid (3,2 fte). Het gaat hier om een nieuwe taakstelling waarvoor extra middelen zijn verkregen die we gedeeltelijk inzetten voor formatie op de onderdelen duurzaamheid (1,7 fte), biodiversiteit (1 fte) en klimaatadaptatie (0,5 fte). Verdere onderbouwing is opgenomen in het programma Duurzaamheid, dat door de gemeenteraad is vastgesteld op 6 februari jl.

De dekking van de formatie-uitbreiding is als volgt:

De kosten van de procesregisseur Zorg en veiligheid en consulent Zorg komen ten laste van het begrotingsresultaat. De kosten van de beleidsmedewerker Inclusie en toegankelijkheid zijn incidenteel (2024 en 2025) en worden gedekt uit de reserve Opvang ontheemden Oekraïne.
De kosten van de planeconoom worden voor 70% gedekt uit de opbrengsten plankosten. De overige 30% komt ten laste van het begrotingsresultaat.

Voor een toelichting op deze formatie-uitbreiding wordt verwezen naar de vraag naar extra geld in programmagroep 6 Organisatie, met uitzondering van de formatie-uitbreiding in het programma Duurzaamheid (programmagroep 5 Toekomstbestendige leefomgeving).

Informatievoorziening

In 2024 werken we verder aan een betrouwbare en veilige informatievoorziening volgens de kaders van het Informatiebeleid Dommelvallei 2021-2025. Belangrijke onderwerpen waar we aan werken zijn:

• Verder bouwen aan de informatievoorziening die nodig is voor een optimale uitvoering van de Wet Open Overheid;
• Aanpassingen in processen en systemen voor de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer;
• Transitie naar de cloud, op basis van de resultaten van extern onderzoek;
• Digitale duurzaamheid waarbij informatie vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig is;
• Risicoanalyses, waaronder risicoworkshops informatiebeveiliging met directie en management om de roadmap informatiebeveiliging en privacy te actualiseren;
• Weerbaarheid op het gebied van informatieveiligheid en privacy verder verhogen, aan de hand van een meerjarig bewustwordingsprogramma;
• Toetsen aan de vastgestelde kaders, waaronder de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet op Politie Gegevens (Wpg).
De benodigde werkzaamheden en projecten komen terecht in het Informatieplan 2024-2025 Dommelvallei.

Control

Accountant
In de tweede helft van 2023 worden gesprekken gevoerd met de accountant hoe opvolging te geven aan zijn adviezen uit de managementletter en het accountantsverslag. Uitwerking daarvan gebeurt gedeeltelijk in 2024.

Rechtmatigheidsverantwoording
Het college geeft in 2024 een rechtmatigheidsverantwoording af bij de jaarrekening 2023. De wetgeving hiervoor is eind 2022 door de Tweede Kamer vastgesteld. Tot en met de jaarrekening 2022 gaf de accountant zijn oordeel over zowel de rechtmatigheid als de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant toetst de jaarrekening 2023 alleen nog op getrouwheid.
De rechtmatigheidsverantwoording is vertaald in de in 2023 gewijzigd vastgestelde financiële en controleverordening.
Samen met de accountant bereiden we dit in 2023 en begin 2024 voor, zodat we een rechtmatigheidsverantwoording kunnen afgeven bij de jaarrekening 2023.

Kengetallen

(peildatum: 1-7-2023)
Formatie (excl. college B&W en griffie)

Afdeling	Factor	Peildatum 1-1-2023	formatie 1-1-2024
Staf	fte	5,00	6,89
Ruimte	fte	88,45	93,33
Dienstverlening	fte	60,68	60,24
Samenleving	fte	77,32	79,44
Totale formatie	**fte**	**231,45**	**239,90**

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2023 (1 januari tot 1 juli)	2022 (1 januari tot 1 juli)
Verzuimpercentage	7,67	10,15
Gemiddelde duur (dagen)	19,5	19,65
Verzuimfrequentie	0,47	0,75
Verzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2022: 6,5%		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.
Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:
- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo
- Gemeenschappelijke regeling Senzer te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling PlusTeam te Geldrop

Vennootschappen en coöperaties:
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven

Stichtingen en verenigingen:
- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Overig:
Hoewel geen verbonden partij, is hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. De reden hiervan is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:
- Doel en openbaar belang van de verbonden partij
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:
- DB: Dagelijks bestuur
- GR: Gemeenschappelijke regeling
- NV: Naamloze Vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
De Metropoolregio Eindhoven (MRE) is een samenwerkingsverband van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het gaat om strategische, bestuurlijke samenwerking, die via een gemeenschappelijke regeling is vormgegeven. Doel is samen te werken aan bovenlokale opgaven op het gebied van economie, mobiliteit, energietransitie, de transitie landelijk gebied en wonen & ruimte. Ook geeft de MRE uitvoering aan het Stimuleringsfonds binnen Brainport Eindhoven waar gemeente Geldrop-Mierlo in deelneemt. Dit fonds stimuleert innovaties in de regio. Tot slot is ook het Regionaal Historisch Centrum ondergebracht in deze gemeenschappelijke regeling. Dit is een uitvoeringsorganisatie met taken op het gebied van archivering en toezicht, behoud en openbaar maken van cultuurhistorische informatie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De belangen van inwoners en bedrijven in Geldrop-Mierlo zijn niet alleen te vangen binnen lokale opgaven. Er spelen in toenemende mate opgaven op een bovenlokaal niveau, waar we samen met andere gemeenten en ook met andere partners invulling aan moeten geven. Het belang van de samenwerking in MRE-verband staat buiten kijf, zeker met het oog op de vraagstukken die op de regio - en dus op Geldrop-Mierlo - afkomen vanwege de schaalsprong in Brainport Eindhoven. Ruimtelijke vraagstukken op het gebied van economie, wonen, mobiliteit en duurzaamheid moeten op de schaal van de regio worden aangevlogen vanuit een perspectief van brede welvaart. Daarbij bestaat een wisselwerking met ons lokale beleid: we leveren vanuit ons beleid input voor de afspraken die we regionaal maken en omgekeerd stemmen we ons beleid af op die regionale afspraken. Naast de samenwerking binnen de regio vinden veel contacten met de provincie en met het Rijk plaats via de MRE-samenwerking.
De inschakeling van de MRE is ook opportuun om de gemeentelijke bijdragen binnen Brainport Eindhoven te structuren. Binnen Brainport wordt samengewerkt tussen bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden. De financiële en inhoudelijke inbreng vanuit gemeenten hebben we met elkaar via de MRE georganiseerd. Geldrop-Mierlo draagt hierin bij.
Van de 21 gemeenten hebben 20 gemeenten ervoor gekozen om de archieftaak niet zelf in te vullen, maar deze taak te beleggen bij een uitvoeringsorganisatie. Dit zorgt voor de gewenste (kosten)efficiëntie en kwaliteit. Stukken die voor langere tijd moeten bewaard, brengen wij dus onder binnen het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Veranderingen en ontwikkelingen

Metropoolregio Eindhoven
In 2023 is het geactualiseerde samenwerkingsakkoord 2023 - 2026 vastgesteld. Dit akkoord gaat uit van twee complementaire ontwikkellijnen, namelijk de duurzame schaalsprong Brainport en nieuwe balans in het landelijk gebied. Deze lijnen dragen in samenhang bij aan de brede welvaart van de hele regio en haar inwoners. In MRE-verband werken we aan vijf hoofdopgaven:
- schaalsprong wonen en ruimte;
- toekomstig mobiliteitssysteem;
- een veerkrachtig economisch systeem;
- vitaal landelijk gebied;
- toekomstig energiesysteem.

Door het nieuwe samenwerkingsakkoord verandert de rol en de positie van de MRE en de ambtelijke ondersteuningsorganisatie. Er wordt een doorontwikkeling voorzien van procesregie naar meer inhoudelijke regie met programmasturing op realisatie door programmabureaus op te richten. In 2024 wordt hiertoe de MRE-organisatie versterkt en is in de begroting MRE voorzien in een forse formatie-uitbreiding.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven
Binnen RHCe heeft een heroriëntatie plaatsgevonden met name om de kosten te drukken. Door focus op wettelijke taken is er meer grip op de financiën en is de afstemming met de deelnemende gemeenten verbeterd. In 2020 is besloten om de doorgevoerde uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijzen voort te zetten. In 2022 is besloten om RHCe niet de ontvlechten uit de MRE-organisatie. Het RHCe wordt in de huidige vorm verder voortgezet en doorontwikkeld.

Landgoed Gulbergen
De voorziening Gulbergen is nog niet afgewikkeld, omdat de voormalige stortplaats officieel nog niet gesloten is en de nazorg nog niet is overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Het ziet er naar uit dat de nazorg van de stortplaats Gulbergen voorlopig niet aan de provincie wordt overgedragen in afwachting van onderzoek naar mogelijkheden om de toekomstige nazorgkosten te beperken. In 2020 is de erfpacht afgekocht, waardoor de MRE weer volledige zeggenschap heeft over de gronden in het gebied. Dit maakt de weg vrij om nieuwe plannen te ontwikkelen voor Gulbergen. Daarom is in 2022 een participatietraject doorlopen. Duidelijk is geworden dat grootschalige energieopwekking, woningbouw en een vakantiepark geen draagvlak hebben in de omgeving. Door deze uitkomst heeft de MRE besloten om meer tijd te nemen voor de verdere ontwikkeling van het landgoed Gulbergen.

Gemeenschappelijke regeling
Als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen moet ook de 'gemeenschappelijke regeling MRE' worden aangepast. In 2023 loopt het traject voor vaststelling van de aangepaste regeling. De planning is om de gewijzigde regeling per 1 juli 2024 in werking te laten treden.

Risico's
Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld door Algemeen Bestuur in juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Ook is bepaald welke risico’s door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de MRE-organisatie de risico’s in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico’s opnieuw beoordeeld.
In de jaarrekening 2022 zijn de volgende belangrijkste risico's op concernniveau onderkend waaraan de benodigde weerstandscapaciteit is gekoppeld:
- het doelvermogen voor eeuwigdurende nazorg voor landgoed Gulbergen is ontoereikend;
- het nieuwe samenwerkingsakkoord leidt tot uitbreiding van taken voor de MRE-organisatie waar de organisatie qua personeel en middelen niet op is ingericht, het risico bestaat dat de externe financiering niet wordt gerealiseerd;
- bezuinigingen bij de gemeenten met als gevolg lagere gemeentelijke bijdragen.
De MRE-organisatie heeft over 2022 een positief rekeningresultaat van € 469.458 behaald, bestaande uit dienst Metropoolregio Eindhoven € 260.577 positief en RHCe € 208.881 positief. Positieve resultaten worden in beginsel uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Afbreukrisico van geen deelname
Het bestaan van bovenlokale opgaven is onmiskenbaar. Niet deelnemen binnen de MRE is daardoor geen optie, omdat gemeente Geldrop-Mierlo zichzelf dan buitensluit. Dat zou dan ook gelden voor de samenwerking binnen Brainport Eindhoven, de belangenbehartiging richting provincie en Rijk en het verkrijgen van subsidies en cofinanciering van initiatieven.

Alternatieven voor geen deelname
Het samenwerken op het schaalniveau van de 21 gemeenten kan alleen via de MRE plaatsvinden. We werken op kleinere schaal ook samen met andere gemeenten aan bovenlokale opgaven (denk bijvoorbeeld aan samenwerking op veiligheidsonderwerpen of op diverse thema's binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven), maar samenwerking op regionale schaal verloopt via de MRE.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Namens gemeente Geldrop-Mierlo is burgemeester Van Bree lid van het Algemeen Bestuur en zijn verschillende wethouders betrokken bij de portefeuillehoudersoverleggen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede taken in het kader van de Omgevingswet te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.
Als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de regeling met trekking tot de ODZOB ook aangepast worden. Deze procedure is inmiddels in gang gezet. De planning is om de gewijzigde regeling per 1 juli 2024 in werking te laten treden.

Risico's
In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk.
Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname
Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 is het dagelijks en algemeen bestuur gewijzigd. In de nieuwe samenstelling neemt deel namens de gemeente Geldrop-Mierlo.:
Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester Jos van Bree.
Algemeen bestuur: voorzitter: burgemeester Jos van Bree, plaatsvervangend lid: wethouder Frans Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen. Inmiddels is op verzoek van de raad/raden een rekenkameronderzoek uitgevoerd met als doel het verbeteren van de democratische controle op de doeltreffendheid en doelmatigheid op deze op uitvoeringstaken gerichte Gemeenschappelijke Regeling. Hiervoor is een plan van aanpak “Samen aanpakken!” uitgewerkt. Ook is er een stuurgroep ingesteld om dit plan te gaan realiseren.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Doel en openbaar belang
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:
• Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
• Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
• Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
• Het in beeld brengen van risico's;
• Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen
In april 2021 is de Visie 2025 VRBZO vastgesteld. VRBZO is ook in 2024 op basis van een uitvoeringsjaarplan aan de slag met de in de visie vastgestelde speerpunten en thema's: Samen voor veilig, Weerbare samenleving en Toekomstbestendige organisatie.
VRBZO ontvangt extra gelden van het Rijk om meer te investeren in crisisbeheersing. De gelden worden besteed aan de verbetering van crisisbeheersing en informatievoorziening in de regio, en aan een bijdrage aan landelijke verbetering van informatievoorziening.
VRBZO besteedt in 2024 extra aandacht aan het toekomstbestendig maken van brandweerzorg. De afgelopen jaren creëerde VRBZO één efficiënte en doelmatige regionale (brandweer)organisatie. De komende jaren zal de focus vooral liggen op vrijwilligheid, duurzaamheid, huisvesting, vakbekwaamheid en 2e loopbaanbeleid. Onderwerpen waarbij nieuwe (landelijke) inzichten vragen om een toekomstperspectief.

Risico's
Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld:
risico's in algemene bedrijfsvoering € 500.000 - € 1.000.000
risico's model brandweerzorg € 500.000 - € 1.000.000
risico grootschalige ramp/crisis € 500.000 - € 1.000.000
totaal benodigd weerstandsvermogen € 1.500.000 - € 3.000.000
Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweerzorg (nog) lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.
Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen. In 2023/2024 zal worden bezien of er aanpassingen nodig zijn.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname
Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuid-oost

Missie (doel en belangen)
De GGD Brabant-Zuidoost streeft - onder regie van de gemeente - door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van hun leven en zelfredzaamheid te vergroten. De GGD is een proactieve, innovatieve en resultaatgerichte organisatie. De dienstverlening betreft gezondheidspreventie en snelle interventie, ambulancezorg en jeugdgezondheidszorg. De GGD is een professionele organisatie. De dienstverlening komt naast wettelijke kaders tot stand vanuit de wens van de klant in dialoog op opdrachtgevers en samenwerkingspartners. Vanuit de wet publieke gezondheid geeft de GGD vorm en inhoud aan onze collectieve preventie en gezondheidswinst.

Veranderingen en ontwikkelingen
-Meerjarenbeleidsplan
Het Meerjarig Beleidsplan 2022 - 2026 Het GGD-bestuur heeft in 2022 een nieuw Meerjarig Beleidsplan voor de periode 2022–2026 vastgesteld. Dat plan is tot stand gekomen in overleg met gemeenten en ketenpartners.

De GGD ziet voor de komende jaren de volgende maatschappelijke uitdagingen:
- Effecten van Covid-19 op de volksgezondheid
- Het verkleinen van gezondheidsverschillen
- Bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving
- Bevorderen van een mentaal gezonde samenleving
- Een signalerende regionale functie in de openbare geestelijke gezondheidszorg
- De juiste ambulancezorg als onderdeel van de acute zorgketen.

Het is onze ambitie om via regionale samenwerking tussen GGD, gemeenten en ketenpartners meer maatschappelijke impact te genereren op bovenstaande maatschappelijke uitdagingen en deze waar mogelijk meetbaar te maken.

-Zorgcoördinatie bij spoedeisende hulp (waaronder Ambulancezorg)
Met zorgcoördinatie bedoelen we dat alle ketenpartners binnen de regio werken vanuit 1 zorgloket. De inwoner met een zorgvraag kan bij dit loket terecht en het loket bepaalt uiteindelijk welke zorg nodig is. Zodoende krijgt de inwoner direct de zorg die hij of zij nodig heeft, zonder eerst (onnodig) de gang naar de Spoedeisende Hulp te maken. Landelijk worden hier al de eerste stappen in gezet. GGD Brabant- Zuidoost zal dit regionaal verder oppakken en uitwerken. In deze fase is het nog te vroeg om de financiële gevolgen van deze zorg coördinatie in te schatten. Financiering zal naar verwachting van de zorgverzekeraars komen. E.e.a. kan gevolgen hebben voor de meldkamer ambulancezorg.

-Vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg
Vanaf 1.1.2021 is de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor 0–4 jarigen bij de GGD ondergebracht, zodat er sprake is van een doorlopende lijn JGZ voor 0–18 jarigen. De GGD werkt vanuit een eigentijdse toekomstvisie op JGZ waarin ieder kind heeft het recht op te groeien in een veilige en stimulerende omgeving die het mogelijk maakt dat het kind zich optimaal ontwikkelt. De missie is het bevorderen van ontwikkelingskansen en het verkleinen van gezondheidsverschillen, zodat alle kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien. Hierbij wordt extra aandacht gegeven aan gezinnen waarvoor dat niet vanzelfsprekend is. Het nieuwe landelijk professioneel kader voor de JGZ dat per augustus 2022 in werking is getreden biedt meer ruimte aan professionals. De JGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en ziet twee belangrijke uitdagingen die het noodzakelijk maken om de dienstverlening te herzien namelijk verandering in behoeftes van klanten en krapte op de arbeidsmarkt. Het Algemeen Bestuur van de GGD erkent het belang van bovenstaande vernieuwing van JGZ en de noodzaak om ruimte voor vernieuwing te maken en heeft in december 2022 het besluit genomen om de komende 4 jaren het wendbaarheidsbudget van de GGD te bestemmen voor deze vernieuwing.

-Nu Niet Zwanger
Het eerder landelijk in gang gezette programma Nu Niet Zwanger krijgt de komende jaren zijn vervolg. Nu Niet Zwanger (NNZ) maakt de kinderwens bespreekbaar bij kwetsbare vrouwen én mannen met een opeenstapeling van complexe problemen en beperkingen. NNZ ondersteunt hen bij het nemen van de regie over hun kinderwens. En NNZ ondersteunt bij het realiseren van adequate anticonceptie als er geen kinderwens is. Doel is het voorkómen van onbedoelde zwangerschappen bij vrouwen en mannen die op dat moment geen kinderwens hebben maar die door hun vele complexe problemen niet in staat zijn adequate anticonceptie te regelen en te gebruiken.

In 2020 is in Helmond gestart met een pilot en deze is positief geëvalueerd. Inmiddels is besloten dit programma binnen onze regio uit te rollen. In 2023 haken veertien gemeenten aan en in 2024 volgen de overige zes gemeenten. De GGD levert de projectleiding en twee inhoudelijke coördinatoren. Het opleiden en begeleiden van aandacht functionarissen bij diverse organisaties (onderwijs, jeugdzorg, jongerenwerk enz.) is een belangrijk onderdeel van het programma. De kosten/baten van het programma NNZ zijn verwerkt in deze ontwerpbegroting bij de contracttaken voor gemeenten. Het programma wordt in 2025 geëvalueerd en dan kan desgewenst worden besloten om NNZ op te nemen in het basispakket van de GGD.

-Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (VIPP)
Landelijk komen in 2023 en 2024 extra middelen beschikbaar om de infectieziektebestrijding en de pandemische paraatheid van de GGD'en te versterken. Dit betekent dat de GGD Brabant Zuidoost haar capaciteit bij infectieziektebestrijding en voor de pandemische paraatheid kan gaan uitbreiden. Het gaat daarbij niet alleen om extra formatie voor IZB-artsen en –verpleegkundigen, maar ook voor epidemiologie/datascience, gedragswetenschappen en communicatie. Het bureau AEF heeft onlangs een rapport gepubliceerd waarin de capaciteit voor infectieziektebestrijding bij GGD'en in beeld is gebracht. Op basis daarvan wordt landelijk een capaciteitsnormering bepaald voor de kerntaken op dit werkterrein.
Er komt een Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI) dat voorbereidingen treft voor een pandemie en bij een pandemie of grote infectieziektenuitbraak in Nederland kan worden opgeschaald. Bij pandemische paraatheid landelijk gaat het overigens niet alleen om het flexibel kunnen op- en afschalen van de GGD (traceren, testen, vaccineren, informeren) maar ook om het flexibel kunnen op- en afschalen van de hele zorgketen (huisartsen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingshuizen, ambulancezorg ed.) en het versterken van de leveringszekerheid van medische producten. In deze begroting is een raming opgenomen van ca. € 1.000.000 voor versterking van pandemische paraatheid, vergoeding door het Rijk. Voor de versterking van infectieziektebestrijding is een voorzichtige raming opgenomen.

-Rijksvaccinatieprogramma
Momenteel wordt landelijk onderzocht of de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) voor volwassenen bij de GGD'en kan worden ondergebracht. Het kabinet heeft deze intentie reeds uitgesproken en er wordt momenteel een uitvoeringstoets uitgevoerd. De resultaten van deze toets zijn medio 2023 beschikbaar. Naar verwachting gaat de GGD vanaf 2024 de griepvaccinatie voor volwassenen uitvoeren. Aan het RVP voor zuigelingen wordt waarschijnlijk de vaccinatie tegen het Rotavirus toegevoegd. De Gezondheidsraad heeft dat geadviseerd en het Kabinet moet daarover nog een besluit nemen. De kans is aanwezig dat er m.b.t. het Rotavirus ook inhaalcampagnes zullen volgen. In 2022 en 2023 zijn stappen gezet om alle zwangere vrouwen in de 22e week van de zwangerschap een vaccinatie tegen kinkhoest aan te bieden. De GGD brengt alle vaccinaties (kinderen, volwassenen) onder in een Vaccinatie Expertise Centrum.

De (mogelijke) uitbreiding van het RVP is (m.u.v. de 22 wekenprik) in deze ontwerpbegroting nog niet verwerkt, zodra daarover meer bekend is zullen de financiële gevolgen via een begrotingswijziging worden aangeboden. Mogelijk loopt de financiering van de uitbreidingen in de eerste jaren via het Rijk zoals dat in het recente verleden bij andere uitbreidingen ook is gebeurd. De voorlichting over het RVP zal de komende jaren extra aandacht vragen om de gewenste vaccinatiegraad op peil te houden. Momenteel onderzoekt de GGD welke doelgroepen om extra aandacht vragen. Een deel van de middelen voor het RVP zullen we inzetten voor extra voorlichting. Een subsidieaanvraag bij het KWF loopt.

-Zorgakkoorden en een regionale preventie infrastructuur
In het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) maken gemeenten en verschillende zorgpartijen afspraken over te bereiken gezondheidsdoelen voor de komende jaren. Beide akkoorden hangen nauw met elkaar samen. Beide akkoorden passen in een beweging van ‘zorg naar gezondheid’ die door veel gemeenten al is ingezet. De thema's die in GALA centraal staan, komen sterk overeen met de thema's die opgenomen zijn in het Meerjarig Beleidsplan van de GGD Brabant Zuidoost. Gemeenten krijgen van het Rijk vanaf 2023 middelen om een regionale preventie infrastructuur te ontwikkelen. Om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden zet de rijksoverheid de komende jaren meer in op preventie waarbij breed gekeken wordt naar gezondheid. Het Rijk ziet hierbij een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten.

De GGD wil als kernpartner van onze gemeenten in gezondheidspreventie meewerken aan het opbouwen van een regionale preventie infrastructuur en is bereid een procesrol te nemen bij het verder uitwerken en implementeren van GALA.
Gemeenten ontvangen per 2023 een brede specifieke uitkering (SPUK) via het gemeentefonds voor programma's op het terrein van gezondheid. GALA en SPUK omvatten 15 programma's waarop gemeenten kunnen inzetten. In die uitkering is ook een bedrag voorzien om de advies- en kennisfunctie van de GGD te versterken. In deze fase zijn de financiële gevolgen voor de GGD nog niet te overzien. Later zullen begrotingswijzigingen worden aangeboden.

-Informatieveiligheid/privacy, verbetering van de informatiehuishouding en risicomanagement.
De maatschappij en wetgeving stelt steeds hogere eisen aan informatieveiligheid. Elke GGD-klant mag ervan uitgaan dat zijn/haar gegevens bij de GGD in veilige handen zijn. De kans op datalekken is toegenomen en de impact kan groot zijn (cybercrime). De GGD heeft hiermee bij de Coronabestrijding te maken gehad en heeft haar niveau van informatieveiligheid opgehoogd (naar E3), maar is nog niet op het gewenste niveau (E5). De GGD moet als zorginstelling kunnen voldoen aan de NEN 7510 norm. Verder zijn drie cruciale sleutelfunctie m.b.t. informatieveiligheid en privacy t.w. de Functionaris Gegevensbescherming (FG), de Privacy-officer (PO) en de Security-officer (SO) die ten dele ingevuld zijn binnen de GGD (en deels via inhuur derden). De Wet Open Overheid (WOO), waaraan de GGD ook gehouden is, stelt hoger eisen aan de (digitale) informatiehuishouding (voorheen archiefbeheer) en het actief en passief openbaar maken van informatie.

Verder is in de praktijk te zien dat het aantal WOO-verzoeken (voorheen WOB-verzoeken) dat bij de GGD binnenkomt flink is gestegen. Gemeenten krijgen van de Rijksoverheid extra middelen om de WOO te implementeren en daarin is ook financiering voor gemeenschappelijke regelingen opgenomen. De provincie heeft als toezichthouder op het archiefbeheer door gemeenschappelijke regelingen het huidige niveau van archiefbeheer bij de GGD als onvoldoende gekwalificeerd en een verbeterplan geëist. Het verbeterplan is eind 2022 door het GGD-bestuur vastgesteld en wordt de komende jaren uitgevoerd. Een onderdeel van het plan is het op orde brengen van de formatie en het budget voor de informatiehuishouding/ het archiefbeheer. De GGD heeft de financiële gevolgen van het op orde brengen van informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement in beeld gebracht en verwerkt in deze ontwerpbegroting. Ze onderzoeken de mogelijkheden, synergievoordelen en meerwaarde van samenwerking met de andere Brabantse GGD’en op bovengenoemde thema's. Het niet voldoen aan de gestelde eisen brengt de volgende risico's met zich mee:
- In gevaar komen van de zorg continuïteit van de GGD a.g.v. Cybercrime of ICT-storingen;
- Imagoschade;
- Juridische of financiële claims van eventuele gedupeerden van datalekken/ cybercrime;
- Scherper toezicht en/of boetes door toezichthouders (Provincie en/of Autoriteit Persoonsgegevens) a.g.v. het niet nakomen van wettelijke verplichtingen (AVG, Archiefwet of Wet Open Overheid). Het Algemeen Bestuur van de GGD erkent de noodzaak om informatieveiligheid, de informatiehuishouding en het risicomanagement bij de GGD op orde te brengen. De financiële gevolgen zijn in deze ontwerpbegroting 2024 verwerkt.

-Forensische geneeskunde
De GGD werkt bij Forensische Geneeskunde in toenemende mate samen met de GGD Hart voor Brabant. Het feit dat de politie-eenheid Oost-Brabant als opdrachtgever fungeert voor arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek, speelt hierbij een rol. Ook de schaarste aan personeel speelt hierbij een rol (schaalsprong noodzakelijk). Deze samenwerking is in de praktijk jaren geleden al ingezet en wordt in 2023 doorontwikkeld en geformaliseerd in een samenwerkingsovereenkomst waarbij de GGD Brabant- Zuidoost wil gaan fungeren als centrum-GGD voor Forensische Geneeskunde in Oost-Brabant. De forensisch artsen en verpleegkundigen komen bij een dergelijke constructie in dienst bij de GGD BZO en werken als team voor de hele politieregio Brabant-Oost. De GGD Brabant-Zuidoost zal de ondersteuning bieden voor het hele team (HR, ICT, enz.). De financiële gevolgen hiervan zijn nog niet verwerkt in de ontwerpbegroting 2024.

- Nieuwkomers in onze regio
Onze regio heeft de afgelopen jaren te maken met een groeiende instroom van nieuwkomers/immigranten. Het gaat dan met name om:
- Asielzoekers
- Statushouders
- Arbeidsmigranten
- Expats
- Vluchtelingen vanuit de Oekraïne

Immigranten brengen extra inspanningen voor de GGD met zich mee. Deels tellen deze nieuwkomers mee bij de inwoners- en kindbijdrage aan de GGD (indien zij zijn opgenomen in de GBA), al ijlt dat een jaar na omdat 1 januari als peildatum voor de inwoners- en kindbijdrage geldt en de nieuwe instroom gedurende een jaar niet in de inwonersbijdrage meetelt terwijl de GGD aan deze mensen wel zorg moet leveren (vooral JGZ). Deels werden die inspanningen vergoed door het Rijk via een meerkostenregelingen zoals de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de opvang van asielzoekers in de crisisnoodopvang. De JGZ voor Oekraïense kinderen loopt via het gemeentefonds. Het deel dat niet meetelt in de inwoners- of kindbijdrage gaat knellen. We verwachten dat de instroom van nieuwkomers de komende jaren, gelet ook op de groeiambitie van onze regio, zal aanhouden en doorgroeien en dat ook de vluchtelingen uit de Oekraïne in 2024 nog extra aandacht zullen vragen (een deel zal blijven, een deel gaat terug). In hoeverre crisisnoodopvang in 2024 nog nodig zal zijn, valt nu niet te overzien. Onder de nieuwkomers bevinden zich ook kinderen (schatting: 40 %) en zodra deze kinderen een verblijfstatus hebben gekregen en in de gemeentelijk basisadministratie zijn opgenomen ontvangen deze kinderen reguliere Jeugdgezondheidszorg. We analyseren momenteel de impact van de groeiende instroom van nieuwkomers op de GGD en komen zo nodig met een financieringsvoorstel. De reguliere instroom van asielzoekers komt via Ter Apel terecht in een COA-locatie in onze regio. De diensten die de GGD voor deze groep uitvoert worden door het COA bij de GGD ingekocht (kosten en baten meegenomen bij contracttaken). Momenteel zijn er 5 COA-opvanglocaties in onze regio waarvan het AZC in Budel verreweg het grootst is. De gemeenteraad van Cranendonck heeft aangegeven het AZC in Budel in 2024 te willen beëindigen. Als dit gebeurt dan heeft dat effect op de GGD-begroting (financieel risico).

-Omgevingswet
De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. De GGD bereidt zich samen met gemeenten, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en Waterschappen voor op deze wet. Zo is er onder verantwoordelijkheid van het vorige GGD-bestuur een regionale paragraaf ‘Ruimte voor gezondheid” ontwikkeld en heeft het voormalige GGD-bestuur de GGD diensten- en productencatalogus omgevingswet vastgesteld. Samen met de andere Brabantse GGD’en is een Brabantse Omgevingsscan (Bros) ontwikkeld (Brabantse Omgevings Scan), is een lijst gemaakt wanneer de GGD te betrekken bij omgevingsvergunningen en wordt momenteel gewerkt aan een digitaal portaal waar standaard GGD-adviezen te vinden zullen zijn en waar gemeenten adviesaanvragen op maat kunnen indienen.
De GGD stelt de gezondheid van burgers centraal bij het inrichten van de ruimte. In de omgevingswet is het belang van gezondheid goed verankerd. In artikel 1 van de wet is bepaald dat de wet gericht is op een veilige en gezonde leefomgeving te vervulling van maatschappelijke behoeften en dat bij het toedelen van functies aan locaties rekening moet worden gehouden met het belang van het beschermen van gezondheid.

En in artikel 3 is bepaald dat er bij de omgevingsvisie rekening gehouden moet worden met het voorzorgbeginsel en het preventiebeginsel. In de huidige Wet Publieke Gezondheid is bepaald (art. 2) dat het college van B&W bij bestuurlijke beslissingen gezondheidsaspecten moet bewaken en dat, voordat er besluiten worden genomen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de publieke gezondheid, het college advies vraagt aan de GGD. Voor de GGD zitten er twee belangrijke aspecten aan de leefomgeving: deze moet de gezondheid beschermen en gezond gedrag bevorderen. De 25 GGD'en in Nederland hebben drie kernwaarden bepaald en uitgewerkt: een gezonde leefomgeving, gezonde gebouwen en gezonde mobiliteit (fietsen en wandelen boven autoverkeer). In de Kadernota 2024 heeft de GGD reeds aangekondigd dat de Omgevingswet een taakuitbreiding voor de GGD met zich meebrengt. De GGD verwacht door gemeenten betrokken te worden bij omgevingsvisies, omgevingsplannen en omgevingsvergunningen.

Risico's
De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD BZO neemt de laatste jaren weer langzaam toe, maar is gezien de omvang van de risico's en exploitatie- omvang nog vrij beperkt. De risico-inventarisatie van begin 2022 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.400.000,- voor het Programma Publieke Gezondheid en ca. € 2.500.000,- voor het Programma Ambulancezorg. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, en dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR hiervoor leidend zijn. Gegeven de verwachte omzet 2024 is voor beide programma's inmiddels een hogere trede in de staffel van toepassing; voor PG is een bandbreedte van toepassing van € 2.000.000 tot € 2.400.000 en voor AZ van € 1.500.000,- tot € 2.000.000,-. In de 4GR-notitie is ook vastgesteld dat dit een kaderstellende bandbreedte is. Dit betekent dat het aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten wordt of die bandbreedte ook volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een lager weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van hogere omvang niet uit die algemene reserve kunnen worden opgevangen. De verwachting is dat Algemene Reserves in de komende jaren vanuit reguliere exploitatiesaldi op het gewenste minimum niveau kunnen worden gebracht.

In de jaarrekening worden telkens alle geïnventariseerde risico's uitgebreid beschreven, als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd:

- Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.

- Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. Vanwege toegenomen (inzicht in de) externe dreiging en ervaringen (o.a. datalek covid), de geconstateerde achterstand in informatiebeveiliging in combinatie met de grote hoeveelheid persoonsgegevens die de GGD zowel bij PG als AZ beheert, wordt de omvang van dit risico hoger ingeschat.

- O.a. vanwege de nog af te sluiten nieuwe CAO per 2023, is het risico van stijging van de salariskosten boven de indexering actueel, hoewel de verwachting is dat gemeenten dit gezien de omvang zullen compenseren.

- De Corona-, M-Pox en Oekraïne-crises maken duidelijk dat rampen en pandemieën een enorme impact op de werkzaamheden van de GGD kunnen hebben. Veelal zal het Rijk de kosten daarvan echter vergoeden, zoals ze nu ook voor de genoemde crises heeft toegezegd; de daarvoor toegekende vergoedingsregeling vanuit VWS geeft op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een verslechterde algemene gezondheidssituatie van de burgers in onze regio.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname
Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname aan het Dagelijks bestuur, Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Dagelijks bestuur, Algemeen bestuur en financiële commissie lid: wethouder M. Sanders-de Jonge.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang
Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen
De dienstverlening groeit mee met de wensen van de deelnemende gemeenten. De vraag naar lokaal maatwerk neemt toe. Hieraan wordt medewerking verleend binnen de mogelijkheden die er zijn. Integrale advisering wordt als steeds belangrijker ervaren, waardoor beleidsadviseurs zich steeds meer ontwikkelen als 'integrale business partners'.

Risico's
Het zoeken naar een balans tussen dienstverlening aan de individuele deelnemers enerzijds en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.

Afbreukrisico van geen deelname
Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname
De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat: burgemeester J. van Bree en wethouders F. Stravers en H. v.d. Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, inclusief voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester J. van Bree en gemeentesecretaris N. Scheltens.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang
Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Wij verwachten dat Senzer passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat voor zover mogelijk ongeveer 30% van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten. Het verwachte resultaat is dat er brede participatie wordt gerealiseerd met uitstroom vanuit de bijstand daar waar mogelijk. Dit alles dient rechtmatig en doelmatig te worden uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreden tot de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. Het functioneren van Senzer is in 2019 geëvalueerd. Het gaat om een goed functionerend en modern werkbedrijf. Dit heeft geleid tot een actualisatie van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraad heeft per januari 2023 ingestemd met een geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling Senzer op basis van delegatie.

Risico's
Binnen de GR is afgesproken dat de samenwerkende gemeenten de te ontvangen BUIG-middelen en Participatiemiddelen aan Senzer beschikbaar stellen conform de reikwijdte van de opdracht. Om te voorkomen dat er financiële tekorten ontstaan is ons beleid er op gericht de dienstverlening van Senzer zo efficiënt en effectief mogelijk plaats te laten vinden binnen de bestaande financiële kaders. Wij zijn als deelnemer -samen met de andere deelnemers- aan de gemeenschappelijke regeling volledig risicodrager voor eventuele tekorten van Senzer.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Senzer is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.
Dagelijks Bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans.
Algemeen Bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Eens per 4 jaren wordt het meerjarenplan GR Senzer voor zienswijzen aan de gemeenteraden voorgelegd, jaarlijks zal de meerjarenbegroting van de GR Senzer voor zienswijzen worden voorgelegd aan de gemeenteraad en maandelijks worden de factsheets met actuele cijfers met de raad gedeeld.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze inwoners betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen en het ketenbeheer) overgedragen van de gemeenten naar Cure. Cure onderzoekt met andere gemeenten de mogelijkheden om te komen tot nascheiding van het restafval. Randvoorwaarden daarbij zijn dat er sprake moet zijn van een bewezen techniek en dat er geen (financiële) risico's genomen worden.
Risico's
De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname
Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname
Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Dagelijks bestuur: lid: wethouder H. v.d. Laar. Algemeen bestuur: leden: wethouder H. v.d. Laar en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang
Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo en Veiligheid.
Afgelopen maanden is er hard gewerkt om de eerder ontstane wachtlijst te verkorten. We boeken hier successen. Het ziekteverzuim is nog steeds hoog. Er is een aantal maatregelen genomen zodat de continuïteit van de dienstverlening niet in het geding komt. Inhuur voor managementtaken is hier een voorbeeld van.

Risico's
De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.

Afbreukrisico van geen deelname
De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.

Alternatieven voor geen deelname
De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.

Naam	Functie	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
K. Vortman	Wethouder	X	X
M. Sanders - d. Jonge	Wethouder	X	X
P. Looijmans	Wethouder	X	
S. v.d. Goor - Gelens	Wethouder	X	

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks voor wat betreft de meerjarenbegroting en jaarrekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang
De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen
Per eind 2018 heeft de BNG Bank duurzame obligaties uitgegeven. De opbrengst hiervan wordt duurzame projectfinanciering alsmede balansfinanciering van de Nederlandse gemeenten en woningcorporaties, die in hun categorie het best scoren op het gebied van duurzaamheid en sociaal beleid.
De BNG Bank gaat zelf vanaf 1 december 2023 het betalingsverkeer uitvoeren. De BNG en Centric hebben dit vanuit strategische overwegingen besloten. De overgang van een 20-tal medewerkers past in deze strategie. Centric blijft de IT-ondersteuning doen.

Risico's
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody’s, en AA+ van Standard & Poor’s en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder H. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen
N.v.t.

Risico's
Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Afbreukrisico van geen deelname
Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Via de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wethouder F. Stravers woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het gezamenlijke doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost door onder de regie van het ZVHBZO complexe problematiek aan te pakken om zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te bestrijden. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Zorg- en Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Zorg- en Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De kracht van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen. In de loop van de jaren is de methodiek PGA op steeds meer doelgroepen toegepast, zoals m.b.t. personen die (dreigen te) radicaliseren, verwarde personen en slachtoffers mensenhandel. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's
Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname
Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Zorg- en Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.
Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur.

Vanaf halverwege 2022 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder M. Sanders-de Jonge (Geldrop-Mierlo), namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang
Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar inwoners, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.

Risico's
Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname
De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname
In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vijf clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost; 5. Overig, aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten.
BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

Doel en openbaar belang
De Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (Regionaal Inlichtingen en Expertise Centrum) is een samenwerkingsverband voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. Om vorm te geven aan deze samenwerking is er een convenant afgesloten tussen deze convenantspartijen. Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zoel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden. Het RIEC werkt voor alle gemeenten in de Provincies Brabant-Zeeland. De financiering van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast dragen de Provincies bij en de politie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Op grond van het convenant kunnen gegevens en signalen met betrekking tot ondermijning worden uitgewisseld en verder verrijkt.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2020 is er een nieuw convenant ‘bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland’ afgesloten. Dit convenant vormt een aanvulling op het eerdere convenant van het RIEC convenant ten behoeve van bestuurlijke en geïntegreerde aanpak georganiseerde criminaliteit, bestrijding handhavingsknelpunten en bevordering integriteitsbeoordelingen’ uit 2014. De samenwerking strekt zich daarmee uit over twee Provincies en integreerde de werkzaamheden van de Taskforce (integrale aanpak en innovatie) met die van de RIEC’s (informatiedeling en juridische ondersteuning).
Sinds 2019 is er een basisteam programmaleider actief voor basisteam Dommelstroom om o.a. gemeenten te helpen bij de aanpak van ondermijning. Ook is in 2020 gestart met het Dommelstroom Interventie Team (DIT) waarmee ook op het gebied van controle en handhaving meer ingezet kan gaan worden op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Risico's
Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Brabant-Zeeland zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijning. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het is dusdanig complex en groot dat dit als individuele gemeenten niet hanteerbaar is. Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente is dan genoodzaakt zelf acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc.). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven ’s-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. De taskforce RIEC en het convenant

‘bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland’ heeft een werkgebied van de Provincies Brabant en Zeeland.

De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Burgemeester van Bree neemt als voorzitter van Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom deel aan de bestuurlijke regiegroep.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt bijgepraat door middel het actieplan ondermijning en het jaarverslag ondermijning Dommelstroom. Ook vindt er periodiek een themabijeenkomst plaats.

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang
Binnen de 9 deelnemende gemeenten versterken van een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en het bevorderen van een bloeiende economie c.q. versterken van het vestigingsklimaat. In de samenwerkingsagenda 2023 hanteren we vier thema's , waarop we door samenwerking het verschil kunnen maken. Het betreft de thema's economie, wonen, voorzieningen & evenementen en ruimte.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Binnen het samenwerkingsverband versterken we elkaar en opereren we op verschillende onderwerpen als ware we één gemeente. Hierdoor kunnen we beter inspelen op de behoeften van inwoners en bedrijven. Door samen te werken versterken we de kwaliteit van leven voor onze inwoners en de economie. De samenwerkingsagenda houdt nadrukkelijk verband met de Brainportstrategie en de programma's binnen de MRE. Er wordt ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met andere samenwerkingsverbanden.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2023 is de samenwerkingsagenda geactualiseerd. Toen is besloten om door te gaan op de bestaande samenwerkingsthema's economie, wonen, voorzieningen & evenementen en ruimte. In 2024 wordt balans gezocht tussen de inzet in MRE-verband en de inzet in SGE-verband. Mogelijk dat bepaalde onderwerpen verschuiven van de SGE-agenda naar MRE-programma's, omdat deze op regionale schaal spelen.

Risico's
De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Hierdoor blijven de raden hun bevoegdheden onverkort behouden. Dat betekent dat de negen afzonderlijke raden steeds een gelijkluidend besluit moeten nemen. Het is ook niet mogelijk om een deel van de agenda te accorderen.

Afbreukrisico van geen deelname
Niet deelnemen betekent dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit in het stedelijk gebied en niet profiteert van de afspraken die met andere partners zijn/worden gemaakt.

Alternatieven voor geen deelname
Voor samenwerking op bovenlokale opgaven die op subregionale schaal spelen kan Geldrop-Mierlo het beste aangesloten zijn op het SGE. Andere subregionale netwerken kennen net andere opgaven en hebben een ander niveau van organisatie. De 9 gemeenten van het SGE worden tezamen ook als subregio binnen de MRE worden beschouwd. Een overstap naar een andere subregionale samenwerking / MRE-subregio ligt niet voor de hand.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Er is een Bestuurlijk Platform voor het uitzetten van de lijnen binnen de samenwerking en er zijn portefeuillehoudersoverleggen op de thema's. Hierin wordt wanneer nodig de besluitvorming door de raden voorbereid. De beslissingsbevoegdheid is bij de gemeentebesturen gebleven.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan. Daarnaast worden er vanuit het SGE jaarlijks twee conferenties georganiseerd, waarop de raadsleden hun input voor de agenda van de samenwerking kunnen leveren.

Netwerksamenwerking middelgrote gemeenten Brabant (M7) en landelijk (M50)

Doel en openbaar belang
Het doel van deze netwerksamenwerkingen is om beter in te kunnen spelen op opgaven die in de betrokken gemeenten spelen en om de belangen van middelgrote gemeenten te behartigen op provinciaal en landelijk niveau. Daarnaast kan expertise worden gedeeld.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Middelgrote gemeenten kennen op verschillende thema's vergelijkbare opgaven. Daarom heeft gemeente Geldrop-Mierlo zich in 2023 aangesloten bij het Brabantse netwerk en het landelijke netwerk van middelgrote gemeenten. Door gezamenlijk op te trekken kan beter worden ingespeeld op vraagstukken, kunnen de belangen van middelgrote gemeenten goed worden behartigd bij provincie en het Rijk en kan kennis worden uitgewisseld.

Veranderingen en ontwikkelingen.
Geldrop-Mierlo is sinds september 2023 aangesloten bij beide netwerken, tegelijk met gemeente Veldhoven en gemeente Land van Cuijk. In 2024 wordt de M7-samenwerkingsagenda tegen het licht gehouden.

Risico's
De effectiviteit van deelname aan deze netwerksamenwerking moet zich nog bewijzen. We evalueren dit en brengen eventuele verbeterpunten in de samenwerkingen in.

Afbreukrisico van geen deelname
De positie van Geldrop-Mierlo kan dan minder goed wordt versterkt.

Alternatieven voor geen deelname
-

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Burgemeester Van Bree neemt binnen beide netwerksamenwerkingen deel in het burgemeestersoverleg. Portefeuillehouders vertegenwoordigen de gemeente bij diverse bijeenkomsten over specifieke onderwerpen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2022	Realisatie Vreemd vermogen 2022	Realisatie Resultaat 2022	Prognose Eigen vermogen 2024	Prognose Vreemd vermogen 2024	Prognose Resultaat 2024	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	14.449.317	13.786.189	469.458	13.512.219	11.966.526	0	575.174	587.222
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	1.012.315	6.636.669	-2.253.508	1.848.541	6.336.669	0	405.237	501.869
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	2.251.206	40.146.000	474.203	2.167.498	40.926.084	0	1.986.486	2.344.275
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	5.465.592	26.123.076	412.439	4.287.000	13.802.000	0	1.431.099	1.632.575
Dienst Dommelvallei	550.000	5.281.000	216.000	642.000	3.469.000	0	6.818.856	6.855.712
Senzer	21.579.000	24.420.000	375.000	15.694.000	20.600.000	-742.000	15.726.100	17.595.007
Cure Afvalbeheer	998.361	34.341.908	2.150.461	onbekend	onbekend	0	3.564.000	3.982.000
PlusTeam	0	173.000	0	0	0	0	1.878.198	1.960.167
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.615.000	140.844.000	300.000.000	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Breedband Regio Eindhoven	4.611.869	2.808.765	339.203	onbekend	onbekend	onbekend	geen dividenduitkering	geen dividenduitkering
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	onbekend	onbekend	188.030	onbekend	onbekend	onbekend	13.147	13.595
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	1.405.076	1.139.797	1.003.218	onbekend	onbekend	onbekend	173.880	199.332
Taskforce-RIEC Brabant Zeeland	nvt	nvt	0	onbekend	onbekend	onbekend	32.263	onbekend

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

Gezien het actuele weerstandsvermogen van het grondbedrijf is een actualisatie van de grondexploitaties in het kader van deze begroting niet nodig. Dit betekent dat deze toelichting zich beperkt tot actuele tabellen van de diverse reserves en voorzieningen en een algemene toelichting.

Ontwikkelingen grondexploitaties

De verwerving voor de realisatie van dit project loopt, maar gaat op dit moment minder snel dan gehoopt. De kans is groot dat het plan in twee of drie fases gerealiseerd zal worden.

Groot Luchen
Na het bouwrijp maken van een aantal deelgebieden kunnen er woningen worden gebouwd aan de noordzijde van het begin van de Vlinderlaan en aan de westzijde van de Burgemeester Termeerstraat. Voor het gebied rondom de Fazantlaan zijn de plannen geconcretiseerd. De ruimtelijke procedure voor dit gebied kan eind 2023 worden gestart. In 2024 wordt gewerkt aan de concretisering van de plannen voor de oostzijde van de Burgemeester Termeerstraat.

Centrum West
De planvorming voor Centrum West loopt in het verlengde van het aangrenzende gebied dat onderdeel uitmaakt van de woningbouwimpuls. De locatie Stationsstraat 33 is in gebruik door Oekraïners. Voor de Van der Puttschool is een mogelijke verplaatsing naar de locatie Linze in voorbereiding.

Woningbouw Strabrecht
Voor het woningbouwdeel bij het nieuwe Strabrecht college vindt de aanleg van de parkeerplaatsen al plaats, omdat deze ook t.b.v. de school en het nieuwbouwplan voor Berkenheuvel zijn. De grond voor het woningbouwplan zal waarschijnlijk in 2024 worden verkocht.

Bogardeind 85 t/m 123
De verwerving voor de realisatie van dit project loopt, maar gaat op dit moment minder snel dan gehoopt. De kans is groot dat het plan in twee of drie fases gerealiseerd zal worden.

Rielsepark
Het resterende perceel zal binnenkort verkocht worden, waarbij overdracht bij de notaris in 2024 plaats zal vinden. De grondexploitatie kan daarna worden afgesloten.

Genoenhuizerweg
Voor het plan aan de Genoenhuizerweg zijn de stukken t.b.v. de ruimtelijke procedure in voorbereiding. Een aantal aangrenzende percelen worden betrokken bij de verdere planuitwerking.

Johannesschool
De koopovereenkomst voor de voorzijde van de Johannesschool is ontbonden, omdat kopers een beroep hebben gedaan op de ontbindende voorwaarde.

De Waag
De verkoopovereenkomst is getekend en de sloop heeft plaatsgevonden. Nadat het terrein bouwrijp is opgeleverd zal overdracht aan Compaen plaatsvinden.

Kavels Loeswijk
Er is overeenstemming bereikt met de eigenaar van het perceel waarop een vrijstaande woning gerealiseerd kan worden. Samen met drie percelen op gemeentelijke grond voor vrijstaande woningen wordt een wijzigingsplan voorbereid, zodat de percelen in 2024 in de verkoop kunnen worden gebracht.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties
De stand van de reserve grondexploitaties, na resultaatbestemming jaarrekening 2022, bedraagt € 14.661.358,-. Na aftrek van claims gaat het om een bedrag van € 8.074.321,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De stand van deze reserve, na resultaatbestemming jaarrekening 2022, bedraagt € 1.996.246,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen
De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 4.950.994,-. De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 25.000,-.

a. Reserve grondexploitaties
De belangrijkste claim op de Reserve grondexploitaties heeft betrekking op de woningbouwimpuls. Hierop is een correctie gemaakt voor het project Bogardeind, omdat er voor dit project een verliesvoorziening is getroffen, die op termijn voor een deel kan worden gedekt uit de cofinanciering van de woningbouwimpuls. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die t/m 2026 nog ten laste van de lopende grondexploitaties moet worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo 31 december 2022	**15.137.793**
Bij: saldo fonds bovenwijks Voorzieningen na resultaatbestemming 2021 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	239.140
Af: afwaardering extra geactiveerde plankosten Woningbouwimpuls	-347.565
Af: afwaardering niet te verhalen plankosten overige plannen derden	-188.964
Af: extra storting in verliesvoorziening Spoorzone / Jonkvrouw	-22.147
Af: rentebijschrijving cofinanciering Woningbouwimpuls	-156.299
Saldo na resultaatbestemming 2022 en terugstorting deel voorfinanciering	**14.661.958**
Af: Claim stortingen reserves die t.l.v. reserve tussentijdse winstnemingen was gebracht	-3.928.297
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-4.221.492
Af: Claim t.b.v. Bogardeind	1.562.752
Saldo na resultaatbestemming 2022 en claims	**8.074.921**

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De fondsafdrachten van gemeentelijke projecten worden ten laste van deze reserve gebracht. Daarnaast worden de tussentijdse resultaten van lopende projecten verwerkt via deze reserve. Er wordt naar gestreefd om met deze reserve de projectspecifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties op te kunnen vangen.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2022	**1.939.615**
Af: Resultaat tussentijdse winstneming 2022	-556.374
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2022	-101.640
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2022	-33.210
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2022	-16.605
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2022	-10.820
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2022	-24.720
Saldo na resultaatbestemming 2022	**1.196.246**

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Er zijn vier lopende projecten met een verwacht verlies en dat zijn Bogardeind, Emopad, Rielse Park en Vesperstraat/ De Waag.

Verliesvoorziening lopende grondexploitaties 1 januari 2023	**4.950.994**

Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	35.389
Rielsepark	112.318
Bogardeind	4.673.875
Vesperstraat / De Waag	129.512
Totaal benodigd	**4.950.994**

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening afgesloten complexen 1 januari 2023	**25.000**

Beide voorzieningen worden in het kader van de jaarrekening 2023 geactualiseerd.

Weerstandsvermogen

In het kader van de jaarrekening 2022 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op circa € 9,8 miljoen. Er is daarbij gekeken naar de risico's voor zowel de lopende grondexploitaties als de risico's voor de projecten van de woningbouwimpuls.
Het totaal van de Reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming bedraagt bijna € 9,3 miljoen. Dat betekent een weerstandsvermogen van 95% ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit van circa € 9,8 miljoen. Op basis van het huidige beleid betekent dit dat er geen maatregelen nodig zijn en dat de aankoopbevoegdheid van het college € 1,75 miljoen bedraagt.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen in het kader van de jaarrekening van 2023 weer geactualiseerd worden. Voor het laatste meerjarenperspectief wordt verwezen naar de jaarrekening 2022.

Materiële vaste activa

Voor locaties die in het verleden zijn gekocht maar waarvoor nog geen concrete plannen bestaan, moet jaarlijks worden beoordeeld of ze moeten worden afgewaardeerd. Dat heeft in het kader van de jaarrekening van 2022 plaatsgevonden.

Geactiveerde plankosten
Jaarlijks moet beoordeeld worden of de geactiveerde plankosten gedekt kunnen worden uit de te ontvangen bijdrage van de initiatiefnemers. In het kader van de jaarrekening van 2022 heeft dit plaatsgevonden. Voor de geactiveerde plankosten van de Jonkvrouw is bij de jaarrekening 2022 de verliesvoorziening voor Spoorzone / Jonkvrouw verhoogd.

Overzicht fondsen uit de nota kostenverhaal vanaf 2015

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hieronder wordt weergegeven wat het actuele saldo van de diverse reserves is per 1-1-2023, wat het saldo van bestaande claims is en welke ruimte er nog is voor nieuwe doeleinden en ambities die voldoen aan de criteria van de reserves.

Fondsen	Saldo na resultaatbestemming 2022	Claims cq afgesplitst t.b.v. woningbouwimpuls	Overige Claims via verliesvoorziening	Ruimte
Bovenwijks Voorzieningen	€ 0	€ 0		-€ 1.277.237
Leefbaarheidsfonds	€ 368.297	€ 298.620		€ 69.677
Leefbaarheidsfonds WBI	€ 1.333.166	€ 1.322.381		€ 10.785
Herstructurering woongebieden	€ 599.637	€ 128.022	€ 447.544	€ 24.071
Herstructurering woongebieden WBI	€ 32.299		€ 26.906	€ 5.393
Herstructurering Bedrijven	€ 42.054	€ 26.564		€ 15.490
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 163.710			€ 163.710
Ruimtelijke ontwikkeling WBI	€ 562.013	€ 556.620		€ 5.393

Nieuwe reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Het actuele tekort c.q. de resterende voorfinanciering voor Bovenwijkse Voorzieningen ten laste van de Reserve grondexploitaties bedraagt € 1.277.237,-. De komende jaren zal dit tekort moeten worden ingelopen door stortingen via de lopende gemeentelijke grondexploitaties en door projecten op grond van derden waarvoor anterieure overeenkomsten zijn of worden gesloten.

Cofinanciering woningbouwimpuls

Op de subsidie van de woningbouwimpuls wordt 2% rente bijgeschreven. Dat betekent dat het saldo van de subsidie per 31 december 2022 (102% van € 7.814.927,- is) € 7.971.226,- bedraagt. Voor de subsidie geldt als voorwaarde dat de gemeente eenzelfde bedrag moet inbrengen. Voor de cofinanciering is de actuele financiële dekking als volgt:

Besparing op bestaande kredieten	€ 1.111.961,-
Leefbaarheidsfonds t.b.v. woningbouwimpuls	€ 1.322.381,-
Herstructurering Woongebieden huidige claim t.b.v. Bogardeind	€ 474.450,-
Claim Herstructurering Woongebieden	€ 128.022,-
Ruimtelijke Ontwikkeling niet uitsluitend t.b.v. woningbouwimpuls	€ 556.620,-
Verliesvoorziening Bogardeind	€ 1.562.752,-
Claim reserve grondexploitatie	€ 2.658.741,-
Aanvullende claim reserve grondexploitatie t.b.v rentebijschrijving	€ 156.299,-
Totaal	€ 7.971.226,-

Wet open overheid

Stand van zaken

Voor de implementatie van de actieve openbaarmaking op grond van de Wet open overheid voert de gemeente Geldrop-Mierlo gezamenlijk met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel en Dienst Dommelvallei een project uit. De actieve openbaarmaking verloopt in fases. Die fases worden landelijk bepaald, bij koninklijk besluit. We houden ons aan deze wettelijke fasering. Op dit moment bevindt die zich in fase 1. Daarin komen 4 informatiecategorieën aan bod die we op grond van de Woo actief openbaar moeten maken (voor zover dit nog niet zo is):
- De bereikbaarheidsgegevens van het bestuursorgaan en de manier om een verzoek om informatie in te dienen
- Vergaderstukken en -verslagen van de gemeenteraad en algemene besturen van gemeenschappelijke organen als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en hun commissies
- Convenanten
- Woo-verzoeken, de schriftelijke beslissing hierop en de daarbij verstrekte informatie

De bereikbaarheidsgegevens en vergaderstukken- en verslagen van de gemeenteraad worden door onze gemeente al actief openbaar gemaakt. Om volledig aan de wet te voldoen zijn er verwijslinks toegevoegd aan de Woo-index. De Woo-index is de vervanger van het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). PLOOI zou een landelijk platform zijn, waar alle documenten, van alle bestuursorganen op zouden kunnen worden gedeeld. Dit bleek echter een te complex ICT-project. Daarom is er gekozen voor een eenvoudigere versie – de Woo-index – waarop bestuursorganen dus URL's/verwijslinks delen naar een webpagina waar zij zelf hun informatie op delen.
Dit betekent dat we voor de convenanten en Woo-verzoeken bezig zijn met het realiseren van een eigen publicatieplatform. De verwachting is dat hier begin 2024 een keuze in wordt gemaakt en een aankoop wordt gedaan.
Verder moet er voor het komende jaar rekening gehouden worden met dat de categorie vergaderstukken en verslagen van de gemeenteraad ook geldt voor algemene besturen van gemeenschappelijke organen als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en hun commissies. Gemeenschappelijke Regelingen moeten zelf hun plan voor de invoering van de Wet open overheid op orde hebben, maar hebben zelf geen budget. Daarvoor kunnen ze aanspraak maken op het budget van de betrokken gemeenten.

Vervolg

Wat de volgende fase exact in gaat houden is nog niet met zekerheid te zeggen. Wel is vrijwel zeker dat de tweede fase in 2024 in zal gaan.
Intussen is het belangrijk te blijven focussen op de cultuuromslag naar een meer open werkhouding die de Woo beoogt. Daarvoor blijft uitvoering gegeven worden aan een intern communicatieplan komend jaar.
Tot slot is er afgesproken met Dienst Dommelvallei dat er budget van de Woo vrij wordt gemaakt voor de aanschaf van de anonimiseringstool. De verwachting is dat de inkoop van deze tool in 2024 wordt afgerond.

Verplichte beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals inwoners- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten.
Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Eenheid
14.	02. Economie en vastgoed	Functiemenging	45,3	45,3	46,0	%
16.	02. Economie en vastgoed	Vestigingen	147,6	147,6	153,0	per 1.000 inw. 15-74 jaar
6.	03. Veiligheid en handhaving	Verwijzingen Halt	8	8	10	per 1000 jongeren
8.	03. Veiligheid en handhaving	Winkeldiefstal per 10.000 inwoners	1,4	1,2	1,4	aantal per 10.000 inwoners
9.	03. Veiligheid en handhaving	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	4,1	3,6	4,1	aantal per 1.000 inwoners
10.	03. Veiligheid en handhaving	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,2	1,5	1,2	aantal per 1.000 inwoners
11.	03. Veiligheid en handhaving	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	5,0	4,7	5,0	aantal per 1.000 inwoners
21.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Banen	598	598	516	per 1.000 inw. 15-74 jaar
22.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Jongeren met delict voor rechter	1,0	1,0	1,0	% jongeren 12-21 jaar
23.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% kinderen in uitkeringsgezin	5,0	5,0	5,0	% kinderen waarvan ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen
24.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Netto arbeidsparticipatie	71,9	71,2	71,9	% werkzame beroepsbevolking tov (potentiële) beroepsbevolking
26.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% werkloze jongeren	1,0	2,0	1,0	% werkloze jongeren 16-22 jaar
27.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Bijstandsuitkeringen	254,7	254,7	254,7	aantal per 10.000 inwoners
28.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Lopende re-integratievoorzieningen	8,4	8,4	8,8	per 1.000 inw. 15-75 jaar
20.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Niet-sporters	47,9	47,9	47,9	% bevolking 19 jaar eo dat niet minstens een keer per week aan sport doet
29.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdhulp	11,4	15,4	12,1	% van alle jongeren tot 18 jaar
30.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdreclassering	0,8	0,3	0,3	% jongeren 12-22 jaar tov alle jongeren 12-22 jaar
31.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdbescherming	0,3	0,9	0,9	% jongeren tot 18 jaar
32.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	560	800	630	per 10.000 inw.
17.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Absoluut verzuim	2,9	2,6	6,0	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
18.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Relatief verzuim	10,0	9,0	9,0	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
19.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,1	2,1	2,1	% leerlingen 12-23 jaar dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat
25.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Achterstandsonderwijs	13	13	13	score
33.	08. Natuur, milieu en duurzaamheid	Huishoudelijk restafval	136	136	136	kg per inwoner
34.	08. Natuur, milieu en duurzaamheid	Hernieuwbare elektriciteit	6,3	6,4	6,4	%

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Eenheid
36.	10. Bouwen en wonen	Nieuwbouw woningen	10,7	10,2	10,7	aantal per 1.000 woningen
37.	10. Bouwen en wonen	Demografische druk	77,3	77,3	77,5	% personen van 0-20 jaar en 65 jaar eo in verhouding tot personen van 20-64 jaar
1.	11. Financiën en belastingen	Formatie	5,8	6,0	5,9	fte per 1.000 inwoners
2.	11. Financiën en belastingen	Bezetting	5,0	6,0	5,5	fte per 1.000 inwoners
3.	11. Financiën en belastingen	Apparaatskosten	738	722	822	kosten per inwoner in euro
4.	11. Financiën en belastingen	Externe inhuur	11,5	7,6	2,3	% van totale loonsom+totale kosten inhuur externen
5.	11. Financiën en belastingen	Overhead	10,6	10,0	12,0	% van totale lasten
35.	12. Financiën en belastingen	WOZ-waarde woningen	329	298	379	x 1.000 euro
38.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	728	827	831	euro
39.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	827	728	734	euro

Financiële begroting

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal	**49.887**	**13.748**	**-36.138**	**49.766**	**13.748**	**-36.018**	**48.724**	**13.747**	**-34.977**	**48.482**	**13.800**	**-34.682**
Programma 2. Sterke wijken	**18.131**	**3.506**	**-14.624**	**18.093**	**3.546**	**-14.547**	**18.089**	**3.512**	**-14.577**	**17.586**	**2.972**	**-14.614**
Programma 3. Levendige dorpen	**4.132**	**1.027**	**-3.104**	**4.086**	**1.027**	**-3.059**	**4.074**	**1.077**	**-2.997**	**4.050**	**1.102**	**-2.948**
Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving	**21.467**	**14.809**	**-6.658**	**21.673**	**14.612**	**-7.061**	**21.377**	**14.335**	**-7.042**	**21.802**	**14.830**	**-6.971**
Programma 6. Organisatie	**5.586**	**1.553**	**-4.033**	**5.577**	**1.553**	**-4.025**	**5.565**	**1.634**	**-3.931**	**5.547**	**1.685**	**-3.862**
Totaal	**99.202**	**34.644**	**-64.558**	**99.195**	**34.486**	**-64.709**	**97.829**	**34.305**	**-63.524**	**97.467**	**34.390**	**-63.077**

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	**0**	**76.321**	**76.321**	**0**	**79.640**	**79.640**	**0**	**76.280**	**76.280**	**0**	**78.286**	**78.286**
Dividenden	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**
Lokale heffingen	**662**	**7.196**	**6.534**	**666**	**7.457**	**6.791**	**670**	**7.695**	**7.025**	**674**	**7.955**	**7.281**
Overige algemene dekkingsmiddelen	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**
Treasury	**-32**	**170**	**202**	**139**	**165**	**26**	**616**	**161**	**-456**	**498**	**156**	**-342**
Totaal	**628**	**83.729**	**83.100**	**803**	**87.304**	**86.501**	**1.284**	**84.177**	**82.893**	**1.170**	**86.439**	**85.270**

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	**4.291**	**0**	**-4.291**	**5.647**	**0**	**-5.647**	**6.437**	**0**	**-6.437**	**7.759**	**0**	**-7.759**
Overhead	**15.017**	**520**	**-14.497**	**15.100**	**520**	**-14.579**	**14.872**	**511**	**-14.361**	**14.910**	**511**	**-14.399**
Vennootschapsbelasting	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**
Totaal	**19.407**	**520**	**-18.888**	**20.847**	**520**	**-20.327**	**21.409**	**511**	**-20.898**	**22.770**	**511**	**-22.258**

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	**119.237**	**118.892**	**-345**	**120.845**	**122.310**	**1.465**	**120.522**	**118.993**	**-1.529**	**121.406**	**121.340**	**-66**
Totaal	**119.237**	**118.892**	**-345**	**120.845**	**122.310**	**1.465**	**120.522**	**118.993**	**-1.529**	**121.406**	**121.340**	**-66**

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	**1.150**	**1.150**	**0**	**1.562**	**1.562**	**0**	**1.737**	**1.737**	**0**	**1.723**	**1.723**	**0**
Mutaties programma 2	**0**	**17**	**17**	**0**	**11**	**11**	**0**	**11**	**11**	**0**	**11**	**11**
Mutaties programma 3	**0**	**29**	**29**	**12**	**7**	**-4**	**67**	**7**	**-60**	**101**	**7**	**-93**
Mutaties programma 5	**0**	**298**	**298**	**0**	**318**	**318**	**0**	**318**	**318**	**0**	**318**	**318**
Mutaties programma 6	**0**	**66**	**66**	**0**	**59**	**59**	**0**	**51**	**51**	**0**	**44**	**44**
Totaal	**1.150**	**1.561**	**411**	**1.574**	**1.957**	**383**	**1.804**	**2.125**	**321**	**1.823**	**2.103**	**279**

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	**120.388**	**120.453**	**65**	**122.419**	**124.267**	**1.848**	**122.326**	**121.118**	**-1.208**	**123.230**	**123.443**	**214**
Resultaat	**120.388**	**120.453**	**65**	**122.419**	**124.267**	**1.848**	**122.326**	**121.118**	**-1.208**	**123.230**	**123.443**	**214**

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal												
0.10 Mutaties reserves programma 1	**1.150**	**1.150**	**0**	**1.562**	**1.562**	**0**	**1.737**	**1.737**	**0**	**1.723**	**1.723**	**0**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.801**	**0**	**-1.801**	**2.152**	**0**	**-2.152**	**2.289**	**0**	**-2.289**	**2.265**	**0**	**-2.265**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.529**	**1.047**	**-1.482**	**2.545**	**1.047**	**-1.498**	**2.561**	**1.047**	**-1.514**	**2.577**	**1.047**	**-1.530**
6.3 Inkomensregelingen	**19.387**	**11.716**	**-7.671**	**19.773**	**11.716**	**-8.057**	**19.859**	**11.715**	**-8.145**	**20.051**	**11.768**	**-8.283**
6.4 WSW en beschut werk	**1.449**	**0**	**-1.449**	**1.400**	**0**	**-1.400**	**1.353**	**0**	**-1.353**	**1.334**	**0**	**-1.334**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1.240**	**418**	**-822**	**1.191**	**418**	**-773**	**1.278**	**418**	**-860**	**1.298**	**418**	**-880**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**1.425**	**7**	**-1.418**	**1.449**	**7**	**-1.442**	**1.473**	**7**	**-1.466**	**1.499**	**7**	**-1.492**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**3.350**	**10**	**-3.339**	**3.881**	**10**	**-3.871**	**3.505**	**10**	**-3.495**	**3.609**	**10**	**-3.599**
6.71B Begeleiding (WMO)	**2.982**	**0**	**-2.982**	**3.321**	**0**	**-3.321**	**3.129**	**0**	**-3.129**	**2.952**	**0**	**-2.952**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**827**	**0**	**-827**	**827**	**0**	**-827**	**827**	**0**	**-827**	**827**	**0**	**-827**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**478**	**550**	**72**	**466**	**550**	**84**	**454**	**550**	**96**	**441**	**550**	**109**
6.72A Jeugdzorg begeleiding	**2.530**	**0**	**-2.530**	**1.479**	**0**	**-1.479**	**824**	**0**	**-824**	**556**	**0**	**-556**
6.72B Jeugdzorg behandeling	**4.011**	**0**	**-4.011**	**3.302**	**0**	**-3.302**	**3.193**	**0**	**-3.193**	**3.090**	**0**	**-3.090**
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	**182**	**0**	**-182**	**186**	**0**	**-186**	**189**	**0**	**-189**	**193**	**0**	**-193**
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	**474**	**0**	**-474**	**489**	**0**	**-489**	**482**	**0**	**-482**	**477**	**0**	**-477**
6.73A Pleegzorg	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**
6.73B Gezinsgericht	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**	**69**	**0**	**-69**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**2.643**	**0**	**-2.643**	**2.601**	**0**	**-2.601**	**2.563**	**0**	**-2.563**	**2.528**	**0**	**-2.528**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**1.516**	**0**	**-1.516**	**1.562**	**0**	**-1.562**	**1.533**	**0**	**-1.533**	**1.505**	**0**	**-1.505**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**1.286**	**0**	**-1.286**	**1.324**	**0**	**-1.324**	**1.363**	**0**	**-1.363**	**1.403**	**0**	**-1.403**
6.74C Gesloten plaatsing	**291**	**0**	**-291**	**299**	**0**	**-299**	**294**	**0**	**-294**	**290**	**0**	**-290**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**4**	**0**	**-4**	**4**	**0**	**-4**	**4**	**0**	**-4**	**4**	**0**	**-4**
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**252**	**0**	**-252**	**252**	**0**	**-252**	**252**	**0**	**-252**	**252**	**0**	**-252**
6.82A Jeugdbescherming	**988**	**0**	**-988**	**1.020**	**0**	**-1.020**	**1.052**	**0**	**-1.052**	**1.085**	**0**	**-1.085**
6.82B Jeugdreclassering	**76**	**0**	**-76**	**79**	**0**	**-79**	**81**	**0**	**-81**	**83**	**0**	**-83**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**28**	**0**	**-28**	**28**	**0**	**-28**	**27**	**0**	**-27**	**27**	**0**	**-27**
Totaal Programma 1. De mens centraal	**51.037**	**14.898**	**-36.138**	**51.328**	**15.311**	**-36.018**	**50.461**	**15.484**	**-34.977**	**50.205**	**15.523**	**-34.682**

Programma 2. Sterke wijken												
0.10 Mutaties reserves programma 2	0	17	17	0	11	11	0	11	11	0	11	11
5.1 Sportbeleid en activering	1.162	375	-787	1.161	375	-786	1.122	338	-784	899	117	-783
5.2 Sportaccommodaties	2.549	664	-1.885	2.536	664	-1.872	2.521	664	-1.856	2.489	664	-1.824
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.681	58	-3.624	3.697	58	-3.639	3.714	58	-3.657	3.732	58	-3.674
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.503	876	-4.627	5.535	876	-4.659	5.597	904	-4.692	5.453	745	-4.708
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	771	0	-771	771	0	-771	771	0	-771	771	0	-771
7.1 Volksgezondheid	1.972	226	-1.746	2.008	226	-1.782	1.977	158	-1.819	1.857	0	-1.857
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.578	512	-1.066	1.472	512	-960	1.472	512	-960	1.471	512	-959
8.3 Wonen en bouwen	914	795	-119	914	835	-79	914	877	-37	914	877	-37
Totaal Programma 2. Sterke wijken	18.131	3.523	-14.607	18.093	3.557	-14.536	18.089	3.523	-14.566	17.586	2.983	-14.603
Programma 3. Levendige dorpen												
0.10 Mutaties reserves programma 3	0	29	29	12	7	-4	67	7	-60	101	7	-93
3.1 Economische ontwikkeling	578	37	-541	577	37	-540	575	37	-538	574	37	-537
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0
3.4 Economische promotie	363	620	257	342	620	278	349	670	321	345	695	350
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.661	347	-1.315	1.653	347	-1.307	1.652	347	-1.305	1.651	347	-1.304
5.4 Musea	224	0	-224	208	0	-208	192	0	-192	174	0	-174
5.5 Cultureel erfgoed	296	20	-276	298	20	-278	298	20	-278	298	20	-278
5.6 Media	1.004	0	-1.004	1.004	0	-1.004	1.004	0	-1.004	1.004	0	-1.004
Totaal Programma 3. Levendige dorpen	4.132	1.057	-3.075	4.098	1.034	-3.064	4.141	1.084	-3.057	4.150	1.109	-3.041
Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving												
0.10 Mutaties reserves programma 5	0	298	298	0	318	318	0	318	318	0	318	318
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.652	198	-2.454	2.640	198	-2.442	2.639	198	-2.442	2.639	198	-2.441
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.725	13	-1.712	1.725	13	-1.712	1.725	13	-1.713	1.726	13	-1.713
2.1 Verkeer en vervoer	5.143	114	-5.029	5.602	114	-5.488	5.629	114	-5.515	5.618	114	-5.504
2.2 Parkeren	290	0	-290	290	0	-290	289	0	-289	289	0	-289
7.2 Riolering	1.995	4.203	2.208	2.241	4.443	2.202	2.502	4.698	2.196	2.770	4.967	2.197
7.3 Afval	5.099	6.657	1.558	5.552	7.169	1.617	5.904	7.583	1.679	6.031	7.771	1.741
7.4 Milieubeheer	2.644	1.707	-937	1.705	754	-951	982	23	-959	984	21	-962
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.919	1.919	0	1.918	1.921	3	1.706	1.707	1	1.745	1.746	1
Totaal Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving	21.467	15.107	-6.360	21.673	14.930	-6.743	21.377	14.653	-6.725	21.802	15.148	-6.654

Programma 6. Organisatie												
0.10 Mutaties reserves programma 6	0	66	66	0	59	59	0	51	51	0	44	44
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	65	0	-65	1.848	0	-1.848	-1.208	0	1.208	214	0	-214
0.1 Bestuur	2.913	42	-2.871	2.901	42	-2.859	2.843	42	-2.801	2.800	42	-2.758
0.2 Burgerzaken	2.121	687	-1.434	2.126	687	-1.439	2.172	768	-1.404	2.202	819	-1.382
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	542	460	-82	541	460	-81	540	460	-80	536	460	-76
0.4 Overhead	15.017	520	-14.497	15.100	520	-14.579	14.872	511	-14.361	14.910	511	-14.399
0.5 Treasury	-31	212	243	140	207	67	617	203	-414	499	198	-300
0.61 OZB woningen	236	4.804	4.568	236	4.990	4.754	236	5.159	4.923	236	5.349	5.113
0.62 OZB niet-woningen	53	2.033	1.980	53	2.096	2.043	53	2.154	2.101	53	2.213	2.160
0.63 Parkeerbelasting	10	364	354	10	364	354	10	364	354	10	364	354
0.64 Belastingen overig	372	359	-13	376	370	-6	380	381	1	384	393	9
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	76.321	76.321	0	79.640	79.640	0	76.280	76.280	0	78.286	78.286
0.8 Overige baten en lasten	4.288	0	-4.288	5.645	0	-5.645	6.435	0	-6.435	7.757	0	-7.757
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100
Totaal Programma 6. Organisatie	25.687	85.868	60.181	29.075	89.435	60.360	27.050	86.374	59.324	29.700	88.680	58.980
Totaal	120.453	120.453	0	124.267	124.267	0	121.118	121.118	0	123.443	123.443	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk de verschillen van de autonome ontwikkelingen per programma, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Verschillen per programma

Inleiding

	2024
Begrotingssaldo 2024 in MPB 2024-2027 (=begroting 2024 nieuw)	228
Begrotingssaldo 2024 in MPB 2023-2026 (=begroting 2024 oud*)	4.137
Verschil	**-3.909**
Autonome ontwikkelingen	-285
Nieuw beleid	-3.624
Totaal	**-3.909**

* = begroting 2023; jaarschijf 2024
Per programma:

Programma 1: De mens centraal

1.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	-36.138
Begroting 2024 oud	-33.629
Verklaring van het verschil	**-2.509**
Autonome ontwikkelingen	-1.535
Nieuw beleid	-974
Totaal	**-2.509**

Programma 2: Sterke wijken

2.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	-14.607
Begroting 2024 oud	-11.411
Verklaring van het verschil	**-3.196**
Autonome ontwikkelingen	-2.854
Nieuw beleid	-342
Totaal	**-3.196**

Programma 3: Levendige dorpen

3.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	-3.075
Begroting 2024 oud	-2.829
Verklaring van het verschil	**-246**
Autonome ontwikkelingen	472
Nieuw beleid	-718
Totaal	**-246**

Programma 4: Vitaal & groen buitengebied

4.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	-
Begroting 2024 oud	-
Verklaring van het verschil	**-**
Autonome ontwikkelingen	-
Nieuw beleid	-
Totaal	**-**

Programma 5: Toekomstbestendige leefomgeving

5.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	-6.360
Begroting 2024 oud	-5.268
Verklaring van het verschil	**-1.092**
Autonome ontwikkelingen	-434
Nieuw beleid	-658
Totaal	**-1.092**

Programma 6: Organisatie

6.	Bedrag
Begroting 2024 nieuw	60.181
Begroting 2024 oud	53.137
Verklaring van het verschil	**7.044**
Autonome ontwikkelingen	7.976
Nieuw beleid	-932
Totaal	**7.044**

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de Meerjarenbegroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. Het onderstaande overzicht gaat uit van het begrotingssaldo na verwerking van nieuw beleid.

	2024 Baten	2024 Lasten	2025 Baten	2025 Lasten	2026 Baten	2026 Lasten	2027 Baten	2027 Lasten
Programma 1								
Ketensamenwerking en implementatie Wams (B2024)		50.000						
Programma 2								
Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling (B2023)		100.000						
Implementatie Omgevingswet (B2021)		1.000						
Programma 3								
Programma 4								
Programma 5								
Grondexploitatie (B2024)	1.919.005	1.919.005	1.921.088	1.921.088	1.707.080	1.707.080	1.745.890	1.745.890
Programma 6								
Kosten I&A (B2021)		6.144						
Tijdelijke urenuitbreiding i.v.m. crisis Oekraïne (B2024)		54.270		54.270				
Implementatie Samenhangende Objecten Registratie (B2024)	8.840	17.000	8.840	17.000				
Subtotaal voor mutaties reserves	**1.927.845**	**2.147.419**	**1.929.928**	**1.992.358**	**1.707.080**	**1.707.080**	**1.745.890**	**1.745.890**
Mutaties reserves								
Programma 1								
Toevoeging reserve IHP (B2024)	1.150.256	1.150.256	1.562.420	1.562.420	1.737.338	1.737.338	1.722.634	1.722.634
Onttrekking reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies (B2024)	300.000		300.000					
Programma 2								
Programma 3								
Storting reserve recreatie en toerisme (B2024)	22.210							
Onttrekking reserve recreatie en toerisme (B2024)				11.637		66.809		100.720
Programma 4								
Programma 5								
Onttrekking reserve t.b.v. vennootschapsbelasting (B2024)	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Storting reserve Financiering Bereikbaarheidsakkoord (B2024)		31.447		219.313		219.313		219.313
Onttrekking reserve Financiering Bereikbaarheidsakkoord (B2024)	31.447		31.447		95.475		95.475	
Programma 6								
Onttrekking reserve hondenbeleid (B2024)	6.164							
Storting reserve hondenbeleid (B2024)				1.526		8.632		15.943
Onttrekking reserve opvang ontheemden Oekraïne (B2024)	54.270		54.270					
Dekking ten laste van de reserve I&A (B2021)	6.144							
Totaal mutaties reserves	**1.670.491**	**1.281.703**	**2.048.137**	**1.894.896**	**1.932.813**	**2.132.092**	**1.918.109**	**2.158.610**
Totaal	**3.598.336**	**3.429.122**	**3.978.065**	**3.887.254**	**3.639.893**	**3.839.172**	**3.663.999**	**3.904.500**

	2024	2024	2025	2025	2026	2026	2027	2027
Incidenteel saldo Meerjarenbegroting 2024-2027		**169.214**		**90.811**		**-199.279**		**-240.501**
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027		65.499		1.847.732		-1.207.978		213.515
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2024-2027		**-103.765**		**1.756.921**		**-1.008.699**		**454.016**
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027 inclusief heroverweging		228.642		2.010.925		-1.044.785		376.709
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2024-2027 inclusief heroverweging		**59.428**		**1.920.114**		**-845.506**		**617.209**

Toelichting incidenteel:
De incidentele kosten vanaf € 50.000,- zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Ketensamenwerking en implementatie Wams (B2024)
Eenmalige implementatie van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams).

Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling (B2023)
Gaat om tijdelijke formatie in het kader van versnelde afhandeling van vergunningen in verband met de gewijzigde termijn van afdoening van 13 naar 8 weken door de Omgevingswet.

Grondexploitatie (B2024)
Zie paragraaf grondbeleid.

Tijdelijke urenuitbreiding i.v.m. crisis Oekraïne (B2024)
Extra inzet i.v.m. de crisis Oekraïne.

Implementatie Samenhangende Objecten Registratie (B2024)
Het implementeren van de SOR beoogd de uniforme registratie van basisgegevens over fysieke objecten die zichtbaar zijn in het terrein, zoals gebouwen, wegen, water en bomen.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	2024		2025		2026		2027	
Omschrijving	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**
Dekkingsreserves								
Bouw vergaderaccommodatie	0	60.114	0	60.114	0	60.114	0	60.114
Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	0	6.507	0	6.507	0	6.507	0	6.507
P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	0	22.850	0	22.850	0	22.850	0	22.850
Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus	0	24.338	0	24.338	0	24.338	0	24.338
Onderzoek en realisatie kiosk	0	7.238	0	7.238	0	7.238	0	7.238
FBW Herinrichting Langstraat	0	8.288	0	8.288	0	8.288	0	8.288
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	10.144	0	10.144	0	10.144	0	10.144
FBW Herinrichting Heggestraat	0	3.160	0	3.160	0	3.160	0	3.160
FBW Rotonde centrum Geldrop	0	3.628	0	3.628	0	3.628	0	3.628
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	2.730	0	2.730	0	2.730	0	2.730
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	749	0	749	0	749	0	749
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	0	0	8.160	0	8.160	0	8.160
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	0	0	9.270	0	9.270	0	9.270
FBW Parkeerverwijssysteem	0	1.462	0	1.462	0	1.462	0	1.462
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	6.905	0	6.905	0	6.905	0	6.905
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	7.246	0	7.246	0	7.246	0	7.246
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	988	0	988	0	988	0	988
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	10.255	0	10.255	0	10.255	0	10.255
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	5.755	0	5.755	0	5.755	0	5.755
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	3.021	0	3.021	0	3.021	0	3.021
FBW Beleefpad Katoenpad	0	615	0	615	0	615	0	615
FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	594	0	594	0	594	0	594
FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	2.235	0	2.235	0	2.235	0	2.235
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	7.679	0	7.679	0	7.679	0	7.679
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	0	12.674	0	12.674	0	12.674	0	12.674
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	800	0	800	0	800	0	800
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	1.976	0	1.976	0	1.976	0	1.976
FBW Ext voorsort.vak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	0	4.420	0	4.420	0	4.420	0	4.420
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	0	6.070	0	6.070	0	6.070	0	6.070
FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	0	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	1.100	0	1.100	0	1.100	0	1.100
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	0	0	2.500	0	2.500	0	2.500
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	1.500	0	1.500	0	1.500	0	1.500
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	23.047	0	23.047	0	23.047	0	23.047
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	2.150	0	2.150	0	2.150	0	2.150
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	0	1.085	0	1.085	0	1.085	0	1.085
FBW Santheuvel	0	10.803	0	10.803	0	10.803	0	10.803
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	0	11.083	0	11.083	0	11.083	0	11.083
Totaal	**0**	**276.209**	**0**	**296.139**	**0**	**296.139**	**0**	**296.139**

Voor een verdere toelichting op bovenstaande structurele mutaties verwijzen wij naar het overzicht reserves en voorzieningen met toelichting verderop in dit document.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	13.621	12.968	12.228	11.481	11.481
Materiële vaste activa	139.958	158.363	159.011	155.131	155.131
Financiële vaste activa	9.056	8.863	8.670	8.478	8.293
Totaal Vaste activa	**162.635**	**180.193**	**179.909**	**175.089**	**174.904**
Vlottende activa					
Voorraden	20.712	13.935	-3.392	-5.697	-5.697
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.647	11.647	11.647	11.647	11.647
Liquide middelen	769	769	769	769	769
Overlopende activa	10.417	10.417	10.417	10.417	10.417
Totaal Vlottende activa	**43.546**	**36.769**	**19.442**	**17.137**	**17.137**
Totaal Activa	**206.181**	**216.962**	**199.351**	**192.226**	**192.041**

Passiva	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste passiva					
Eigen vermogen	50.072	51.444	48.005	49.106	51.595
Voorzieningen	17.595	16.858	16.374	16.823	17.247
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	103.267	113.414	99.725	91.051	87.953
Totaal Vaste passiva	**170.934**	**181.716**	**164.104**	**156.979**	**156.794**
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	19.185	19.185	19.185	19.185	19.185
Overlopende passiva	16.061	16.061	16.061	16.061	16.061
Totaal Vlottende passiva	**35.247**	**35.247**	**35.247**	**35.247**	**35.247**
Totaal Passiva	**206.181**	**216.962**	**199.351**	**192.226**	**192.041**

EMU-saldo

In het BBV wordt voorgeschreven dat de ontwikkeling van het EMU-saldo moet worden opgenomen in de begroting en de jaarstukken. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis (moment van levering) in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen.

Hieronder is de berekening van het EMU-saldo weergegeven (bedragen x € 1.000).

	Omschrijving	2023	2024	2025
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	4.466	**-345**	1.465
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.261	**-17.752**	91
3	Mutatie voorzieningen	293	**-737**	-484
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	7.118	**6.777**	17.327
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa			
	EMU-saldo	**10.616**	**-12.057**	**18.399**

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.
Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.
-

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Beloningen tijdens het dienstverband	22.474	22.468	22.480	22.470
Uitkeringen bij ontslag				
Pensioentoezeggingen	507	487	414	367
Afvloeiingsregelingen				
Totaal	**22.981**	**22.955**	**22.894**	**22.837**

Overzicht nieuw beleid (activiteitenplan)

Toelichting
Voor de toelichting van het nieuwe beleid wordt verwezen naar de beleidsbegroting. Per programma staat onder het kopje "Wat gaat het kosten?" bij het onderdeel "Vraag naar extra geld (nieuw beleid)" een korte toelichting van het nieuwe beleid. In de tabellen geeft een plus een negatief effect op het begrotingssaldo, een min een positief effect.

De gehanteerde afkortingen staan voor:

- Kolom "Invest." = investeringen (hieruit ontstaan jaarlijkse kapitaallasten);
- Kolom "Grex" = % ten laste van de Fondsen Grondexploitaties (Nota Kostenverhaal);
- expl. = exploitatie (jaarlijkse lasten of baten; geen investeringen);
- expl. R&T = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Recreatie & Toerisme;
- GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan, kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Riolering;
- Afval = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Afval;
- Ant. Ovk = kosten worden gedekt uit plankostenvergoedingen

De bedragen in het rood betreffen aanpassingen t.o.v. de vorige MPB 2023-2026.

In kolom "R" staat een "X" indien over dit onderdeel uit het activiteitenplan een apart raadsvoorstel volgt dat wordt besproken in de commissie en wordt vastgesteld in de raad. Dit onderdeel krijgt een plaats op de bestuurlijke agenda. De middelen die voor deze onderdelen geraamd zijn worden wel alvast gereserveerd. De daadwerkelijke votering volgt via het raadsbesluit. Pas na dit besluit kunnen de gelden uitgegeven worden.

P	Activiteitenplan	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Totaal invest.	Grex	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	R
	Uit voorgaande activiteitenplannen; nog niet gevoteerd door de raad											
1	Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	248.000	248.000	0	0	496.000	0%	0	-2.976	-18.352	-18.203	X
1	Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (dekking tlv budget wijkaccommodaties)							0	2.976	18.352	18.203	X
1	Kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	1.314.500	1.314.500	0	0	2.629.000	0%	0	-15.774	-97.273	-96.484	X
1	Huurinkomsten kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	0	0	0	0	0%	0	15.774	97.273	96.484	X
2	Restaureren torentje Oude Raadhuis in Mierlo	90.000	0	0	0	90.000	0%	0	-5.580	-5.526	-5.472	
2	Villagemarketing (2027 = nieuw)	0	35.000	35.000	35.000	105.000	0%	expl. R&T	expl. R&T	expl. R&T	expl. R&T	
2	Akoestiek panelen sporthal De Weijer	0	75.000	0	0	75.000	0%	0	0	-5.900	-5.840	
8	Rioolvervangingsprojecten GRP (vrijverval) (2027 = nieuw) *	2.526.050	1.964.791	797.227	2.598.917	7.886.985	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Elektromechanische rioleringsonderhoudsinvesteringen (2027 = nieuw)	0	0	0	153.800	153.800	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Drukriolering (2027 = nieuw) *	136.064	121.042	121.042	121.042	499.190	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Aanpak wateroverlast	1.000.000	750.000	200.000	800.000	2.750.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Riolering overig	1.881.513	1.291.198	1.049.307	1.649.729	5.871.747	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Speelruimtebeleidplan (vervangingsinvesteringen) (2027 = nieuw)	154.000	154.000	154.000	154.000	616.000	0%	0	0	0	-1.848	
8	Reconstructie openbaar groen (2027 = nieuw)	114.000	114.000	114.000	114.000	456.000	0%	0	0	0	-1.368	
8	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers (2027 = nieuw) #	76.000	63.000	150.000	348.000	637.000	0%	Afval	Afval	Afval	Afval	
9	Diverse vervangingsinvesteringen OVL (masten) (2027 = nieuw)	242.719	54.047	46.066	22.584	365.416	0%	0	0	0	-271	
9	Diverse vervangingsinvesteringen OVL (armaturen) (2027 = nieuw)	352.719	91.286	117.275	141.640	702.920	0%	0	0	0	-1.700	
9	Vervangen VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind	250.000	0	0	0	250.000	25%	0	-9.750	-9.660	-9.570	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Giant Knikloader	65.000	0	0	0	65.000	0%	0	-7.280	-7.202	-7.124	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Epoke opzetstrooier 4 m3	75.000	0	0	0	75.000	0%	0	-8.400	-8.310	-8.220	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Epoke Iglo S2400 TSR aanhangstrooier 3	55.000	0	0	0	55.000	0%	0	-6.160	-6.094	-6.028	
9	Vervanging VRI Mierloseweg/Dwarsstraat	170.000	0	0	0	170.000	0%	0	-13.373	-13.237	-13.101	
9	Burgemeester Verheugtstraat	618.000	0	0	0	618.000	0%	0	GRP	GRP	GRP	
9	Wilhelminastraat fase 2	15.000	324.000	0	0	339.000	0%	0	-180	-17.628	-17.465	
9	Wilhelminastraat fase 2	0	160.000	0	0	160.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
9	Herinrichting Burgemeester Verheugstraat Mierlo	210.000	0	0	0	210.000	0%	0	-10.920	-10.819	-10.718	
9	Voorbereidingskrediet herinrichting Marktstraat Mierlo	70.000	0	0	0	70.000	0%	0	-14.840	-14.672	-14.504	
9	Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort	25.000	0	0	0	25.000	0%	0	-1.967	-1.947	-1.927	
9	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk	0	140.000	0	0	140.000	0%	0	0	-11.013	-10.901	
9	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien	0	160.000	0	0	160.000	0%	0	0	-12.587	-12.459	

P	Activiteitenplan	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Totaal invest.	Grex	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	R
	Nieuw in MPB 2024-2027											
1	Hulp op maat	0	0	0	0	0	0%	-300.000	-300.000	0	0	
1	Onttrekking reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	0	0	0	0	0	0%	300.000	300.000	0	0	
1	Ketensamenwerking en implementatie Wams	0	0	0	0	0	0%	-50.000	0	0	0	
1	Meedoenregeling	0	0	0	0	0	0%	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000	
1	Schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers DVO Senzer	0	0	0	0	0	0%	-100.000	-110.000	-115.000	-120.000	
1	Realisatie één loket voor zorg- en ondersteuningsvragen inwoners	0	0	0	0	0	0%	-10.000	0	0	0	
1	Nieuwe indexatiemethode 10 voor de Jeugd	0	0	0	0	0	0%	-209.900	-209.900	-209.900	-209.900	
1	Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	209.900	209.900	209.900	209.900	
1	Extra kosten jeugdzorg verblijf	0	0	0	0	0	0%	-560.000	-280.000	0	0	
1	Nieuwbouw 2 gymzalen Strabrecht college	1.165.564	1.000.000	0	0	2.165.564	0%	0	-13.987	-80.126	-79.746	
1	Begroting Heppie (T)huis 2024-2027	0	0	0	0	0	0%	-80.660	-112.529	-177.307	-185.209	
1	Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	21.589	24.052	26.708	29.572	
1	Investering regionale Service Desk SROI (social return on investment)	0	0	0	0	0	0%	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	
1	Senzer programma huisvesting en programma digitalisering	0	0	0	0	0	0%	PM	PM	PM	PM	X
1	CAO-stijging / directie PlusTeam	0	0	0	0	0	0%	-206.000	-142.000	-142.000	-142.000	X
1	Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	142.000	142.000	142.000	142.000	X
2	Vervangen hockeyveld 3 Hockey Geldrop op sportpark De Bronzenwei	786.500	0	0	0	786.500	0%	0	-46.894	-46.446	-45.996	
2	Vervangen tennisbaanblok 7/8 bij TVP de Mast	96.800	0	0	0	96.800	0%	0	-7.010	-6.940	-6.869	
2	Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven	PM	0	0	0	0	0%	64.000	PM	PM	PM	X
2	Clubgebouw hockeyclub Mierlo op sportpark Oudven aanvullende inkomsten	0	0	0	0	0	0%	PM	PM	PM	PM	X
2	Opstellen programma Wonen	0	0	0	0	0	0%	-20.000	0	0	0	X
2	Verkennen huisvestingsproblematiek arbeidsmigranten	0	0	0	0	0	0%	-5.000	0	0	0	
2	Verkennen woonbehoefte woonwagenbewoners	0	0	0	0	0	0%	-10.000	0	0	0	
2	Programma Brabant Sport en Heppie op de Club	0	0	0	0	0	0%	-23.000	-17.000	-17.000	-17.000	
2	Uitvoeren keuringen velden en banen op sportparken	0	0	0	0	0	0%	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	
2	Aanschaf borstelmachine padel- en tennisbanen	0	0	0	0	0	0%	-5.000	0	0	0	
2	Investeringen sportaccommodaties	0	0	0	0	0	0%	-17.500	0	0	0	
2	Matchmiddelen voor inzet combinatiefunctionarissen Brede SPUK	0	0	0	0	0	0%	-196.650	-196.650	-196.650	-196.650	
2	Uitbreiding taal- en fietslessen LEVgroep	0	0	0	0	0	0%	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	
2	Toegankelijkheid gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen	0	0	0	0	0	0%	0	-50.000	-50.000	0	
2	Flexwonen	1.708.000	0	0	0	1.708.000	0%	0	-85.178	-84.454	-83.730	X
2	Realisatie ontbrekende groenstructuren aan de hand van klimaatkaarten	150.000	150.000	300.000	300.000	900.000	0%	0	-1.800	-3.600	-7.200	
2	Groenreconstructie Lambertushof (voorbereidingskrediet)	40.000	0	0	0	40.000	0%	0	-8.480	-8.384	-8.288	

P	Activiteitenplan	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Totaal invest.	Grex	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	R
2	Realisatie flora en faunapassages en groene verbindingen in wijken (voorbereidingskrediet)	0	0	15.000	0	15.000	0%	0	0	0	-930	
2	Versnelling gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse Heide-Beuven	0	0	0	0	0	0%	-30.000	0	0	0	
2	Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' uitvoering	0	0	0	0	0	0%	-83.362	-83.362	-83.362	-83.362	
2	Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' houtinkomsten	0	0	0	0	0	0%	23.325	20.992	18.660	16.327	
2	Kadernota 'Beheer bos- en natuurterreinen 2024-2029 Geldrop-Mierlo' SNL-subsidie	0	0	0	0	0	0%	-1.884	-1.884	-1.884	-1.884	
2	Versterken ecologische verbinding Strabrechtse Heide-Stiphoutse bossen (voorbereidingskrediet)	0	15.000	0	0	15.000	0%	0	0	-930	-921	
2	Natuuropgaven Dommeldal uit de verf	0	0	0	400.000	400.000	0%	0	0	0	0	
2	Herinrichting De Plaetse, beschermd dorpsgezicht 't Broek	0	10.000	50.000	0	60.000	0%	0	0	-120	-720	
2	Omvorming landbouwgrond naar natuur (rondom Molenheide)	0	15.000	200.000	0	215.000	0%	0	0	-1.000	-2.580	
2	Onderzoek en aanleg nieuw ven zuidelijk deel Molenheide	0	5.000	150.000	0	155.000	0%	0	0	-60	-1.860	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg (voorbereidingskrediet)	0	10.000	50.000	0	60.000	0%	0	0	-120	-720	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg				350.000	350.000	0%	0	0	0	0	X
3	Werkbudget uitvoering gebiedsprogramma Centrum Geldrop	0	0	0	0	0	0%	-75.000	-65.000	-65.000	-60.000	X
3	Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop (voorbereidingskrediet)	20.000	0	0	0	20.000	0%	0	-240	-240	-240	
3	Verbeteren groenstructuur, water en recreatieve structuur centrum Geldrop	0	100.000	200.000	200.000	500.000	0%	0	0	-1.200	-3.600	X
3	Deelname aan GLOW en RegioradarEindhoven.nl	0	0	0	0	0	0%	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000	
3	Dekking reserve Recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0%	81.000	81.000	81.000	81.000	
3	Herstructurering financiële geldstromen huisvesting culturele instellingen	0	0	0	0	0	0%	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	X
3	Activiteiten gericht op ondernemers	0	0	0	0	0	0%	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500	
3	Uitwerken bedrijventerreinenstrategie	0	0	0	0	0	0%	-10.000	0	0	0	
3	Visiekosten overkoepelende beleidsvorming	0	0	0	0	0	0%	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	
3	Verhogen investeringskrediet openbare ruimte Van der Puttschool	525.000	0	0	0	525.000	0%	0	-27.300	-27.048	-26.796	
3	Dekking kapitaallasten vanuit dekkingsreserve, gevoed vanuit de reserve grondexploitatie	0	0	0	0	0	0%	0	21.000	21.000	21.000	
5	Externe inzet uitwerken beleidskeuzes vergunningen, toezicht en handhaving	0	0	0	0	0	0%	-25.000	0	0	0	
5	Interne en externe audit Wet politiegegevens	0	0	0	0	0	0%	-5.900	-11.800	0	0	
5	Aanschaf en inrichting camera-monitoring verkeersregelinstallaties	55.000	0	0	0	55.000	0%	0	-4.327	-4.283	-4.239	
5	Onderhoud camera-monitoring verkeersregelinstallaties	0	0	0	0	0	0%	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	
5	Juridisch advies verkeer	0	0	0	0	0	0%	-35.000	0	0	0	
5	Advies en onderzoek verkeer	0	0	0	0	0	0%	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	
5	Aanschaf en inrichting systeem parkeervergunningen	85.000	0	0	0	85.000	0%	0	-6.687	-6.619	-6.551	
5	Onderhoud systeem parkeervergunningen	0	0	0	0	0	0%	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	
5	Themaprogramma Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0%	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000	

P	Activiteitenplan	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Totaal invest.	Grex	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	R
5	Duurzaamheidsgesprek nieuwbouwwoningen	0	0	0	0	0	0%	-15.000	-15.000	0	0	
5	Opstellen en uitvoering van integraal beleid t.a.v. afvaldumping en illegale bijzet	0	0	0	0	0	0%	-40.000	PM	PM	PM	
5	Regionale verkeersknelpunten (storting in reserve)	0	0	0	0	0	0%	-31.447	-219.313	-219.313	-219.313	
5	Regionale verkeersknelpunten (onttrekking uit reserve)	0	0	0	0	0	0%	31.447	31.447	95.475	95.475	
5	Regionale verkeersknelpunten (bijdrage)	0	0	0	0	0	0%	-31.447	-31.447	-95.475	-95.475	
5	Vrijval kapitaallasten voor bijdrage kortetermijnmaatregelen A2 Randweg Eindhoven	0	0	0	0	0	0%	4.590	9.160	13.709	18.238	
5	Rotonde Brugstraat (voorbereidingskrediet)	0	35.000	0	0	35.000	0%	0	0	-1.820	-1.803	
5	Realisatie plateau Heuschweg-Kasteelweg-Overakker	63.000	0	0	0	63.000	0%	0	-3.276	-3.246	-3.216	
5	Herinrichting Patrijslaan (fietsstraat)	247.000	0	0	0	247.000	0%	0	-12.844	-12.725	-12.607	
5	Plaatsing permanente borden verkeersexamenroute	15.000	0	0	0	15.000	0%	0	-2.055	-2.033	-2.010	
5	Fietspad Bogardeind (voorbereidingskrediet)	30.000	0	0	0	30.000	0%	0	-6.360	-6.288	-6.216	
5	Vernieuwing baanscheiding rotonde Mierloseweg-Helze-Nieuwendijk	115.000	0	0	0	115.000	0%	0	-5.980	-5.925	-5.870	
5	Aframen onderzoekskosten plan "Bestaande woningen van het gas af"	-15.000	-15.000	-15.000	0	-45.000	0%	0	3.000	6.000	9.000	
6	VNG international	0	0	0	0	0	0%	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	
6	Participatief traject visie Geldrop-Mierlo 2044	0	0	0	0	0	0%	-25.000	0	0	0	
6	Participatieve trajecten thema- en gebiedsprogramma's	0	0	0	0	0	0%	-45.000	0	0	0	
6	Implementatie Samenhangende Objecten Registratie (SOR)	0	0	0	0	0	0%	-17.000	-17.000	0	0	
6	Doorbelasting implementatie Samenhangende Objecten Registratie (SOR)	0	0	0	0	0	0%	8.840	8.840	0	0	
6	Abonnement Kluwer-Navigator	0	0	0	0	0	0%	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	
6	Aanpassingen kantoorgebouw	181.810	0	0	0	181.810	0%	0	-14.302	-14.157	-14.011	
6	Verbouwing villa en kantoorgebouw	426.811	0	0	0	426.811	0%	0	-26.462	-26.206	-25.950	
6	Zienswijze 2e begrotingswijziging 2023 Dienst Dommelvallei	0	0	0	0	0	0%	-164.268	-166.058	-241.720	-349.790	
6	Dekking stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	164.268	166.058	181.352	181.352	
6	Formatie-uitbreiding: procesregisseur zorg en veiligheid 1 fte	0	0	0	0	0	0%	-89.000	-89.000	-89.000	-89.000	
6	Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): consulent zorg 1 fte	0	0	0	0	0	0%	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000	
6	Formatie-uitbreiding: beleidsmedewerker inclusie en toegankelijkheid 0,67 fte	0	0	0	0	0	0%	-54.270	-54.270	0	0	
6	Formatie-uitbreiding: beleidsmedewerker inclusie en toegankelijkheid 0,67 fte dekking vanuit reserve opvang ontheemden Oekraïne	0	0	0	0	0	0%	54.270	54.270	0	0	
6	Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): planeconoom 1 fte	0	0	0	0	0	0%	-89.000	-89.000	-89.000	-89.000	
6	Formatie-uitbreiding (uit capaciteitsplanning): planeconoom 1 fte dekking vanuit plankosten	0	0	0	0	0	0%	62.300	62.300	62.300	62.300	
6	Formatie-uitbreiding: bijkomende personele kosten	0	0	0	0	0	0%	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	
6	Doorontwikkeling communicatie	0	0	0	0	0	0%	-50.000	-75.000	-100.000	-100.000	
6	Tekort stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	-537.757	0	0	0	
	Totaal nieuw beleid							**-3.624.516**	**-3.096.826**	**-3.046.072**	**-3.116.604**	

P	Activiteitenplan	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Totaal invest.	Grex	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	R
	Totaal nieuw beleid							**-3.624.516**	**-3.096.826**	**-3.046.072**	**-3.116.604**	
	- waarvan incidenteel							354.270	166.404	-123.838	-123.838	
	- waarvan structureel							-3.978.786	-3.263.230	-2.922.234	-2.992.766	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028
Algemene reserve					
Algemene reserve	**12.044**	**12.044**	**12.044**	**12.044**	**12.044**
Algemene reserve grondexploitaties	**14.561**	**14.461**	**14.361**	**14.261**	**14.161**
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	**1.196**	**1.196**	**1.196**	**1.196**	**1.196**
Totaal Algemene reserve	**27.801**	**27.701**	**27.601**	**27.501**	**27.401**
Bestemmingsreserves					
Reserve Personeel en organisatie	**202**	**202**	**202**	**202**	**202**
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	**6.528**	**6.528**	**6.528**	**6.528**	**6.528**
Reserve Participatie	**772**	**772**	**772**	**772**	**772**
Reserve Investering speeltuin De Viking	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Reserve Hondenbeleid	**56**	**50**	**52**	**60**	**76**
Reserve recreatie en toerisme	**333**	**311**	**322**	**389**	**490**
Centrummanagement / Ondernemersinitiatieven	**43**	**43**	**43**	**43**	**43**
Reserve Leefbaarheidsfonds	**1.445**	**1.445**	**1.445**	**1.445**	**1.445**
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	**164**	**164**	**164**	**164**	**164**
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	**1.160**	**1.160**	**1.160**	**1.160**	**1.160**
Reserve I&A	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	**152**	**152**	**152**	**152**	**152**
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	**42**	**42**	**42**	**42**	**42**
Reserve duurzaamheid	**319**	**319**	**319**	**319**	**319**
Reserve bespaarde kapitaalslasten woningbouwimpuls	**313**	**313**	**313**	**313**	**313**
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	**435**	**435**	**435**	**435**	**435**
Reserve WBI herstructurering woongebieden	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	**1.333**	**1.333**	**1.333**	**1.333**	**1.333**
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	**562**	**562**	**562**	**562**	**562**
Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	**1.650**	**1.650**	**1.650**	**1.650**	**1.650**
Reserve opvang ontheemden Oekraine	**1.316**	**1.316**	**1.316**	**1.316**	**1.316**
Totaal Bestemmingsreserves	**16.847**	**16.813**	**16.826**	**16.901**	**17.018**
Dekkingsreserves					
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie	**1.020**	**960**	**899**	**839**	**779**
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	**41**	**35**	**28**	**22**	**15**
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	**354**	**331**	**308**	**285**	**263**
Dekkingsreserve Dorpstr deel Rabo - t.h.v. Plus	**486**	**462**	**437**	**413**	**389**
Dekkingsrsrv voorber onderzoek en realisatie Kiosk	**90**	**83**	**76**	**68**	**61**

Reserves	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028
FBW Herinrichting Langstraat	**125**	**117**	**109**	**100**	**92**
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	**224**	**214**	**203**	**193**	**183**
FBW Herinrichting Heggestraat	**61**	**58**	**54**	**51**	**48**
FBW Rotonde centrum Geldrop	**61**	**58**	**54**	**50**	**47**
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	**54**	**52**	**49**	**46**	**43**
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	**165**	**165**	**164**	**163**	**162**
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	**163**	**163**	**155**	**146**	**138**
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	**187**	**187**	**177**	**168**	**159**
FBW Parkeerverwijssysteem	**12**	**10**	**9**	**7**	**6**
FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	**283**	**283**	**283**	**283**	**283**
FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	**98**	**98**	**98**	**98**	**98**
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	**134**	**127**	**120**	**113**	**106**
FBW Herinr. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	**98**	**90**	**83**	**76**	**69**
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	**12**	**11**	**10**	**9**	**8**
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	**139**	**128**	**118**	**108**	**98**
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	**88**	**82**	**77**	**71**	**65**
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	**41**	**38**	**35**	**32**	**29**
FBW Beleefpad Katoenpad	**10**	**10**	**9**	**9**	**8**
FBW Kasteelseloop en Molenheide	**11**	**10**	**10**	**9**	**9**
FBW Herinrichting Stationsomgeving	**50**	**48**	**46**	**43**	**41**
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	**142**	**134**	**126**	**119**	**111**
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	**72**	**59**	**47**	**34**	**21**
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	**20**	**19**	**18**	**18**	**17**
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	**36**	**34**	**33**	**31**	**29**
FBW Ext voorsort.vak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	**111**	**106**	**102**	**97**	**93**
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	**152**	**146**	**140**	**134**	**127**
FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	**50**	**48**	**46**	**44**	**42**
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	**28**	**26**	**25**	**24**	**23**
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	**25**	**24**	**23**	**22**	**21**
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	**50**	**50**	**48**	**45**	**43**
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	**38**	**36**	**35**	**33**	**32**
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	**162**	**139**	**116**	**93**	**70**
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk	**54**	**52**	**49**	**47**	**45**
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	**13**	**12**	**11**	**10**	**8**
FBW Santheuvel	**218**	**207**	**196**	**185**	**175**

Reserves	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	**184**	**173**	**162**	**151**	**139**
Totaal Dekkingsreserves	**5.358**	**5.082**	**4.786**	**4.490**	**4.193**
Totaal reserves	**50.007**	**49.596**	**49.213**	**48.892**	**48.613**

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028
Voorzieningen verpl, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzieningen wethouders	**3.491**	**3.440**	**3.389**	**3.339**	**3.288**
Voorziening verlofsparen	**200**	**310**	**420**	**530**	**640**
Voorziening compensatie Attero	**332**	**332**	**332**	**332**	**332**
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	**4.023**	**4.082**	**4.142**	**4.201**	**4.260**
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	**1.178**	**1.083**	**989**	**839**	**689**
Onderhoud gebouwen	**2.098**	**2.106**	**2.126**	**3.030**	**3.935**
Onderhoud brede school Coevering	**204**	**227**	**250**	**272**	**295**
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	**3.481**	**3.416**	**3.365**	**4.142**	**4.919**
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Wonen	**4.096**	**4.096**	**4.096**	**4.096**	**4.096**
Egalisatie afvalstoffenheffing	**0**	**1**	**166**	**366**	**390**
Egalisatie rioleringen	**5.924**	**5.191**	**4.533**	**3.945**	**3.509**
Gemeentelijk groenfonds	**9**	**9**	**9**	**9**	**9**
Voorziening afgesloten complexen GB	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**
Voorziening voorschoolse educatie	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	**10.092**	**9.360**	**8.867**	**8.479**	**8.067**
Totaal voorzieningen	**17.595**	**16.858**	**16.374**	**16.823**	**17.247**

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028
Reserves	**50.007**	**49.596**	**49.213**	**48.892**	**48.613**
Voorzieningen	**17.595**	**16.858**	**16.374**	**16.823**	**17.247**
Totaal reserves en voorzieningen	**67.602**	**66.454**	**65.587**	**65.715**	**65.859**

Toelichting op de reserves

Inleiding

In deze toelichting richten wij ons op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2024. Ook lichten wij toe waarvoor de reserves zijn bedoeld.

Reserves
De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht. Dekkingsreserves zijn bedoeld ter dekking van afschrijvingskosten van bepaalde investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
12.044	0	0	12.044

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Daarnaast fungeert de reserve als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Voor deze reserve is een minimum omvang met de Raad afgesproken van 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. Voor 2024 gaat het om een minimum van € 7.500.000,-. Hieraan voldoet de omvang van de reserve.

Algemene reserve grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.
Bij de voorfinanciering van de voorziening Bovenwijkse voorzieningen was in de Jaarrekening 2018 geen rekening gehouden met het saldo dat per 31 december 2018 reeds beschikbaar was in deze voorziening. In deze Meerjarenbegroting is hier wel rekening mee gehouden.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
14.561	0	100	14.461

Het doel van deze reserve is:

- Buffer voor conjuncturele risico’s (zoals vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise, etc.);
- Buffer voor exploitatierisico’s c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- Dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- Voeding van de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf.

Voor prognoses wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
De onttrekking van € 100.000,- betreft de dekking van te betalen Vennootschapsbelasting (gerelateerd aan grondexploitaties).

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende project specifieke risico's in de grondexploitatie.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.196	0	0	1.196

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Aangezien deze exploitaties halfjaarlijks (in het kader van de Jaarrekening en Meerjarenbegroting) worden herzien, en dan weer blijkt of project specifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief bijgesteld moet worden. Gevolg kan zijn dat eerdere tussentijdse winsten weer gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en tijdelijke voorlopige winsten waar weer correcties op plaats kunnen vinden. Door deze werkwijze kan de Algemene reserve Grondexploitaties blijven dienen om marktrisico's en een eventuele nieuwe crisis op te kunnen vangen.

Reserve personeel en organisatie

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
202	0	0	202

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen.

Reserve onderwijshuisvesting/ integraal huisvestingsplan (IHP)

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
6.612	1.150	1.150	6.612

Het doel is de toekomstige huisvestingsplannen onderwijs realiseerbaar maken.
De toevoeging heeft betrekking op:

- Een dotatie in de reserve overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 1.150.256,-).

De onttrekking heeft betrekking op:

- De kapitaallasten van investeringen overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 1.150.256,-).

Reserve participatie

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
772	0	0	772

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van de BUIG-uitkeringen (BUIG = gebundelde uitkering). De gemeente ontvangt een gebundelde uitkering om daarmee uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. In de nieuwe nota Reserves en voorzieningen wordt voorgesteld om de minimum- en maximumbedragen te laten vervallen, dus geen gewenste omvang.

Reserve investeringen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
10	0	0	10

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan.

Reserve hondenbeleid

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
56	0	6	50

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.
De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2024 van € 6.164,-.

Reserve recreatie en toerisme

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
333	0	22	311

Het doel van deze reserve recreatie en toerisme is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Recreatie en Toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven of tegenvallende opbrengsten (denk aan de gevolgen door COVID 19) in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit toeristenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van recreatieve voorzieningen en initiatieven. Elke uitgave dient een positieve invloed te hebben op de sector Recreatie & Toerisme.
De laatste jaren is er vanuit diverse vakgebieden een beroep gedaan op de reserve recreatie en toerisme. Daarbij is altijd afweging gemaakt of deze initiatieven en vakgebieden een positieve invloed hebben op recreanten en toeristen. Denk daarbij aan investeringen in speelvoorzieningen en zelfs de bestrijding van de processierups. Ook recreanten en toeristen hebben baat bij deze initiatieven waardoor een bijdrage vanuit de reserve recreatie en toerisme geoorloofd is.
De grootste jaarlijkse bijdrage vanuit deze reserve gaat naar Stichting Villagemarketing die binnen het thema Verweeft & Vermaakt Geldrop-Mierlo in de regio positioneert.

De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2024.

Reserve centrummanagement/ ondernemersinitiatieven

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
43	0	0	43

In deze reserve wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Reserve I&A

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
6	0	6	0

Het doel van deze reserve is het bekostigen van investeringen uit het informatiebeleidsplan I&A in Dienst Dommelvallei. De reserve loopt in de komende jaren leeg. Gelet op recente prognoses is in 2024 het volledige saldo onttrokken en wordt de reserve opgeheven. De reserve wordt niet aangevuld omdat Dienst Dommelvallei vanaf 2021 een reserve I&A heeft.
De onttrekking betreft de kosten voor de projectleider omgevingswet voor € 6.144,-.

Fondsen grondexploitaties

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven. Stortingen op basis van verkopen in 2023 en facturatie op basis van afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten zijn hieronder weergegeven voor zover die in 2024 ten gunste van de fondsen hebben plaatsgevonden. Claims die er op rusten zijn hieronder eveneens weergegeven.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. In 2023 lopen initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Bij de herijking van de nota kostenverhaal kan nader worden ingegaan op de wijze van ondersteuning. Daarbij kan tevens bekeken worden of dit beperkt met blijven tot de sociale doelgroep of dat deze ook ingezet zou moeten worden voor het (lage) middenhuur segment en woonvormen ter bevordering van het thuiswonen van zorgbehoevenden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.445	0	0	1.445

Reserve fonds investering ruimtelijke ordening

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden.
In het kader van dit fonds is er nog een aantal claims voor te verwachten. Het gaat daarbij om een bedrag voor het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen (paragraaf 4.2.6 van de nota kostenverhaal) en een bedrag voor het bereiken van doelstellingen voor overlastbeperking van solitaire bedrijfslocaties (paragraaf 4.2.7 van de nota kostenverhaal). Tenslotte lopen er nog een aantal initiatieven voor kunsttoepassingen in de openbare ruimte (paragraaf 4.2.5 van de nota kostenverhaal).

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
164	0	0	164

Reserve fonds bovenwijkse voorzieningen (nieuw)

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.
Vooruitlopend op de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college besloten om de afdrachten voor bovenwijkse voorzieningen te verhogen om het bovenstaande tekort op te kunnen lossen. Als na herijking van de nota kostenverhaal in het bijbehorende ruimtelijke document ook de nieuwe bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen dan zal de taakstelling en afdracht nog verder verhoogd moeten worden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.160	0	0	1.160

Reserve fonds herstructurering woongebieden

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van woningen, zoals bijvoorbeeld aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.
Eind 2019 moet duidelijk worden hoe groot de claim van het eerste project Bogardeind wordt. Het is echter al duidelijk dat het hier om bedragen gaat die het huidige saldo ver overschrijden. Als er ook nog andere opgaven hieruit gefinancierd moeten worden, zal het bedrag aan afdrachten per m2 aanzienlijke verhoogd moeten worden. Ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen van € 2,50 naar € 7,50 per m2.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
152	0	0	152

Reserve verevening bedrijfsomgevingen

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van bedrijventerreinen/bedrijfslocaties.
Indien dit bedrag ingezet dient te worden voor bijvoorbeeld de herstructurering van De Bleekvelden, dan is er een aanzienlijk hoger bedrag nodig. Ook ten behoeve van dit fonds heeft het college ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen naar € 7,50 per m2 mits de plannen economisch uitvoerbaar blijven.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
42	0	0	42

Reserve duurzaamheid

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
319	0	0	319

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve bieden we meer continuïteit aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Tegelijkertijd maken we beter gebruik van de incidentele middelen van de Rijksoverheid die in het verleden beschikbaar zijn gesteld voor de Transitievisie Warmte en die de basis vormen van de reserve.

Reserve kapitaalslasten woningbouwimpuls

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
313	0	0	313

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. In overleg met de audit-commissie is besloten om de besparing op de kredieten dan wel jaarlijkse kapitaallasten in een afzonderlijke reserve t storten. De financiële dekking daarvoor is reeds beschikbaar gesteld en het is nog te vroeg om te kunnen besluiten hoe hier de komende jaren mee omgegaan moet worden. Om die reden is besloten een afzonderlijke reserve in te stellen.

Reserve omgevingswet

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
435	0	0	435

Deze reserve is in 2021 gevormd om kosten voor de invoering van de omgevingswet te dekken.

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
5	0	0	5

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.333	0	0	1.333

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
562	0	0	562

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.650	0	0	1.650

Deze reserve is in 2022 gevormd om te voorkomen dat - ondanks rijksbeleid en nu bestaande lokale regelingen - de inwoners van Geldrop-Mierlo onder de ondergrens van bestaansminimum komen. Daarom bieden we aan onze inwoners en maatschappelijke organisaties aanvullende steun bovenop landelijke regelingen.

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.316	0	0	1.316

Deze reserve is bij de jaarrekening 2022 gevormd om in te zetten voor vluchtelingen en deels voor opgelopen achterstanden, door ambtelijke inzet op Oekraïne in 2022, op andere beleidsterreinen te compenseren.

Dekkingsreserves

Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.020	0	60	960

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de bouw van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2024 van € 60.114,-.

Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
41	0	7	35

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de nutsvoorzieningen centrum Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2024 van € 6.507,-.

Dorpsstraat deel Rabobank-ter hoogte van de Plus supermarkt

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
486	0	24	462

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2024 van € 24.338,-.

Onderzoek en realisatie kiosk Mierlo

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
90	0	7	83

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2024 van € 7.052,-.

Dekkingsreserves vanuit fonds bovenwijks

In het overzicht van reserves en voorzieningen staan de volgende dekkingsreserves opgenomen die zijn gevormd ten laste van het Fonds bovenwijkse voorzieningen. Indien er sprake is van een onttrekking dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het gaat om de volgende dekkingsreserves:
- FBW P Margrietstraat thv P Frisostraat (afschrijvingslasten 2024 € 22.850,-)
- FBW Herinrichting Langstraat (afschrijvingslasten 2024 € 8.288,-)
- FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind (afschrijvingslasten 2024 € 10.144,-)
- FBW Herinrichting Heggestraat (afschrijvingslasten 2024 € 3.160,-)
- FBW Rotonde centrum Geldrop (afschrijvingslasten 2024 € 3.628,-)
- FBW Parkeerterrein Weverijmuseum (afschrijvingslasten 2024 € 2.730,-)
- FBW Herinrichting parkeerterrein Markt (afschrijvingslasten 2024 € 749,-)
- FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent
- FBW Parkeerterrein Achter de Kerk
- FBW Parkeerverwijssysteem (afschrijvingslasten 2024 € 1.462,-)
- FBW Kruispunt Molenstraat / Johan Peijnenburgweg
- FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg
- FBW Kruispunt Peijnenburgweg / Dommeldalseweg (afschrijvingslasten 2024 € 6.905,-)
- FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar) (afschrijvingslasten 2024 € 7.246,-)
- FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook) (afschrijvingslasten 2024 € 988,-)
- FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg (afschrijvingslasten 2024 € 10.255,-)
- FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering (afschrijvingslasten 2024 € 5.755,-)

- FBW Busbaan Gijzenrooiseweg (afschrijvingslasten 2024 € 3.021,-)
- FBW Beleefpad Katoenpad (afschrijvingslasten 2024 € 615,-)
- FBW Kasteelseloop en Molenheide (afschrijvingslasten 2024 € 594,-)
- FBW Herinrichting Stationsomgeving (afschrijvingslasten 2024 € 2.235,-)
- FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA (afschrijvingslasten 2024 € 7.679,-)
- FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens (afschrijvingslasten 2024 € 12.674,-)
- FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor (afschrijvingslasten 2024 € 800,-)
- FBW Busstrook zuidelijke rijbaan Laan der Vier Heemskinderen (afschrijvingslasten 2024 € 1.976,-)
- FBW Extra voorsorteervak Eindhovenseweg / Gijzenrooisewg (afschrijvingslasten 2024 € 4.420,-)
- FBW Extra voorsorteervak kruispunt Eindhovenseweg / DAF III (afschrijvingslasten 2024 € 6.070,-)
- FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III (afschrijvingslasten 2024 € 2.000,-)
- FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein / Beekweide (afschrijvingslasten 2024 € 1.100,-)
- FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein (afschrijvingslasten 2024 € 1.000,-)
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn (afschrijvingslasten 2024 € 1.500,-)
- FBW Inrichtingsplan Bogardeind gedeelte Beukelaar / Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg (afschrijvingslasten 2024 € 23.047,-)
- By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen (afschrijvingslasten 2024 € 2.150,-)
- FBW Santheuvel (afschrijvingslasten 2024 € 10.803,-)

Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
13	0	1	12

Deze dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme voor € 15.000,-. De jaarlijkse kapitaallasten van de speelvoorzieningen Gulbergen worden uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
184	0	11	173

De dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme.
Een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten van het speelruimtebeleidsplan wordt uit deze reserve gedekt.

Toelichting op de voorzieningen

Inleiding

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Pensioenen wethouders

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
3.491	110	161	3.440

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Voorziening verlofsparen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
200	0	-110	310

Medewerkers hebben vanaf 2022 het recht om verlof te sparen conform cao. Vanuit het BBV moet hiervoor een voorziening gevormd worden.

Voorziening compensatie Attero

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
332	0	0	332

Deze voorziening is bij de jaarrekening 2022 gevormd voor de kosten voor compensatie Attero.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening groot onderhoud wegen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
1.178	913	1.008	1.083

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.
Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.
De toevoeging bestaat uit een storting voor onderhoud wegen en civiele kunstwerken.
Het beleidsplan wegen is in 2023 geactualiseerd. De toekomstige dotatie aan de voorziening bedraagt € 913.411. In de actualisatie is geen rekening gehouden met een kostenindexatie. De kosten van het wegenplan zijn opnieuw beoordeeld. De kosten voor materialen, grondstoffen en loonkosten zijn daadwerkelijk gestegen. Voorgesteld wordt om op basis van de materiele kosten index de storting en onttrekking eenmalig met 5% te verhogen. De nieuwe dotatie aan de voorziening bedraagt in 2024 € 1.008.043,-. Jaarlijks zal bij het opstellen van de begroting de opgenomen kosten opnieuw worden beoordeeld en indien nodig geïndexeerd.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
2.098	1.464	1.976	1.586

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening onderhoud brede school Coevering

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
204	23	0	227

Met de schoolbesturen van De Regenboog en De Branding zijn afspraken gemaakt over de ruimteverdeling en het onderhoud binnen de Brede School Coevering. Het groot onderhoud van het totale gebouw wordt door de gemeente uitgevoerd. Sinds 2015 worden de gelden voor onderhoud rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen voldaan. De beide schoolbesturen dienen zodoende de jaarlijkse storting in de voorziening Groot onderhoud gebouwen voor deze school aan de gemeente te voldoen. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft bij de 2e tussentijdse rapportage 2019 een aparte voorziening gevormd, afgesplitst van de grote voorziening, zodat de besturen via de gepubliceerde gemeentelijke jaarrekening jaarlijks inzicht hebben in het verloop van de gestorte gelden en de besteding hiervan.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
4.096	0	0	4.096

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting.
Het saldo binnen deze voorziening wordt volledig aangewend voor de bekostiging van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
0	-56	-57	1

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Egalisatievoorziening rioleringen

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
5.924	-615	117	5.191

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.
Het in 2024 te onttrekken bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Gemeentelijk groenfonds

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
9	0	0	9

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. Hetzelfde geldt bij de beschadiging of het verdwijnen van groenvakken. De middelen die in het groenfonds worden gestort, worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering of door het aanbrengen van groen dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Voorziening afgesloten complexen grondbedrijf

Verliesvoorziening
De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad ‘Bouwgronden In Exploitatie’.

Voorziening afgesloten complexen
Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
25	0	0	25

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in 2016 besloten om een afzonderlijke voorziening voor afgesloten complexen aan te houden. Voor exploitaties die zijn afgesloten, omdat alle uitgeefbare gronden zijn verkocht, worden middelen gereserveerd om (een laatste deel van) het plangebied woonrijp te maken. Deze zijn in deze voorziening ondergebracht.
Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening voorschoolse educatie

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
38	0	0	38

Deze voorziening is in 2018 gevormd ten behoeve van de ontwikkelrichting voorschoolse educatie. Stichting Peuterspeelzaalwerk Geldrop-Mierlo is per 1 maart 2018 ontbonden. Hierbij is afgesproken dat het batig saldo terug vloeit naar de gemeente Geldrop-Mierlo. Deze middelen zijn in 2019 vrijgegeven voor de ontwikkelrichting voorschoolse educatie.

Toelichting op de financiële uitgangspunten

Inleiding
In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen
Voor de begroting 2024 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers MPB 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Loonkostenindex	4,50%	4,10%	3,90%	3,90%
Materiële kostenindex	5,90%	2,40%	1,90%	1,90%
Gewogen kostenontwikkeling	5,20%	3,25%	2,90%	2,90%
5-jarig OVA-gemiddelde (jeugd en Wmo budgetten)	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%

Rente
Vanaf 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat wij ieder jaar opnieuw moeten bepalen met welke rentepercentages wordt gerekend in de gemeentelijke begroting. De rente die aan taakvelden wordt doorbelast (= rente activa) wordt bepaald op basis van voorcalculatie. Het is een verplichting in het BBV om in de jaarrekening de werkelijke rentepercentages te bepalen op basis van nacalculatie. De (voorcalculatorische) percentages staan vermeld in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering
In meerjarenperspectief wordt door het Rijk rekening gehouden met een bepaalde groei van het areaal per maatstaf. Voor de berekening van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt hierbij aangesloten.

Kostendekkende tarieven
Voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges wordt als uitgangspunt een kostendekkendheid van 100% gehanteerd.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)
Bij de berekening van de ramingen voor de OZB in meerjarenperspectief wordt aangesloten bij de toename of afname van de WOZ-waarden. De totale OZB-opbrengst neemt, naast de indexering, toe met de areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma van onze gemeente.

Capaciteitsbegroting 2024
In het beleidsgedeelte van deze begroting is per programmagroep het capaciteitsbeeld per taakveld opgenomen. Bij het opstellen van deze overzichten zijn we uitgegaan van 1.400 productieve uren per fte. Het overige is naar rato (dus bijvoorbeeld: 0,5 fte = 700 productieve uren). Feestdagen, vakantie-uren, verzuim (5%) en indirect productie uren, zoals algemene personeelsbijeenkomsten en opleiding/studie, zijn hier al van afgehaald.

Bijlagen

Vaststellingsbesluit